

LATVIJAS BANKA

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

2008

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW 4 • 2008

SATURS

Saīsinājumi	4
Ievads	5
Ārējā ekonomiskā vide	5
Ārējā sektora attīstība	8
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	8
Maksājumu bilance	9
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	11
Kopējais pieprasījums	11
Kopējais piedāvājums	11
Nodarbinātība un darba samaksa	12
Cenu dinamika	13
Fiskālais sektors	14
Monetārā un finanšu attīstība	16
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	16
Naudas rādītāju dinamika	17
Procentu likmes	20
Vērtspapīru un valūtas tirgus attīstība	23
Naudas rādītāju sezonālā izlīdzināšana	24
Latvijas Bankas starpbanku maksājumu sistēmu statistika	27
Latvijas maksājumu statistika	28
Klientu maksāšanas līdzekļi	29
Kases transakcijas	32
Klientu kontu skaits	33
Transakcijas terminālos	34
Karšu skaits, termināli, to tīkli un internetā pieejamās karšu un e-naudas pienemšanas vietas	35
Latvijas Bankas pamatzdevumu izpildes normatīvās aktualitātes	36
Statistiskā informācija	69
Papildinformācija	138

CONTENTS

Abbreviations	4
Introduction	37
External Economic Environment	37
External Sector Developments	40
Foreign Trade and Competitiveness	40
Balance of Payments	41
Domestic Economic Activity	43
Aggregate Demand	43
Aggregate Supply	43
Employment, Wages and Salaries	44
Price Dynamics	45
Fiscal Sector	46
Monetary and Financial Developments	48
Bank Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	48
Dynamics of Monetary Aggregates	49
Interest Rates	52
Securities and Foreign Exchange Market Developments	55
Seasonal Adjustment of Monetary Aggregates	56
Statistics Relating to the Bank of Latvia Interbank Payment Systems	59
Latvia's Payment Statistics	60
Customer Payment Instruments	61
OTC Cash Transactions	65
The Number of Customer Accounts	66
Transactions Executed at Terminals	66
The Number of Cards, Terminals, Their Networks and Virtual POSs for Cards and E-money	67
Highlights of Resolutions and Regulations Adopted in Pursuit of the Bank of Latvia's Main Tasks	68
Statistics	69
Additional Information	141

SAĪSINĀJUMI

AS – akciju sabiedrība
 ASV – Amerikas Savienotās Valstis
 CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
 ECB – Eiropas Centrālā banka
 EKS – Latvijas Bankas elektroniskā klīringa sistēma
 EMS – Ekonomikas un monetārā savienība
 ES – Eiropas Savienība
 ES8 valstis – valstis, kuras pievienojās ES 2004. gada 1. maijā (izņemot Kipru un Maltu)
 ES12 valstis – valstis, kuras pievienojās ES 2004. gada 1. maijā un 2007. gada 1. janvārī
 ES15 valstis – valstis, kuras ietilpa ES pirms 2004. gada 1. maija
 ES27 valstis – valstis, kuras pašlaik ietilpst ES (vēsturiskie dati aprēķināti atbilstoši pašreizējam ES sastāvam)
 FRS – ASV Federālo rezervju sistēma
 IKP – iekšzemes kopprodukts
 KPV – kopējā pievienotā vērtība
 LCD – Latvijas Centrālais depozitārijs
 MFI – monetārā finanšu iestāde
 NVS – Neatkarīgo Valstu Savienība
 OMXBGI – Baltijas akciju cenu indekss
OMX Riga – kapitalizācijas indekss, kas tiek attiecināts pret iepriekšējo vērtību un raksturo kopējo ieguldījuma atdevi un kurā ietvertas visas RFB Oficiālā un Otrā saraksta sabiedrību akcijas
 OPEC – Naftas eksportētājvalstu organizācija (*Organization of the Petroleum Exporting Countries*)
 PCI – patēriņa cenu indekss
 PP – pirkspējas paritāte
 PVN – pievienotās vērtības nodoklis
 RCI – ražotāju cenu indekss
 RIGIBOR – *Riga Interbank Offered Rate*; Latvijas starpbanku kredītu procentu likmju indekss
 SAMS – Latvijas Bankas starpbanku automatizētā maksājumu sistēma
 TARGET2-Latvija – TARGET2 komponentsistēma Latvijā, kuras darbību nodrošina Latvijas Banka kopīgi ar pārējām ECBS centrālajām bankām
 Valsts kase – Latvijas Republikas Valsts kase
 VAS – valsts akciju sabiedrība

ABBREVIATIONS

ATM – an automated teller machine
 CIS – Commonwealth of Independent States
 CPI – Consumer Price Index
 CSB – Central Statistical Bureau of Latvia
 ECB – European Central Bank
 EKS – Bank of Latvia's Electronic Clearing System
 EMU – Economic and Monetary Union
 EU – European Union
 EU8 – countries which joined the EU on 1 May 2004 (except Cyprus and Malta)
 EU12 – countries which joined the EU on 1 May 2004 and on 1 January 2007
 EU15 – EU countries before 1 May 2004
 EU27 – current EU countries (historical data are calculated consistently with the current EU membership)
 FRS – Federal Reserve System
 GDP – gross domestic product
 GVA – gross value added
 JSC – joint stock company
 LCD – Latvian Central Depository
 MFI – monetary financial institution
 OMXBGI – Baltic equity index
OMX Riga – capitalisation-based total return index including all company shares quoted on the RSE Main List and the RSE Secondary List
 OPEC – Organization of the Petroleum Exporting Countries
 OTC – over the counter
 POS – point of sale
 PPI – Producer Price Index
 PPP – purchasing power parity
 RIGIBOR – Riga Interbank Offered Rate
 SAMS – Bank of Latvia's Interbank Automated Payment System
 SJSC – state joint stock company
 TARGET2-Latvia – a component system of TARGET2 in Latvia. Its operation is ensured by the Bank of Latvia in conjunction with other central banks of the ESCB
 UK – United Kingdom
 US – United States of America
 VAT – value added tax

IEVADS

Ekonomiskās aktivitātes kritums 2008. gada beigās pastiprinājās, un reālais IKP 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 10.3%. Ārējās ekonomiskās vides pasliktināšanās, tautsaimniecības dalībnieku konfidences vājināšanās un kredītresursu ierobežotā pieejamība joprojām ir turpmākās tautsaimniecības attīstības riska faktori.

Iekšzemes pieprasījuma sarukums veicināja inflācijas tempa kritumu, patēriņa cenu gada inflācijai ceturkšņa laikā sarūkot par 4.4 procentu punktiem (decembrī – 10.5%). Maksājumu bilances tekošā konta deficitis arvien samazinājās, tomēr vienlaikus ar joprojām vērojamo importa sarukumu 4. ceturksnī iežimējās arī eksporta krituma tendence.

Gada nogalē pieauga bezdarba līmenis (līdz 7.0% decembrī), samazinājās nodarbināto skaits un palielinājās uzņēmēju pesimisms par nodarbināto skaita pārmaiņām nācotnē, liecinot, ka turpmākajos mēnešos gaidāms vēl straujāks bezdarba kāpums. Darbaspēka trūkums vairs nebija vērojams nevienā tautsaimniecības nozarē, savukārt galvenie uzņēmējdarbību kavējošie faktori bija nepietiekamais pieprasījums un finansiālās grūtības.

Decembrī valsts pamatbudžeta izdevumi tika ierobežoti, tomēr gadā kopumā valsts konsolidētā kopbudžeta deficitis bija 4.0% no IKP, nodokļu iepēmumiem atspoguļojot straujo ekonomiskās aktivitātes kritumu.

Strauji samazinoties ekonomiskajai aktivitātei, turpināja sarukt arī monetārie rādītāji. Kreditēšanas apsīkuma dēļ novembrī un decembrī pirmo reizi pēc ilgstoša kāpuma samazinājās rezidentiem izsniegti kredītu atlīkums. Banku likviditāti ietekmēja no rezidentiem un nerezidentiem piesaistīto nebanku noguldījumu atlīkuma kritums un nelielais ārvalstu banku finansējuma pieaugums. Kreditēšanas attīstību kavēja banku sektora kredītporfelā kvalitātes pasliktināšanās un arvien negatīvāks tautsaimniecības izaugsmes vērtējums, mazinot gan kredītu piedāvājumu, gan pieprasījumu.

Novembrī situācija Latvijas finanšu sistēmā saasinājās. Lai nodrošinātu finanšu sistēmas stabilitāti, valdība aktīvi iesaistījās pasaules finanšu krīzes skartās otrās lielākās Latvijas bankas AS "Parex banka" darbības stabilizēšanā. Savukārt Latvijas Banka atbalstīja finanšu sistēmu, nodrošinot bankas ar nepieciešamo likviditāti – aizdodot naudu pret kālu un veicot eiro pārdošanas intervences valūtas tirgū. Decembrī situācija Latvijas finanšu tirgū stabilizējās, jo valsts saņēma starptautisku atbalstu, Latvijas Bankai noslēdzot mijmaiņas darījuma līgumu ar *Sveriges Riksbank* un *Danmarks Nationalbank* un valdībai saņemot SVF resursu rezerves vienošanās ietvaros piešķirtā kredīta pirmo daļu.

ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

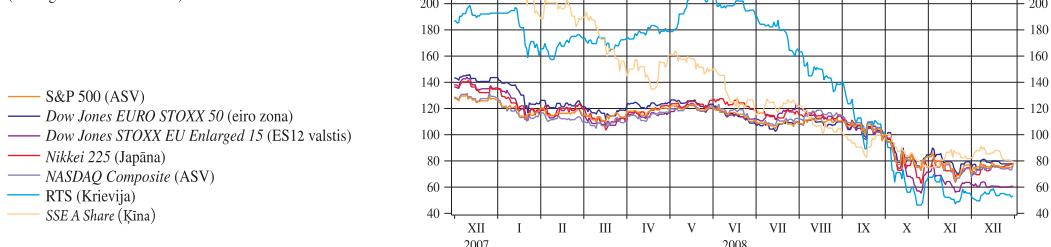
Situāciju pasaules finanšu tirgū 4. ceturksnī ietekmēja iepriekšējā ceturkšņa beigu notikumi, kad vairākas nozīmīgas pasaules finanšu sabiedrības nonāca līdz maksātnespējai. Septembra sākumā ASV valdība bija spiesta pārņemt kompānijas *Fannie Mae* un *Freddie Mac*. Pēc tam ASV valdība sniedza atbalstu apdrošināšanas sabiedrībai AIG (*American International Group Inc.*). Nespēdama piesaistīt nepieciešamo papildu kapitālu, investīciju bankas *Lehman Brothers Holdings Inc.* vadība paziņoja par maksātnespēju un nodomu pārdot atsevišķas bankas daļas. Arī daudzas citas mazākas ASV finanšu sabiedrības beidza pastāvēt. Vairākām Eiropas finanšu sabiedrībām darbības turpināšanai bija nepieciešama valdības palīdzība. Sevišķi asa finanšu krīze bija Íslandē, kur valdība bija spiesta pārņemt trīs lielākās bankas *Kaupthing*, *Lansbanki* un *Glitnir*.

Pasaules akciju tirgos oktobrī bija vērojams krass akciju cenu kritums, ko izraisīja tirgus dalībnieku satraukums par banku sektora un finanšu sistēmas stabilitāti un bažas par finanšu tirgus satricinājuma ietekmi uz reālo sektorū (sk. 1. att.). Akciju cenu sarukumu pastiprināja akciju pārdošana, investoriem nespējot piesaistīt finanšu līdzekļus, lai palielinātu kredītu nodrošinājumu, kas, krītot akciju cenām, bija kļuvis nepietiekams. Novembrī un decembrī akciju cenu kritums palēninājās. Kopumā 4. ceturksnī ASV akciju tirgus indekss S&P 500 saruka par 22.6% un *NASDAQ Composite* – par 24.6%, Eiropas akciju tirgus indekss *Dow Jones EURO STOXX 50* – par 21.4% un Japānas akciju tirgus indekss *Nikkei 225* – par 21.3%. Ārvalstu investoriem krasī samazinot ieguldījumus akciju tirgos, strauji (par 47.9%) saruka Krievijas akciju tirgus indekss RTS un ES12 valstu akciju tirgus indekss *Dow Jones STOXX EU Enlarged 15* (par 38.1%). Savukārt Ķīnas akciju tirgus indekss SSE A Share samazinājās par 20.6%.

1. attēls

PASAULES AKCIJU TIRGU INDEKSI

(2008. gada 1. oktobris = 100)

Reagējot uz situācijas saasināšanos finanšu tirgos, 8. oktobrī sešas nozīmīgas pasaules centrālās bankas – ECB, FRS, *Bank of England*, *Sveriges Riksbank*, Kanādas Banka un Šveices Nacionālā banka – pieņēma kopīgu lēmumu vienlaikus pazemināt bāzes likmes par 50 bāzes punktiem (sk. 2. att.). Bāzes likmes ceturkšņa laikā tika samazinātas vairākkārt. Gaidot, ka tuvākajos mēnešos inflācija eiro zonā saruks, un valdot satraukumam par finanšu krīzes negatīvo ietekmi uz ārējo un iekšzemes pieprasījumu, ECB samazināja eiro bāzes likmi divas reizes: 6. novembrī – par 50 bāzes punktiem un 4. decembrī – par 75 bāzes punktiem (kopumā līdz 2.50%). Arī FRS samazināja ASV dolāra bāzes likmi 29. oktobrī par 50 bāzes punktiem un 16. decembrī par 75 bāzes punktiem, tai tuvojoties nullei (mērķa koridors 0–0.25%). Lai stimulētu tautsaimniecības attīstību apstākļos, kad bāzes likme bija ļoti zema, FRS paziņoja, ka nākotnē pirkstāgētūrū saistības un ar aktīviem segtos vērtspapīrus un īstenos aizdevumu programmu. Savukārt *Bank of England* pārsteidza tirgus dalībniekus ar strauji Lielbritānijas sterliņu mārcījas bāzes likmes pazeminājumu 6. novembrī (par 150 bāzes punktiem). Saglabājoties sarežģītai situācijai naudas un kredītu tirgū, tā vēlreiz samazināja bāzes likmi 4. decembrī (par 100 bāzes punktiem; kopumā līdz 2%). Japānas Banka 4. ceturksnī pazemināja Japānas jenas bāzes likmi divas reizes par 20 bāzes punktiem (kopumā līdz 0.1%). Pavājinoties tautsaimniecības attīstības perspektīvām, arī vairākas ārpus eiro zonas esošo ES valstu centrālās bankas samazināja bāzes likmi: *Danmarks Nationalbank* – no 4.60% līdz 3.75%, *Sveriges Riksbank* – no 4.75% līdz 2.00%, *Česká národní banka* – no 3.50% līdz 2.25%, *Národná banka Slovenska* – no 4.25% līdz 2.50%, *Narodowy Bank Polski* – no 6.25% līdz 5.25% un *Magyar Nemzeti Bank*, kas sāka samazināt bāzes likmi novembra beigās, – no 11.0% līdz 10.0%. Lai atbalstītu finanšu sektoru, 4. ceturksnī daudzu valstu centrālās bankas un valdības papildus veica vairākus nozīmīgus pasākumus.

2. attēls

PASAULES CENTRĀLO BANKU NOTEIKTĀS BĀZES LIKMES (%)

(%)

ECB un FRS lēmumi par bāzes likmju pazemināšanu ietekmēja attiecīgos naudas tirgus indeksus, un tie būtiski saruka. Tādējādi 4. ceturksnī 3 un 6 mēnešu EURIBOR kritās par 2.4 procentu punktiem. Savukārt 3 mēnešu LIBOR samazinājās par 2.6 procentu punktiem, bet 6 mēnešu LIBOR – par 2.3 procentu punktiem. Nenodrošināto un nodrošināto naudas tirgus procentu likmju starpība 4. ceturkšņa sākumā krasī pieauga, sasniedzot rekordaugstu līmeni. Nenodrošināto EURIBOR un nodrošināto EONIA Swap procentu likmju starpība 10. oktobrī bija 1.9%, bet 3 mēnešu nenodrošināto LIBOR un nodrošināto Overnight Indexed Swap procentu likmju starpība – 3.7%. Šie rādītāji liecināja par finanšu institūciju savstarpējās uzticības mazināšanos un grūtībām piesaistīt finanšu līdzekļus. 4. ceturkšņa otrajā pusē nenodrošināto un nodrošināto naudas tirgus procentu likmju starpība samazinājās, tomēr arī bija liela salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturkšņu līmeni. Kopumā 4. ceturksnī 3 mēnešu nenodrošināto EURIBOR un nodrošināto EONIA Swap procentu likmju starpība saruka par 0.1 procentu punktu (līdz 1.1%), savukārt 3 mēnešu nenodrošināto LIBOR un nodrošināto Overnight Indexed Swap procentu likmju starpība – par 1.2 procentu punktiem (līdz 1.2%).

Eiropas un ASV parāda vērtspapīru tirgū 4. ceturksnī bija vērojama valdības obligāciju peļņas likmju samazinājuma tendencē. Valdības īsāka termiņa obligāciju peļņas likmes saruka vairāk nekā valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes. Saasinoties situācijai finanšu tirgos un augot bažām par tautsaimniecības attīstību nākotnē, daudzi tirgus dalībnieki deva priekšroku drošākām un likvīdākām investīcijām. Vācijas, ASV un Lielbritānijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme 4. ceturksnī samazinājās attiecīgi par 1.1 procentu punktu, 1.6 procentu punktiem un 1.4 procentu punktiem. Vācijas, ASV un Lielbritānijas valdības 2 gadu obligāciju peļņas likme samazinājās attiecīgi par 1.5 procentu punktiem, 1.1 procentu punktu un 2.9 procentu punktiem.

Pasaules valūtas tirgū oktobrī ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro pieauga (līdz 1.27), un to noteica ārvalstu investīciju repatriācija, kā arī norēķini par saistībām ASV dolāros, ārpus ASV izmantojot eiro resursus. Novembrī, pasliktinoties tirgus dalībnieku viedoklim par tautsaimniecības attīstības perspektīvām ASV un eiro zonā, ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro svārstījās 1.25–1.30 robežās, bet decembrī ASV dolāra kurss samazinājās līdz 1.44, kas skaidrojams ar FRS īstenoto stimulējošo monetāro politiku. Krasī (par 21.1%) kritās Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss attiecībā pret eiro, jo *Bank of England* būtiski atviegloja monetāros nosacījumus. Tirgus dalībnieki uzskatīja, ka finanšu satricinājums spēcīgāk ietekmēs jaunās ES valstis, tāpēc 4. ceturksnī samazinājās vairāku ES8 valstu valūtu kursi attiecībā pret eiro, piemēram, Polijas zlota (par 22.0%), Čehijas kronas (9.2%), Ungārijas forinta (par 9.7%) un Rumānijas lejas (par 7.4%).

Naftas cenas 4. ceturksnī strauji saruka un gada beigās sasniedza 35 ASV dolārus par barelu galvenokārt naftas pieprasījuma krituma dēļ. Naftas cenu sarukumu nespēja būtiski ierobežot pat OPEC valstu lēmums samazināt naftas ieguves kvotas. Nozīmīgas bija arī spekulatīvā kapitāla plūsmas, jo, saasinoties finanšu situācijai, daudzi tirgus dalībnieki, lai iegūtu nepieciešamos finanšu līdzekļus, likvidēja naftas produktu pozīcijas.

Eiro zonas IKP 4. ceturksnī strauji saruka – par 1.2% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu un par 1.5% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Arī divos iepriekšējos ceturkšņos bija vērojams IKP kritums, tādējādi šā perioda rādītāji bija sliktākie kopš eiro zonas izveidošanas. Iekšzemes pieprasījums saruka – par to liecināja mazumtirdzniecības apgrozījuma kritums (0.9%) un patērētāju konfidences pasliktināšanās. Uzņēmumi krasī samazināja investīcijas, un zema ārējā pieprasījuma dēļ saruka eksports. IKP pieauguma tempa kritums bija vērojams visās lielākajās eiro zonas valstīs, īpaši tajās, kurās ir visnozīmīgākais rūpnieciskās ražošanas īpatsvars. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu Vācijas IKP saruka par 1.6%, Francijas – par 1.0% un Itālijas – par 2.6%.

4. ceturksnī bija vērojams straujš rūpnieciskās ražošanas apjoma kritums vairākumā Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstu, t.sk. Polijā, Ungārijā un Čehijā. Sarukumu noteica eiro zonas dalībvalstu, kas ir to galvenie tirdzniecības partneri, ārējā pieprasījuma vājināšanās, tāpēc IKP pieauguma tempa šajās valstīs palēninājās: Polijas IKP pieauga par 3.0% (to veicināja joprojām nozīmīga privātā pieprasījuma palielināšanās) un Čehijas IKP – par 1.0%, bet Ungārijas IKP saruka par 1.0%. Ekonomiskās aktivitātes pieauguma tempa būtiski palēninājās arī Lietuvā, kur IKP salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 2.2%. Lietuvas tautsaimniecībā vērojamas līdzīgas norises, kādas iepriekš bija pārējās Baltijas valstīs, sākoties recessijai nekustamā īpašuma tirgū un mazinoties privātajam pieprasījumam. Igaunijas IKP 4. ceturksnī saruka par 9.7% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Gada pēdējos mēnešos būtiski kritās rūpnieciskās ražošanas apjoms un mazumtirdzniecības apgrozījums (decembrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu rūpnieciskās ražošanas apjoms saruka par 21.0%, bet mazumtirdzniecības apgrozījums – par 9.0%).

Lielbritānijas IKP 4. ceturksnī samazinājās par 1.8% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu un par 1.5% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. IKP pieauguma tempa kritums kļuva straujāks (iepriekšējā ceturksnī – 0.6%), samazinoties ekonomiskajai aktivitātei gan rūpnieciskās ražošanas, gan arī pakalpojumu sektorā. Zviedrijas tautsaimniecībā 4. ceturksnī padziļinājās recessija, IKP sarūkot par 4.9% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Eksporta apjoma pieauguma tempa kritās par 18.0%, bet importa – par 12.0%. Arī iekšzemes pieprasījums neveicināja IKP kāpumu, samazinājās mazumtirdzniecības apgrozījums un automobiļu pārdošanas apjoms.

ASV IKP 4. ceturksnī saruka par 6.2% (sliktākais rādītājs kopš 1982. gada). Privātā pieprasījuma kritumu (5.4%) vairs nespēja kompensēt neto eksports. Gan eksports, gan imports saruka (attiecīgi par 23.6% un

16.0%), un samazinājās ar nekustamo īpašumu saistītās (par 22.2%) un nesaistītās investīcijas. Nozīmīgs enerģijas cenu kritums nestimulēja patēriņu, un privātais pieprasījums saruka. Rūpnieciskās ražošanas apjoms samazinājās, un, situācijai tautsaimniecībā pasliktinoties, strauji pieauga bezdarba līmenis.

Arī Krievijā makroekonomiskā situācija 4. ceturksnī pasliktinājās: rūpnieciskās ražošanas apjoms kritās un pirmo reizi kopš 1999. gada saruka investīcijas kapitālā. Būtiski pieauga bezdarba līmenis. IKP saruka par 1.2% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Ņemot vērā nelabvēlīgo valūtas kursa ietekmi uz eksporta nozarēm, Krievijas Centrālā banka ceturkšņa laikā vairākkārt mainīja Krievijas rubļa svārstību koridoru, tādējādi pieļaujot nacionālās valūtas kursa kritumu attiecībā pret lielākajām starptautiskajām valūtām.

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

Ārejā tirdzniecība un konkurētspēja

Latvijas eksports 2008. gada pirmajos deviņos mēnešos stabili pieauga (par 15.1%), bet 4. ceturksnī, strauji samazinoties ārējam pieprasījumam, saruka par 7.2% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Imports samazinājās jau trešo ceturksni pēc kārtas. Vājinoties iekšzemes pieprasījumam un gada beigās nozīmīgi sarūkot ekonomiskajai aktivitātei, 4. ceturksnī tas kritās par 14.4%. Ārejās tirdzniecības apgrozījums 4. ceturksnī samazinājās par 13.0%, un importa pārsvars pār eksportu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka no 83.1% līdz 69.4%.

Latvijas preču eksportā 4. ceturksnī dominēja lauksaimniecības un pārtikas preces, koks un koka izstrādājumi, mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas, parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumi. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visbūtiskāk kritās koka un koka izstrādājumu (zāgmateriālu, apaļkoku, finiera un saplākšņa) izvedums, ko noteica gan fiziskā apjoma, gan cenu samazināšanās. Saruka arī parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu (melno metālu), satiksmes līdzekļu un dažādu izstrādājumu (galvenokārt mēbeļu) eksports, ko galvenokārt ietekmēja fiziskā apjoma kritums. Pieauga lauksaimniecības un pārtikas preču (graudaugu kultūru un bezalkoholisko un alkoholisko dzērienu), mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu (dažādu) izvedums, tikai daļēji kompensējot minēto preču eksporta kritumu. Cenu kāpums bija dominējošais faktors, kas noteica preču eksporta pieaugumu, bet eksporta kritumu kopumā ietekmēja fiziskā apjoma sarukums.

Eksporta vienības vērtība 4. ceturksnī pieauga tikai par 0.8% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, bet kritās par 8.5% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visvairāk palielinājās ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu (par 26.4%), pārtikas rūpniecības ražojumu (par 15.4%), mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu (par 12.1%), kā arī parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu (par 8.5%) cenas. Turpretī būtiski samazinājās koka un koka izstrādājumu (par 16.1%), dzīvu dzīvnieku, dzīvnieku izceļsmes produktu (par 22.3%) un augu valsts produktu (par 11.4%) cenas.

Latvijas galvenās tirdzniecības partnervalstis preču eksportā 4. ceturksnī bija Lietuva, Igaunija, Krievija, Vācija, Zviedrija un Dānija, uz kurām izveda 59.7% no eksporta kopapjoma. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu 4. ceturksnī eksports kritās uz ES valstīm (Lielbritāniju, Zviedriju, Lietuvu, Vāciju, Spāniju un citām valstīm), bet pieauga uz NVS valstīm (Krieviju un Uzbekistānu) un pārējām valstīm (Maroku).

Latvijas tirgus daļa ES 4. ceturksnī kopumā saruka, bet tā palielinājās Dānijā, Somijā, Polijā un Igaunijā. Latvijas eksports uz Dāniju joprojām pieauga, bet eksporta uz pārējām trim valstīm kritums bija mazāks nekā šo valstu importa apjoma sarukums. Tirgus daļa pārējās galvenajās tirdzniecības partnervalstīs samazinājās.

4. ceturksnī lata nominālā efektīvā kursa kāpumu (par 1.2% ceturksnī un par 2.4% gadā) noteica vairāku Eiropas valstu nacionālo valūtu vērtības kritums. Gada laikā pakāpeniski palēninoties to tautsaimniecības izaugsmei, šo valstu valūtu pieprasījums turpināja sarukt.

Inflācija Latvijā turpināja kristies, un šai norisei vajadzētu mazināt arī inflācijas ietekmi uz lata reālo efektīvo

kursu. Taču ekonomiskās lejupslīdes apstākļos cenu pārmaiņas bija simetriskas, t.i., inflācija strauji saruka arī galvenajās tirdzniecības partnervalstīs, īpaši Lietuvā un Igaunijā. Tādējādi patēriņa cenu tendenču starpība gandrīz nesniedza konkurētspējas uzlabojumu, izņemot decembri, kad bija lielākais lata nominālā efektīvā kursa kāpums (aptuveni par 3.0 procentu punktiem), tāpēc lata reālā efektīvā kursa pieauguma tendence saglabājās, bet bija mērenāk nekā iepriekšējos periodos. Ar apstrādes rūpniecības ražotāju cenu indeksu deflētais lata reālais efektīvais kurss bija stabils līdz decembrim, tad tas pieauga lata nominālā efektīvā kursa un cenu tendencies ietekmē, jo galvenajās tirdzniecības partnervalstīs ražotāju cenas saruka straujāk nekā Latvijā.

Nozīmīgākās importa preces bija, mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas, minerālprodukti, lauksaimniecības un pārtikas preces, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojoši, parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi un satiksmes līdzekļi. 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visvairāk samazinājās satiksmes līdzekļu (visu veidu, īpaši vieglo automobiļu) un mehānismu un mehānisku ierīcu, elektroiekārtu imports, lai gan saruka arī visu pārējo preču ievedums, un noteicošais faktors bija fiziskā apjoma kritums. Palielinājās tikai minerālproduktu (dabasgāzes) un lauksaimniecības un pārtikas preču (graudaugu kultūru, sēklu un augļu, gaļas un subproduktu) imports, tomēr mazāk nekā iepriekšējos ceturķos. Minēto preču importa pieaugumu vairāk ietekmēja cenu faktors, lai gan nedaudz palielinājās arī lauksaimniecības preču fiziskais apjoms. Importa cenu kāpums nekompensēja tā fiziskā apjoma samazināšanos.

Importa vienības vērtība arī 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būtiski pieauga (par 7.9%), bet gandrīz nemainījās salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (-0.1%). Tādējādi tirdzniecības nosacījumi ievērojami pasliktinājās. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu lielākais cenu kāpums bija minerālproduktiem (24.0%), ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojošiem (22.5%), parasto metālu un parasto metālu izstrādājumiem (11.6%), kā arī visām lauksaimniecības un pārtikas precēm. Saruka tikai dažu mazāk nozīmīgu importa preču cenas.

Latvijas galvenās tirdzniecības partnervalstis preču importā 4. ceturksnī bija Lietuva, Krievija, Vācija, Polija, Igaunija, Zviedrija un Somija (63.3% importa kopajajam). Imports palielinājās no NVS valstīm (Krievijas), bet saruka no ES valstīm (Vācijas, Igaunijas, Zviedrijas, Somijas un citām valstīm) un pārējām valstīm (Norvēģijas, Ķīnas un Turcijas).

Maksājumu bilance

Latvijas maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 4. ceturksnī saruka līdz 348.1 milj. latu jeb 8.3% no IKP (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 771.4 milj. latu jeb 18.3% no IKP). Būtiski (par 5.0 procentu punktiem) samazinājās preču negatīvā saldo attiecība pret IKP, jo preču eksporta kritums bija mazāks nekā preču importa sarukums. Savukārt ienākumu saldo kļuva pozitīvs, samazinot tekošā konta negatīvo saldo par 4.3 procentu punktiem, jo nerezidentu tiešo investīciju uzņēmumi Latvijā darbojās ar zaudējumiem. Pakalpojumu pozitīvā saldo attiecība pret IKP palielinājās nedaudz, sniegto pakalpojumu apjomam augot ievērojami straujāk nekā saņemto pakalpojumu apjomam. Mazliet saruka kārtējo pārvēdumu pozitīvā saldo attiecība pret IKP.

Pakalpojumu pozitīvais saldo 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 57.0 milj. latu, jo sniegto pakalpojumu apjoms auga par 15.0%, bet saņemto pakalpojumu apjoms – par 5.1%. Pakalpojumu eksportā dominēja pārvadājumu pakalpojumi (48.3% no pakalpojumu eksporta kopajajam), savukārt saņemto pakalpojumu apjomā dominēja citi pakalpojumi un braucienu pakalpojumi (attiecīgi 41.2% un 35.7% no pakalpojumu importa kopajajam). Pakalpojumu pozitīvā saldo pieaugumu noteica pārvadājumu pakalpojumu un citu pakalpojumu pozitīvā saldo kāpums.

Pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo 4. ceturksnī pieauga par 35.8 milj. latu, sniegto pakalpojumu apjomam palielinoties, bet saņemto pakalpojumu apjomam samazinoties. Visvairāk pieauga sniegto kravu pārvadājumu pakalpojumu apjoms dzelzceļa transportā un autotransportā. Nozīmīgi palielinājās arī sniegto pasažieru pārvadājumu pakalpojumu apjoms gaisa transportā. Saņemto pārvadājumu pakalpojumu apjoma samazinājumu noteica kravu pārvadājumu pakalpojumu apjoma kritums.

Braucienu pakalpojumu negatīvais saldo būtiski nemainījās. Saskaņā ar CSP datiem 4. ceturksnī salīdzinājumā

ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu un 2008. gada iepriekšējiem ceturķņiem ievērojami saruka Latviju apmeklējušo ārvalstu viesu skaita pieaugums un samazinājās izbraukušo Latvijas ceļotāju skaits. Latvijas ceļotāju tēriņi ārvalstīs (143.5 milj. latu) joprojām bija lielāki nekā ārvalstu ceļotāju tēriņi Latvijā (104.8 milj. latu).

Citu pakalpojumu pozitīvais saldo pieauga par 22.8 milj. latu, nozīmīgi palielinoties sniegtā pakalpojumu (galvenokārt finanšu, reklāmas, būvniecības un sakaru) apjomam. Vienlaikus samazinājās saņemto būvniecības un apdrošināšanas pakalpojumu un autoratlīdzības un maksas par licencēm pakalpojumu apjoms.

Ienākumu saldo no negatīva iepriekšējā gada atbilstošajā periodā (105.4 milj. latu) kļuva pozitīvs (74.7 milj. latu). Divas reizes samazinājās nerezidentu gūto ieguldījumu ienākumu apjoms, tiešo investīciju uzņēmumiem gada beigās Latvijā ciešot zaudējumus. Bija vērojams gan rezidentu, gan nerezidentu gūto ieguldījumu ienākumu no portfeljieguldījumiem apjoma kāpums, kā arī nerezidentu ienākumu apjoma pieaugums no citiem ieguldījumiem. Rezidentu saņemto ienākumu atlīdzības nodarbinātajiem veidā apjoms nedaudz palielinājās.

Kārtējo pārvedumu pozitīvā saldo kritumu (26.8 milj. latu) 4. ceturksnī noteica tas, ka valdības sektors Eiropas fondu līdzekļus saņema daudzāk mazākā apjomā nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Savukārt privātajā sektorā nedaudz palielinājās rezidentu saņemto, bet samazinājās nerezidentu saņemto kārtējo pārvedumu apjoms.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo 4. ceturksnī bija 392.7 milj. latu jeb 9.4% no IKP, un tam bija raksturīgs valdības ilgtermiņa aizņēmumu pieaugums, īstermiņa kapitāla aizplūdes no bankām, ārvalstu tiešo investīciju Latvijā samazinājums, kā arī rezerves aktīvu kritums.

Kapitāla konta pozitīvo saldo (51.6 milj. latu jeb 1.2% no IKP) gandrīz pilnībā veidoja kapitālieguldījumiem paredzētie ES fondu līdzekļi.

Ārvalstu tiešo investīciju negatīvais saldo (70.4 milj. latu jeb 1.7% no IKP) veidojās, tiešo investīciju uzņēmumiem Latvijā darbojoties ar zaudējumiem. Ārvalstu tiešās investīcijas samazinājās nozarēs, kurās iepriekš bija vērojamas lielākās tiešo investīciju ieplūdes (tirdzniecībā, operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā un finanšu starpniecībā), bet pieauga apstrādes rūpniecībā. Visvairāk investīciju Latvijā ieplūda no Kipras un Īrijas, savukārt visbūtiskāk samazinājās Somijas, Igaunijas un Lielbritānijas tiešās investīcijas.

Portfeljieguldījumu negatīvais saldo (49.0 milj. latu jeb 1.2% no IKP) veidojās, valdībai dzēšot eiroobligācijas 200 milj. eiro apjomā un bankām pārdodot nerezidentu ilgtermiņa parāda vērtspapīrus.

Atvasināto finanšu instrumentu negatīvo saldo (110.6 milj. latu jeb 2.6% no IKP) galvenokārt noteica Latvijas Bankas darījumi.

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija tikai 25.4 milj. latu jeb 0.6% no IKP. Kapitāls aizplūda, privātajam sektoram, t.sk. bankām, izvietojot īstermiņa kapitālu ārvalstīs, kā arī sarūkot nerezidentu pieprasījuma noguldījumu apjomam bankās. Lielākās kapitāla ieplūdes noteica valdības ilgtermiņa aizņemšanās, galvenokārt no SVF.

Latvijas Bankai veicot valūtas intervences, rezerves aktīvi 4. ceturksnī samazinājās par 545.7 milj. latu.

Ārējais parāds 4. ceturksnī pieauga no 126.9% no IKP līdz 128.2% no IKP, t.sk. ilgtermiņa saistības palielinājās no 82.0% no IKP līdz 85.2% no IKP. Globālā finanšu krīze pasliktināja finansējuma pieejamību un izraisīja īstermiņa kapitāla aizplūdi. Tādējādi 4. ceturķņa laikā banku ārējais parāds samazinājās no 84.3% no IKP līdz 81.6% no IKP, galvenokārt atspoguļojot nerezidentu noguldījumu atlirkuma kritumu bankās, bet citu sektoru ārējais parāds saruka no 36.5% no IKP līdz 35.8% no IKP, samazinoties īstermiņa saistībām. Ārējā parāda pieaugumu galvenokārt noteica valdības ārējā parāda kāpums (no 6.1% no IKP līdz 8.4% no IKP), valdībai saņemot SVF resursu rezerves vienošanās ietvaros piešķirtā kredīta pirmo daļu.

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Kopējais pieprasījums

Reālais IKP 4. ceturksnī saruka par 10.3% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu gan iekšzemes, gan ārējā pieprasījuma krituma dēļ.

Preču un pakalpojumu eksports gada sākumā vēl turpināja augt, tomēr ārējā pieprasījuma vājināšanās dēļ 4. ceturksnī tas saruka par 6.1%. Ārējā pieprasījuma kritumu noteica pasaules tautsaimniecības attīstības palēnināšanās un konkurētspējas vājināšanās vairāku Latvijas tirdzniecības partnervalstu nacionālās valūtas kursa samazināšanās dēļ. Iekšzemes pieprasījums (t.sk. krājumu pārmaiņas), kura gada pieauguma temps kritās jau kopš 2007. gada 1. ceturksnī, 2008. gada 4. ceturksnī saruka par 16.8%. Samazinoties iekšzemes pieprasījumam, ļoti strauji (par 20.7%) saruka preču un pakalpojumu imports, tādējādi neto eksporta pozitīvais devums IKP izaugsmē bija rekordliels (10.1 procentu punkts).

Lēnāks kreditēšanas pieaugums, ko ietekmēja pasaules un iekšzemes finanšu tirgu satricinājums, uzņēmējdarbības finanšu rezultātu pasliktināšanās, nekustamā īpašuma cenu sarukums, aktivitātes palēnināšanās būvniecībā un negatīvās ārējā un iekšzemes pieprasījuma attīstības prognozes noteica investīciju līmeņa samazināšanos. Investīcijas pamatlīdzekļos 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 15.0%.

Augošais un arī turpmāk gaidāmais augstais bezdarba līmenis un valsts ekonomiskās situācijas novērtējuma pasliktinājums pastiprināja iedzīvotāju nedrošību par ieņēmumiem nākotnē. Ienākumu samazināšanās un taupības dēļ privātais patēriņš 4. ceturksnī saruka par 20.1%. Savukārt sabiedriskais patēriņš salīdzināmājās cenās nedaudz palielinājās (par 0.9%).

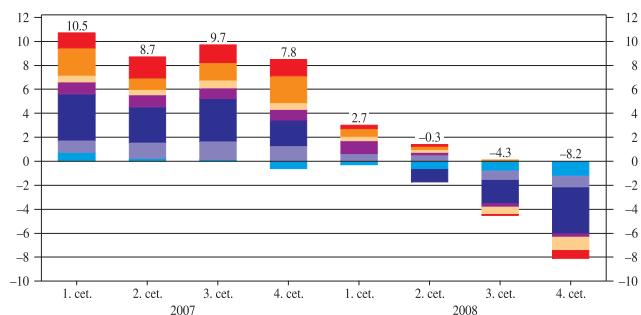
Kopējais piedāvājums

Latvijas tautsaimniecības attīstības temps 4. ceturksnī strauji samazinājās, un IKP salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 10.3% (t.sk. KPV – par 8.2%; sk. 3. att.).

3. attēls

NOZĪMĪGĀKO TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARU DEVUMS REĀLĀS KPV GADA DINAMIKĀ (procentu punktos)

- Apstrādes rūpniecība
- Būvniecība
- Tirdzniecība
- Transports, glabāšana un sakari
- Finanšes
- Komercpakalpojumi
- Pārējās

Strauja ekonomiskās aktivitātes samazināšanās bija vērojama pakalpojumu sektorā, kur pievienotā vērtība saruka par 7.6%. Tādējādi pakalpojumu sektora negatīvais devums KPV pārmaiņās bija 5.7 procentu punkti. Līdz ar rīcībā esošo ienākumu un patēriņtāju konfidences kritumu turpinājās mazumtirdzniecības apgrozījuma samazināšanās. Mazumtirdzniecības (t.sk. automobiļu tirdzniecības un autodegvielas mazumtirdzniecības) apgrozījums 4. ceturksnī salīdzināmājās cenās kritās par 19.9% (neiekļaujot automobiļu tirdzniecību un autodegvielas mazumtirdzniecību – par 10.3%). Ceļu satiksmes drošības direkcijā pirmo reizi reģistrēto vieglo automobiļu skaits samazinājās par 62.3%. Pievienotā vērtība tirdzniecībā kopumā saruka par 17.2% (negatīvais devums KPV pārmaiņās – 3.8 procentu punkti).

Ekonomiskās aktivitātes lejupslīde noteica darbības sašaurināšanos viesnīcās un restorānos (par 29.2%), finanšu starpniecībā (par 18.0%) un transportā, glabāšanā un sakaros (par 2.0%). Neliels pieaugums bija tikai valsts pārvaldē un aizsardzībā (0.9%).

4. ceturksnī palielinājās atsevišķu kravu tranzīts caur Latvijas ostām, tāpēc būtiski uzlabojās dzelzceļa un ostu darbības rādītāji. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kravu apgrozījums ostās palielinājās

par 17.0% un dzelzceļa kravu apgrozījums – par 10.8%. Kāpumu galvenokārt veidoja akmeņoglu un ķīmisko kravu apjoma pieaugums (attiecīgi 26.1% un 58.3%). Akmeņoglu pārkraušanas apjoms īpaši pieauga Rīgas ostā, bet ķīmisko kravu apjoms – Ventspils ostā. Rīgas ostā būtiski (par 58.5%) palielinājās naftas produktu pārkraušanas apjoms, turpretī Ventspils ostā tas samazinājās par 10.5%, strauji sarūkot pa cauruļvadu transportēto naftas produktu apjomam. Kravu apgrozījums Rīgas ostā gada laikā pieauga par 14.7%, bet Ventspils ostā – par 0.9% (kopējais kravu apgrozījums Latvijas ostās – par 5.4%).

Preču sektorā pievienotā vērtība saruka par 9.9% (negatīvais devums KPV pārmaiņās – 2.5 procentu punkti).

Būtisks jauno pasūtījumu samazinājums noteica strauju lejupslīdi būvniecībā. Būvniecības produkcijas apjoms salīdzināmajās cenās 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 11.2% galvenokārt dzīvojamā (par 49.6%), administratīvo (par 24.6%) un rūpniecības (par 28.0%) ēku būvniecības krituma dēļ. Vienlaikus strauji (par 66.8%) palielinājās tirdzniecības ēku un turpināja attīstīties infrastruktūras objektu (šoseju un dzelzceļa līniju – par 12.3%, maģistrālo cauruļvadu un komunikāciju līniju – par 13.6%, vietējo cauruļvadu un kabeļu – par 13.4%) būvniecība.

Iekšzemes un ārējā pieprasījuma kritums 4. ceturksnī būtiski paātrināja apstrādes rūpniecības produkcijas izlaides fiziskā apjoma samazinājumu. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pēc darbadienu skaita izlīdzinātais apstrādes rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss kritās par 14.2%. To visvairāk ietekmēja lejupslīde koksnes un koka izstrādājumu ražošanā (19.6%), pārtikas produktu un dzērienu ražošanā (6.2%), gatavo metālizstrādājumu ražošanā (20.6%), mēbeļu ražošanā (29.7%) un nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanā (16.3%). Produkcijas izlaides kāpums bija vērojams tikai citu transportlīdzekļu ražošanā (16.2%).

Nefinanšu investīcijas tautsaimniecībā 4. ceturksnī ietekmēja ražotāju konfidences kritums, uzņēmumu rentabilitātes samazināšanās un nākotnes perspektīvu negatīvais vērtējums. Kopumā nefinanšu investīcijas 4. ceturksnī veidoja 878.3 milj. latu (salīdzināmajās cenās; par 17% mazāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Ieguldījumi apstrādes rūpniecībā bija 129.9 milj. latu (sarukums – 18%), elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē – 95.2 milj. latu (sarukums – 47%), tirdzniecībā – 68.0 milj. latu (sarukums – 31%) un būvniecībā – 31.4 milj. latu (sarukums – 21%). Nefinanšu investīcijas pieauga transportā, glabāšanā un sakaros (104.4 milj. latu jeb 1%), lauksaimniecībā (46.3 milj. latu jeb 2.2 reizes), veselībā un sociālajā aprūpē (30.0 milj. latu jeb 20%) un izglītībā (22.2 milj. latu jeb 7%). Apstrādes rūpniecībā lielākās investīcijas veiktas nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanā (35.9 milj. latu), pārtikas produktu un dzērienu ražošanā (29.9 milj. latu) un koksnes un koksnes izstrādājumu ražošanā (26.5 milj. latu).

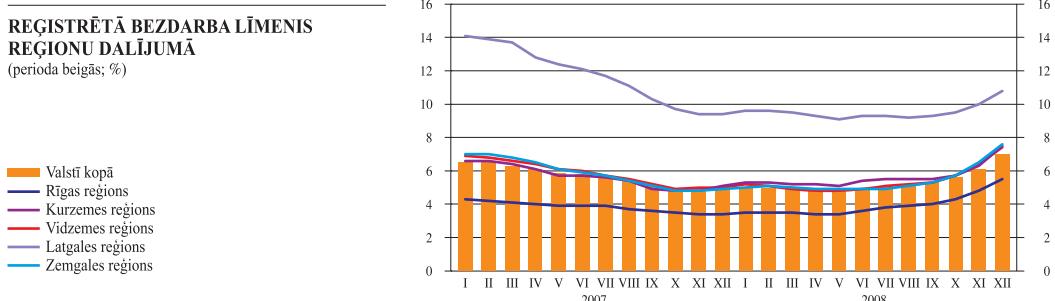
Nodarbinātība un darba samaksa

Straujāk sarūkot darbaspēka pieprasījumam (īpaši būvniecībā un finanšu starpniecībā), krasī pieauga bezdarba līmenis, būtiski samazinājās nodarbināto skaits, darba samaksas pieauguma temps un brīvo darba vietu skaits. Vienlaikus, sarūkot ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitam, sāka mazināties darbaspēka piedāvājums.

Reģistrētā bezdarba līmenis 4. ceturksnī pieauga par 1.7 procentu punktiem (līdz 7.0%). Bezdarbnieku skaits palielinājās visos Latvijas reģionos. 4. ceturksnī nebija vērojama iepriekšējo ceturķšņu bezdarba līmeņa reģionālo atšķirību mazināšanās tendēnci – bezdarbs pieauga vienlīdz strauji gan Rīgas reģionā, kur ir zems bezdarba līmenis, gan Latgales reģionā, kur bezdarba līmenis ir augstāks. Savukārt Vidzemes, Kurzemes un Zemgales reģionā saglabājās līdzīgs bezdarba līmenis (sk. 4. att.). Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēto

4. attēls

REGISTRĒTĀ BEZDARBA LĪMENIS REGIONU DALĪJUMĀ (perioda beigās; %)

brīvo darba vietu skaits turpināja strauji samazināties (triju mēnešu laikā – par 61.4%; līdz 3.2 tūkst.). Tādējādi darba tirgus noslodzes koeficients (bezdarbnieku skaits uz brīvo darba vietu) pieauga līdz 23.8.

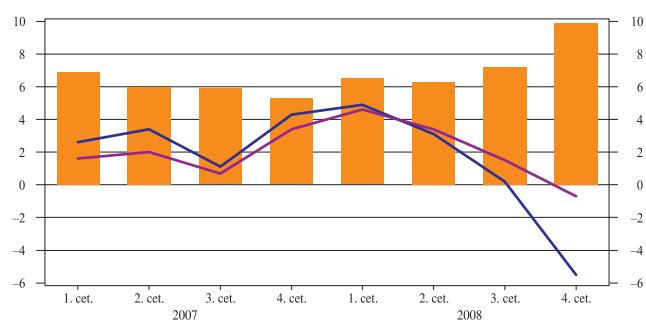
CSP darbaspēka apsekojumu dati liecināja par strauju darbaspēka pieprasījuma kritumu. Darba meklētāju īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitā 4. ceturkšņa laikā pieauga par 2.7 procentu punktiem (līdz 9.9%). Nodarbināto skaita gada pieauguma temps kļuva negatīvs (–5.5%). Lielākais samazinājums bija vērojams finanšu starpniecībā un būvniecībā. Vienlaikus ar laika nobīdi attiecībā pret ekonomiskās attīstības ciklu sāka mazināties arī darbaspēka piedāvājums (ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 0.7%; sk. 5. att.).

5. attēls

NODARBINĀTO SKAITA UN EKONOMISKI AKTĪVO IEDZĪVOTĀJU SKAITA PĀRMAINĀS; DARBA MEKLĒTĀJU ĪPATSVARΣ

(vecumgrupā no 15 līdz 74 gadiem; %)

Darba meklētāju īpatsvars
Nodarbināto iedzīvotāju skaita gada pieauguma temps
Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita gada pieauguma temps

Darba samaksas gada kāpuma temps palēninājās jau piekto ceturksni pēc kārtas (4. ceturksnī – 12.1%). Darba samaksas pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sabiedriskajā sektorā palēninājās straujāk nekā privātajā sektorā (kāpums – attiecīgi 8.0% un 13.9%). Darba samaksas pieauguma palēninājums galvenokārt saistīts ar darbaspēka pieprasījuma mazināšanos visās tautsaimniecības nozarēs un mērķtiecīgu atalgojuma ierobežošanu valsts pārvaldē. Valsts pārvalde bija vienīgā nozare, kurā darba samaksa gada laikā samazinājās (par 0.6%). Būtiski kritās darba samaksas gada kāpuma temps būvniecībā un finanšu starpniecībā (līdz 8–9%). Reālā neto darba samaksa salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu 4. ceturksnī pieauga par 1.9%.

CENU DINAMIKA

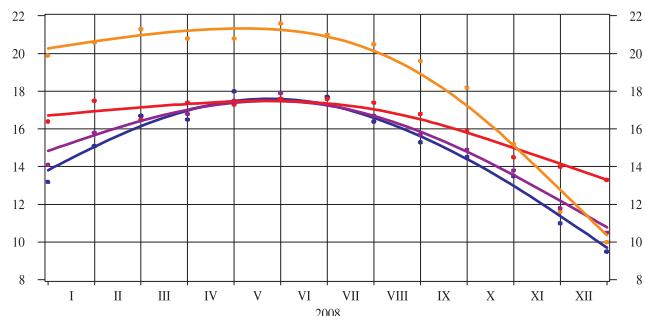
Palēninoties ekonomiskajai aktivitātei, inflācija 4. ceturksnī turpināja strauji samazināties (sk. 6. att.). Patēriņa cenas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 12.0% (mazāk nekā 3. ceturksnī, kad gada inflācija bija 15.8%). Savukārt ceturkšņa laikā patēriņa cenas palielinājās par 1.2% – nedaudz straujāk nekā 3. ceturksnī.

6. attēls

PATĒRIŅA CENU GADA INFLĀCIJA (%)

(%)

Patēriņa cenu gada inflācija
Uztura produktu cenas
Pakalpojumu cenas
Preču cenas

Strauji sarūkot pieprasījumam, par 7.6 procentu punktiem samazinājās pamatinflācijas komponentu devums kopējā inflācijā, un patēriņa cenu gada pamatinflācija 4. ceturksnī kritās līdz 9.9%.

Patēriņa cenu pieaugumu 4. ceturksnī veicināja galvenokārt administratīvi regulējamo preču cenu kāpums oktobrī. Energoressursu cenu dinamika pasaulei oktobrī noteica nozīmīgu dabasgāzes cenas pieaugumu, kas izraisīja arī siltumenerģijas tarifu kāpumu. Administratīvi regulējamo preču cenu pieauguma temps 4. ceturksnī kļuva straujāks, un tās salīdzinājumā ar 2007. gada 4. ceturksni palielinājās par 44.3%, to ietekmei uz kopējo inflāciju pieaugot līdz 2.9 procentu punktiem. Taču, ekonomiskajai aktivitātei krītoties, administratīvi nere-

gulējamo preču, īpaši pārtikas produktu, cenu kāpuma temps turpināja nozīmīgi samazināties. Kopējais preču cenu gada pieauguma temps 4. ceturksnī saruka līdz 11.3%. 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieprasījuma krituma dēļ atsevišķu preču grupu (īpaši apģērba, apavu un transportlīdzekļu) cenas samazinājās. Inflāciju pazemināja arī degvielas cenu kritums naftas cenu svārstību ietekmē.

Pakalpojumu cenu pieauguma temps kritās mazāk (4. ceturksnī – par 13.9%, sarūkot tikai telefonsakaru pakalpojumu cenām).

4. ceturksnī arī ražotāju cenu indeksa pārmaiņas atspoguļoja ekonomiskās aktivitātes krituma ietekmi. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni ražotāju cenas rūpniecībā kopumā samazinājās par 0.1%, vislielākais (-6.5%) bija eksporta preču ražotāju cenu kritums. Turpretī iekšzemes tirgū realizētās produkcijas cenas pieauga par 3.1%. Iekšzemes tirgū realizētās produkcijas cenas visnozīmīgāk (par 18.8%) pieauga enerģijai. Starppatēriņa, ilgītojuma un īslaicīga lietojuma preču cenas samazinājās (attiecīgi par 6.6%, 5.5% un 0.3%).

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ražotāju cenas rūpniecībā palielinājās par 10.3%, t.sk. iekšzemes tirgū pārdotajai produkcijai – par 14.4% un eksportētajai produkcijai – par 2.7%. Lielākais iekšzemes tirgū realizētās produkcijas cenu pieaugums gada laikā bija enerģijai (47.2%). Arī ražošanas līdzekļu un īslaicīga lietojuma preču cenas nozīmīgi palielinājās (attiecīgi par 11.4% un 9.0%). Iekšzemes tirgū realizēto starppatēriņa preču cenas samazinājās par 3.7%.

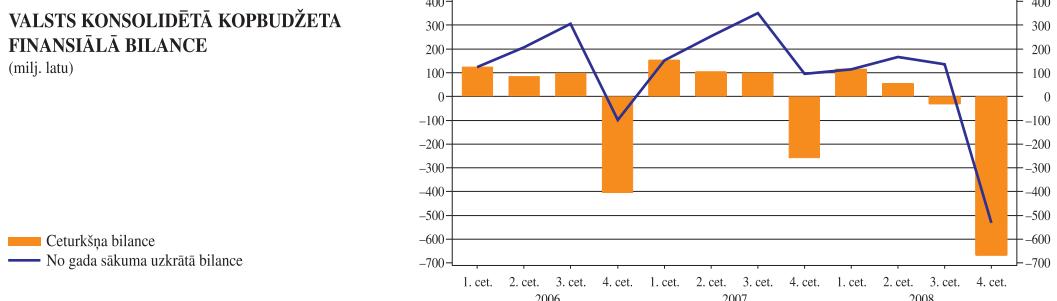
Kopējās būvniecības izmaksas 4. ceturksnī saruka par 2.4%, būtiski samazinoties gan darba samaksai (par 2.7%), gan būvmateriālu izmaksām (par 3.0%). Savukārt mašīnu un mehānismu uzturēšanas izmaksas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.7%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būvniecības izmaksas palielinājās vidēji par 8.1%, galvenokārt pieaugot darba samaksai un mašīnu un mehānismu uzturēšanas izmaksām (attiecīgi par 10.3% un 10.1%). Gada laikā nedaudz (par 2.3%) palielinājās būvmateriālu izmaksas.

FISKĀLAIS SEKTORS

2008. gadā valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais deficitis pēc naudas plūsmas principa bija 531.1 milj. latu jeb 3.3% no IKP (2007. gada budžetā – finansiālais pārpalikums 94.0 milj. latu jeb 0.6% no IKP).

Ar katu nākamo ceturksni Latvijas makroekonomiskajiem rādītājiem pasliktinoties, gada beigās valsts konsolidētā kopbudžeta izpildē radās nopietnas grūtības, un krasī samazinājās arī nodokļu ieņēmumi. Tāpēc 4. ceturksnī valsts konsolidētajā kopbudžetā bija finansiālais deficitis 667.0 milj. latu jeb 15.9% no IKP (sk. 7. att.).

7. attēls

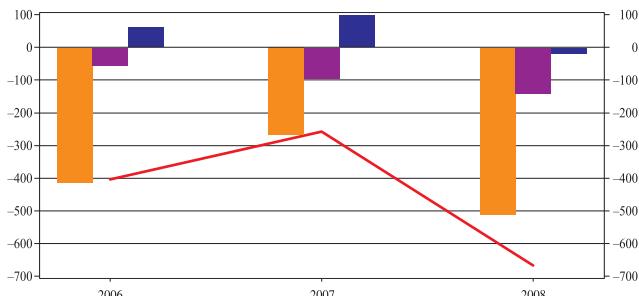
4. ceturksnī valsts konsolidētā kopbudžeta deficitu noteica negatīva bilance valsts pamatbudžetā (510.7 milj. latu), valsts sociālās apdrošināšanas budžetā (18.6 milj. latu) un pašvaldību konsolidētajā budžetā (141.3 milj. latu; sk. 8. att.).

4. ceturksnī valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi saruka par 15.8% (līdz 31.6% no IKP; par 5.8 procentu punktiem mazāk nekā iepriekšējā gadā). Valsts konsolidētajā kopbudžetā saruka visas ieņēmumu pozīcijas,

8. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA FINANSIĀLĀ BILANCE BUDŽETA VEIDU DALĪJUMĀ
(4. cet.; milj. latu)

■ Valsts pamatbudžets
■ Pašvaldību konsolidētais budžets
■ Valsts sociālās apdrošināšanas budžets
— Valsts konsolidētais kopbudžets

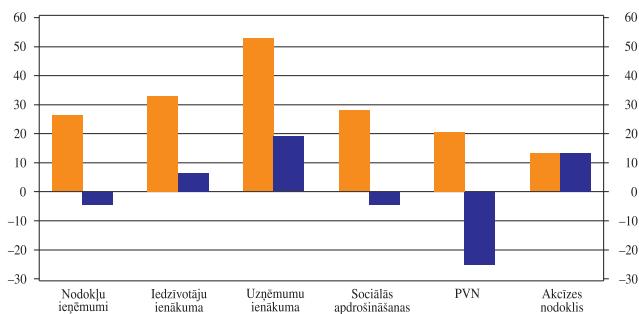

t.sk. nodokļu ieņēmumi samazinājās par 4.4% (sk. 9. att.). Mazumtirdzniecības apgrozījuma krituma dēļ pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 24.9%. Sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumi bija par 4.5% mazāki nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Tomēr pieauga uzņēmumu ienākuma nodokļa, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un akcīzes nodokļu ieņēmumi (attiecīgi par 19.1%, 6.4% un 13.3%). Nenodokļu ieņēmumi samazinājās par 16.0%. Būtiski sarūkot ES fondu finanšu līdzekļu apguvei, ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumi bija par 71.8% mazāki nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā.

9. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA ATSEVIŠKU NODOKĻU IEŅĒMUMI
(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

■ 2007. gada 4. cet.
■ 2008. gada 4. cet.

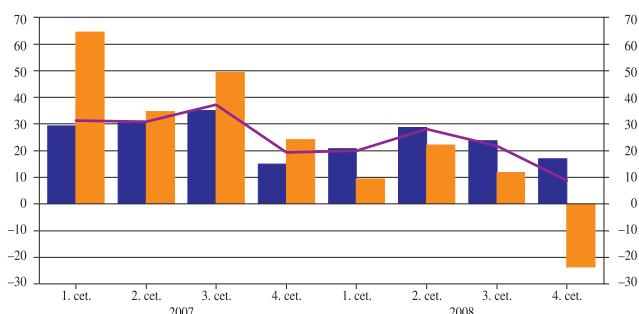

Valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumi 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 8.8% (līdz 47.4% no IKP; par 4.0 procentu punktiem vairāk nekā 2007. gada 4. ceturksnī), izdevumu pieauguma tempam salīdzinājumā ar iepriekšējiem ceturkšņiem sarūkot (sk. 10. att.). Decembrī izdevās ierobežot valsts pamatbudžeta tēriņus, tāpēc izdevumi bija mazāki nekā 2008. gada oktobrī un novembrī un par 29.1% mazāki nekā 2007. gada decembrī. Valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumus ierobežoja, galvenokārt samazinot kapitālos izdevumus (kritums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 23.5%), savukārt uzturēšanas izdevumi pieauga par 16.9%. Uzturēšanas izdevumu kāpumu galvenokārt noteica subsīdiju un dotāciju un sociālo pabalstu pieaugums (attiecīgi 31.9% un 30.5%) sakarā ar pensiju piemaksām jūnijā un pensiju indeksāciju aprīlī un oktobrī.

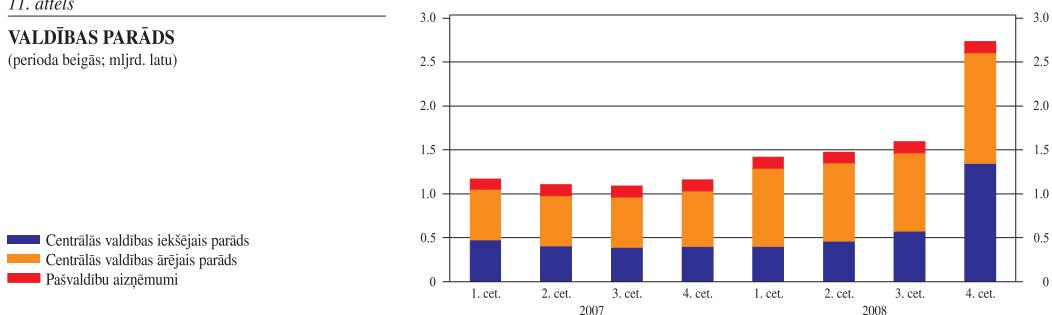
10. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA IZDEVUMI
(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

■ Uzturēšanas izdevumi
■ Kapitālie izdevumi
■ Kopā valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumi

Centrālās valdības un pašvaldību kopējais parāds 2008. gada beigās bija 2 727.7 milj. latu jeb 16.8% no IKP, 4. ceturksnī augot par 1 139.8 milj. latu (sk. 11. att.). Centrālās valdības ārējā parāda palielinājumu noteica decembrī saņemtā SVF resursu rezerves vienošanās ietvaros piešķirtā kredīta pirmā daļa tautsaimniecības stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanai 589.6 milj. eiro apjomā (414.4 milj. latu). Savukārt iekšējā parāda pieaugumu par 770.9 milj. latu radīja valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija.

11. attēls**VALDĪBAS PARĀDS**
(perioda beigās; mljrd. latu)**MONETĀRĀ UN FINANŠU ATTĪSTĪBA****Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas**

Norises Latvijas banku sektorā 4. ceturksnī galvenokārt noteica krasā pasaules finanšu tirgus satricinājuma saasināšanās. Arī Latvijas Bankai tas bija izaicinājumu laiks, kad vajadzēja ātri reaģēt uz pārmaiņām finanšu tirgos.

Latu likviditāti samazināja latu pārdošana Latvijas Bankai tagadnes darījumos par eiro – 4. ceturksnī neto tika pārdoti 836.4 milj. latu (3. ceturksnī šādu darījumu gandrīz nebija). Notikumi attīstījās tik dinamiski, ka Latvijas Banka 13. novembrī pieņēma divus lēmumus par banku rezervju normas samazināšanu. Sākot ar 24. novembri, rezervju norma banku saistībām ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem tika samazināta no 5% līdz 4%, visām pārējām saistībām rezervju norma tika samazināta no 7% līdz 6%, bet, sākot ar 24. decembri, rezervju norma tika samazināta vēl par 1 procentu punktu – attiecīgi līdz 3% un 5%. Rezervju normas samazināšanu noteica tautsaimniecības situācijas straujā pasliktināšanās un Latvijas finanšu sistēmas nestabilitāte.

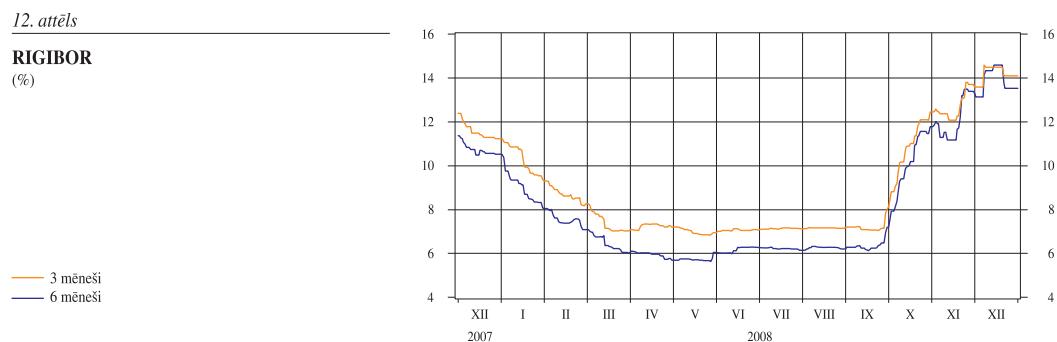
Decembrī Latvijas valsts izšķīrās arī par finanšu palīdzības lūgšanu starptautiskajām institūcijām. Latvijas Banka 2008. gada 5. decembrī pieņēma lēmumu par aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmes dažādošanu. Iepriekš bija viena procentu likme (7.50%), bet kopš 9. decembra tika noteikts, ka aizdevumu iespējas procentu likme 7.5% ir spēkā, ja banka iepriekšējās 30 dienās aizdevumu izmantojusi ne vairāk kā 5 darbadienas. Ja banka izmantojusi aizdevumu 6–10 darbadienas, aizdevumu iespējas procentu likme tika noteikta 15%, bet, ja vairāk nekā 10 darbadienu, – 30%. Latvijas Banka decembra vidū noslēdza mijmaiņas darījuma līgumu ar *Sveriges Riksbank* un *Danmarks Nationalbank* par iespēju aizņemties līdz 500 milj. eiro apmaiņā pret Latvijas latiem. Aizdevumu iespējas procentu likmes dažādošana un ārvalstu finanšu palīdzība veicināja Latvijas finanšu tirgus stabilizāciju.

Likviditātes situācija Latvijas bankās 4. ceturksnī pasliktinājās. To ietekmēja noguldījumu samazināšanās un ārvalstu valūtas aizplūšana. Banku rezervju prasību vidējais atlikums 4. ceturksnī saruka par 17.0% (līdz 1 127.4 milj. latu), un to noteica Latvijas Bankas lēmumi par rezervju normas samazināšanu un piesaistīto līdzekļu sarukums. Skaidrās naudas apgrozībā vidējais atlikums pieauga par 2.9% (līdz 1 056.0 milj. latu). Tās palielinājumu veicināja finanšu sistēmas nestabilitāte un sezonālais faktors – Ziemassvētku iepirkšanās laiks. Valdības latos veikto noguldījumu vidējais atlikums Latvijas Bankā pieauga par 27.1% (līdz 247.9 milj. latu).

4. ceturksnī arvien vairāk tika izmantotas Latvijas Bankas monetārās operācijas, jo starpbanku tirgū mazinājās savstarpējā uzticēšanās. Galveno refinansēšanas operāciju vidējais atlikums palielinājās no 0.2 milj. latu 3. ceturksnī līdz 23.9 milj. latu 4. ceturksnī, aizdevumu iespējas uz nakti vidējais atlikums sasniedza 180.9 milj. latu, savukārt valūtas mijmaiņas darījumu vidējais atlikums – 39.5 milj. latu. Vienlaikus pieauga arī noguldījumu iespējas uz nakti vidējais atlikums (līdz 159.8 milj. latu). 4. ceturksnī galveno refinansēšanas operāciju vidējā procentu likme bija 7.54% un valūtas mijmaiņas darījumu vidējā procentu likme – 8.04%, bet abu darījumu izsoļu minimālā procentu likme bija 6.00%.

Nemot vērā augošo riska uztveri starpbanku tirgū, kas daudzām bankām sarežģīja aizņemšanos starpbanku tirgū, kā arī bažas, ka atsevišķas Latvijas bankas nevarēs pārfinansēt savus kredītus, kuru lielu apjomu atmaksā gaidāma 2009. gadā, un ilgstošo neskaidrību par to, kā Latvijas finanšu tirgu varētu ietekmēt pasaules

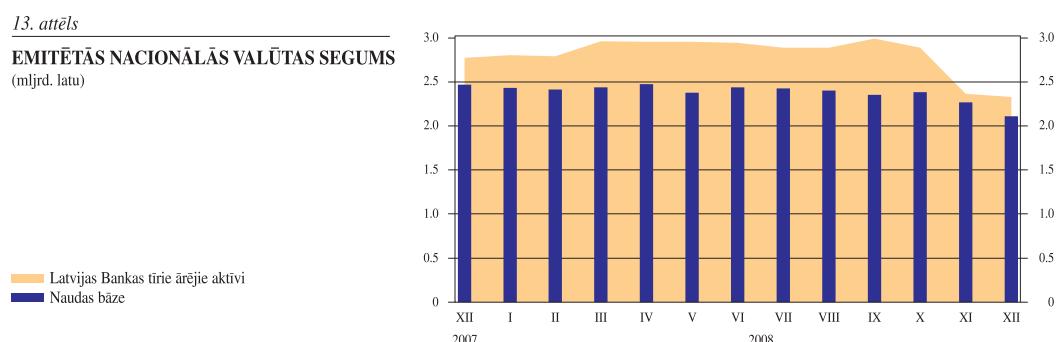
un Latvijas tautsaimniecības izaugsmes palēnināšanās, RIGIBOR strauji pieauga (sk. 12. att.). 3 mēnešu RIGIBOR palielinājās no 7.18% 3. ceturkšņa beigās līdz 13.54% 4. ceturkšņa beigās. 3 mēnešu RIGIBOR augstāko kāpumu sasniedza decembra vidū (14.60%), kad sabiedrībai joprojām nebija skaidrības par Latvijas un SVF vienošanos par paīdības sniegšanu. 3 un 6 mēnešu RIGIBOR 4. ceturksnī vidēji bija 11.92% un 12.44% (3. ceturksnī – attiecīgi 6.28% un 7.16%).

Naudas rādītāju dinamika

Skaidrās naudas pieprasījums 4. ceturksnī gandrīz nemainījās – skaidrā nauda apgrozībā pēc neliela pieauguma oktobrī un novembrī decembri atgriezās augusta līmenī, gada samazinājuma tempam nemainoties salīdzinājumā ar septembri (3.0%). Savukārt banku pieprasījuma noguldījumu atlikums Latvijas Bankā strauji saruka, centrālajai bankai samazinot rezervju normu. Kopumā naudas bāze M0 ceturkšņa laikā saruka par 243.3 milj. latu. Gan naudas bāzes, gan banku noguldījumu atlikuma centrālajā bankā gada pārmaiņu temps decembri bija negatīvs (attiecīgi -14.6% un -23.1%).

Centrālās bankas naudas piedāvājumu galvenokārt samazināja Latvijas Bankas veiktās intervences valūtas tirgū, tādējādi tīrie ārējie aktīvi saruka par 657.9 milj. latu jeb 22.0%. Nozīmīgs bankām izsniegtā kredītu atlikuma pieaugums un valdības latos veikto noguldījumu atlikuma Latvijas Bankā kritums bija likviditāti palielinošs faktors. Emitētās nacionālās valūtas segums ar centrālās bankas tīrajiem aktīviem (sk. 13. att.) decembra beigās bija 110.5%.

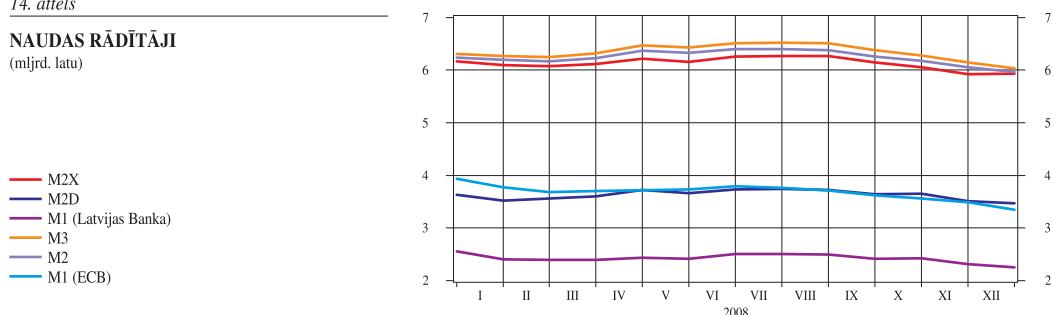

Ekonomiskās aktivitātes kritums un ar to saistītais zemākais ienākumu kāpums atspoguļojās naudas piedāvājuma sarukumā (naudas rādītāju dinamiku sk. 14. att.). Plašā nauda un rezidentu noguldījumu atlikums 4. ceturksnī nozīmīgi samazinājās, un no novembra sāka sarukt arī izsniegtā kredītu atlikums.

Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām 4. ceturksnī izsniegtā kredītu atlikuma gada kāpuma temps samazinājās par 5.9 procentu punktiem (līdz 11.7%). Kredītu atlikuma mēneša pieauguma tempam novembrī kļūstot negatīvam, ceturkšņa laikā tas saruka par 16.3 milj. latu (visstraujāk decembri – par 65.3 milj. latu).

Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegtā kredītu atlikuma pārmaiņas noteica komerckredīta atlikuma sarukums (88.6 milj. latu) un uzņēmējdarbībai izsniegtā hipotēku kredīta atlikuma samazinājums (31.3 milj. latu), vienlaikus būtiski (par 100.2 milj. latu) augot industriālā kredīta atlikumam. Savukārt mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegtā kredītu atlikums 4. ceturksnī palielinājās par 17.8 milj. latu (3. ceturksnī – par 86.8 milj. latu), bet patēriņa kredīta atlikums saruka par 4.9 milj. latu (3. ceturksnī –

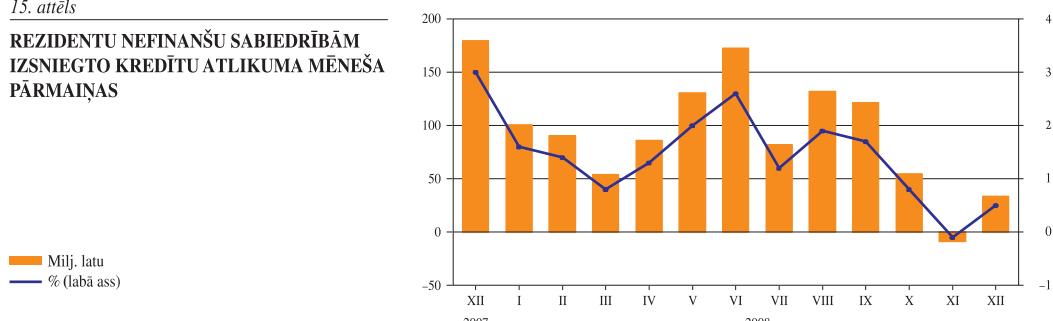
14. attēls

NAUDAS RĀDĪTĀJI
(mljrd. latu)

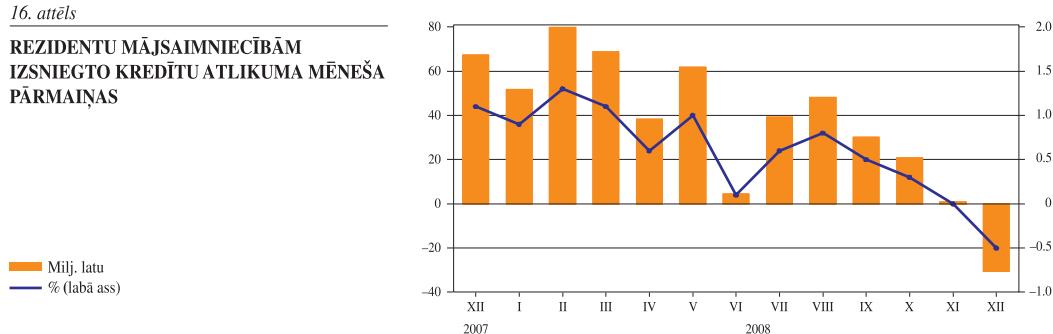
pieauga par 30.1 milj. latu). Samazinājās visu nozīmīgāko kredītu veidu atlikumu gada pieauguma temps. Visstraujāk gada kāpuma temps saruka komerckredīta atlikumam (septembrī – 22.7%; decembrī – 13.1%) un patēriņa kredīta atlikumam (septembrī – 17.3%; decembrī – 10.0%).

Nefinanšu sabiedrībām izsniegtā kredītu atlikums 4. ceturksnī pieauga par 1.1% (rādītāja mēneša pārmaiņas sk. 15. att.), savukārt mājsaimniecībām izsniegtā kredītu atlikums saglabājās septembra līmenī, mēneša kāpuma tempam decembrī kļūstot negatīvam (–0.5%; sk. 16. att.). Abiem sektoriem izsniegtā kredītu atlikuma gada pieauguma temps samazinājās (decembrī – attiecīgi 16.9% un 6.9%). Finanšu iestādēm izsniegtā kredītu atlikums 4. ceturksnī saruka par 87.1 milj. latu jeb 8.8%, savukārt gada pieauguma temps samazinājās līdz 7.6% (septembrī – 19.6%), izsniegtā kredītu atlikumam krītoties visos ceturķņa mēnešos.

15. attēls

REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA MĒNEŠA PĀRMAIŅAS

16. attēls

REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA MĒNEŠA PĀRMAIŅAS

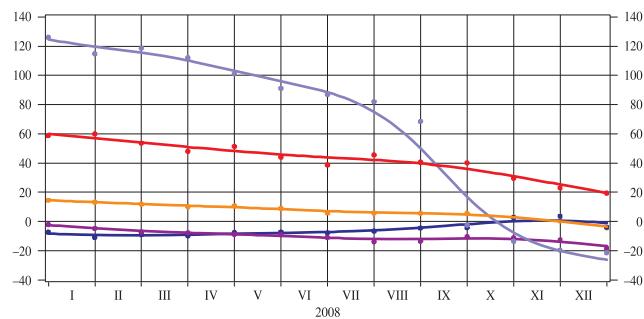
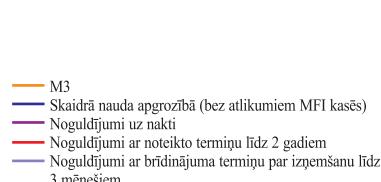
Kopējo uzņēmējdarbībai izsniegtā kredītu atlikuma lejupslīdi 4. ceturksnī visvairāk ietekmēja tā samazinājums finanšu un apdrošināšanas sektorā (92.2 milj. latu jeb 8.4%) un valsts pārvaldes un aizsardzības sektorā (20.9 milj. latu jeb 22.8%). Savukārt atlikuma kāpums joprojām bija vērojams operācijās ar nekustamo īpašumu (48.3 milj. latu jeb 2.0%), elektroenerģijā, gāzes apgādē un siltumapgādē (23.6 milj. latu jeb 8.7%), apstrādes rūpniecībā (18.2 milj. latu jeb 1.6%), kā arī transportā, glabāšanā un sakaros (11.2 milj. latu jeb 2.9%). 4. ceturķņa beigās nozīmīgākā kopējā kredītu atlikuma daļa bija ieguldīta operācijās ar nekustamo īpašumu (30.2%), apstrādes rūpniecībā (14.0%), finanšu starpniecībā un apdrošināšanā (12.3%) un tirdzniecībā (12.0%). Apstrādes rūpniecībā būtiskākais kredītu atlikuma kāpums bija farmaceitisko pamatvielu un preparātu ražošanā (8.7 milj. latu jeb 31.9%), metālu ražošanā (8.5 milj. latu jeb 15.2%) un tekstilizstrādājumu ražošanā (4.6 milj. latu jeb 9.1%). Savukārt apstrādes rūpniecības uzņēmumiem izsniegtā kredītu atlikuma lielāko daļu veidoja pārtikas produktu ražošanai (20.4%), koksnes un koka izstrādājumu ražošanai (16.9%), mēbeļu ražošanai (10.2%) un gatavo metāлизstrādājumu ražošanai (9.8%) izsniegtie kredīti.

Kredītu atlikuma pārmaiņas galvenokārt noteica mērens latos izsniegt kredītu atlikuma sarukums (34.5 milj. latu), gandrīz nemainoties eiro izsniegt kredītu atlikumam. Salīdzinājumā ar 3. ceturksni samazinājās citās valūtās izsniegt kredītu atlikuma pieaugums (10.8 milj. latu). Latos izsniegt kredītu atlikuma gada pārmaiņu temps joprojām bija negatīvs (decembrī –4.2%; septembrī –11.7%), savukārt eiro izsniegt kredītu atlikuma gada pieauguma temps saruka no 23.0% septembrī līdz 14.1% decembrī. Eiro izsniegt kredītu atlikuma īpatsvars kredītu kopējā atlikumā 4. ceturksnī palielinājās līdz 85.1%, latos izsniegt kredītu atlikuma īpatsvaram samazinoties par 0.3 procentu punktiem (līdz 11.7%).

Naudas piedāvājums 4. ceturksnī turpināja sarukt (M3 samazinājās par 341.2 milj. latu jeb 5.3%), un arī naudas rādītāju gada kāpuma temps turpināja kristies (plašās naudas un tās sastāvdaļu gada pieauguma tempu sk. 17. att.). M3 gada kāpuma temps decembrī kļuva negatīvs, samazinoties no 5.6% septembrī līdz –4.3% decembrī, bet M2 gada pieauguma temps saruka attiecīgi no 5.2% līdz –4.4%. Savukārt likvidākā naudas rādītāja M1 gada samazinājuma temps pieauga no –8.9% septembrī līdz –15.0% decembrī, turpinot nozīmīgi sarukt noguldījumu uz nakti atlikumam. Decembra beigās noguldījumu uz nakti atlikums bija par 261.4 milj. latu jeb 9.5% mazāks nekā septembrī un par 18.3% mazāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Būtiski (par 56.9 milj. latu jeb 17.7%) saruka arī noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem atlikums, savukārt palielinājās ilgāka termiņa naudas komponentu pieprasījums. Noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem atlikums 4. ceturksnī pieauga par 33.4 milj. latu jeb 1.4% (gada kāpuma temps saruka no 40.2% septembrī līdz 19.5% decembrī). Kopumā skaidrās naudas pieprasījuma pārmaiņas bija minimālas (sk. 18. att.).

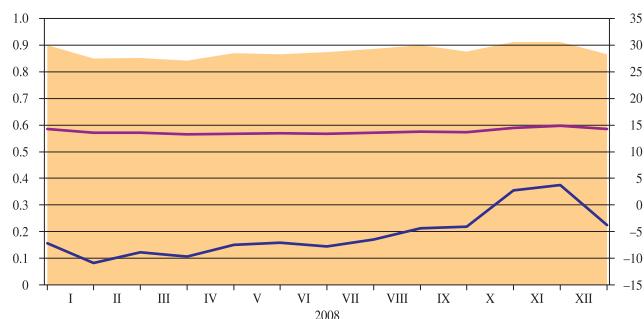
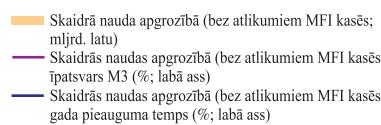
17. attēls

PLAŠĀS NAUDAS UN TĀS SASTĀVDAĻU GADA PIEAUGUMA TEMPS (%)

18. attēls

SKAIDRĀS NAUDAS APGROZĪBĀ (BEZ ATLIKUMIEM MFI KASĒS) DINAMIKA

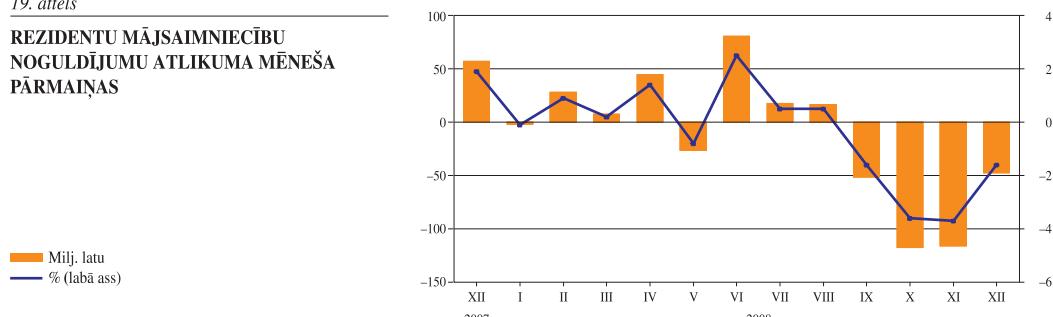

Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību MFI veikto noguldījumu atlikums 4. ceturksnī samazinājās par 206.7 milj. latu jeb 3.9%, gada pārmaiņu tempam kļūstot negatīvam (kritums no 7.0% septembrī līdz –3.9% decembrī). Latos veikto noguldījumu atlikums saruka par 163.8 milj. latu un tā gada pārmaiņu temps – par 14.3 procentu punktiem (līdz –4.7%). Eiro veikto noguldījumu atlikums pieauga par 21.3 milj. latu jeb 1.0%, bet samazinājās citās ārvalstu valūtās veikto noguldījumu atlikums. Kopējā noguldījumu atlikumā latos veikto noguldījumu daļa saruka par 1.1 procentu punktu (līdz 51.4%).

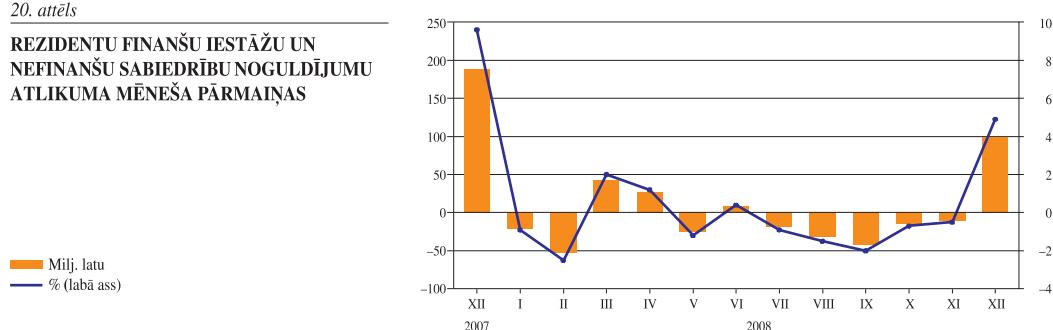
Finanšu sistēmas satricinājuma dēļ 4. ceturksnī nozīmīgi (par 280.4 milj. latu jeb 8.7%; sk. 19. att.) samazinājās mājsaimniecību veikto noguldījumu atlikums, savukārt finanšu iestāžu un nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikums palielinājās par 73.8 milj. latu jeb 3.6% (sk. 20. att.). Tomēr to gada pārmaiņu temps joprojām pārsniedza atbilstošo mājsaimniecību noguldījumu atlikuma rādītāju (attiecīgi –1.9% un –5.3%).

Centrālās valdības noguldījumu atlikuma Latvijas Bankā pieaugums (156.3 milj. latu) nespēja kompensēt centrālās un vietējās valdības neto noguldījumu atlikuma sarukumu citās MFI (attiecīgi 107.2 milj. latu un

19. attēls

REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMU ATLIKUMA MĒNEŠA PĀRMAIŅAS

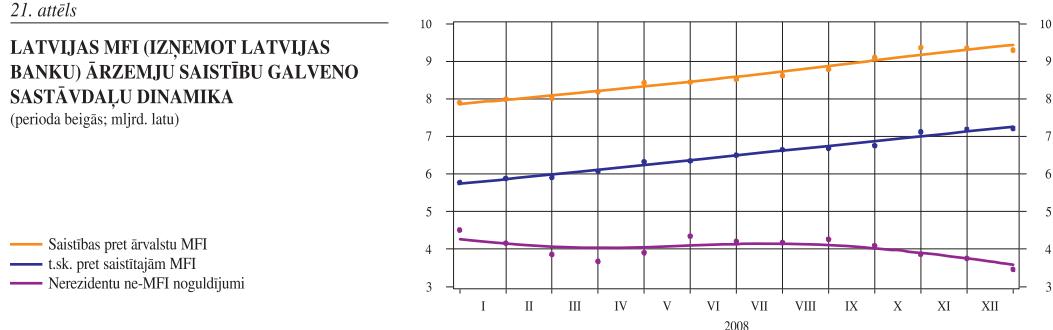
20. attēls

REZIDENTU FINANŠU IESTĀŽU UN NEFINANŠU SABIEDRĪBU NOGULDĪJUMU ATLIKUMA MĒNEŠA PĀRMAIŅAS

62.1 milj. latu), tāpēc 4. ceturksnī par 13.1 milj. latu samazinājās MFI neto kredīta valdībai negatīvais rādītājs.

MFI (izņemot Latvijas Banku) tīro ārējo aktīvu negatīvais rādītājs 4. ceturksnī saruka par 435.3 milj. latu (3. ceturksnī tas palielinājās par 577.1 milj. latu), un to galvenokārt noteica nozīmīgs nerezidentu ne-MFI noguldījumu atlikuma samazinājums (632.0 milj. latu jeb 15.4%), no atsevišķām bankām aizplūstot no nerezidentiem piesaistītajiem noguldījumiem (sk. 21. att.). Vienlaikus būtiski saruka no nerezidentu MFI piesaistīto noguldījumu atlikuma pieaugums (no 577.0 milj. latu 3. ceturksnī līdz 194.7 milj. latu 4. ceturksnī), samazinoties saistību pret nesaistītām bankām atlikumam (par 263.6 milj. latu) un turpinoties papildu līdzekļu piesaistei no mātesbankām (kāpums 3. ceturksnī – 252.7 milj. latu, 4. ceturksnī – 458.3 milj. latu).

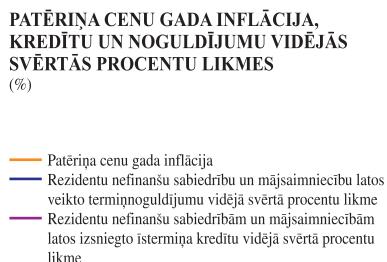
21. attēls

LATVIJAS MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU SAISTĪBU GALVENO SASTĀVDAĻU DINAMIKA (perioda beigās; mljrd. latu)

PROCENTU LIKMES

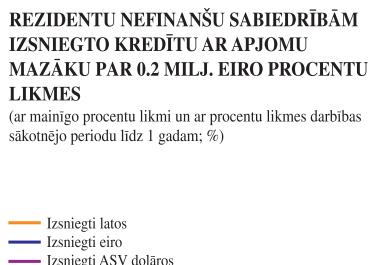
Latu naudas tirgus procentu likmju palielināšanās 4. ceturksnī veicināja rezidentu mājsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām no jauna latos izsniegto kredītu procentu likmju kāpumu. Savukārt eiro izsniegto kredītu procentu likmes ietekmē eiro naudas tirgus procentu likmju kritums, kas 4. ceturksnī beigās, ECB īstenojot stimulējošu monetāro politiku, samazinājās. Tomēr eiro izsniegto kredītu procentu likmju sarukums bija mazāks nekā eiro naudas tirgus procentu likmju kritums, un atsevišķos gadījumos dažādu faktoru ietekmē eiro izsniegto kredītu procentu likmju palielinājās. Līdz ar inflācijas kritumu pieauga latos izsniegto kredītu un latos piesaistīto noguldījumu reālās procentu likmju (sk. 22. att.).

22. attēls

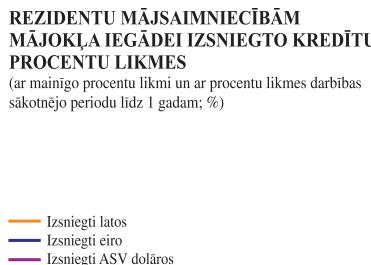
No MFI nefinanšu sabiedrībām 4. ceturksnī no jauna izsniegtais kredītiem 90.0% veidoja eiro izsniegtais kredīti un 5.7% – latos izsniegtais kredīti. Ceturksnā laikā nefinanšu sabiedrībām no jauna izsniegto kredītu apjomā par 6.2 procentu punktiem (līdz 87.5%) samazinājās kredītu īpatsvars ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam, bet par 5.7 procentu punktiem (līdz 10.4%) palielinājās kredītu īpatsvars ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem. Nefinanšu sabiedrībām no jauna latos izsniegto kredītu, kuru apjoms mazāks par 0.2 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme pieauga par 3.3 procentu punktiem (līdz 14.0%), bet eiro izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme būtiski nemainījās (3. ceturksnī – 9.0%; 4. ceturksnī – 9.1%; sk. 23. att.). Nefinanšu sabiedrībām no jauna latos izsniegto kredītu, kuru apjoms bija 0.2–1 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme palielinājās par 3.9 procentu punktiem (līdz 12.9%), savukārt eiro izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme būtiski nemainījās (3. ceturksnī – 8.1%; 4. ceturksnī – 8.2%). Latos izsniegto kredītu, kuru apjoms lielāks par 1 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme pieauga par 4.0 procentu punktiem (līdz 10.5%), savukārt eiro izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme samazinājās par 0.4 procentu punktiem (līdz 7.0%).

23. attēls

Mājsaimniecībām kredīti mājokļa iegādei tika izsniegti galvenokārt eiro, un eiro izsniegtais kredīti kopējā no jauna mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu apjomā 4. ceturksnī sasniedza 93.0%, bet latos izsniegtais kredīti – 2.6%. Procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļā lielākā daļa mājsaimniecībām mājokļa iegādei no jauna izsniegto kredītu bija ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam (78.0%). Savukārt ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem tika izsniegti 16.3% no visiem mājsaimniecībām mājokļa iegādei no jauna izsniegtais kredītiem. Nozīmīgāko rezidentu mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu grupās vidējā svērtā procentu likme pieauga vai būtiski nemainījās (sk. 24. att.). Palielinoties latu naudas tirgus procentu likmēm, latos izsniegto kredītu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz

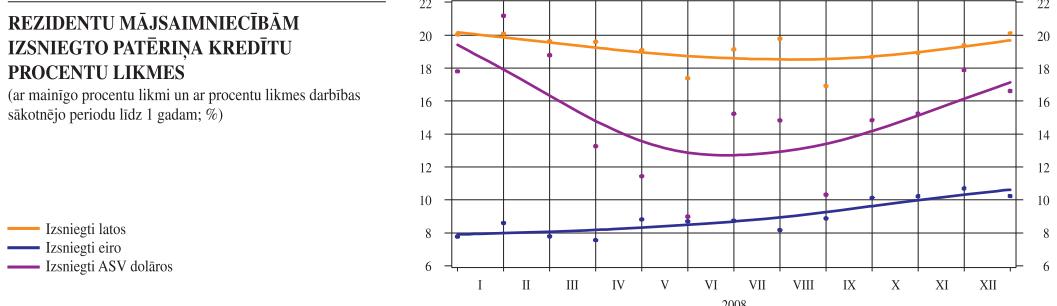
24. attēls

1 gadam vidējā svērtā procentu likme palielinājās no 9.4% 3. ceturksnī līdz 13.2% 4. ceturksnī. Savukārt tā būtiski nemainījās eiro izsniegtajiem kredītiem ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam (4. ceturksnī – 7.0%), kā arī eiro izsniegtajiem kredītiem ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem (4. ceturksnī – 6.8%). Eiro naudas tirgus procentu likmju kritums būtiski neietekmēja mājokļa iegādei izsniegtu kredītu procentu likmes, jo 4. ceturksnī pieauga procentu likmju uzcenojums. Palielinoties latos izsniegtu kredītu procentu likmēm un samazinoties inflācijai, mājsaimniecībām mājokļa iegādei latos izsniegtu kredītu reālās svērtās procentu likmes 4. ceturksnī bija pozitīvas.

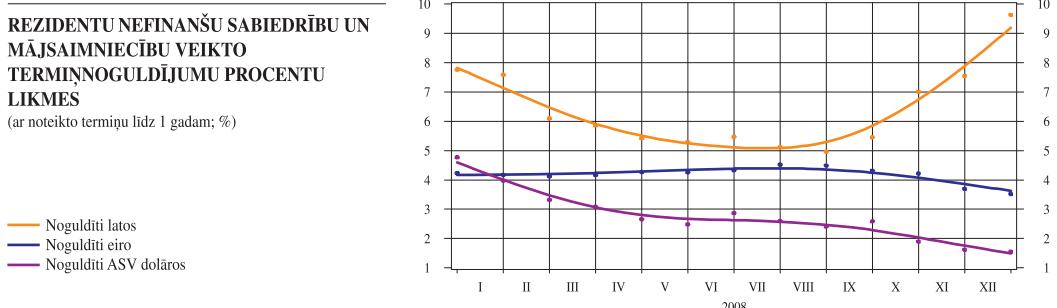
No jauna izsniegtu kredītu apjomā nozīmīgākie bija mājsaimniecībām latos izsniegtaie patēriņa kredīti (4. ceturksnī – 73.5%), savukārt eiro izsniegtu patēriņa kredītu īpatsvars sasniedza 24.4%. No visiem mājsaimniecībām patēriņam izsniegtajiem kredītiem ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam 4. ceturksnī tika izsniegti 51.8%, bet ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem – 30.3%. Patēriņa kredīta procentu likmēm bija tendence augt (sk. 25. att.). Atbilstoši latu naudas tirgus procentu likmēm latos izsniegtu patēriņa kredītu mainīgās procentu likmes un procentu likmes ar darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam 4. ceturksnī palielinājās par 1.1 procentu punktu (līdz 19.4%), bet procentu likmes ar darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem – par 0.9 procentu punktiem (līdz 19.9%). Savukārt mājsaimniecībām eiro izsniegtu patēriņa kredītu mainīgās procentu likmes un procentu likmes ar darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam, mainoties izsniegtu kredītu struktūrai un palielinoties uzcenojumam, pieauga par 1.6 procentu punktu (līdz 10.4%). Mājsaimniecībām latos izsniegtu patēriņa kredītu vidējā svērtā reālā procentu likme 4. ceturksnī palielinājās par 5.4 procentu punktiem (līdz –1.8%).

25. attēls

Lielākā daļa no termiņoguldījumiem, kas 4. ceturksnī no jauna piesaistīti no rezidentu mājsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām, bija ar termiņu līdz 1 gadam (attiecīgi 97.7% un 99.6%). No mājsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām no jauna piesaistīto termiņoguldījumu struktūra valūtu dalījumā būtiski nemainījās – latos veikti 27.0% noguldījumu (3. ceturksnī – 26.7%), bet eiro – 65.6% (3. ceturksnī – 64.1%). No mājsaimniecībām latos piesaistīto termiņoguldījumu ar termiņu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 1.8 procentu punktiem (līdz 8.3%). Savukārt eiro piesaistīto termiņoguldījumu ar termiņu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme samazinājās par 0.6 procentu punktiem (līdz 3.9%; sk. 26. att.). No nefinanšu sabiedrībām latos piesaistīto termiņoguldījumu ar termiņu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme palielinājās par 3.4 procentu punktiem (līdz 8.0%), savukārt eiro piesaistīto termiņoguldījumu ar termiņu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme saruka par 0.7 procentu punktiem (līdz 3.6%). Latos veikto termiņoguldījumu reālās procentu likmes pieauga, tomēr joprojām bija negatīvas.

26. attēls

VĒRTSPAPĪRU UN VALŪTAS TIRGUS ATTĪSTĪBA

Valsts kase rīkoja valdības 3 mēnešu, 6 mēnešu un 12 mēnešu parādzīmju un 5 gadu un 11 gadu obligāciju sākotnējās izsoles. Valsts kasei līdzekļi bija nepieciešami ne tikai budžeta deficitā finansēšanai, bet arī finanšu stabilitātes uzturēšanai, sniedzot atbalstu problēmās nonākušai bankai, tāpēc tā palielināja piedāvāto vērtspapīru apjomu un sāka izmantot tiešas izsoles, lai operatīvāk vadītu likviditāti. Kopējais piedāvājums bija 899.7 milj. latu (pieaugums – 6.0 reizes salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni), kopējais pieprasījums – 617.8 milj. latu (pieaugums – 5.8 reizes), bet pārdotais apjoms – 561.9 milj. latu (pieaugums – 11.4 reizes). Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni 4. ceturksnī Valsts kase sāka palielināt peļņas likmi, un bankas pieprasījuma valdības parādzīmes ar termiņu līdz 1 gadam. Savukārt interese par 5 gadu un 11 gadu obligācijām bija neliela, jo valdība un bankas nespēja vienoties par peļņas likmēm, tāpēc obligācijas netika pārdotas. 6 mēnešu parādzīmju peļņas likme palielinājās vidēji no 6.7% 3. ceturksnī līdz 9.7% 4. ceturksnī un 12 mēnešu parādzīmju peļņas likme – attiecīgi no 6.9% līdz 9.8%.

Latvijas valdības vērtspapīru atlikums apgrozībā pieauga 2.1 reizi (līdz 1 045.8 milj. latu). Investoru daļījumā Latvijas banku daļa palielinājās no 50.6% līdz 77.2%, bet pārējo Latvijas rezidentu daļa samazinājās no 30.5% līdz 21.1% un nerezidentu daļa – no 18.9% līdz 1.7%.

*NASDAQ OMX Riga*¹ valdības obligāciju (ar dzēšanas termiņu 2019. gadā) pirkšanas peļņas likme otrreizējā tirgū palielinājās no 6.75% septembra beigās līdz 11.0% decembra beigās. VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" obligāciju (ar dzēšanas termiņu 2013. gadā) pirkšanas peļņas likme pieauga no 6.70% septembra beigās līdz 9.75% decembra beigās.

Latvijas valdības eiroobligāciju (ar dzēšanas termiņu 2018. gadā) pirkšanas peļņas likme strauji palielinājās (no 5.55% līdz 9.86%). Pirkšanas peļņas likmu starpība ar attiecīgā termiņa Vācijas valdības obligācijām pieauga no 161 bāzes punkta līdz 694 bāzes punktiem. Vācijas valdības ilgtermiņa obligāciju pirkšanas peļņas likmes pretstatā Latvijas valdības eiroobligāciju pirkšanas peļņas likmēm saruka, tautsaimniecības perspektīvām pasliktinoties, tāpēc ECB aktīvi samazināja bāzes likmi. Vācijas valdības obligāciju pirkšanas peļņas likmes samazināja arī investoru uzskats, ka krīzes laikā Vācijas valdības obligācijas ir drošs ieguldījums kapitāla pasargāšanai no vērtības krituma akciju un augsta riska obligāciju tirgū.

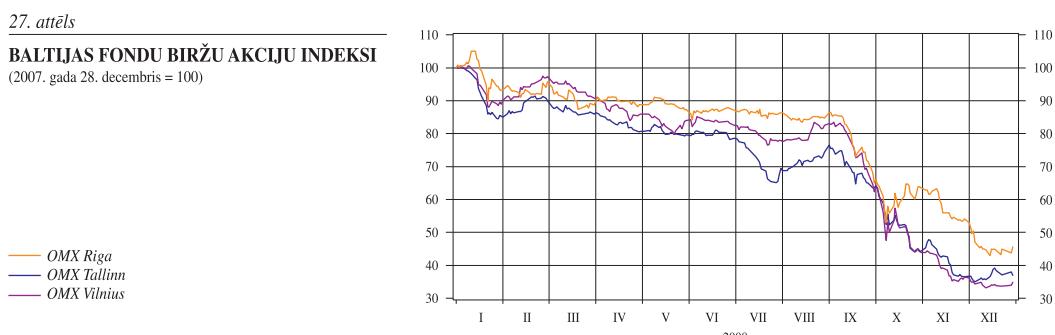
Latvijas privāto emitentu parāda vērtspapīru sākotnējā tirgū nebija jaunu latos denominēto parāda vērtspapīru emisiju, šādi vērtspapīri netika dzēsti un to atlikums apgrozībā bija 30.6 milj. latu. Eiro un ASV dolāros denominēto parāda vērtspapīru atlikums pieauga par 10.2% (līdz 120.3 milj. latu). Latvijas kredītstādes emitēja eiro un ASV dolāros denominētas subordinētās obligācijas ar termiņu 10 gadu kopsummā par 18.7 milj. latu.

Parāda vērtspapīru apgrozījums *NASDAQ OMX Riga* samazinājās no 20.5 milj. latu 3. ceturksnī līdz 2.5 milj. latu 4. ceturksnī. Lielākais bija valdības vērtspapīru apgrozījums (2.0 milj. latu).

OMX Riga 4. ceturksnī samazinājās par 29.9% – straujāk nekā 3. ceturksnī, kad tas kritās par 25.4% (sk. 27. att.). OMXBGI saruka vēl straujāk – par 41.2%. Publiskotie biržā kotēto Latvijas sabiedrību finanšu rezultāti 2008. gada pirmajos trijos ceturšnos kopumā bija vāji, tomēr labāki nekā pārējās Baltijas valstis,

27. attēls

BALTIJAS FONDU BIRŽU AKCIJU INDEKSI
(2007. gada 28. decembris = 100)

¹ 2009. gada 12. janvārī Rīgas Fondu biržas oficiālais nosaukums tika mainīts uz *NASDAQ OMX Riga*. Lēmums par biržas nosaukuma maiņu pieņemts, lai tiešāk atspoguļotu biržas daļību pasaules vadošajā biržu grupā NASDAQ OMX.

jo dažas sabiedrības spēja palielināt eksportu un optimizēt izmaksas. Akciju apgrozījums *NASDAQ OMX Riga* saruka no 4.2 milj. latu 3. ceturksnī līdz 3.9 milj. latu 4. ceturksnī. Lielākais bija AS "Latvijas kuģniecība" akciju apgrozījums (1.6 milj. latu).

Krīzes padziļināšanās starptautiskajos tirgos saasināja ekonomiskās problēmas tautsaimniecībā, un satricinājums finanšu tirgos samazināja lata vērtību. 4. ceturksnī lata kurss attiecībā pret eiro starpbanku tirgū ilgstoši atradās tuvu Latvijas Bankas noteiktajam eiro pārdošanas kursam. Vidējais banku kotētais eiro pārdošanas kurss bija 1 EUR = Ls 0.7095 (tikai par 3 bāzes punktiem mazāks nekā Latvijas Bankas noteiktais eiro pārdošanas kurss 1 EUR = Ls 0.7098). No oktobra sākuma līdz decembra vidum banks pārdeva latus Latvijas Bankai. Tādējādi šajā periodā Latvijas Banka pārdeva vairāk nekā 1 mljrd. eiro (836.4 milj. latu). Taču pozitīvas lata kura pārmaiņas attiecībā pret eiro notika ceturšā beigās – tas kopš decembra vidus sāka palielināties sakarā ar vairāku starptautisko institūciju, valstu un centrālo banku finanšu atbalsta piešķiršanu Latvijai.

Valūtas darījumu apgrozījums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās (4. ceturksnī – 529.6 mljrd. latu; 3. ceturksnī – 720.3 mljrd. latu), un pirmo reizi pēdējos gados arī valūtas darījumu kopējā apgrozījuma gada pārmaiņu temps kļuva negatīvs (-6.4%). 3. ceturksnī valūtu apgrozījuma gada pieauguma tempā kritums bija darījumos ar rezidentiem, bet 4. ceturksnī gada apgrozījuma kritums bija vērojams gan darījumos ar rezidentiem (darījumos ar iekšzemes nebankām -56.4%, darījumos iekšzemes starpbanku tirgū -30.5%), gan ar nerezidentu MFI (-4.5%), kas darījuma partneru dalījumā valūtas tirgū saglabāja dominējošās pozīcijas un veidoja gandrīz pusi no visa valūtas tirgus. Valūtas darījumu apgrozījuma gada pieaugums darījumos ar nerezidentu nebankām sasniedza 22.4%.

NAUDAS RĀDĪTĀJU SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA

Latvijas Banka ar 2005. gada 1. ceturksni publicē atbilstoši ECB metodoloģijai aprēķināto monetāro rādītāju M1, M2 un M3 sezonāli izlīdzinātās laikrindas.

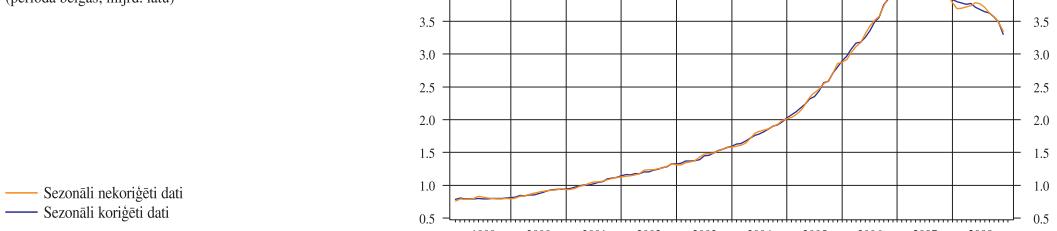
Monetāro rādītāju M1, M2 un M3 dinamikas analīze, kas veikta ar programmproduktu "DEMETRA Version 2.1 (Jul 9 2007)", atspoguļota 28.–39. attēlā, izmantojot datus par laiku no 1999. gada janvāra līdz 2008. gada decembrim (28.–36. att.) un no 2001. gada janvāra līdz 2008. gada decembrim (37.–39. att.). Šo rādītāju sezonālajā izlīdzināšanā izmantoto metodiku sk. Latvijas Bankas izdevuma "Monetārais Apskats. Monetary Review" 2004. gada 1. numurā (21.–24. lpp.).

Monetāro laikrindu analīze rāda, ka pastāv korelācija starp sezonālo svārstību amplitūdu un to vērtību līmeni, tāpēc ar 2007. gada 1. ceturksni laikrindas vispirms pārveido ar logaritmisko transformāciju. Tādējādi laikrindu dekompozīcijai veido multiplikatīvo modeli, t.i., aplūkojamo rādītāju Y_t izsaka šādi: $Y_t = T_t \times S_t \times I_t$, kur T_t ir rādītāja attīstības tendenci jeb trendu raksturojoša komponente, S_t – sezonālā komponente un I_t – neregulārā komponente (komponente, kura nesatur būtisku informāciju par aplūkojamo rādītāju un kuras vērtības nosaka gadījuma rakstura apstākļu iedarbību). Multiplikatīvajā modelī par laikrindas $\{Y_t\}$ sezonāli izlīdzināto laikrindu sauc laikrindu $\{Y_t / S_t\}$, t.i., laikrindu, ko iegūst, oriģinālo laikrindu dalot ar tās sezonālo komponenti.

M1 un M2 laikrindu sezonālos modeļus iegūst tieši (veidojot modeļus pašām M1 un M2 laikrindām). Savukārt M3 sezonāli izlīdzinātās laikrindas veidošanai izmanto netiešo pieeju, to iegūstot kā M2 un M3/M2 sezonāli izlīdzināto laikrindu reizinājumu.

28. attēls

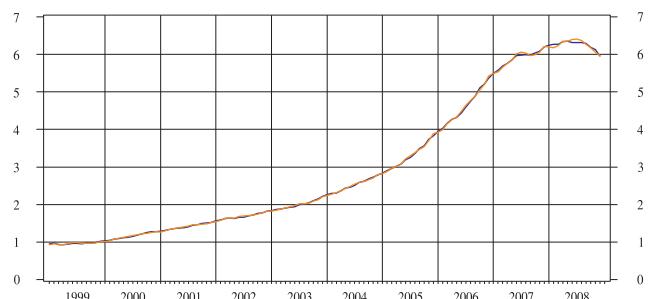
M1 LAIKRINDAS
(perioda beigās; mljrd. latu)

29. attēls

M2 LAIKRINDAS
(perioda beigās; mljrd. latu)

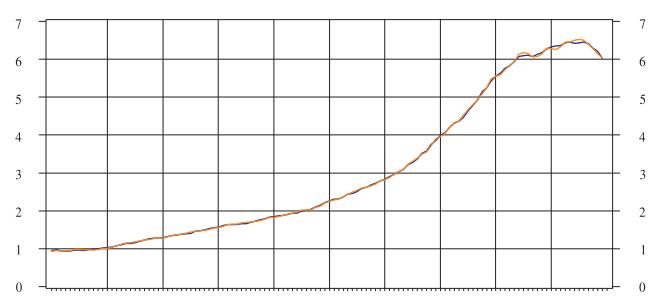
— Sezonāli nekorigēti dati
— Sezonāli korigēti dati

30. attēls

M3 LAIKRINDAS
(perioda beigās; mljrd. latu)

— Sezonāli nekorigēti dati
— Sezonāli korigēti dati

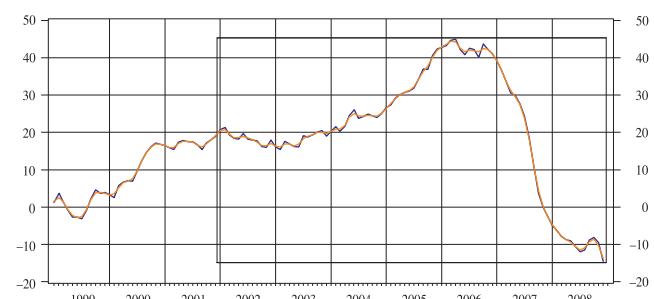

31. attēls

M1 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

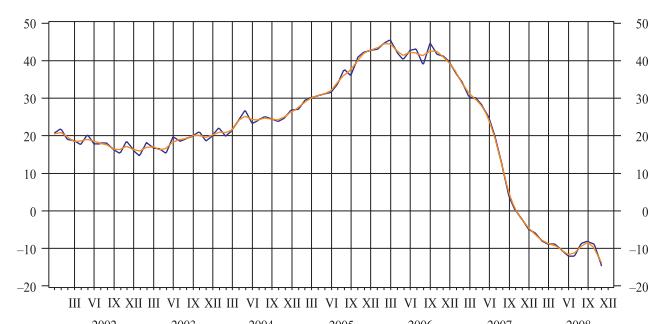

32. attēls

M1 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %;
detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

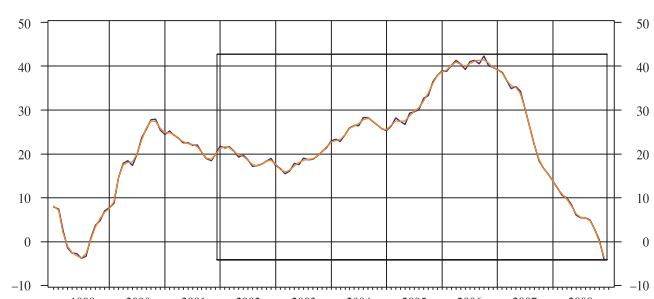

33. attēls

M2 DINAMIKA

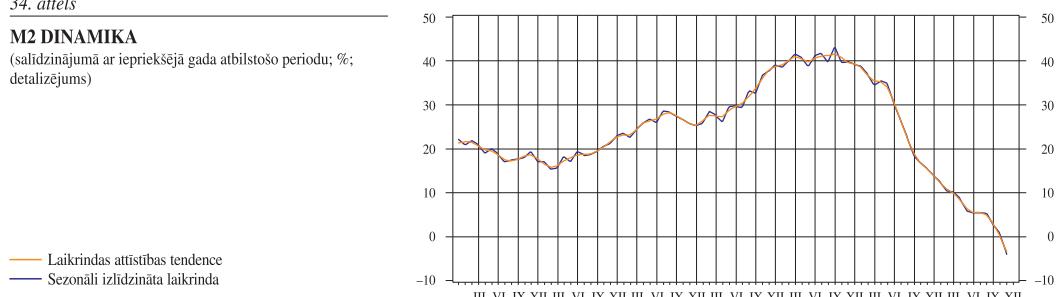
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

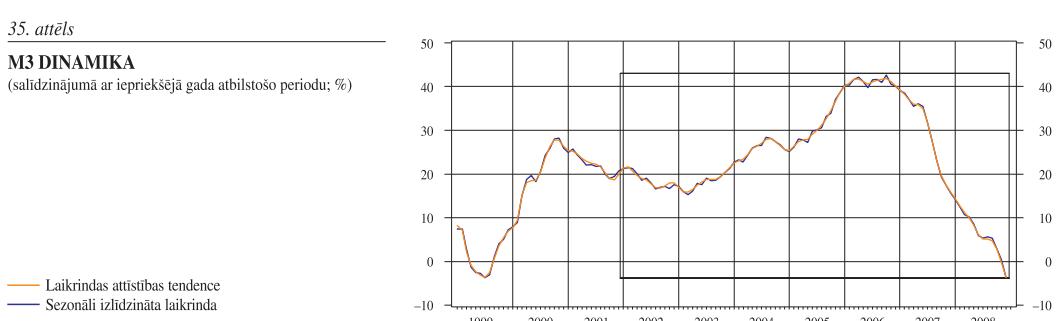

34. attēls**M2 DINAMIKA**

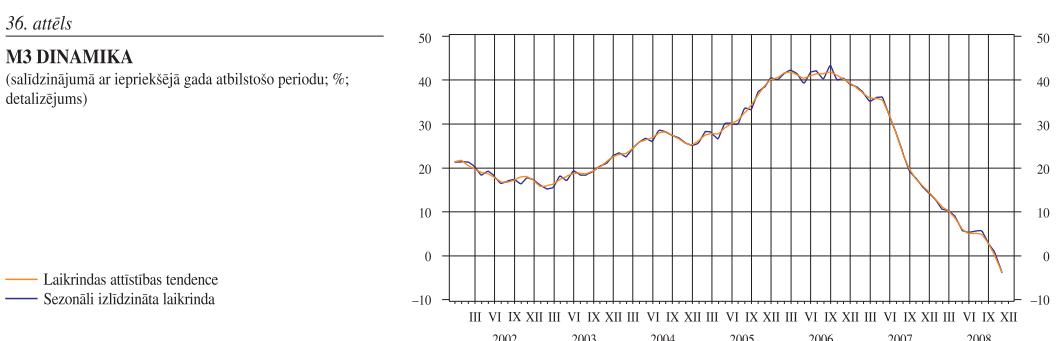
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %;
detalizējums)

35. attēls**M3 DINAMIKA**

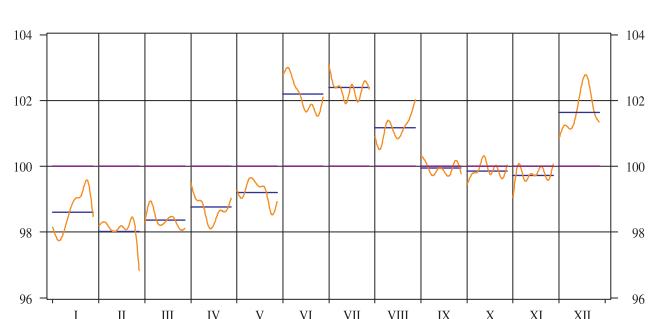
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

36. attēls**M3 DINAMIKA**

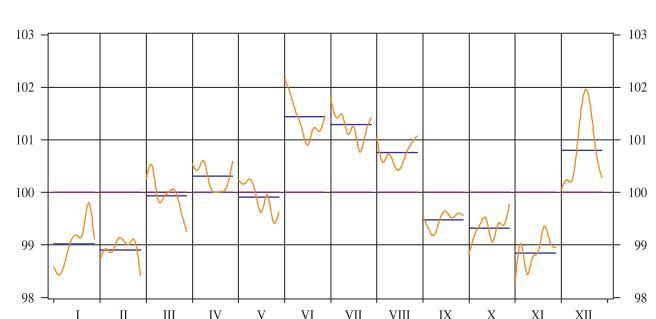
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %;
detalizējums)

37. attēls**M1: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES LIELUMS UN STABILITĀTE**

(2001. gada janvāris–2008. gada decembris; %)

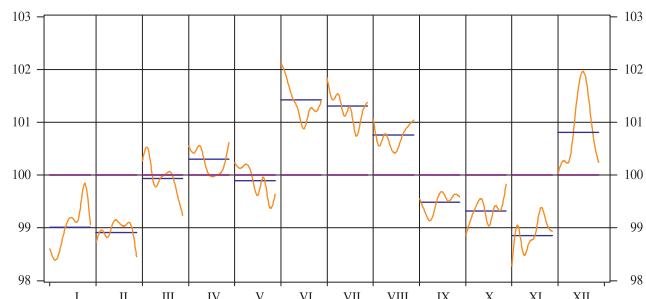
38. attēls**M2: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES LIELUMS UN STABILITĀTE**

(2001. gada janvāris–2008. gada decembris; %)

39. attēls

**M3: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES
LIELUMS UN STABILITĀTE**
(2001. gada janvāris–2008. gada decembris; %)

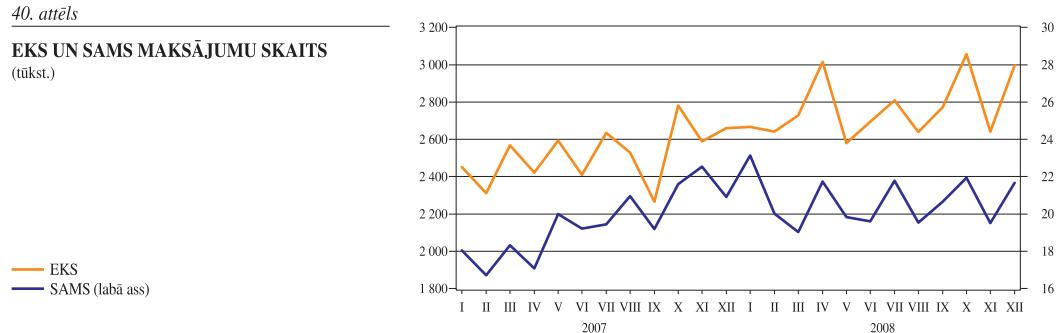
LATVIJAS BANKAS STARPBANKU MAKSĀJUMU SISTĒMU STATISTIKA

2008. gadā Latvijas Banka nodrošināja triju maksājumu sistēmu – SAMS, EKS un TARGET2-Latvija – darbību. SAMS ir reālā laika norēķinu sistēma, kas apstrādā liela apjoma un steidzamus latu maksājumus, EKS ir neto sistēma ar diviem klīringa norēķinu cikliem, kas apstrādā nelielus klientu maksājumus latos un eiro, un TARGET2-Latvija ir Eiropas reālā laika norēķinu sistēmas komponenti, kas apstrādā liela apjoma un steidzamus klientu maksājumus eiro.

2008. gadā SAMS un EKS latu norēķinos kopā tika apstrādāti 33.5 milj. maksājumu, kuru summa bija 195.0 mljrd. latu (mēneša rādītāju dinamiku sk. 40. un 41. att.). Savukārt eiro norēķinos TARGET2-Latvija un EKS kopā tika apstrādāti 373.7 tūkst. maksājumu, kuru kopsumma bija 71.6 mljrd. eiro.

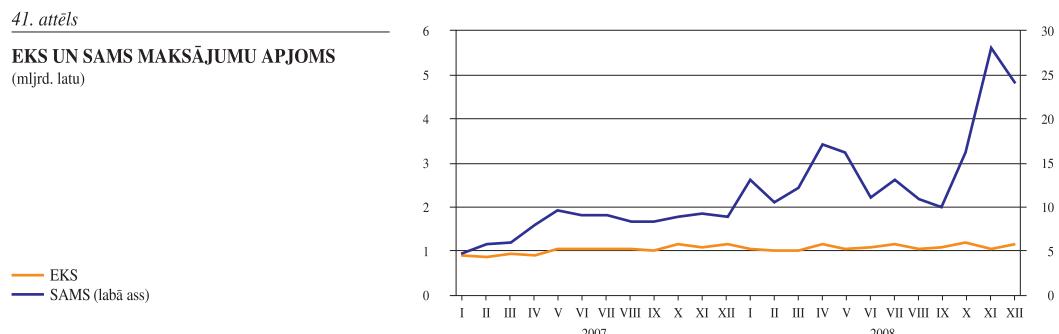
40. attēls

EKS UN SAMS MAKSĀJUMU SKAITS
(tūkst.)

41. attēls

EKS UN SAMS MAKSĀJUMU APJOMS
(mljrd. latu)

2008. gadā strauji pieauga SAMS apstrādāto maksājumu apjoms, sasniedzot 181.9 mljrd. latu (par 89.1% vairāk nekā 2007. gadā), bet apstrādāto maksājumu skaits salīdzinājumā ar 2007. gadu pieauga par 6.2% (līdz 248.4 tūkst.). Apjoma kāpumu noteica starpbanku maksājumu pieaugums par 100.9%. Tas skaidrojams ar pasaules finanšu tirgu satricinājuma radītajām pārmaiņām starpbanku tirgū. Klientu maksājumu apjoms pieauga par 20.8%. Starpbanku maksājumu apjoma īpatsvars palielinājās par 4.3 procentu punktiem (līdz 92.7%). Savukārt starpbanku maksājumu skaits salīdzinājumā ar 2007. gadu pieauga lēnāk nekā klientu maksājumu skaits (attiecīgi par 4.9% un 7.1%). 2008. gadā starpbanku maksājumu skaita īpatsvars samazinājās par 0.5 procentu punktiem (līdz 37.9%). SAMS maksājumu skaita koncentrācijas rādītājs bija 70.3%, bet maksājumu apjoma koncentrācijas rādītājs – 82.8% (2007. gadā – attiecīgi 70.2% un 76.8%).

2008. gadā SAMS tās dalībniekiem nodrošināja augstu sistēmas pieejamību – 99.97% (2007. gadā – 99.69%). Gada laikā SAMS nebija pieejama 30 minūtes. Kopumā SAMS konstatēts 11 sistēmas darbības pārtraukumu (viens pārsniedza 5 minūtes). 2008. gadā SAMS noraidīti 175 maksājumi (par 43 maksājumiem mazāk nekā 2007. gadā).

2008. gadā EKS latu norēķinos tika apstrādāti 33.2 milj. maksājumu 13.1 mljrd. latu apjomā (attiecīgi par 10.0% un 5.6% vairāk nekā 2007. gadā). Maksājumu skaitam mēnesī svārstoties 2.6–3.1 milj. robežās, to apjoms svārstījās 1.0–1.2 mljrd. latu robežās. 2008. gadā EKS latu norēķinu pirmajā klīringa ciklā tika apstrādāti 21.6 milj. maksājumu – gandrīz divas reizes vairāk nekā otrajā klīringa ciklā, kurā tika apstrādāti 11.6 milj. maksājumu. EKS maksājumu skaita kāpums otrajā klīringa ciklā bija mazliet straujāks nekā pirmajā klīringa ciklā (attiecīgi 11.5% un 9.2%). Tādējādi otrā klīringa cikla maksājumu skaita īpatsvars palielinājās līdz 35.1% (2007. gadā – 34.6%). EKS latu norēķinos pirmajā klīringa ciklā apstrādāto maksājumu apjoms bija 7.2 mljrd. latu, bet otrajā klīringa ciklā – 5.9 mljrd. latu. Pirmajā klīringa ciklā vidējais maksājuma apjoms bija 333.33 latu, bet otrajā – 508.62 latu. EKS otrā klīringa cikla īpatsvars sistēmas apgrozījumā apjoma ziņā pieauga līdz 45.3% (par 1.3 procentu punktiem vairāk salīdzinājumā ar 2007. gadu). To noteica otrā klīringa cikla maksājumu apjoma kāpums par 8.7%, pirmā klīringa cikla maksājumu apjomam pieaugot par 3.1%. EKS maksājumu latos skaita koncentrācijas rādītājs bija 78.1%, bet apjoma koncentrācijas rādītājs – 77.4% (2007. gadā – attiecīgi 76.8% un 75.2%).

EKS eiro norēķinos tika apstrādāti 223.8 tūkst. maksājumu 1.5 mljrd. eiro apjomā, to apjomam svārstoties no 85.9 milj. eiro līdz 158.7 milj. eiro mēnesī, bet skaitam – no 12.1 tūkst. līdz 22.9 tūkst. mēnesī. Lielākas svārstības EKS eiro norēķinu skaitā un apjomā salīdzinājumā ar latu norēķiniem skaidrojamas ar to, ka eiro norēķinus EKS uzsāka 2008. gada janvārī un bankas veica pakāpenisku pāreju uz EKS nelīela apjoma eiro norēķiniem. Pirmajā darbības gadā EKS eiro norēķini vairāk tika veikti pirmajā klīringa ciklā.

Pirmajā klīringa ciklā tika apstrādāti 125.4 tūkst. maksājumu 798.3 milj. eiro vērtībā, bet otrajā klīringa ciklā – 98.4 tūkst. maksājumu 701.0 milj. eiro vērtībā. Tādējādi skaita ziņā pirmajā klīringa ciklā tika apstrādāti 56.0%, bet otrajā klīringa ciklā – 44.0% maksājumu. Savukārt apjoma ziņā pirmajā klīringa ciklā tika apstrādāti 53.2%, bet otrajā klīringa ciklā – 46.8% maksājumu. EKS maksājumu eiro skaita koncentrācijas rādītājs bija 76.8%, bet apjoma koncentrācijas rādītājs – 73.3%.

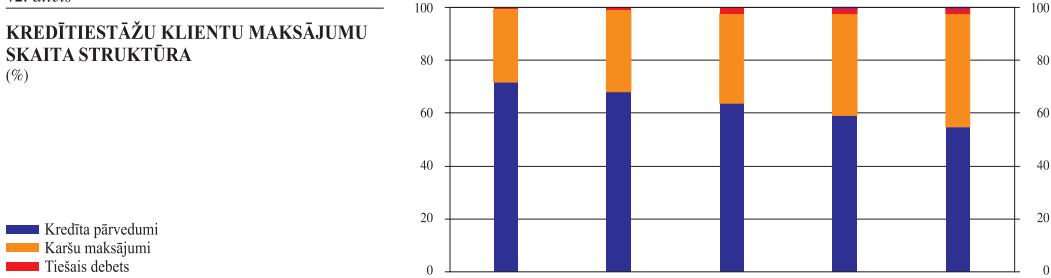
2008. gadā TARGET2-Latvija apstrādāti 149.8 tūkst. maksājumu 70.1 mljrd. eiro apjomā. Koncentrācijas rādītājs skaita ziņā bija 63.1%, bet apjoma ziņā – 82.6%.

LATVIJAS MAKSAJUMU STATISTIKA

2008. gadā maksājumu pakalpojumus sniedza 21 Latvijā reģistrēta banka, četras ārvalstu banku filiāles un Latvijas Banka, kā arī VAS "Latvijas Pasts" (tālāk tekstā – Latvijas Pasts). Vairākas komercsabiedrības, galvenokārt degvielas tirdzniecības uzņēmumi, 2008. gadā izdeva un apkalpoja vienolūka mazumtirdzniecības kartes. 2008. gadā piecas elektroniskās naudas (tālāk tekstā – e-nauda) institūcijas izlaida un apkalpoja e-naudu.

Latvijas klientu maksājumu kopskaitā 2008. gadā visvairāk bija kredīta pārvēdumu (121.9 milj. jeb 54.8%). Karšu maksājumi bija 95.1 milj. jeb 42.8%, tiešā debeta maksājumi – 4.4 milj. jeb 2.0% un čeki un e-naudas maksājumi – 0.9 milj. jeb 0.4% (sk. 42. att.).

42. attēls

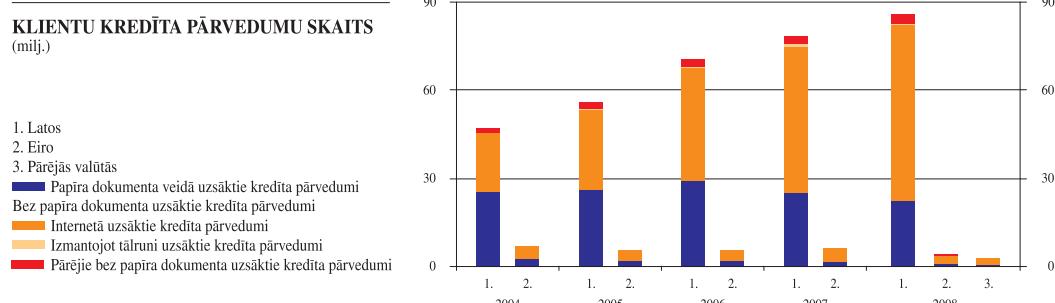
2008. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu Latvijas maksājumu sistēmā – bankās un e-naudas institūcijās (tālāk tekstā – kredītiestādes), Latvijas Bankā un Latvijas Pastā – klientu veikto maksājumu kopskaitis pieauga par 11.9% (līdz 222.3 milj.), bet apjoms samazinājās par 11.1% (līdz 366.5 mljrd. latu). Šo maksājumu kopskaita lielāko daļu (94.4%) veidoja maksājumi latos (209.9 milj.; kāpums – 11.7%). Savukārt āvalstu valūtās veikto maksājumu skaits (12.4 milj.) pieauga par 14.1%. Kopapjomā lielāko daļu (79.2%) veidoja maksājumi ārvalstu valūtās (290.3 mljrd. latu; kritums – 14.0%), bet latos veikto maksājumu apjoms pieauga par 2.0% (līdz 76.2 mljrd. latu). Latvijas maksājumu sistēmā kases transakciju skaits un apjoms samazinājās attiecīgi par 11.2% (līdz 42.2 milj.) un 3.4% (līdz 19.8 mljrd. latu). Kopējais klientu kontu skaits pieauga līdz 5.2 milj., t.sk. 5.0 milj. bija rezidentu konti (sk. 51. att.). 2008. gada beigās banku izsniegtie norēķini karšu skaits sasniedza 2.5 milj. Bankomātu skaits palielinājās līdz 1 274 (par 127 bankomātiem), t.sk. 93 bankomāti nodrošināja skaidrās naudas iemaksas funkciju. Karšu pieņemšanas vietu terminālu skaits pieauga par 13.3% un sasniedza 23.3 tūkst. Papildus 2008. gada beigās bija reģistrētas 596 internetā pieejamas maksājumu karšu un e-naudas pieņemšanas vietas. Transakciju skaits terminālos palielinājās par 13.9% (līdz 157.9 milj.) un apjoms – par 14.2% (līdz 6.5 mljrd. latu).

Klientu maksāšanas līdzekļi

2008. gadā kredītiestāžu klientu maksājumos klientu kredīta pārvedumi skaita ziņā sasniedza 92.6 milj. jeb 48.0%, bet to apjoms bija 357.5 mljrd. latu jeb 99.4%. Salīdzinājumā ar 2007. gadu klientu kredīta pārvedumu skaits pieauga par 9.1%, bet apjoms samazinājās par 11.0%.

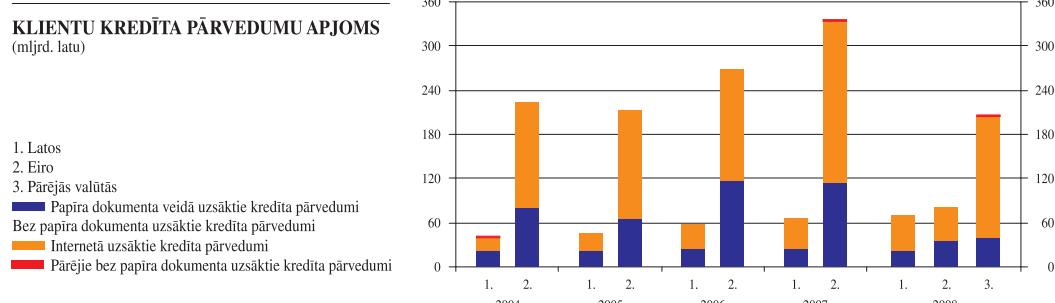
Kredītiestāžu klientu kredīta pārvedumu kopskaita lielāko daļu (92.6%) veidoja maksājumi latos – 85.8 milj. (par 9.3% vairāk nekā 2007. gadā; sk. 43. att.). Ārvalstu valūtās veikto pārvedumu skaits pieauga par 6.5% (līdz 6.8 milj.).

43. attēls

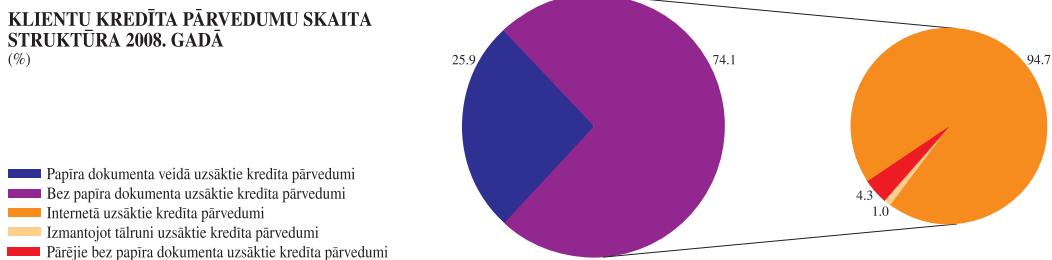
Kredītiestāžu klientu kredītu pārvedumu kopapjoma lielāko daļu (80.4%) veidoja maksājumi ārvalstu valūtās (287.6 mljrd. latu; par 14.1% mazāk nekā 2007. gadā). Savukārt latos veikto maksājumu apjoms pieauga par 4.8%, sasniedzot 69.9 mljrd. latu (sk. 44. att.).

44. attēls

2008. gadā 24.0 milj. jeb 25.9% no kredītiestāžu klientu kredīta pārvedumu kopskaita bija papīra dokumenta veidā uzsāktie pārvedumi un 68.6 milj. jeb 74.1% – bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi. Papīra dokumenta veidā uzsāktos pārvedumu skaits 2008. gadā samazinājās par 9.9%, savukārt bez papīra dokumenta uzsāktos pārvedumu skaits pieauga par 17.8%. Turklāt 64.9 milj. jeb 94.7% bez papīra dokumenta uzsāktos pārvedumu veikti internetā (sk. 45. att.). Šādu maksājumu skaits 2008. gadā palielinājās par 19.0%.

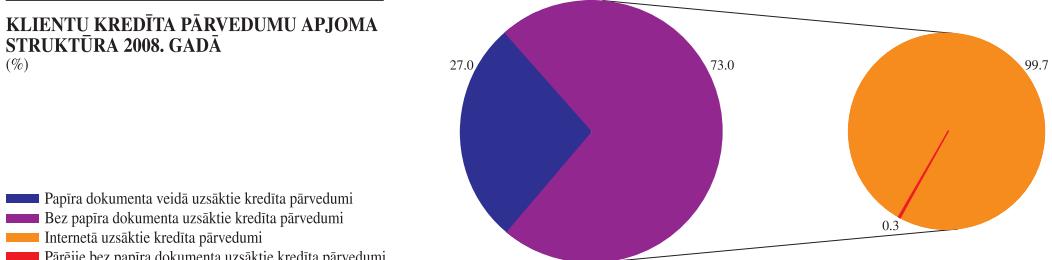
45. attēls

KLIENTU KREDĪTA PĀRVEDUMU SKAITA STRUKTŪRA 2008. GADĀ (%)

No kredītiestāžu klientu kredīta pārvedumiem latos 22.4 milj. jeb 26.2% bija papīra dokumenta veidā uzsāktie pārvedumi un 63.3 milj. jeb 73.8% – bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi, savukārt no kredīta pārvedumiem eiro un pārējās valūtās attiecīgi 1.0 milj. jeb 24.9% un 0.6 milj. jeb 20.7% bija papīra dokumenta veidā uzsāktie pārvedumi, bet attiecīgi 3.0 milj. jeb 75.1% un 2.2 milj. jeb 79.3% – bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi. Papīra dokumenta veidā latos uzsākto pārvedumu skaits 2008. gadā samazinājās par 10.1%, bet ārvalstu valūtās – par 7.9%. Bez papīra dokumenta latos uzsākto pārvedumu skaits pieauga par 18.4%, bet ārvalstu valūtās – par 11.7%. No visiem internetā veiktajiem pārvedumiem 59.8 milj. (par 19.7% vairāk nekā 2007. gadā) veikti latos un 5.1 milj. (par 11.4% vairāk nekā 2007. gadā) – ārvalstu valūtās.

2008. gadā arī kredītiestāžu klientu kredīta pārvedumu kopajoma sadalījums bija līdzīgs – 96.4 mljrd. latu jeb 27.0% bija papīra dokumenta veidā uzsāktie pārvedumi un 261.1 mljrd. latu jeb 73.0% – bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi. Papīra dokumenta veidā un bez papīra dokumenta uzsākto pārvedumu apjoms 2008. gadā samazinājās attiecīgi par 30.5% un 0.7%. Bez papīra dokumenta uzsākto pārvedumu kopajoma lielāko daļu (99.7%; 260.3 mljrd. latu) veidoja internetā uzsāktie kredīta pārvedumi (sk. 46. att.). Salīdzinājumā ar 2007. gadu internetā uzsākto kredīta pārvedumu apjoms mazliet samazinājās (par 0.5%).

46. attēls

KLIENTU KREDĪTA PĀRVEDUMU APJOMA STRUKTŪRA 2008. GADĀ (%)

Papīra dokumenta veidā uzsākto kredītiestāžu klientu kredīta pārvedumu apjoma lielāko daļu veidoja pārvedumi pārējās valūtās (39.4 mljrd. latu jeb 19.2%) un eiro (34.5 mljrd. latu jeb 42.0%) un bez papīra dokumenta uzsākto – attiecīgi 166.0 mljrd. latu jeb 80.8% un 47.7 mljrd. latu jeb 58.0%, t.sk. pārvedumi eiro un pārējās valūtās attiecīgi 47.6 mljrd. latu un 165.8 mljrd. latu apjomā tika uzsākti internetā. Savukārt no latos veikto klientu kredīta pārvedumu apjoma 22.5 mljrd. latu jeb 32.2% bija papīra dokumenta veidā uzsāktie pārvedumi un 47.4 mljrd. latu jeb 67.8% – bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi, t.sk. internetā uzsāktie pārvedumi 46.9 mljrd. latu apjomā. Papīra dokumenta veidā un bez papīra dokumenta uzsākto klientu kredīta pārvedumu ārvalstu valūtās apjoms 2008. gadā samazinājās attiecīgi par 35.3% un 3.2%. Klientu kredīta pārvedumu latos apjoms saruka par 8.3% papīra dokumenta veidā uzsāktajiem maksājumiem un pieauga par 12.4% bez papīra dokumenta uzsāktajiem maksājumiem. Internetā uzsākto pārvedumu apjoms ārvalstu valūtās samazinājās par 3.1%, bet pārvedumu apjoms latos pieauga par 13.5%.

2008. gadā 95.1 milj. jeb 49.3% no kopējā kredītiestāžu klientu maksājumu skaita un 1.7 mljrd. latu jeb 0.5% no apjoma veidoja karšu maksājumi. Salīdzinājumā ar 2007. gadu karšu maksājumi skaita un apjoma ziņā pieauga attiecīgi par 24.1% un 21.6%. Vidējais viena maksājuma apjoms 2008. gadā bija 18.01 lats (2007. gadā – 18.38 lati).

Karšu maksājumu kopskaita lielāko daļu (90.0 milj. jeb 94.6%) 2008. gadā veidoja maksājumi latos (par 24.2% vairāk nekā 2007. gadā). Ārvalstu valūtās veikts 5.1 milj. karšu maksājumu (par 22.4% vairāk nekā

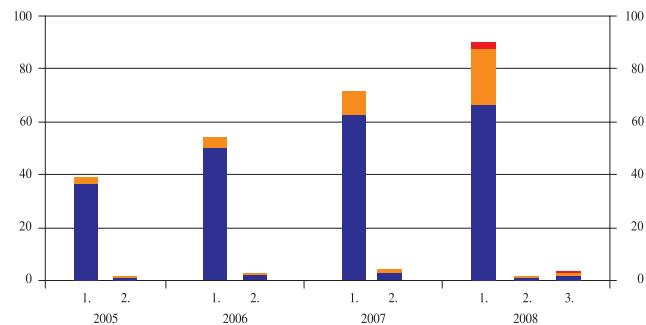
2007. gadā). Arī karšu maksājumu kopapjoma lielāko daļu 2008. gadā veidoja maksājumi latos (1.3 mljrd. latu jeb 75.8%; par 21.0% vairāk nekā 2007. gadā). Maksājumi ārvalstu valūtās sasniedza 0.4 mljrd. latu (par 23.7% vairāk nekā 2007. gadā).

Visvairāk maksājumu (69.4 milj. jeb 73.0%) veikts ar kartēm ar debeta funkciju, t.i., maksājuma veikšanai klienti izmantoja savus līdzekļus. Ar kartēm ar kredīta funkciju (t.i., maksājumu veikšanai klienti izmantoja bankas piešķirto kredītlīniju vai pārsnieguma limitu) veikti 22.9 milj. jeb 24.1% maksājumu. Ar kartēm ar atliktā debeta funkciju (t.i., norēķins par veiktajiem maksājumiem veikts mēneša beigās) veikti 2.8 milj. jeb 3.0% maksājumu (sk. 47. att.). Tomēr ar kartēm ar kredīta funkciju veikto maksājumu skaits 2008. gadā palielinājās visstraujāk (2.2 reizes). Savukārt ar kartēm ar debeta funkciju veikto maksājumu skaits pieauga par 6.2%. Lielākā daļa (66.3 milj. jeb 95.6%) maksājumu ar kartēm ar debeta funkciju veikta latos (par 6.0% vairāk nekā 2007. gadā). Ārvalstu valūtās veikts 3.1 milj. maksājumu (par 12.0% vairāk nekā 2007. gadā). Arī ar kartēm ar kredīta funkciju visvairāk maksājumu veikts latos (21.4 milj. jeb 93.4% maksājumu; 2.4 reizes vairāk nekā 2007. gadā), bet ārvalstu valūtās – 1.5 milj. maksājumu (par 29.6% vairāk nekā 2007. gadā).

47. attēls

KARŠU MAKĀJUMU SKAITS (milj.)

- 1. Latos
- 2. Eiro
- 3. Pārejās valūtās
- █ Kartes ar debeta funkciju
- █ Kartes ar kredīta funkciju
- █ Kartes ar atliktā debeta funkciju

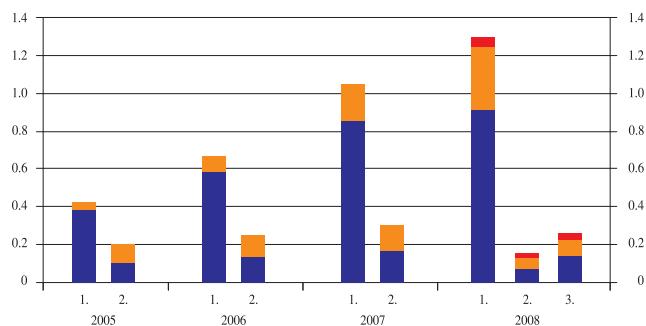

Arī karšu maksājumu apjoma lielāko daļu (1.1 mljrd. latu jeb 66.1%) veidoja ar kartēm ar debeta funkciju veiktie maksājumi. Ar kartēm ar kredīta funkciju veikto maksājumu kopapjoms bija 0.5 mljrd. latu jeb 27.2%. Ar kartēm ar atliktā debeta funkciju veikto maksājumu kopapjoms bija 0.1 mljrd. latu jeb 6.7% (sk. 48. att.). Salīdzinājumā ar 2007. gadu ar kartēm ar debeta funkciju un ar kartēm ar kredīta funkciju veikto maksājumu apjoms pieauga attiecīgi par 10.8% un 40.0%. Karšu maksājumu apjoma lielāko daļu (0.9 mljrd. latu jeb 70.0%) veidoja ar kartēm ar debeta funkciju veiktie maksājumi latos (par 6.3% vairāk nekā 2007. gadā). Maksājumu apjoms ārvalstu valūtās bija 0.2 mljrd. latu (par 33.9% vairāk nekā 2007. gadā). Ar kartēm ar kredīta funkciju veikto maksājumu apjoma valūtu struktūra bija vienmērīgāka – maksājumi latos bija 0.3 mljrd. latu (par 73.5% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 72.2%, maksājumi ārvalstu valūtās – 0.1 mljrd. latu (par 6.7% mazāk nekā 2007. gadā) jeb 27.8%.

48. attēls

KARŠU MAKĀJUMU APJOMS (mljrd. latu)

- 1. Latos
- 2. Eiro
- 3. Pārejās valūtās
- █ Kartes ar debeta funkciju
- █ Kartes ar kredīta funkciju
- █ Kartes ar atliktā debeta funkciju

2008. gadā tiešā debeta maksājumi veidoja attiecīgi 2.3% un 0.1% no kopējā kredītiestāžu klientu maksājumu kopskaita un kopapjoma. Salīdzinājumā ar 2007. gadu tiešā debeta maksājumu skaits pieauga par 7.9% (līdz 4.4 milj.), bet apjoms palielinājās par 42.1% (līdz 229.5 milj. latu). Tiešā debeta maksājumu lielākā daļa (3.9 milj. jeb 90.6%) veikta latos. Ārvalstu valūtās veikti 0.4 milj. maksājumu. Arī tiešā debeta maksājumu apjoma lielākā daļa (134.5 milj. latu jeb 58.6%) veikta latos. Ārvalstu valūtās veiktie maksājumi veidoja 41.4% (95.0 milj. latu).

2008. gadā e-naudas maksājumu skaita un apjoma īpatsvars kopējos kredītiestāžu klientu maksājumos bija attiecīgi 0.4% un mazāk par 0.1%. Viena e-naudas maksājuma vidējais apjoms 2008. gadā bija 10.96 lati. Salīdzinājumā ar 2007. gadu e-naudas maksājumu skaits pieauga par 42.3% (līdz 0.9 milj.), bet apjoms – par 38.2% (līdz 9.4 milj. latu). Lielākā daļa (96.4%) e-naudas maksājumu veikta latos (0.8 milj.). Arī vislielāko apjomu (8.3 milj. latu jeb 88.3%) e-naudas maksājumos veidoja maksājumi latos.

2008. gadā ar čekiem veikto maksājumu skaita un apjoma īpatsvars kredītiestāžu klientu maksājumos bija attiecīgi 0.02% un 0.01%.

2008. gadā klientu maksājumus veica arī Latvijas Banka un Latvijas Pasts. Latvijas Bankā veikts 10.1 milj. klientu maksājumu (4.6% no kopējā klientu maksājumu skaita). Latvijas Bankas klientu maksājumu kopapjoms bija 6.1 mljrd. latu jeb 1.7% no klientu maksājumu kopapjoma. Salīdzinājumā ar 2007. gadu Latvijas Bankas klientu maksājumu skaits pieauga par 6.1%, bet apjoms samazinājās par 26.2%. Gandrīz visi (99.97%) Latvijas Bankas klientu maksājumi veikti latos (aptuveni 10.1 milj.). Latos veikto maksājumu apjoms bija 3.9 mljrd. latu jeb 64.6%, bet ārvalstu valūtās – 2.1 mljrd. latu jeb 35.4%.

Latvijas Bankā tika veikti tikai klientu kredīta pārvedumi. Latvijas Bankas klientu kredīta pārvedumu skaita un apjoma lielāko daļu veidoja bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi (attiecīgi 10.1 milj. jeb 99.9% un 5.9 mljrd. latu jeb 96.6%). Salīdzinājumā ar 2007. gadu to skaits palielinājās par 6.1% un apjoms samazinājās par 12.2%.

Latvijas Pastā veikti 19.2 milj. klientu maksājumu (8.6% no kopējā klientu maksājumu skaita). Latvijas Pasta klientu maksājumu kopapjoms bija 1.0 mljrd. latu jeb 0.3% no kopējā klientu maksājuma apjoma. Salīdzinājumā ar 2007. gadu Latvijas Pasta klientu maksājumi skaita un apjoma ziņā samazinājās attiecīgi par 16.5% un 7.5%. Latvijas Pasta klientu maksājumu skaita lielāko daļu (19.1 milj. jeb 99.7%) veidoja maksājumi latos (par 16.6% mazāk nekā 2007. gadā). Arī Latvijas Pasta klientu maksājumu kopapjomā dominēja maksājumi latos – 1.0 mljrd. latu (par 7.5% mazāk nekā 2007. gadā) jeb 99.5%.

Latvijas Pasta klientu maksājumus veidoja klientu kredīta pārvedumi un tiešā debeta maksājumi. Tiešā debeta maksājumu skaits 2008. gadā bija tikai 3.1 tūkst. un apjoms – mazāks par 0.1 milj. latu. Atlikušo daļu (19.2 milj. un 955.8 milj. latu) veidoja klientu kredīta pārvedumi. 2008. gadā no Latvijas Pasta klientu kredīta pārvedumu kopskaita 14.8 milj. jeb 77.3% bija papīra dokumenta veidā un 4.4 milj. jeb 22.7% – bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi. Salīdzinājumā ar 2007. gadu papīra dokumenta veidā uzsākto maksājumu skaits samazinājās par 26.6%, bet bez papīra dokumenta uzsākto maksājumu skaits palielinājās par 57.3%. Savukārt papīra dokumenta veidā uzsākto maksājumu apjoms bija 0.4 mljrd. latu jeb 36.9% un bez papīra dokumentu uzsākto maksājumu apjoms – 0.6 mljrd. latu jeb 63.1% no Latvijas Pasta klientu kredīta pārvedumu kopapjoma. Salīdzinājumā ar 2007. gadu papīra dokumenta veidā veikto maksājumu apjoms samazinājās par 49.7%, bet bez papīra dokumenta veikto maksājumu apjoms palielinājās par 81.4%.

No latos veikto Latvijas Pasta klientu kredīta pārvedumu kopskaita 14.8 milj. jeb 77.2% bija papīra dokumenta veidā uzsāktie pārvedumi (par 26.7% mazāk nekā 2007. gadā) un 4.4 milj. – bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi. Arī Latvijas Pasta klientu papīra dokumentu veidā uzsākto maksājumu kopapjoma lielākā daļa (347.3 milj. latu jeb 98.6%) bija maksājumi latos (par 50.0% mazāk nekā 2007. gadā) un visi bez papīra dokumenta uzsāktie pārvedumi bija latos (603.4 milj. latu).

Kases transakcijas

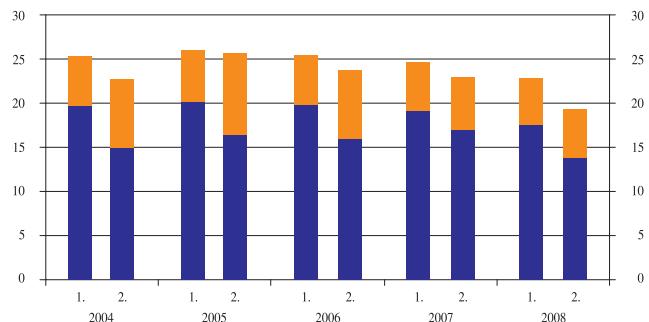
2008. gadā lielākā daļa klientu skaidrās naudas kases transakciju veikta kredītiestāžu kasēs (22.9 milj.; par 7.2% mazāk nekā 2007. gadā). Transakciju kopskaitā 17.6 milj. bija iemaksas kasēs un 5.3 milj. – izmaksas no kasēm (attiecīgi par 7.8% un 5.1% mazāk nekā 2007. gadā). Latvijas Bankas kasēs tika veikts tikai 27.1 tūkst. skaidrās naudas transakciju (t.sk. 12.8 tūkst. iemaksu kasēs un 14.4 tūkst. izmaksu no kasēm). Latvijas Pasta kasēs veikti 19.3 milj. skaidrās naudas transakciju (t.sk. 13.8 milj. iemaksu kasēs un 5.5 milj. izmaksu no kasēm; sk. 49. att.).

Klientu skaidrās naudas transakciju kopskaita lielāko daļu veidoja darījumi latos. Kredītiestādēs tie bija 20.0 milj. (par 7.4% mazāk nekā 2007. gadā) jeb 87.3%, Latvijas Bankā – 26.4 tūkst. jeb 97.4%, bet Latvijas Pastā visas skaidrās naudas transakcijas veiktas latos.

49. attēls

KASES TRANSAKCIJU SKAITS
(milj.)

1. Kredītiestādes un Latvijas Banka
2. Latvijas Pasts
█ Skaidrās naudas iemaksas kasēs
█ Skaidrās naudas izmaksas no kasēm

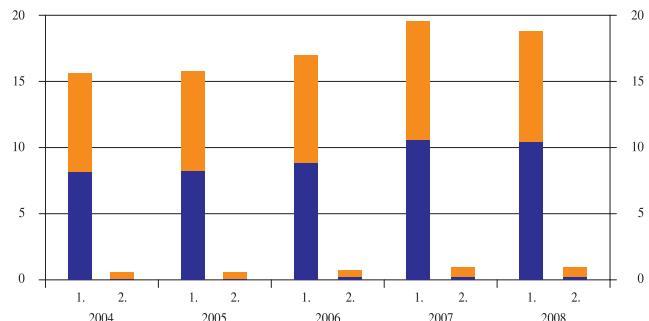

2008. gadā arī kases transakciju lielākais apjoms veikts kredītiestāžu kasēs (18.9 mljrd. latu; par 3.6% mazāk nekā 2007. gadā), 10.4 mljrd. latu iemaksājot kasēs un 8.5 mljrd. latu izmaksājot no kasēm (attiecīgi par 1.9% un 5.5% mazāk nekā 2007. gadā). Latvijas Bankas kasēs veikto skaidrās naudas transakciju apjoms bija 4.0 milj. latu, t.sk. 0.9 milj. latu iemaksāts kasēs un 3.1 milj. latu izmaksāts no kasēm (attiecīgi par 1.7 milj. latu un 2.6 milj. latu mazāk nekā 2007. gadā). Latvijas Pasta kasēs skaidrās naudas transakciju apjoms bija 894.0 milj. latu, t.sk. 226.6 milj. latu iemaksāts kasēs un 667.4 milj. latu izmaksāts no kasēm (attiecīgi par 4.9% mazāk un 3.7% vairāk nekā 2007. gadā; sk. 50. att.).

50. attēls

KASES TRANSAKCIJU APJOMS
(mljrd. latu)

1. Kredītiestādes un Latvijas Banka
2. Latvijas Pasts
█ Skaidrās naudas iemaksas kasēs
█ Skaidrās naudas izmaksas no kasēm

Klientu kases transakciju kopapjoma lielāko daļu veidoja maksājumi latos. Kredītiestādēs tie bija 14.8 mljrd. latu (par 4.9% mazāk nekā 2007. gadā) jeb 78.5% no kopapjoma un Latvijas Bankā – 3.8 milj. latu jeb 95.0%. Savukārt kredītiestāžu kasēs ārvalstu valūtās veikto kases transakciju apjoms bija 4.1 mljrd. latu (par 1.7% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 21.5% no kopapjoma un Latvijas Bankas kasēs – 0.2 tūkst. latu jeb 5.0%.

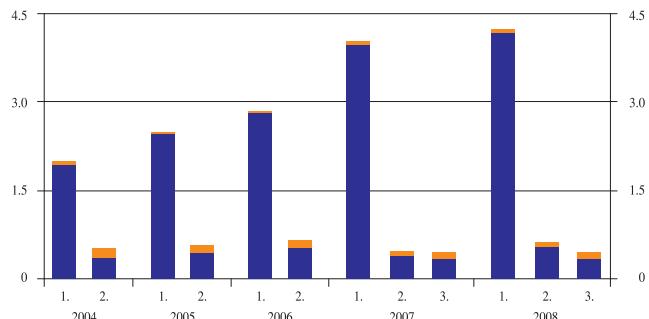
Klientu kontu skaits

2008. gadā lielākā daļa bija kredītiestāžu klientu kontu (5.0 milj. jeb 96.3% no kopējā kontu skaita, t.sk. 64.1% pieejami internetā). Lielākā daļa kredītiestāžu klientu kontu bija rezidentu atvērtie konti (4.8 milj. jeb 96.8%, t.sk. 3.1 milj. pieejami internetā). Latvijas Bankā 2008. gada beigās bija atvērti 38 konti, t.sk. 32 rezidentu atvērtie konti. Latvijas Pasts bija atvēris 3.7% no kopējā klientu kontu skaita, un gandrīz visi bija rezidentu atvērtie konti. Salīdzinājumā ar 2007. gadu klientu kontu skaits kredītiestādēs pieauga par 0.3 milj. kontu, savukārt Latvijas Pastā – par 2.4 tūkst. kontu.

51. attēls

KLIENTU KONTU SKAITS
(milj.)

1. Latos
2. Pārējās valūtās
3. Eiro
█ Rezidentu
█ Nerezidentu

Kopējā klientu kontu skaita lielākā daļa bija konti norēķiniem latos. Tie kredītiestādēs sasniedza 4.0 milj. jeb 81.3% (par 0.2 milj. vairāk nekā 2007. gadā). Latvijas Bankā bija 17 šādu kontu, un Latvijas Pastā tāpat kā iepriekšējos gados visi konti bija konti norēķiniem latos. Atlikušo klientu kontu daļu veidoja konti norēķiniem ārvalstu valūtā (t.sk. 0.6 milj. kontu norēķiniem eiro).

Transakcijas terminālos

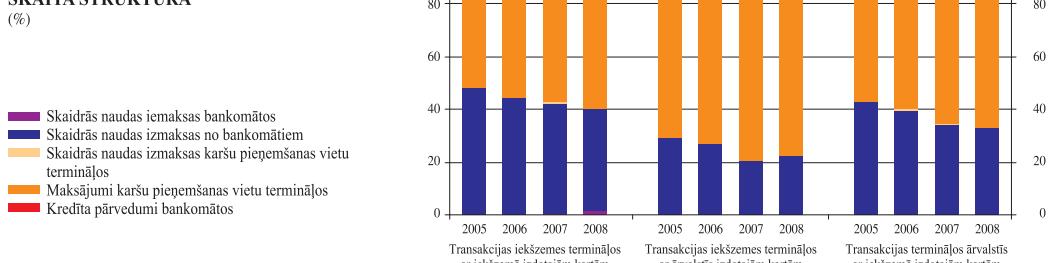
2008. gadā 92.2% no kopējā transakciju skaita (157.9 milj.) terminālos bija transakcijas iekšzemes terminālos ar iekšzemē izdotajām kartēm, 3.1% transakciju veikts iekšzemes terminālos ar ārvalstīs izdotajām kartēm un 4.7% transakciju – terminālos ārvalstīs ar iekšzemē izdotajām kartēm. Savukārt 84.3% no kopējā transakciju apjoma (6.5 mljrd. latu) terminālos bija transakcijas iekšzemes terminālos ar iekšzemē izdotajām kartēm, 4.1% – transakcijas iekšzemes terminālos ar ārvalstīs izdotajām kartēm un 11.6% – transakcijas terminālos ārvalstīs ar iekšzemē izdotajām kartēm.

No transakciju kopskaita iekšzemes terminālos ar iekšzemē izdotajām kartēm visvairāk (86.4 milj. jeb 59.4%) bija maksājumu ar kartēm karšu pieņemšanas vietu terminālos tirdzniecības vietās (par 19.9% vairāk nekā 2007. gadā). Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem veidoja 38.6% (56.1 milj.; par 6.1% vairāk nekā 2007. gadā). Arvien vairāk tika izmantoti skaidrās naudas iemaksas bankomāti, tāpēc skaidrās naudas iemaksu skaits bankomātos pieauga 2.5 reizes (līdz 2.2 milj. jeb 1.5%; sk. 52. att.).

52. attēls

TERMINĀLOS VEIKTO TRANSAKCIJU SKAITA STRUKTŪRA (%)

(%)

Arī iekšzemes terminālos ar ārvalstīs izdotajām kartēm veikto transakciju kopskaita lielākā daļa (3.8 milj. jeb 77.6%) bija maksājumi karšu pieņemšanas vietu terminālos tirdzniecības vietās (par 11.7% mazāk nekā 2007. gadā). Savukārt skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem sasniedza 1.1 milj. jeb 22.4% (par 0.1% mazāk nekā 2007. gadā). Pārējās bija skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu terminālus.

Arī ārvalstu terminālos ar iekšzemē izdotajām kartēm visvairāk maksājumu (5.0 milj. jeb 66.9%) veikts karšu pieņemšanas vietu terminālos tirdzniecības vietās (par 17.6% vairāk nekā 2007. gadā). Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem sasniedza 2.4 milj. (par 10.8% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 32.8% no kopskaita. Pārējās bija skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu terminālus.

Attiecībā uz karšu maksājumu apjomu 2008. gadā saglabājās cita tendence – iekšzemes terminālos ar iekšzemē izdotajām kartēm veikto transakciju lielāko daļu veidoja skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem – 3.9 mljrd. latu (par 9.9% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 71.0% no kopapjoma. Maksājumi karšu pieņemšanas vietu terminālos tirdzniecības vietās sasniedza 1.2 mljrd. latu (par 17.4% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 21.8% no kopapjoma. Skaidrās naudas iemaksas bankomātos veidoja 0.3 mljrd. latu (2.6 reizes vairāk nekā 2007. gadā; sk. 53. att.) jeb 5.9% no kopapjoma.

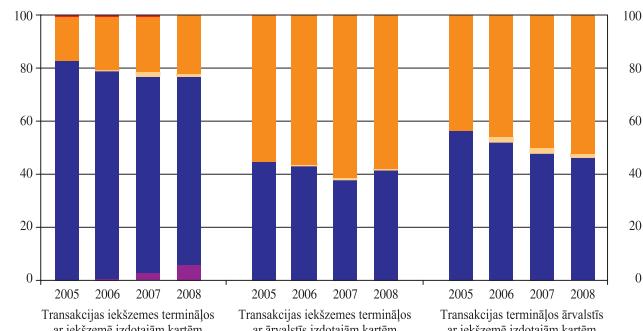
Iekšzemes terminālos ar ārvalstīs izdotajām kartēm veikto transakciju kopapjoma lielāko daļu (0.2 mljrd. latu jeb 57.7%) veidoja maksājumi karšu pieņemšanas vietu terminālos tirdzniecības vietās (par 13.7% mazāk nekā 2007. gadā), savukārt skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem – 0.1 mljrd. latu. (par 0.4% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 41.7% no kopapjoma. Pārējo apjoma daļu veidoja skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu terminālus.

Ārvalstīs ar iekšzemē izdotajām kartēm terminālos veikto transakciju kopapjoma lielāko daļu veidoja mak-

53. attēls

TERMINĀLOS VEIKTO TRANSAKCIJU APJOMA STRUKTŪRA (%)

- Skaidrās naudas iemaksas bankomātos
- Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem
- Skaidrās naudas izmaksas karšu pieņemšanas vietu terminālos
- Maksājumi karšu pieņemšanas vietu terminālos
- Kredīta pārvedumi bankomātos

sājumi karšu pieņemšanas vietu terminālos tirdzniecības vietās – 0.4 mljrd. latu (par 22.1% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 51.9% no kopapjoma, bet skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem – 0.3 mljrd. latu (par 13.4% vairāk nekā 2007. gadā) jeb 46.1% no kopapjoma. Pārējo apjoma daļu veidoja skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu terminālus.

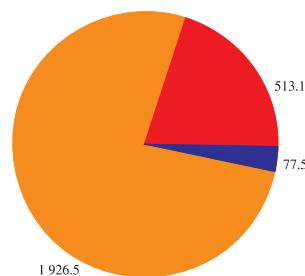
Karšu skaits, termināli, to tīkli un internetā pieejamās karšu un e-naudas pieņemšanas vietas

2008. gada beigās vidēji katram Latvijas iedzīvotajam bija viena bankas izdota karte. No karšu kopskaita 2 506.2 tūkst. jeb 99.6% karšu bija skaidrās naudas funkcija. Pārējās bija virtuālās kartes, ar kurām varēja veikt maksājumus, bet nevarēja izņemt skaidro naudu. Savukārt 2 516.7 tūkst. jeb 99.97% karšu bija maksājuma funkcija, pārējām kartēm bija tikai skaidrās naudas funkcija. 76.5% karšu ar maksājuma funkciju bija debeta funkcija, 20.4% – kredīta funkcija un 3.1% – atlīktā debeta funkcija (sk. 54. att.). Salīdzinājumā ar 2007. gadu karšu ar debeta funkciju skaits pieauga par 90.7 tūkst., ar kredīta funkciju – par 29.9 tūkst. un ar atlīktā debeta funkciju – par 26.6 tūkst. 2008. gada beigās Latvijas bankās vairs nebija t.s. vietējo karšu, visas kartes bija izsniegtas sadarbībā ar starptautiskajām karšu organizācijām. Viennolūka mazumtirdzniecības karšu skaits samazinājās par 8.0% (līdz 188.5 tūkst.).

54. attēls

KARTES AR MAKSAJUMA FUNKCIJU (tūkst.)

- Kartes ar debeta funkciju
- Kartes ar kredīta funkciju
- Kartes ar atlīktā debeta funkciju

Latvijā 2008. gada beigās darbojās 1 274 bankomāti, t.sk. 1 203 bankomātiem (94.4%; par 98 bankomātiem vairāk nekā 2007. gadā) bija skaidrās naudas izmaksas funkcija, 946 bankomātiem (74.3%; par 41 bankomātu vairāk nekā 2007. gadā) – kredīta pārveduma funkcija un 93 bankomātiem (7.3%; par 41 bankomātu vairāk nekā 2007. gadā) – skaidrās naudas iemaksas funkcija.

Bankomātu un karšu pieņemšanas vietu tīklu skaits 2008. gadā nemainījās (attiecīgi seši un četri tīkli). Karšu pieņemšanas vietu terminālu skaits pieauga par 2.7 tūkst. (līdz 23 282). Gandrīz visi termināli 2008. gada nogalē bija elektroniskie, izņemot piecus reljefa spiedņu terminālus. Būtiski (2.1 reizi) palielinājās internetā pieejamo karšu un e-naudas pieņemšanas vietu skaits, un 2008. gada beigās bija 596 šādas interneta vietnes.

LATVIJAS BANKAS PAMATUZDEVUMU IZPILDES NORMATĪVĀS AKTUALITĀTES (2008. GADA 4. CETURKSNIS)

13. novembris

Latvijas Bankas padome apstiprināja "Sistēmas noteikumus dalībai SAMS" un "Sistēmas noteikumus dalībai EKS".

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 20 "Obligāto rezervju procents" (spēkā ar 24.11.2008.), samazinot rezervju normu par 1.0 procentu punktu (līdz 4%) šādām pasīvā esošo piesaistīto līdzekļu kategorijām: noguldījumiem ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, noguldījumiem ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 2 gadiem un bankas emitētiem neatsaucamiem (bez tiesībām atpirk pirms dzēšanas termiņa) parāda vērtspapīriem ar sākotnējo dzēšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem, kā arī samazinot rezervju normu par 1.0 procentu punktu (līdz 6%) visām pārējām rezervju bāzē iekļautajām saistībām.

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 21 "Obligāto rezervju procents" (spēkā ar 24.12.2008.), samazinot rezervju normu par 1.0 procentu punktu (līdz 3%) šādām pasīvā esošo piesaistīto līdzekļu kategorijām: noguldījumiem ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, noguldījumiem ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 2 gadiem un bankas emitētiem neatsaucamiem (bez tiesībām atpirk pirms dzēšanas termiņa) parāda vērtspapīriem ar sākotnējo dzēšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem, kā arī samazinot rezervju normu par 1.0 procentu punktu (līdz 5%) visām pārējām rezervju bāzē iekļautajām saistībām.

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 22 "Grozījumi Latvijas Bankas 2007. gada 12. jūlija noteikumos Nr. 7 "Lata naudas zīmju apraksts"" (spēkā ar 15.12.2008.).

5. decembris

Latvijas Bankas padome apstiprināja noteikumus Nr. 23 "Darījumu procentu likmes" (spēkā ar 09.12.2008.), nosakot, ka aizdevumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā procentu likme ir 7.50% gadā, ja banka aizdevumu iepriekšējās 30 dienās izmantojusi ne vairāk kā 5 darbadienas; 15% gadā, ja banka aizdevumu iepriekšējās 30 dienās izmantojusi 6–10 darbadienas; 30% gadā, ja banka aizdevumu iepriekšējās 30 dienās izmantojusi vairāk nekā 10 darbadienu, un atstājot nemainigu refinansēšanas likmi (6.00%) un noguldījumu iespējas uz nakti procentu likmi (3.00%).

INTRODUCTION

The downturn in economic activity aggravated at the end of 2008 and the fourth quarter real GDP dropped 10.3% year-on-year. The deteriorating external economic environment, weakening confidence of economic agents and limited access to credit resources continued as downside risks to the economic outlook.

A decline in inflation (annual consumer price inflation down by 4.4 percentage points within the quarter, standing at 10.5% in December) was underpinned by weakening domestic demand. The current account deficit of the balance of payments decreased progressively, but the ongoing contraction in imports was accompanied by a downward trend in exports in the fourth quarter.

Towards the end of the year, unemployment rose (to 7.0% in December), the number of employed shrank and pessimistic sentiments of businesses about future changes in the number of employed strengthened, implying an even steeper rise in unemployment to be expected in the next months. Labour shortages were not on the agenda of any economic sector, while insufficient demand and financial constraints were the main obstacles for business growth.

In December, the central government basic budget expenditure was curbed; nevertheless, the deficit in the general government consolidated budget stood at around 4.0% of GDP in the year overall, with tax revenues mirroring the steep drop in the economic activity.

With the economic activity contracting sharply, monetary aggregates continued to decrease as well. After a prolonged expansion, loans to residents contracted for the first time in November and December. Bank liquidity was affected by a decline in non-bank deposits from residents and non-residents and a modest increase in foreign bank financing. The deteriorating quality of loan portfolios of the banking sector and progressively negative assessment of the economic growth with an adverse effect on both the credit supply and credit demand were the causes of subdued lending.

The situation in the financial system of Latvia aggravated in November. In order to ensure the stability of the financial system, the government actively took measures to stabilise the operation of the JSC "Parex banka", Latvia's second largest bank which was hit by the world financial crisis. The Bank of Latvia, in turn, supported the financial system by enhancing bank liquidity via collateralised loans and interventions in the foreign exchange market (selling euro). In December, the Latvian financial market stabilised as the country received international support: the Bank of Latvia entered into swap agreement with *Sveriges Riksbank* and *Danmarks Nationalbank*, and the government received the first credit tranche of the Supplemental Reserve Facility under the IMF Stand-By Arrangement.

EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

In the fourth quarter, the situation in the global financial market depended on the developments at the end of the previous quarter when a number of major world financial companies became insolvent. At the beginning of September, the US government was forced to take over Fannie Mae and Freddie Mac. Thereafter, the US government bailed out the insurance company AIG (American International Group Inc.). Having failed to attract the needed extra capital, Lehman Brothers Holdings Inc., one of the largest US investment banks, went into insolvency and its management declared an intention to sell parts of the bank. A large number of other smaller US financial institutions collapsed as well. Several European financial institutions turned to their respective governments for backing to continue functioning. A particularly severe financial crisis hit Iceland and forced the country's government to take over three largest banks *Kaupthing*, *Lansbanki* and *Glitnir*.

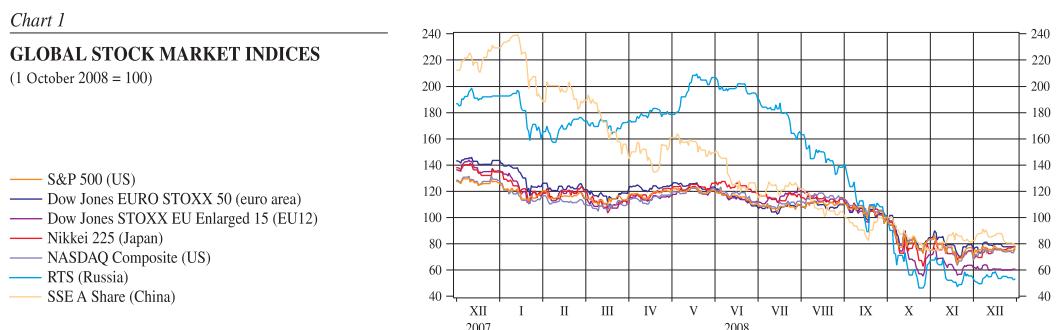
Global stock market prices fell dramatically in October, the drop triggered by the market participants' anxiety about the stability of the banking sector and financial system as well as concerns about the spillover effects of financial turmoil on the real sector (see Chart 1). Stock sales pushed stock prices down, with investors unable to attract financing to boost loan collateral which had turned insufficient on the backdrop of falling stock prices. The downturn in stock prices decelerated in November and December. In the fourth quarter in general, the US stock market index S&P 500 decreased by 22.6% and NASDAQ Composite narrowed by

24.6%; the European stock market index Dow Jones EURO STOXX 50 declined by 21.4% and the Japanese stock market index Nikkei 225 lost 21.3%. With foreign investors cutting their stock market investment substantially, the Russian stock market index RTS and the EU12 stock market index Dow Jones STOXX EU Enlarged 15 were down sharply (by 47.9% and 38.1% respectively). The Chinese stock market index SSE A Share decreased by 20.6%.

Chart 1

GLOBAL STOCK MARKET INDICES

(1 October 2008 = 100)

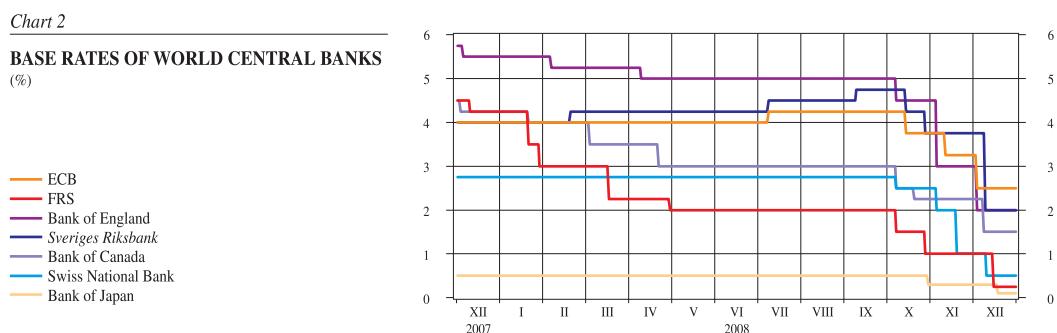

In response to aggravating financial market conditions, the ECB, the FRS, the Bank of England, *Sveriges Riksbank*, the Bank of Canada and the Swiss National Bank, six major central banks of the world, took a joint decision on 8 October to simultaneously reduce their base rates by 50 basis points (see Chart 2). Base rates underwent several cuttings during the quarter. Expecting lower inflation in the euro area in the coming months and amidst concerns about the negative impact of the financial crisis on the external and domestic demand, the ECB lowered the euro base rate (to 2.50%) in two steps by 50 basis points on 6 November and 75 basis points on 4 December. The FRS cut the US dollar base rate by 50 basis points on 29 October and 75 basis points on 16 December, approaching zero (0%–0.25% as a target corridor). In order to boost the economic growth in the circumstances of a very low base rate, the FRS declared that in the future it was going to buy agency liabilities and asset-backed securities and to implement a lending programme. The Bank of England, at the same time, shocked the market participants by sharply lowering (by 150 basis points) the base rate of the British pound sterling on 6 November. With complex conditions in the money and credit markets persisting, the bank repeated the move on 4 December and lowered the base rate by additional 100 basis points (to 2%). In the fourth quarter, the Bank of Japan lowered the base rate of the Japanese yen on two occasions by 20 basis points (to 0.1%). Due to a weaker economic outlook, base rates were also lowered by a number of EU non-euro area central banks, among them *Danmarks Nationalbank* (from 4.60% to 3.75%), *Sveriges Riksbank* (from 4.75% to 2.00%), *Česká národní banka* (from 3.50% to 2.25%), *Národná banka Slovenska* (from 4.25% to 2.50%), *Narodowy Bank Polski* (from 6.25% to 5.25%), and *Magyar Nemzeti Bank* which began to lower its base rate at the close of November (from 11.0% to 10.0%). In order to provide support to the financial sector, central banks and governments in many countries engaged additionally in a number of significant measures in the fourth quarter.

Chart 2

BASE RATES OF WORLD CENTRAL BANKS (%)

(1 October 2008 = 100)

The decisions taken by the ECB and FRS on lowering the base rates affected the respective money market indices which dropped significantly. In the fourth quarter, 3- and 6-month EURIBOR decreased by 2.4 percentage points. In turn, 3-month LIBOR declined by 2.6 percentage points, whereas 6-month LIBOR dropped 2.3 percentage points. The spread between the unsecured and secured money market interest rates increased sharply, reaching a record high at the beginning of the fourth quarter. The spread between the

unsecured EURIBOR and secured EONIA Swap interest rates was 1.9% on 10 October, whereas the spread between 3-month unsecured LIBOR and secured Overnight Indexed Swap interest rates stood at 3.7%. These indicators reflected fading mutual confidence of financial institutions and their fund-attracting problems. The spread between unsecured and secured money market interest rates narrowed in the second half of the fourth quarter, albeit remained at a high level against the previous quarters. In the fourth quarter overall, the spread between 3-month unsecured EURIBOR and secured EONIA Swap interest rates decreased by 0.1 percentage point (to 1.1%), whereas the spread between 3-month unsecured LIBOR and secured Overnight Indexed Swap interest rates narrowed by 1.2 percentage points (to 1.2%).

In the fourth quarter, the European and US debt securities markets were characterised by an overall tendency of decreasing government bond yields. The yields on government shorter term bonds declined more than did the yields on long-term government bonds. When the situation in financial markets aggravated and concerns about the future economic growth amplified, many market participants opted for safer and more liquid investment. The German, US and UK 10-year government bond yields contracted by 1.1 percentage points, 1.6 percentage points and 1.4 percentage points respectively in the fourth quarter. The German, US and UK 2-year government bond yields went down by 1.5 percentage points, 1.1 percentage points and 2.9 percentage points respectively.

In the global exchange market, the US dollar appreciated against the euro (to 1.27) in October on account of repatriation of foreign investment and obligation settlements in US dollars, with euro used in non-US settlements. In November, when market participants' perceptions about the US and euro area economic outlook worsened, the US dollar fluctuated against the euro within 1.25–1.30 margin but in December depreciated (to 1.44) on account of accommodative monetary policy pursued by the FRS. The British pound sterling dropped sharply against the euro (by 21.1%) as the Bank of England notably eased its monetary requirements. Market participants believed that the financial turmoil would have a stronger impact on the new EU countries, hence the currencies of a number of EU8 countries, e.g. Poland, the Czech Republic, Hungary and Romania, depreciated against the euro (by 22.0%, 9.2%, 9.7% and 7.4% respectively) in the fourth quarter.

Oil prices were dynamically sliding down in the fourth quarter, to 35 US dollars per barrel at the end of the year, mainly as a result of the contracting demand for oil. Even the OPEC decision to cut production quotas was unable to confine this oil price downslide notably. Flows of speculative capital were impressive, as in the aggravating financial conditions many market players closed their oil product positions with the aim of obtaining the needed financing.

In the euro area, GDP dropped sharply (1.2% year-on-year and 1.5% quarter-on-quarter) in the fourth quarter. As the two previous quarters had also seen GDP falling, the indicators for this period were the worst since the beginnings of the euro area. The domestic demand moderated, with the retail trade turnover contracting (by 0.9%) and consumer confidence deteriorating. Corporate investment diminished steeply and exports shrank due to weakening external demand. Deceleration in the pace of GDP growth was recorded for all major euro area countries, those with a significant industrial output share in particular. Year-on-year, GDP decreased by 1.6% in Germany, 1.0% in France and 2.6% in Italy.

In the majority of countries in Central and Eastern Europe, including Poland, Hungary and the Czech Republic, the fourth quarter saw a dramatic contraction of industrial production. It was associated with moderating external demand in the euro area countries, major trade partners of the above countries; hence the GDP growth in them lost some momentum, increasing by 3.0% in Poland (on account of still strong private demand), rising by 1.0% in the Czech Republic, and slowing down in Hungary by 1.0%. A downturn in the economic activity was also recorded for Lithuania where GDP contracted by 2.2% year-on-year. The developments in the Lithuanian economy were similar to those previously observed in other Baltic States when real estate market recession began and private demand weakened. GDP in Estonia posted a 9.7% year-on-year decrease in the fourth quarter. A particularly sharp decline in industrial production and retail trade turnover was observed in the closing months of the year, with the former contracting by 21.0% and the latter by 9.0% year-on-year in December.

In the UK, GDP decreased by 1.8% year-on-year and 1.5% quarter-on-quarter in the fourth quarter. Deceleration in the GDP growth (0.6% in the previous quarter) became more pronounced when the economic

activity slowed down in both manufacturing and services sectors. The Swedish economy went into deeper recession in the fourth quarter, with GDP down by 4.9% year-on-year. Export growth decelerated by 18.0% and that in imports by 12.0%. GDP growth was not supported by the domestic demand, retail trade turnover contracted and sales of motor vehicles narrowed.

In the US, GDP decreased by 6.2% in the fourth quarter (the worst performance since 1982). Net exports could not offset the drop in private demand (5.4%). Contractions of 23.6% and 16.0% were observed in both exports and imports respectively; residential and non-residential investment shrank likewise, with the former recording a 22.2% drop. A substantial drop in energy prices did not spur consumption and private demand weakened. Industrial production narrowed and, on the backdrop of deteriorating economic conditions, unemployment rose steeply.

In Russia, the macroeconomic situation also worsened in the fourth quarter, with industrial production contracting and investment in capital shrinking for the first time since 1999. The unemployment rate rose markedly. GDP posted a year-on-year decrease of 1.2%. Given adverse effects of the exchange rate on export sectors, the Central Bank of the Russian Federation changed the fluctuation band of the Russian ruble several times within the quarter, thus allowing the national currency to depreciate against major world currencies.

EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS

Foreign Trade and Competitiveness

In the first nine months of 2008, exports grew robustly (by 15.1%) in Latvia, whereas in the fourth quarter they shrank by 7.2% year-on-year, following a rapid fall in external demand. Imports decreased for the third consecutive quarter. Against the backdrop of weakening domestic demand and a notable downturn in the economic activity at the end of the year, imports contracted by 14.4% in the fourth quarter. Foreign trade turnover decreased by 13.0%, and the excess of imports over exports went down from 83.1% to 69.4% year-on-year.

In the fourth quarter, Latvia's exports of goods were dominated by agricultural and food products, wood and articles of wood, machinery and mechanical appliances, electrical equipment, base metals and articles of base metals, and products of the chemical and allied industries. The highest year-on-year fall in exports was reported for wood and articles of wood (sawn wood, wood in the rough and veneer and plywood), resulting from moderation in both volume and prices. Exports of base metals and articles of base metals (ferrous metals), transport vehicles and miscellaneous manufactured articles (mainly furniture) also contracted, mostly on account of declining volumes. Exports of agricultural and food products (cereals, non-alcoholic and alcoholic beverages), machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and products of the chemical and allied industries (miscellaneous) posted an increase, only partly offsetting the drop in exports of the above goods. Exports of goods expanded predominantly due to price rises while the overall decrease in exports resulted from lower volumes.

In the fourth quarter, the export unit value edged up by a mere 0.8% year-on-year while posting an 8.5% drop quarter-on-quarter. Year-on-year, the most pronounced price rises were recorded for products of the chemical and allied industries (26.4%), prepared foodstuffs (15.4%), machinery and mechanical appliances, electrical equipment (12.1%), and base metals and articles of base metals (8.5%), whereas the most notable drop in prices was observed for wood and articles of wood (16.1%), live animals and animal products (22.3%), and vegetable products (11.4%).

Latvia's major partners in exports of goods were Lithuania, Estonia, Russia, Germany, Sweden and Denmark, accounting for 59.7% of total exports in the fourth quarter. Exports to EU countries (the UK, Sweden, Lithuania, Germany, Spain and others) recorded a year-on-year fall but those to the CIS (Russia and Uzbekistan) and other countries (Morocco) posted an increase.

Overall, Latvia's market share in the EU shrank in the fourth quarter, but widened in Denmark, Finland, Poland and Estonia. Latvia's exports to Denmark continued to increase while the fall in exports to the other

three countries was less pronounced than that in imports from them. The market share in the other major trade partners contracted.

In the fourth quarter, the increase in the nominal effective exchange rate of the lats (1.2% quarter-on-quarter and 2.4% year-on-year) resulted from a depreciation of the national currencies of several European countries. As the growth of these economies gradually moderated over the year, the decline in the demand for the national currencies of these countries persisted.

Inflation in Latvia posted a further decline, and this development should reduce inflationary pressure on the lats real exchange rate. In view of the economic downturn, however, price movements were similar, i.e. inflation also posted a rapid drop in the major trade partners, particularly in Lithuania and Estonia. Hence, almost no positive effect on competitiveness from different price developments was recorded, except December when the highest rise (around 3.0 percentage points) in the nominal effective exchange rate of the lats was observed, therefore the real effective exchange rate of the lats continued on its upward trend, albeit at a more moderate pace than in the previous periods. The manufacturing PPI-deflated real effective exchange rate of the lats remained stable until December when it increased on account of the lats nominal exchange rate and price developments as producer prices in the major trade partners posted a more accelerated fall than in Latvia.

Machinery and mechanical appliances, electrical equipment, mineral products, agricultural and food products, products of the chemical and allied industries, base metals and articles of base metals, and transport vehicles were Latvia's key import goods. In the fourth quarter, the most notable year-on-year decline was reported for imports of transport vehicles of all types, passenger cars in particular, and machinery and mechanical appliances, electrical equipment; imports of all other goods also decreased as a result of lower volumes. An increase was observed only in imports of mineral products (natural gas) and agricultural and food products (cereals, seeds and fruit, meat and offal), albeit smaller than in the previous quarters. Imports of the above products grew mostly on account of the price factor, although the volume of agricultural products also expanded somewhat. The rise in import prices did not offset the decline in its volume.

In the fourth quarter, the import unit value rose considerably year-on-year (by 7.9%), remaining almost unchanged quarter-on-quarter (-0.1%). Hence the trade conditions deteriorated considerably. Year-on-year, the most pronounced price rise was recorded for mineral products (24.0%), products of the chemical and allied industries (22.5%), base metals and articles of base metals (11.6%), and all agricultural and food products. Only prices of some less important import goods declined.

Lithuania, Russia, Germany, Poland, Estonia, Sweden and Finland, accounting for 63.3% of total imports, were Latvia's major trade partners in imports of goods in the fourth quarter. Imports from CIS countries (Russia) expanded while those from EU countries (Germany, Estonia, Sweden, Finland and others) and other countries (Norway, China and Turkey) contracted.

Balance of Payments

In the fourth quarter, the current account deficit of Latvia's balance of payments continued to decrease and was 348.1 million lats or 8.3% of GDP (771.4 million lats or 18.3% of GDP in the corresponding period of the previous year). As the annual drop in exports lagged behind that in imports, the goods deficit to GDP shrank markedly (by 5.0 percentage points). The income balance turned positive, reducing current account deficit by 4.3 percentage points as non-resident direct investment companies in Latvia incurred operational losses. Services surplus to GDP increased slightly, with services exports growing at a notably higher pace than services imports. Current transfers surplus to GDP decreased somewhat.

The surplus in services increased by 57.0 million lats year-on-year in the fourth quarter due to a 15.0% expansion in services exports and 5.1% growth in services imports. Services exports were dominated by transportation services (48.3% of total services exports), whereas other services and travel services prevailed in services imports (41.2% and 35.7% of total imports respectively). The increase in services surplus was on account of the growing surplus in transportation services and other services.

With an increase in services exports and a decrease in services imports, transportation services surplus surged

by 35.8 million lats in the fourth quarter. The largest growth was recorded for freight transportation (by rail and road) services exports. Exports of passenger transportation services by air also grew substantially. At the same time, the narrowing in transportation services imports was on account of declining freight transportation.

Travel services deficit did not change much. According to CSB data, in the fourth quarter year-on-year and compared with the previous quarters of 2008, the rise in the number of foreign visitors to Latvia slowed down markedly and fewer Latvian travellers went abroad. As previously, the spending of Latvian travellers abroad (143.5 million lats) exceeded that of foreign visitors in Latvia (104.8 million lats).

Other services surplus picked up 22.8 million lats due to a substantial rise in services exports (primarily financial, advertising, construction and communication services). At the same time, imports of construction and insurance services as well as royalty and licence fees related services diminished.

The income balance, which had been negative in the corresponding period of the previous year (105.4 million lats), turned positive (74.7 million lats). Non-resident income from investment decreased twofold, with direct investment enterprises in Latvia incurring losses at the end of the year. A higher income from portfolio investment of both residents and non-residents was recorded and non-resident income from other investment also grew. Income of residents from compensation of employees increased slightly.

A decrease in current transfers surplus by 26.8 million lats in the fourth quarter was determined by the government sector receiving considerably smaller EU funds year-on-year. In the private sector, current transfers received by residents increased somewhat, while those of non-residents slightly decreased.

Net inflow in the capital and financial account was 392.7 million lats or 9.4% of GDP in the fourth quarter, with expansion in the government long-term borrowing, short-term capital outflows from banks, shrinkage in foreign direct investment in Latvia and contraction in reserve assets underpinning it.

Net inflow in the capital account in the amount of 51.6 million lats or 1.2% of GDP was almost fully on account of the EU funds for capital investment.

Net outflow of foreign direct investment (70.4 million lats or 1.7% of GDP) was due to direct investment enterprises operating with losses. Foreign direct investment decreased in the sectors with previously largest inflows of direct investment (trade, real estate, renting and business activities, and financial intermediation) but increased in manufacturing. The inflow of investment in Latvia was the largest from Cyprus and Ireland, whereas direct investment from Finland, Estonia and the UK recorded the strongest decline.

Portfolio investment recorded an outflow of 49.0 million lats (1.2% of GDP) due to the government redeeming 200 million euro worth eurobonds and banks selling non-resident long-term debt securities.

Financial derivatives posted a net outflow of 110.6 million lats or 2.6% of GDP primarily on account of Bank of Latvia transactions.

The balance of other investment was only 25.4 million lats or 0.6% of GDP. Capital outflows were underpinned by the private sector, banks including, placing their short-term funds abroad and by non-resident demand deposits with banks shrinking. The largest capital inflows, in turn, were on account of the government long-term borrowing, mainly from the IMF.

With the Bank of Latvia intervening in the foreign exchange market, reserve assets diminished by 545.7 million lats in the fourth quarter.

In the fourth quarter, external debt rose from 126.9% of GDP to 128.2% of GDP, including an increase in long-term liabilities from 82.0% of GDP to 85.2% of GDP. The global financial crisis adversely affected the availability of financing and triggered an outflow of short-term capital. Consequently, net external debt of banks decreased from 84.3% of GDP to 81.6% of GDP, primarily reflecting a drop in non-resident deposits with banks; net external debt of other sectors contracted from 36.5% of GDP to 35.8% of GDP on account of a decrease in short-term liabilities. The rise in external debt was mainly underpinned by an increase in the government's external debt (from 6.1% of GDP to 8.4% of GDP) as a result of the government receiving the first credit tranche of the Supplemental Reserve Facility under the IMF Stand-By Arrangement.

DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

In the fourth quarter, the real GDP dropped 10.3% year-on-year as a result of a decline in both domestic and external demand.

At the beginning of the year, exports of goods and services were still on their upward trend; however, due to the weakening external demand they shrank by 6.1% in the fourth quarter. The fall in the external demand resulted from moderation of the global economic growth and competitiveness as a result of depreciation of the national currencies of some of Latvia's trade partners. The domestic demand (including changes in inventories), having posted a downward trend already since the first quarter of 2007, shrank by 16.8% in the fourth quarter of 2008. With domestic demand contracting, imports of goods and services plunged by 20.7%, hence the positive contribution of net exports to GDP was record high (10.1 percentage points).

Slower lending growth on account of the global and domestic financial market turmoil, deteriorating corporate financial performance, plummeting real estate prices, slowdown in the construction sector, and the pessimistic outlook as to the recovery of external and domestic demand resulted in a contraction of investment. In the fourth quarter, investment in fixed assets was down 15.0% year-on-year.

The swelling unemployment rates that are likely to persist and a more negative assessment of the country's economic situation added to the uncertainty of individuals as to their future income. Declining income and economical approach to spending caused private demand to decrease by 20.1% in the fourth quarter, while public consumption at constant prices edged up slightly (by 0.9%).

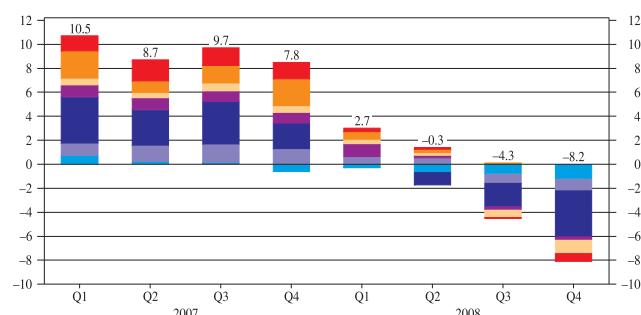
Aggregate Supply

The economic growth in Latvia continued to slow down swiftly in the fourth quarter, with GDP posting a 10.3% annual decline (including a drop of 8.2% in GVA; see Chart 3).

Chart 3

**CONTRIBUTION OF MAJOR SECTORS TO ANNUAL REAL GVA DEVELOPMENTS
(in percentage points)**

- Manufacturing
- Construction
- Trade
- Transport, storage and communication
- Finances
- Commercial services
- Others

A rapid downslide in the economic activity was observed in the services sector, with value added dropping 7.6%. Hence, the negative contribution of the services sector to GVA was 5.7 percentage points. With disposable income decreasing and consumer confidence weakening, retail trade turnover continued on its downward trend. In the fourth quarter, retail trade turnover (including motor vehicles and automotive fuel) at constant prices shrank by 19.9% while that excluding motor vehicles and automotive fuel was down 10.3%. The number of cars newly registered with the Road Traffic Safety Department decreased by 62.3%. Overall, value added in trade contracted by 17.2% (the negative contribution of the services sector to GVA was 3.8 percentage points).

The slowdown in the economic activity resulted in reduced operation in hotels and restaurants (by 29.2%), financial intermediation (by 18.0%) and transport, storage and communication (by 2.0%). A minor increase was observed only in public administration and defence (0.9%).

In the fourth quarter, when the volume of some transit cargos through Latvian ports expanded, the performance indicators of railways and ports improved markedly. Cargo turnover at Latvian ports increased by 17.0% and that of rail freight grew by 10.8% year-on-year, with coal and chemical cargo expansion (26.1% and

58.3% respectively) providing the main contribution to the growth. The increase in coal reloading was particularly pronounced at the Port of Riga while that of chemical cargos – at the Port of Ventspils. The transhipment of oil products surged by 58.5% at the Port of Riga while falling by 10.5% at the Port of Ventspils, following a drastic decrease in the volume of oil products transported by pipeline. Cargo turnover grew by 14.7% and 0.9% year-on-year at the Ports of Riga and Ventspils respectively, with the total cargo turnover at Latvian ports expanding by 5.4%.

As to the goods sector, value added declined by 9.9%, contributing -2.5 percentage points to GVA changes.

A notable decline in new orders caused a rapid downslide in the construction industry. In the fourth quarter, construction output at constant prices shrank by 11.2% year-on-year, mostly on account of a fall in the construction of residential, administrative and industrial buildings (49.6%, 24.6% and 28.0% respectively). At the same time, the construction of trade buildings surged by 66.8% and that of infrastructure objects also continued to grow (motorways and railway lines by 12.3%, main pipelines and communication lines by 13.6%, and local pipelines and cables by 13.4%).

Against the backdrop of a decline in domestic and external demand, the decrease of the output in manufacturing accelerated notably in the fourth quarter. The working-day-adjusted volume index of industrial output in manufacturing shrank by 14.2% year-on-year. The major contributor to the slowdown was the contracting output in the manufacture of wood and articles of wood (19.6%), food products and beverages (6.2%), fabricated metal products (20.6%), furniture (29.7%), and non-metallic mineral products (16.3%). Output growth was observed only in the manufacture of other transport equipment (16.2%).

In the fourth quarter, non-financial investment in the economy was affected by the deteriorating producer confidence, a decline in corporate profitability and the pessimistic outlook. Overall, non-financial investment totalled 878.3 million lats (a 17% year-on-year decrease; at constant prices) in the fourth quarter. Investment in manufacturing amounted to 129.9 million lats (down 18%), in electricity, gas and water supply to 95.2 million lats (down 47%), in trade to 68.0 million lats (down 31%), and in construction to 31.4 million lats (down 21%). A rise in non-financial investment was recorded for transport, storage and communication (104.4 million lats or 1%), agriculture (46.3 million lats or 2.2 times), health and social care (30.0 million lats or 20%), and education (22.2 million lats or 7%). As to manufacturing, the most sizeable investment went to manufacturing of non-metallic mineral products (35.9 million lats), food products and beverages (29.9 million lats), and wood and articles of wood (26.5 million lats).

Employment, Wages and Salaries

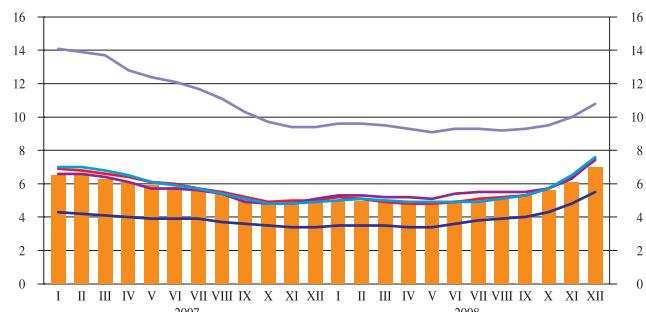
As labour demand contracted more rapidly (particularly in construction and financial intermediation), the unemployment rate went up sharply, the number of persons employed decreased, the growth of wages and salaries decelerated and the number of vacancies shrank substantially. At the same time, with the number of economically active population going down labour supply started to deteriorate.

In the fourth quarter, the registered unemployment rate went up 1.7 percentage points, to 7.0%. The number of persons unemployed increased in all regions of Latvia. In the fourth quarter, the tendency for the regional disparities regarding the unemployment rate to decrease observed in the previous quarters did not continue, as the unemployment soared equally rapidly both in Riga region where unemployment was low and in Latgale region where it was higher. At the same time, the unemployment rate in Vidzeme, Kurzeme and Zemgale regions remained similar (see Chart 4). The number of vacancies registered with the State Employment Agency continued to decrease rapidly (by 61.4% during three months, to 3.2 thousand). Consequently, the unemployment/vacancy ratio increased to 23.8.

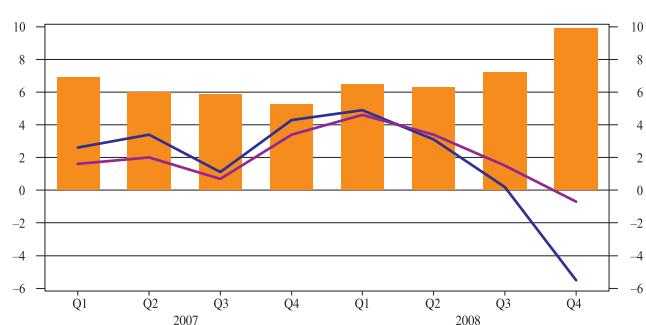
The CSB labour survey data also reflected the steeply falling labour demand. In the fourth quarter, the rate of jobseekers to economically active population went up 2.7 percentage points, to 9.9%. The annual employment growth rate turned negative (-5.5%) with the most pronounced slowdown being reported in financial intermediation and construction. At the same time, labour supply also started to contract responding to the business cycle with a lag (economically active population decreased by 0.7% year-on-year in the fourth quarter; see Chart 5).

Chart 4
REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE
 (at end of period; %)

- Overall in the country
- Riga region
- Kurzeme region
- Vidzeme region
- Latgale region
- Zemgale region

Chart 5
CHANGES IN THE NUMBER OF EMPLOYED PERSONS AND ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION; THE RATE OF JOSEEKERS
 (in the age group from 15 to 74; %)

- Rate of jobseekers
- Annual employment growth rate
- Annual growth rate of economically active population

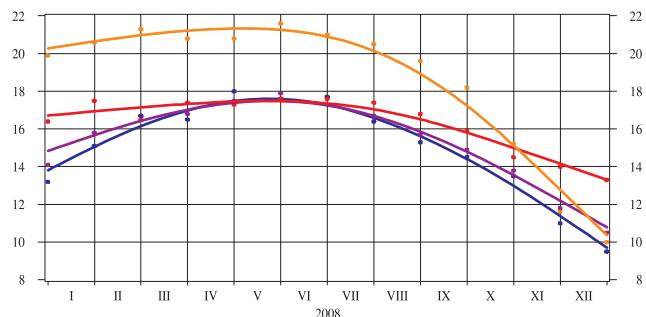
The annual growth rate of wages and salaries slowed down already for the fifth quarter running (12.1% in the fourth quarter). The year-on-year wages and salaries growth in the public sector declined at a faster pace than in the private sector (growth of 8.0% and 13.9% respectively). The decline was mainly attributable to the falling labour demand in all sectors of the economy and targeted decreases in wages and salaries in public administration that was the only sector where wages and salaries fell by 0.6% during the year. The annual growth rate of wages and salaries declined substantially in construction and financial intermediation, to 8%–9%. In the fourth quarter, the real net wages and salaries increased by 1.9% year-on-year.

PRICE DYNAMICS

As the economic activity slowed down, inflation continued to decrease rapidly in the fourth quarter (see Chart 6). Consumer prices increased by 12.0% year-on-year (less than in the third quarter when the annual inflation was 15.8%). At the same time, they grew by 1.2% during the quarter, which is a somewhat faster rate than in the third quarter.

Chart 6
ANNUAL CONSUMER PRICE INFLATION
 (%)

- Annual consumer price inflation
- Food prices
- Service prices
- Commodity prices

With the demand declining rapidly, the contribution of the components of core inflation to overall inflation decreased by 7.6 percentage points, and the annual consumer price core inflation declined to 9.9% in the fourth quarter.

The main contributor to the rise of consumer prices in the fourth quarter was an increase in administered prices. Dynamics of energy prices in the global markets triggered a significant increase in natural gas prices in October resulting also in higher heating tariffs. The growth of administered goods prices picked up in the fourth quarter, – the prices grew by 44.3% year-on-year, with the contribution to overall inflation increasing

to 2.9 percentage points. However, with the economic activity subsiding, the growth of non-administered goods prices, particularly those of food products, continued to decelerate substantially. The overall annual growth of commodity prices slowed down to 11.3%. In the fourth quarter, the prices of some commodity groups (particularly clothing, footwear and transport vehicles) decreased year-on-year due to the deteriorating demand. Inflation also shrank on account of a drop in fuel prices that was driven by oil price fluctuations.

The slowdown of the growth of service prices was less marked (by 13.9% in the fourth quarter, as only telecommunication service prices decreased).

In the fourth quarter, changes in the PPI also reflected the impact of the weakening economic activity. Overall, the PPI decreased by 0.1% quarter-on-quarter with export producer prices recording the highest slowdown (-6.5%). At the same time, prices of goods sold on the domestic market increased by 3.1%. Of goods sold on the domestic market, the steepest increases were reported for energy prices (18.8%). The prices of intermediate, durable and non-durable goods went down by 6.6%, 5.5% and 0.3% respectively.

PPI grew by 10.3% year-on-year, including the price rise of goods sold on the domestic market by 14.4% and that of exported goods by 2.7%. Of goods sold on the domestic market, the energy prices posted the steepest increase (47.2%). The prices of capital goods and non-durable consumer goods also increased substantially (by 11.4% and 9.0% respectively), whereas the prices of intermediate goods sold on the domestic market decreased by 3.7%.

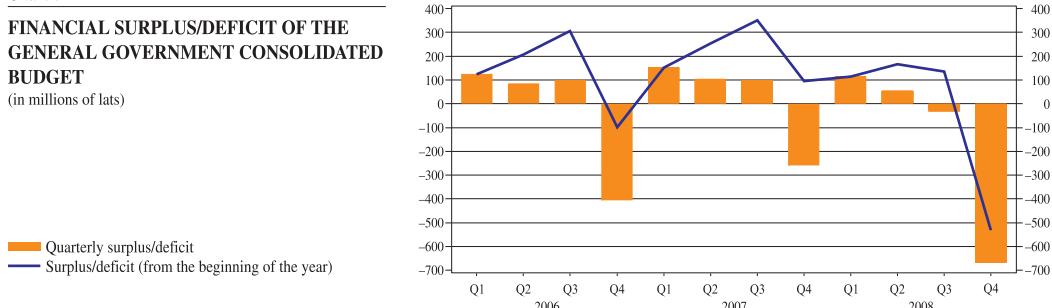
Total construction costs decreased by 2.4% in the fourth quarter in line with a substantial decrease in wages and salaries (2.7%) and construction material costs (3.0%). At the same time, maintenance costs of machinery and mechanical appliances increased by 0.7% quarter-on-quarter. Construction costs increased by 8.1% on average year-on-year, mainly owing to the increase in wages and salaries and maintenance costs of machinery and mechanical appliances (by 10.3% and 10.1% respectively). Construction costs grew slightly (by 2.3%) over the year.

FISCAL SECTOR

In 2008, the financial deficit (on the cash flow basis) of the general government consolidated budget was 531.1 million lats or 3.3% of GDP (in 2007, the financial surplus of the budget was 94.0 million lats or 0.6% of GDP).

With Latvia's macroeconomic indicators worsening with every coming quarter, at the end of the year, serious problems arose in the execution of the general government consolidated budget and tax revenues also dropped sharply. Consequently, in the fourth quarter the financial deficit of the general government consolidated budget stood at 667.0 million lats or 15.9% of GDP (see Chart 7).

Chart 7

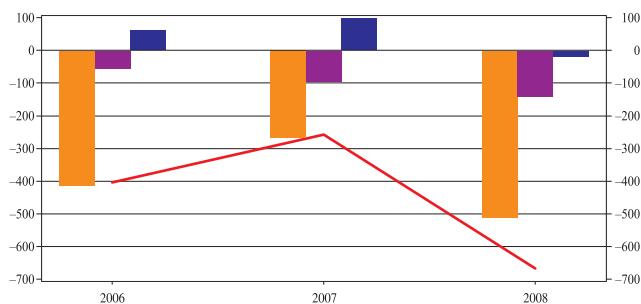
In the fourth quarter, the general government consolidated budget deficit resulted from a negative balance in the central government basic budget (510.7 million lats), the central government social security budget (18.6 million lats) and the local government consolidated budget (141.3 million lats; see Chart 8).

The general government consolidated budget revenue decreased by 15.8% in the fourth quarter (to 31.6% of GDP; 5.8 percentage points less year-on-year). All revenue items of the general government consolidated

Chart 8

FINANCIAL SURPLUS/DEFICIT BY TYPE OF BUDGET
(Q4; in millions of lats)

Central government basic budget
Local government consolidated budget
Central government social security budget
General government consolidated budget

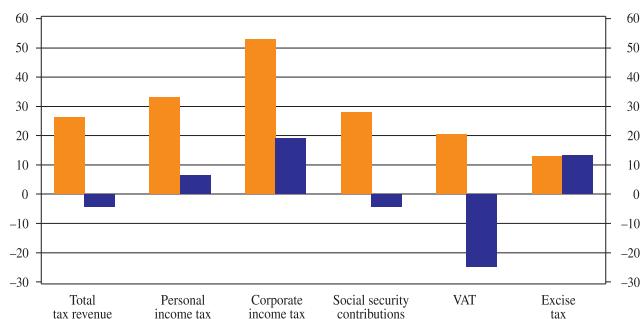

budget posted a decrease, including a 4.4% contraction in tax revenue (see Chart 9). The VAT revenue shrank by 24.9% year-on-year in the fourth quarter on account of a drop in the retail trade turnover. Revenue from social security contributions decreased by 4.5% year-on-year. However, corporate income tax, personal income tax and excise tax revenue posted an increase of 19.1%, 6.4% and 13.3% respectively. Non-tax revenue shrank by 16.0%. With the drawdown from the EU funds shrinking substantially, foreign financial assistance revenue decreased by 71.8% year-on-year.

Chart 9

SELECTED TYPES OF TAX REVENUE OF THE GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET
(year-on-year changes; %)

Q4 2007
Q4 2008

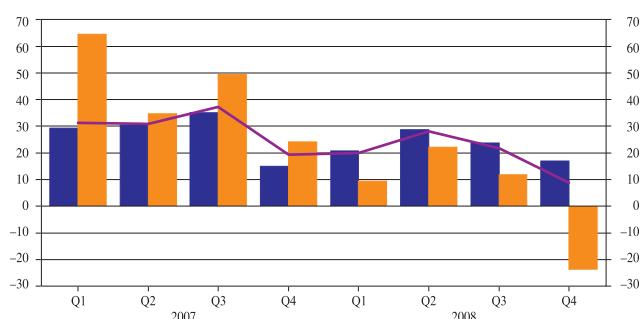

In the fourth quarter, the general government consolidated budget expenditure increased by 8.8% year-on-year (to 47.4% of GDP; a 4.0 percentage point year-on-year increase) with the expenditure growth decelerating in comparison with the previous quarters (see Chart 10). In December, restrictions were imposed on the central government spending, hence the expenditure was lower than in October and November of 2008 and decreased by 29.1% year-on-year. The expenditure of the general government consolidated budget was contained by primarily reducing the capital expenditure (a 23.5% year-on-year decrease), while current expenditure expanded by 16.9%. The current expenditure grew mainly on account of an upsurge in subsidies and grants as well as social benefits (by 31.9% and 30.5% respectively) due to additional payments to pensions in June and pension indexation in April and October.

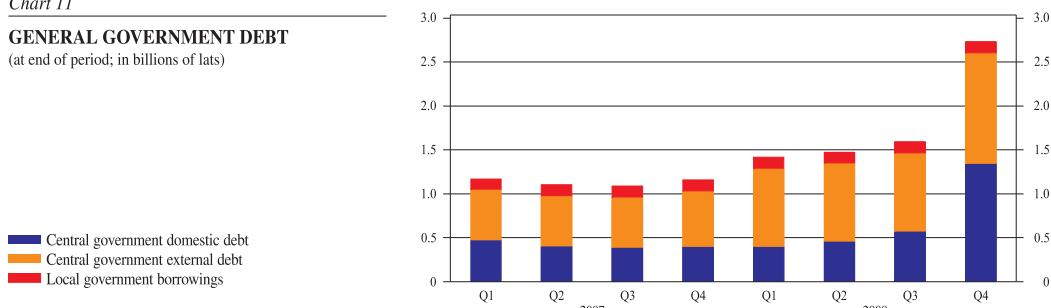
Chart 10

GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET EXPENDITURE
(year-on-year changes; %)

Current expenditure
Capital expenditure
Total expenditure

The general government debt stood at 2 727.7 million lats or 16.8% of GDP at the end of 2008, expanding by 1 139.8 million lats in the fourth quarter (see Chart 11). The central government foreign debt increased on account of the first credit tranche of the Supplemental Reserve Facility (589.6 million euro; 414.4 million lats) under the IMF Stand-By Arrangement for economic stabilisation and restoration of growth. At the same time, the domestic debt grew by 770.9 million lats on account of a government securities issue.

Chart 11
GENERAL GOVERNMENT DEBT
(at end of period; in billions of lats)

MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

Bank Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

Developments in the Latvian banking sector in the fourth quarter were mostly driven by the sharp intensification of the global financial market turmoil. It was a time of challenge also for the Bank of Latvia, requiring prompt responses to changes in the financial markets.

The lats liquidity shrank as a result of lats being sold to the Bank of Latvia in spot transactions in exchange for euro: the net amount of lats sold totalled 836.4 million lats in the fourth quarter (there were almost no such transactions in the third quarter). The escalation of the situation was so dynamic that on 13 November the Bank of Latvia passed two resolutions on a decrease in the bank minimum reserve ratio. As of 24 November, the minimum reserve ratio for bank liabilities with an agreed maturity of over two years was reduced from 5% to 4%, and from 7% to 6% for the rest of the liabilities; as of 24 December, the reserve ratio was reduced by another percentage point – down to 3% and 5% respectively. The reduction in the reserve ratio was triggered by the rapidly aggravating economic situation and the instability of the Latvian financial situation.

In December, the Republic of Latvia took a decision to turn to international organisations for financial support. On 5 December 2008, the Bank of Latvia passed a resolution on diversifying the interest rate on the marginal lending facility. Initially, there was a single interest rate of 7.50%; as of 9 December, a marginal lending facility rate of 7.5% was set in case a bank had resorted to the lending facility no more than 5 working days within the previous 30-day period. A 15% interest rate was stipulated in case the bank had resorted to the lending facility from 6 to 10 working days, and a 30% rate was applied if the lending facility had been used for over 10 working days within the previous 30-day period. In mid-December, the Bank of Latvia entered into a swap agreement with *Sveriges Riksbank* and *Danmarks Nationalbank* to borrow up to 500 million euro in exchange for Latvian lats. The diversification of the marginal lending rate and the foreign financial assistance helped to stabilise the Latvian financial market.

In the fourth quarter, the liquidity conditions in Latvian banks deteriorated as a result of decreasing deposits and foreign currency outflows. Following the Bank of Latvia's resolutions on the reduction of the reserve ratio and contraction of the available funds, the average reserve requirements for banks dropped 17.0% (to 1 127.4 million lats) in the fourth quarter. On average, currency in circulation grew by 2.9% (to 1 056.0 million lats) on account of the instability of the financial system and a seasonal factor, the Christmas shopping. The average government lats deposit with the Bank of Latvia expanded by 27.1%, to 247.9 million lats.

As the mutual confidence declined on the interbank market, banks increasingly resorted to the Bank of Latvia's monetary operations in the fourth quarter. The average amount in the main refinancing operations increased from 0.2 million lats in the third quarter to 23.9 million lats in the fourth quarter, the average recourse to the marginal lending facility reached 180.9 million lats, and the average amount of currency swaps stood at 39.5 million lats. At the same time, the average recourse to the deposit facility also increased to 159.8 million lats. In the fourth quarter, the average interest rate on the main refinancing operations was 7.54%, that on currency swaps stood at 8.04%, and the minimum bid rate in both types of auctions was 6.00%.

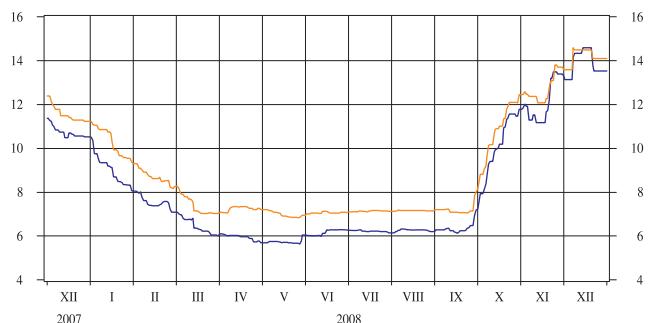
In view of the heightened risk perception on the interbank market, causing problems with borrowing on the above market to many banks, as well as concern that some banks will not be in the position to refinance their

loans (large amounts are due to be repaid in 2009), and the continuous uncertainty regarding the impact of the slowdown in the global and Latvian economic growth on the Latvian financial market, RIGIBOR recorded a sharp rise (see Chart 12). 3-month RIGIBOR moved up from 7.18% at the end of the third quarter to 13.54% at the close of the fourth quarter. 3-month RIGIBOR posted a high (14.60%) in mid-December when the general public still had no definite information regarding the agreement between Latvia and the IMF on financial support. The average 3- and 6-month RIGIBOR stood at 11.92% and 12.44% respectively in the fourth quarter (6.28% and 7.16% in the third quarter).

Chart 12

RIGIBOR
(%)

— 3 months
— 6 months

Dynamics of Monetary Aggregates

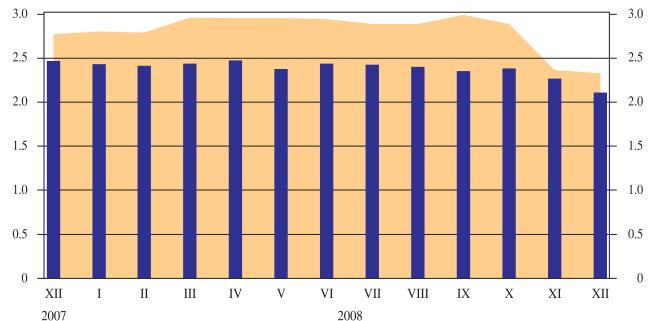
The demand for cash remained broadly unchanged in the fourth quarter: currency in circulation, following a slight increase in October and November, in December reverted to the level observed in August, with the annual rate of decrease remaining unchanged compared to September (3.0%). Since the central bank reduced the reserve ratio, banks' demand deposits with the Bank of Latvia shrank rapidly. Overall, the monetary base M0 contracted by 243.3 million lats over the quarter. The annual rate of changes in both monetary base and bank deposits with the central bank turned negative in December (to -14.6% and -23.1% respectively).

The money supply of the central bank decreased mainly due to the Bank of Latvia interventions in the foreign exchange market, and net foreign assets thus declined by 657.9 million lats or 22.0%. Liquidity increasing factors were a notable increase in lending to banks and a decrease in the government deposit in lats with the Bank of Latvia. The backing of the national currency with the central bank's net foreign assets was 110.5% at the end of December (see Chart 13).

Chart 13

BACKING OF THE NATIONAL CURRENCY
(in billions of lats)

— Net foreign assets of the Bank of Latvia
— Monetary base

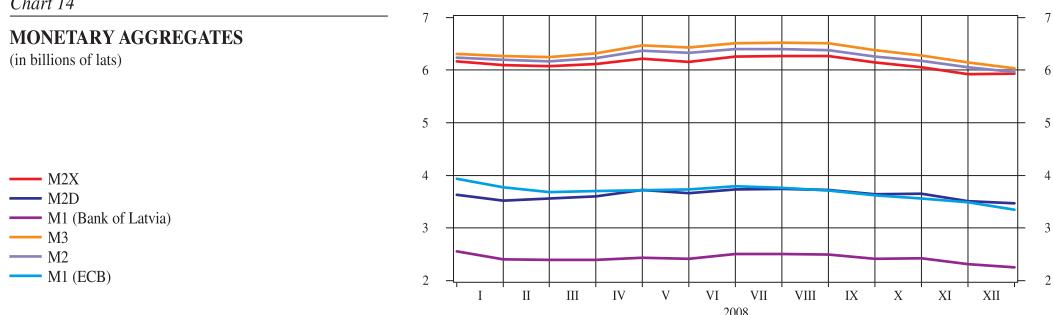

The downturn in the economic activity, and consequently, a lower income growth was reflected in the declining money supply (for the dynamics of the monetary aggregates see Chart 14). Broad money and resident deposits dropped significantly in the fourth quarter; as of November, lending started to moderate as well.

In the fourth quarter, the annual growth rate of lending to resident financial institutions, non-financial corporations and households dropped by 5.9 percentage points (to 11.7%). With the monthly growth of lending turning negative in November, the decline for the quarter was 16.3 million lats. The fastest drop (65.3 million lats) was recorded in December.

The change in loans granted to financial institutions and non-financial corporations was on account of a decline in commercial credit by 88.6 million lats and in mortgage loans granted to businesses by 31.3

Chart 14

MONETARY AGGREGATES
 (in billions of lats)

million lats. At the same time, industrial credit posted a substantial rise by 100.2 million lats. In the fourth quarter, loans extended to households for house purchase increased by 17.8 million lats (by 86.8 million lats in the third quarter), while consumer credit declined by 4.9 million lats (a 30.1 million lats increase in the third quarter). The annual growth rate dropped for all major types of loans. Commercial credit (22.7% in September and 13.1% in December) and consumer credit (17.3% in September and 10.0% in December) reported the steepest decline in annual growth rates.

In the fourth quarter, lending to non-financial corporations increased by 1.1% (see Chart 15), while lending to households remained unchanged since September, with the monthly growth rate turning negative in December (-0.5% ; see Chart 16). The annual rate of increase for the said groups of borrowers slowed down by 16.9% and 6.9% respectively in December. In the fourth quarter, lending to financial institutions contracted by 87.1 million lats or 8.8%, while the annual growth rate dropped to 7.6% (19.6% in September) due to a subdued lending in all months of the quarter.

Chart 15

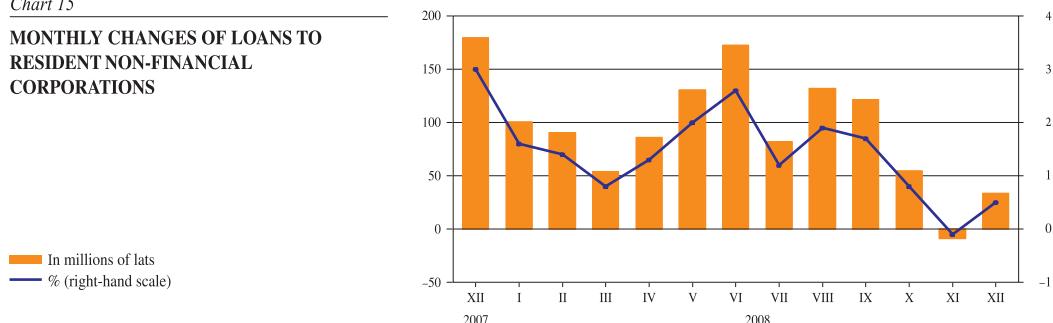
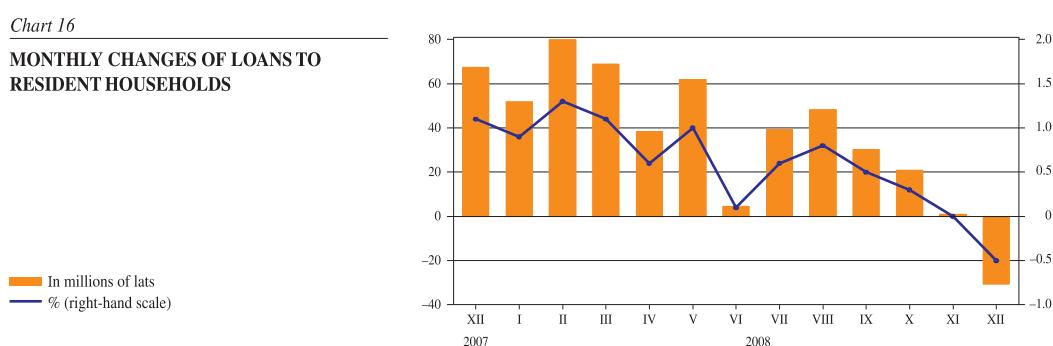
MONTHLY CHANGES OF LOANS TO RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS

Chart 16

MONTHLY CHANGES OF LOANS TO RESIDENT HOUSEHOLDS

In the fourth quarter, the overall decrease in lending to businesses was affected mainly by the decline in the financial and insurance sector (92.2 million lats or 8.4%) as well as in public administration and defence (by 20.9 million lats or 22.8%). Lending to real estate continued to increase (by 48.3 million lats or 2.0%), so did lending to electricity and gas supply and heating (by 23.6 million lats or 8.7%), manufacturing (by 18.2 million lats or 1.6%) and transport, storage and communication (by 11.2 million lats or 2.9%). At the end of the fourth quarter, majority of loans went to real estate (30.2%), manufacturing (14.0%), financial intermediation and insurance (12.3%) and trade (12.0%). As to the manufacturing industry, the manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations, basic metals and textiles reported the most notable growth (8.7 million lats or 31.9%, 8.5 million lats or 15.2%, 4.6 million lats or 9.1% respectively).

As to manufacturing companies, most of loans went to the manufacture of food products (20.4%), wood and products of wood (16.9%), furniture (10.2%) and fabricated metal products (9.8%).

The overall change in loans outstanding was mostly the result of a moderate decrease in loans granted in lats (34.5 million lats), with the loans in euro remaining almost unchanged. Quarter-on-quarter, the growth of lending in other currencies contracted (by 10.8 million lats). The annual growth rate of loans granted in lats remained negative (-4.2% in December, -11.7% in September), while the annual growth rate of loans in euro declined from 23.0% in September to 14.1% in December. Of the total loans outstanding, the share of loans granted in euro increased in the fourth quarter (to 85.1%), whereas the share of loans granted in lats went down 0.3 percentage point, to 11.7%.

Money supply moderated in the fourth quarter (M3 shrank by 341.2 million lats or 5.3%), and the annual growth rate of monetary aggregates continued on its downward trend as well (for the annual growth rate of broad money and its components, see Chart 17). The annual growth rate of M3 turned negative in December (-4.3%; down from 5.6% in September), while the annual growth rate of M2 declined to -4.4% (down from 5.2% in September). The annual rate of decrease of the most liquid monetary aggregate M1 accelerated from -8.9% in September to -15.0% in December as the notable decline in overnight deposits persisted. At the end of December, overnight deposits recorded a decrease of 261.4 million lats or 9.5% in comparison with September, and an 18.3% year-on-year drop. Deposits redeemable at notice with a notice period of up to 3 months shrank significantly (by 56.9 million lats or 17.7%), while the demand for longer-term monetary components increased. Deposits with an agreed maturity of up to two years increased by 33.4 million lats or 1.4% in the fourth quarter (the annual increase rate in December was 19.5%, down from 40.2% in September). The demand for cash posted minimal changes (see Chart 18).

Chart 17

ANNUAL GROWTH RATE OF BROAD MONEY AND ITS COMPONENTS (%)

- M3
- Currency outside MFIs
- Overnight deposits
- Deposits with an agreed maturity of up to 2 years
- Deposits redeemable at notice with a notice period of up to 3 months

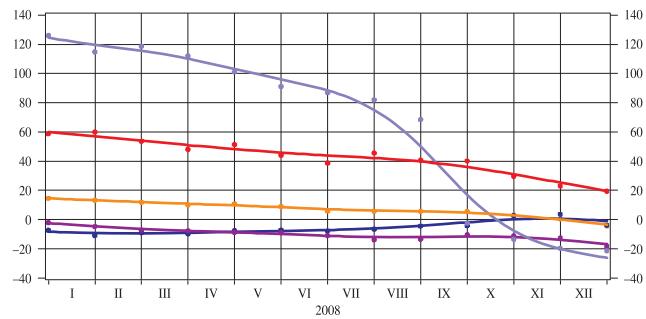
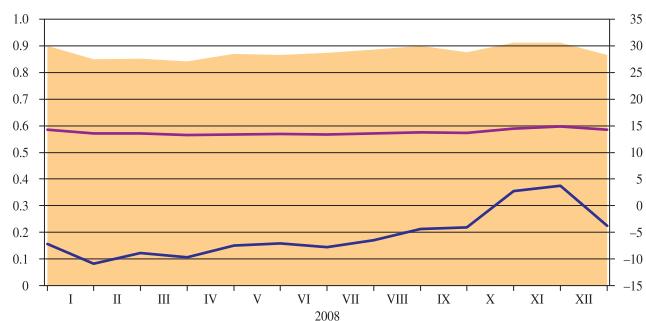

Chart 18

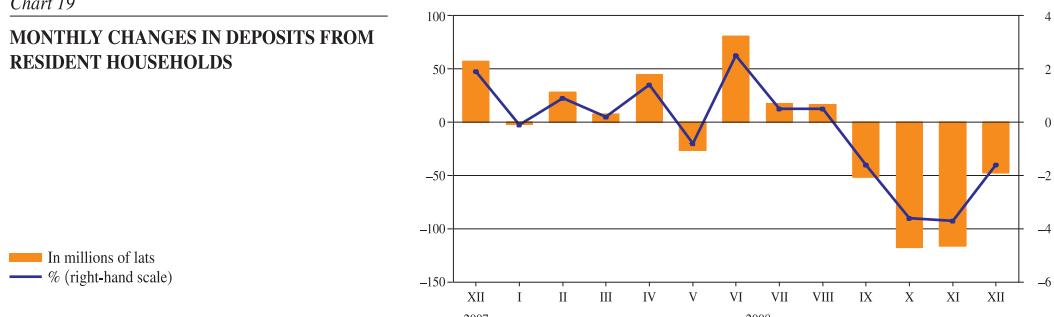
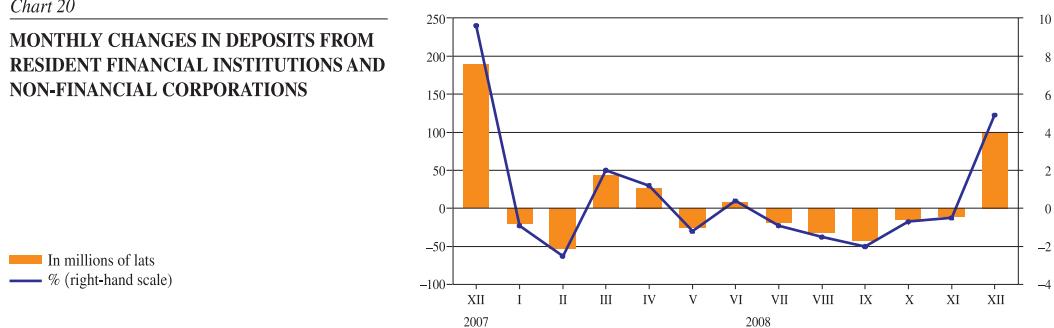
DYNAMICS OF CURRENCY OUTSIDE MFIs

- Currency outside MFIs (in billions of lats)
- The share of currency outside MFIs in M3 (%; right-hand scale)
- Annual rate of increase in currency outside MFIs (%; right-hand scale)

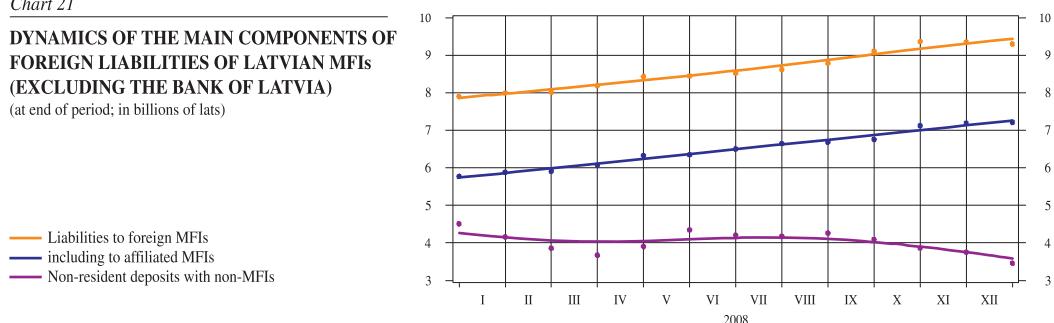
In the fourth quarter, the deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households with MFIs shrank by 206.7 million lats or 3.9%, with their annual rate of change turning negative (-3.9% in December, down from 7.0% in September). Deposits made in lats decreased by 163.8 million lats and their annual growth rate – by 14.3 percentage points, to -4.7%. Deposits in euro increased by 21.3 million lats or 1.0%, while those in other foreign currencies decreased. The respective share of lats deposits in total deposits shrank by 1.1 percentage points, to 51.4%.

In the fourth quarter, financial turmoil caused a considerable decline in household deposits (by 280.4 million lats or 8.7%; see Chart 19), whereas those made by financial institutions and non-financial corporations increased by 73.8 million lats or 3.6% (see Chart 20). However, the annual growth rate of the latter still exceeded the respective indicator of household deposits, standing at -1.9% and -5.3% respectively.

*Chart 19***MONTHLY CHANGES IN DEPOSITS FROM RESIDENT HOUSEHOLDS***Chart 20***MONTHLY CHANGES IN DEPOSITS FROM RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS AND NON-FINANCIAL CORPORATIONS**

The increase in the central government deposit with the Bank of Latvia by 156.3 million lats still failed to offset the decrease in the central government and local government deposits with other MFIs by 107.2 million lats and 62.1 million lats respectively; consequently, the negative net credit of MFIs to the general government diminished by 13.1 million lats in the fourth quarter.

Negative net foreign assets of MFIs (excluding the Bank of Latvia) contracted by 435.5 million lats in the fourth quarter (an increase of 577.1 million lats was recorded in the third quarter), mainly on account of declining deposits by non-residents with non-MFIs (by 632.0 million lats or 15.4%), given the outflow of non-resident deposits from individual banks (see Chart 21). At the same time, deposits from non-resident MFIs dropped considerably (194.7 million lats in the fourth quarter, down from 577.0 million lats in the third quarter), since liabilities to non-affiliated banks decreased by 263.6 million lats and the inflow of funds from parent banks persisted (a 252.7 million lats increase in the third quarter and a 458.3 million lats increase in the fourth quarter).

*Chart 21***DYNAMICS OF THE MAIN COMPONENTS OF FOREIGN LIABILITIES OF LATVIAN MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) (at end of period; in billions of lats)****INTEREST RATES**

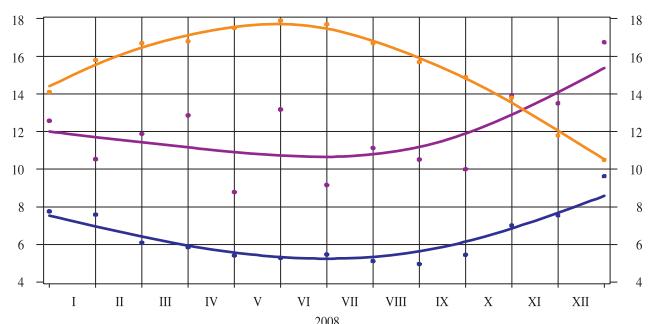
In the fourth quarter, the rising lats money market interest rates led to an increase in interest rates on new loans in lats to resident households and non-financial corporations. As to interest rates on loans in euro, they were affected by the fall in euro money market rates at the end of the fourth quarter following the accommodative monetary policy pursued by the ECB. The decline in interest rates on loans in euro still was not as pronounced as that of the euro money market interest rates. Due to various factors, on some occasions the

interest rates on loans in euro increased. Real interest rates on loans and deposits in lats increased in line with the decline of inflation (see Chart 22).

Chart 22

ANNUAL CONSUMER PRICE INFLATION AND WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES ON LOANS AND DEPOSITS (%)

- Annual consumer price inflation
- Weighted average interest rate on time deposits in lats by resident non-financial corporations and households
- Weighted average interest rate on short-term loans in lats to resident non-financial corporations and households

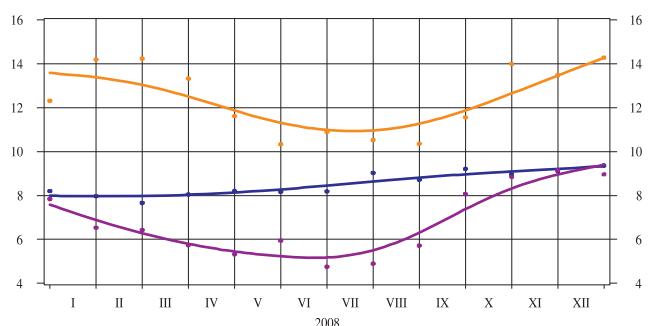
90.0% of the new loans issued by MFIs to non-financial corporations in the fourth quarter were in euro and 5.7% were in lats. The share of loans with a floating interest rate and the initial interest rate fixation period of up to one year declined by 6.2 percentage points, to 87.5%, while the share of loans with the initial interest rate fixation period from one year to five years increased by 5.7 percentage points, to 10.4%. The weighted average interest rate on new lats loans to non-financial corporations below 0.2 million euro rose by 3.3 percentage points, standing at 14.0%, and that on loans granted in euro remained almost unchanged (9.0% in the third quarter and 9.1% in the fourth quarter; see Chart 23). The weighted average interest rate on new lats loans in the amount of 0.2–1 million euro rose by 3.9 percentage points, standing at 12.9%, and that on loans granted in euro remained almost unchanged (8.1% in the third quarter and 8.2% in the fourth quarter). The weighted average interest rate on lats loans above 1 million euro increased by 4.0 percentage points, to 10.5%, while that on loans in euro decreased by 0.4 percentage point, to 7.0%.

Chart 23

INTEREST RATES ON LOANS BELOW 0.2 MILLION EURO GRANTED TO RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS

(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

- In lats
- In euro
- In US dollars

Lending to households for house purchase was done mostly in euro, with euro loans accounting for 93.0% of all new loans for house purchase granted in the fourth quarter, and lats loans – 2.6%. By the initial rate fixation period, the majority (78.0%) of new loans to households for house purchase were granted with a floating interest rate and the initial rate fixation period of up to one year. 16.3% of new loans to households for house purchase were with the initial rate fixation period from one year to five years. As to the key groups of loans granted to resident households for house purchase, the weighted average interest rate either increased or remained broadly unchanged (see Chart 24). Alongside with the rising lats money market interest rates, the weighted average interest rate on lats loans with a floating interest rate and the initial rate fixation period of up to one year edged up from 9.4% in the third quarter to 13.2% in the fourth quarter, while remaining practically unchanged for identical loans in euro (7.0% in the fourth quarter) and for loans in euro with the initial rate fixation period from one year to five years (6.8% in the fourth quarter). The drop of the euro money market interest rates did not have any notable effect on the interest rates on loans for house purchase, since margins were raised in the fourth quarter. With interest rates on loans in lats rising and inflation declining, the real weighted average interest rate on lats loans granted to households for house purchase were positive in the fourth quarter.

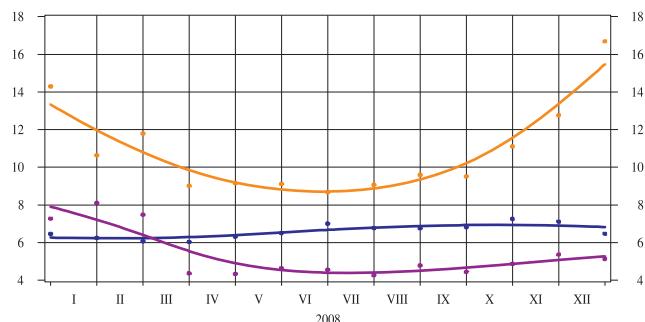
Consumer credit in lats granted to households comprised the majority of new loans (73.5% in the fourth quarter), while the share of consumer credit in euro was 24.4%. In the fourth quarter, 51.8% of consumer

Chart 24

INTEREST RATES ON LOANS GRANTED TO RESIDENT HOUSEHOLDS FOR HOUSE PURCHASE

(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

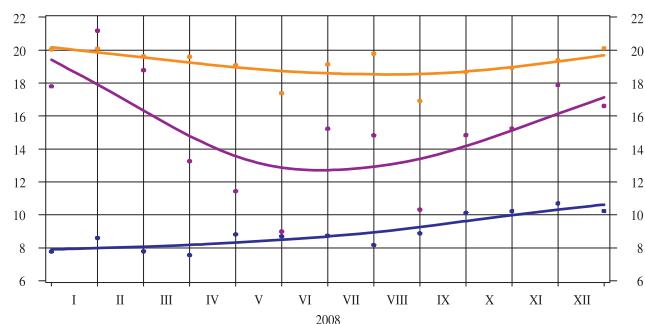
credit granted to households were with a floating interest rate and the initial rate fixation period of up to one year and 30.3% were with the initial rate fixation period from one year to five years. Interest rates on consumer credit were on an upward trend (see Chart 25). In line with the lats money market interest rates, the weighted average interest rate on consumer credit with a floating interest rate and the initial interest rate fixation period of up to one year moved up 1.1 percentage points in the fourth quarter (to 19.4%), and interest rates on loans with the initial interest rate fixation period from one year to five years moved up 0.9 percentage point (to 19.9%). Given the changing credit structure and increasing margins, the weighted average interest rates on euro consumer credit with a floating interest rate and the initial rate fixation period of up to one year edged up 1.6 percentage points, to 10.4%. The weighted average real interest rate on consumer credit in lats to households increased by 5.4 percentage points (to -1.8%) in the fourth quarter.

Chart 25

INTEREST RATES ON CONSUMER CREDIT GRANTED TO RESIDENT HOUSEHOLDS

(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

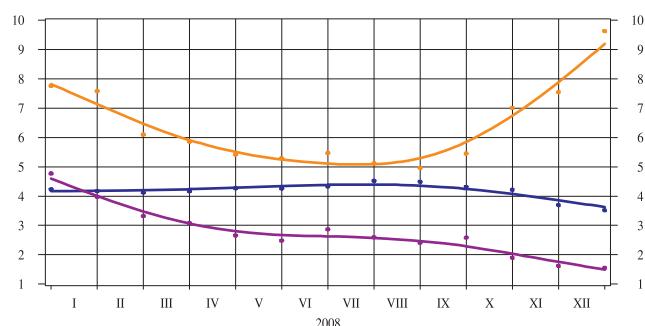
Most of new time deposits from resident households and non-financial corporations in the fourth quarter were with a maturity of up to one year (97.7% and 99.6% respectively). As to currencies, the breakdown of new time deposits from households and non-financial corporations remained virtually unchanged – 27.0% of deposits were made in lats (26.7% in the third quarter) and 65.6% in euro (64.1% in the third quarter). In the fourth quarter, the weighted average interest rate on time deposits with a maturity of up to one year received from households in lats increased by 1.8 percentage points quarter-on-quarter (to 8.3%). The weighted average interest rate on time deposits in euro with a maturity of up to one year decreased by 0.6 percentage point (to 3.9%; see Chart 26). The weighted average interest rate on time deposits with a maturity of up to one year received from non-financial corporations in lats increased by 3.4 percentage points (to 8.0%), while that on time deposits with identical maturity in euro declined by 0.7 percentage point (to 3.6%). Real interest rates on lats time deposits increased, nevertheless remaining negative.

Chart 26

INTEREST RATES ON TIME DEPOSITS FROM RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS

(with an agreed maturity of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

SECURITIES AND FOREIGN EXCHANGE MARKET DEVELOPMENTS

The Treasury held auctions of 3-month, 6-month and 12-month Treasury bills and 5-year and 11-year Treasury bonds on the primary market. The Treasury needed funds not only to finance budget deficit, but also to maintain financial stability while bailing out a troubled bank, therefore more securities were offered and outright auctions were used to ensure a better liquidity steering. The supply totalled 899.7 million lats (6.0 times higher quarter-on-quarter), the aggregate demand was 617.8 million lats (a 5.8 times increase), and the allotted amount stood at 561.9 million lats (a 11.4 times increase). In the fourth quarter, the Treasury started raising the yields, and banks opted to bid for Treasury bills with maturity of up to one year. There was small interest in 5-year and 11-year bonds, because government was not in accord with banks about the yields, so the bonds remained unsold. Yields on 6-month bonds increased on average from 6.7% in the third quarter to 9.7% in the fourth quarter, and on 12-month bonds from 6.9% to 9.8% respectively.

The stock of Latvian government securities outstanding increased 2.1 times (to 1 045.8 million lats). In the breakdown by investor, the share of Latvian banks increased from 50.6% to 77.2%, while that of other Latvian residents decreased to 21.1% (down from 30.5%), and of non-residents from 18.9% to 1.7%.

On the secondary market, NASDAQ OMX Riga¹, the yield in the bids for the Treasury bonds maturing in 2019 shot up from 6.75% at the end of September to 11.0% at the end of December. The yield in the bids for the bonds of the SJSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* maturing in 2013 moved up from 6.70% at the end of September to 9.75% at the end of December.

The bid yield on Latvian government eurobonds (maturing in 2018) climbed steeply from 5.55% to 9.86%, with the spread between the bid yield on German government bonds of the respective maturity swelling from 161 basis points to 694 basis points. Contrary to Latvian government eurobonds, German government long-term bond yields decreased along with the deteriorating economic outlook, therefore the ECB repeatedly lowered the base rate. The yields on German government bonds went down also because they were perceived by investors to be a safe haven for capital in an environment when stock markets and low-rated bond markets are plummeting.

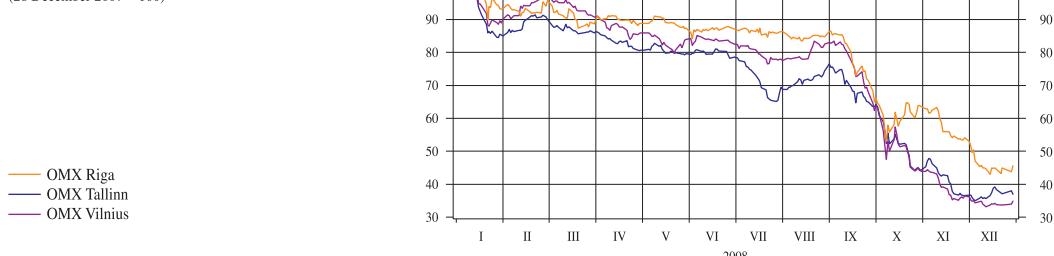
There were no new primary issues of lats-denominated Latvian private sector debt securities. None of the previous issues was redeemed, and the stock outstanding amounted to 30.6 million lats. The stock of outstanding corporate debt securities denominated in euro and US dollars grew by 10.2%, to 120.3 million lats. Latvian credit institutions issued subordinated bonds denominated in euro and US dollars at total value of 18.7 million lats and maturing in 10 years.

The turnover of debt securities on the NASDAQ OMX Riga was 2.5 million lats in the fourth quarter, down from 20.5 million lats in the third quarter. Government bonds accounted for most of the turnover (2.0 million lats).

Over the fourth quarter, OMX Riga lost 29.9% of its value, which is more than the 25.4% decline in the third quarter (see Chart 27). OMXBGI dropped even more, by 41.2%. The financial performance reported by the Latvian listed companies, all in all, were weak in the first three quarters, albeit better than in the other two

Chart 27

BALTIC STOCK MARKET INDICES
(28 December 2007 = 100)

¹ On 12 January 2009, the official name of the Riga Stock Exchange was changed to NASDAQ OMX Riga. The decision to change the company name was made in order to better represent the fact that the stock exchange has become a part of the global stock exchange group NASDAQ OMX.

Baltic countries, owing to the fact that some of the companies managed to expand their exports and optimise costs. The turnover of shares on the NASDAQ OMX Riga was 3.9 million lats in the fourth quarter, down from 4.2 million lats in the third quarter. The largest turnover was recorded for the shares of JSC *Latvijas kuģniecība* (1.6 million lats).

The deepening of the crisis in global markets intensified the problems in national economy. Lats depreciated in the wake of the financial market turmoil. In the fourth quarter, the euro interbank market rate persisted close to the euro selling rate set by the Bank of Latvia. The average euro sell price quoted by banks was EUR 1 = LVL 0.7095, which is a mere 3 basis points below the Bank of Latvia euro selling rate (EUR 1 = LVL 0.7098). Between the beginning of October and mid-December banks were selling lats to the Bank of Latvia. As a result, the Bank of Latvia sold over 1 billion euro (836.4 million lats) during this period. However, at the end of the quarter the lats exchange rate against euro became more favourable for the former owing to the financial support extended to Latvia by several international institutions, governments and central banks.

The turnover of foreign exchange transactions declined during the quarter (529.6 billion lats in the fourth quarter, 720.3 billion lats in the third quarter); also, the annual growth rate turned negative (-6.4%) for the first time in the recent years. While in the third quarter the decrease of the annual growth rate of foreign exchange transactions was recorded for transactions with residents, in the fourth quarter it was observed both for transactions with residents (-56.4% for transactions with domestic non-banks and -30.5% for transactions in domestic interbank market) and non-resident MFIs (-4.5%). In the breakdown by counterpart, both are turnover leaders in the foreign exchange market, contributing nearly a half of the foreign exchange market turnover. The annual growth rate of the turnover of foreign exchange transactions with non-resident non-banks amounted to 22.4%.

SEASONAL ADJUSTMENT OF MONETARY AGGREGATES

As of the first quarter of 2005, the Bank of Latvia publishes seasonally adjusted time series of the monetary aggregates M1, M2 and M3, calculated on the basis of the ECB methodology.

The analysis of the dynamics of the monetary aggregates M1, M2 and M3, made with the software "DEMETRA Version 2.1 (Jul 9 2007)", is shown in Charts 28–39, using the data from January 1999 to December 2008 (Charts 28–36) and from January 2001 to December 2008 (Charts 37–39). See the Bank of Latvia's *Monetārais Apskats. Monetary Review* for the methodology applied to the seasonal adjustment of such aggregates (Issue No. 1, 2004, pp. 53–57).

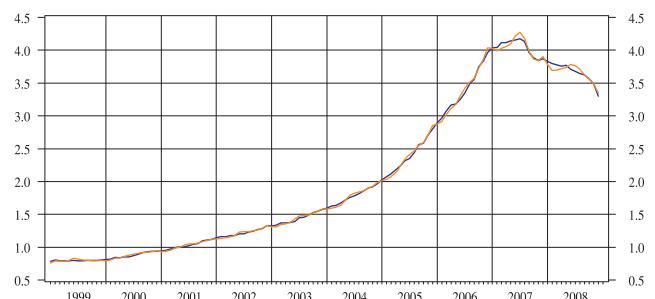
Analysis of monetary time series suggests a correlation between seasonal volatility and their values, hence as of the first quarter of 2007, the time series are first modified through a logarithmic transformation. A multiplicative model is built for the decomposition of time series, i.e. the respective aggregate Y_t is expressed as follows: $Y_t = T_t \times S_t \times I_t$, where T_t is the component featuring the aggregate's development trend, S_t – a seasonal component and I_t – non-regular component (component containing no relevant information on the respective aggregate and its values are determined by occasional circumstances). In the multiplicative model, a seasonally adjusted time series of the time series $\{Y_t\}$ is referred to as the time series $\{Y_t / S_t\}$, i.e. the time series derived by dividing the original time series by its seasonal component.

The seasonal models of M1 and M2 time series are derived directly (by building models for M1 and M2 time series). An indirect approach is applied to develop the seasonally adjusted M3 time series, obtaining it as the multiplication of the seasonally adjusted M2 and M3/M2 time series.

*Chart 28***M1 TIME SERIES**

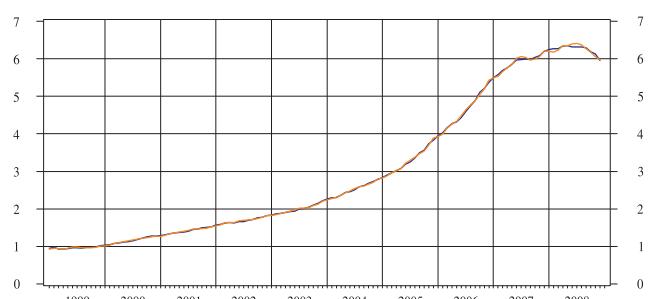
(at end of period; in billions of lats)

— Seasonally non-adjusted data
 — Seasonally adjusted data

*Chart 29***M2 TIME SERIES**

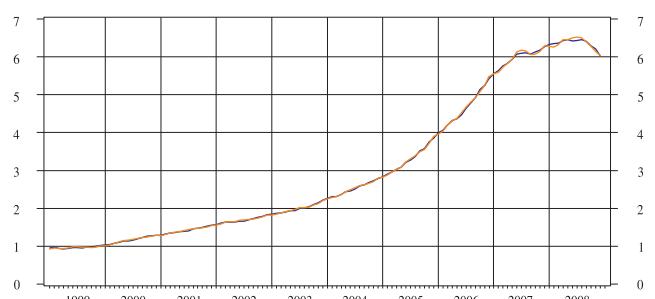
(at end of period; in billions of lats)

— Seasonally non-adjusted data
 — Seasonally adjusted data

*Chart 30***M3 TIME SERIES**

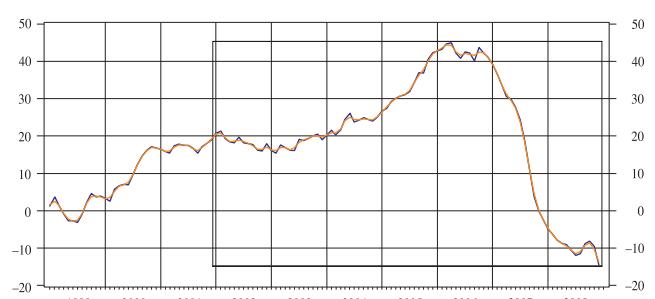
(at end of period; in billions of lats)

— Seasonally non-adjusted data
 — Seasonally adjusted data

*Chart 31***M1 DYNAMICS**

(year-on-year changes; %)

— Time series trend
 — Seasonally adjusted time series

*Chart 32***M1 DYNAMICS**

(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
 — Seasonally adjusted time series

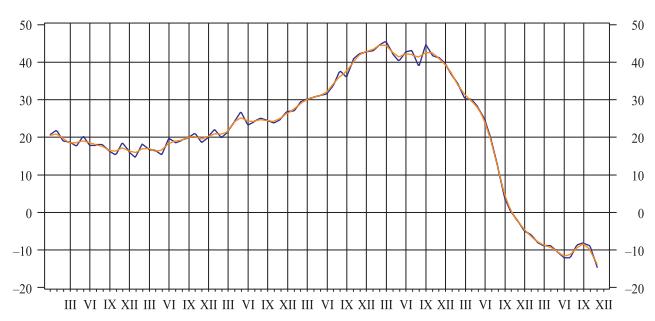
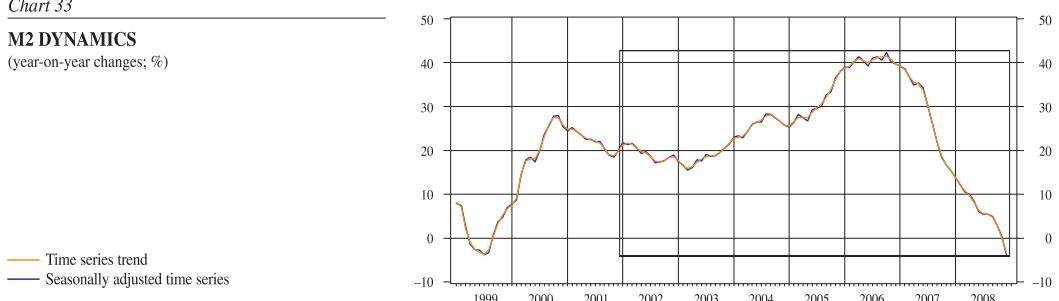
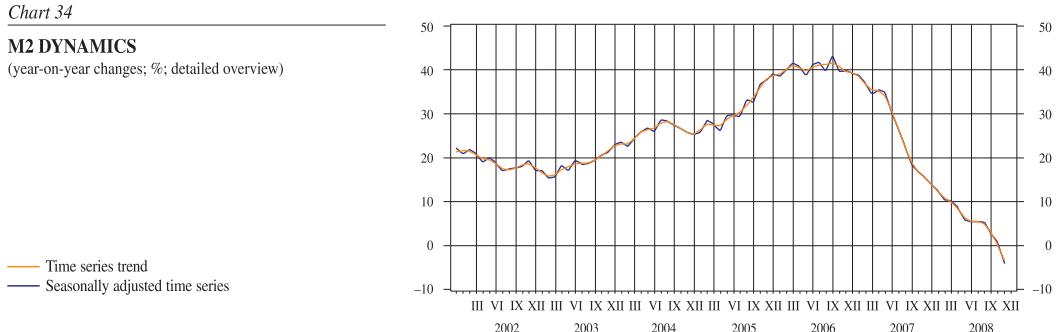
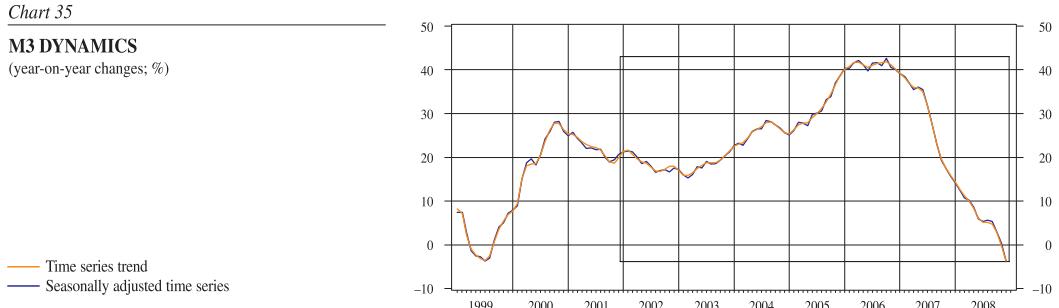

Chart 33
M2 DYNAMICS
 (year-on-year changes; %)
Chart 34
M2 DYNAMICS

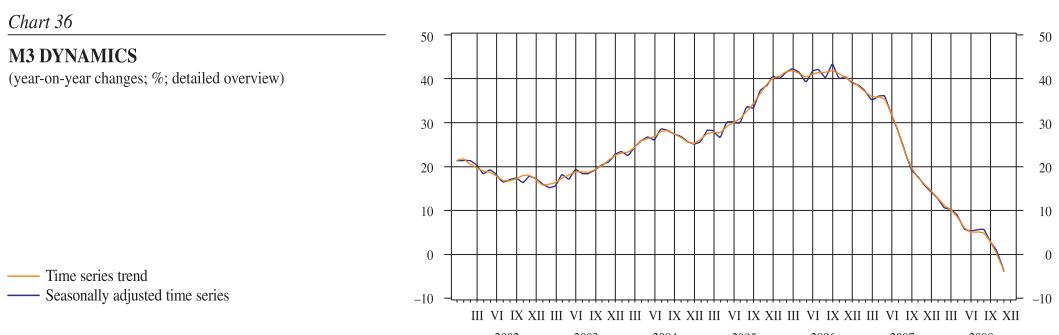
(year-on-year changes; %; detailed overview)

Chart 35
M3 DYNAMICS

(year-on-year changes; %)

Chart 36
M3 DYNAMICS

(year-on-year changes; %; detailed overview)

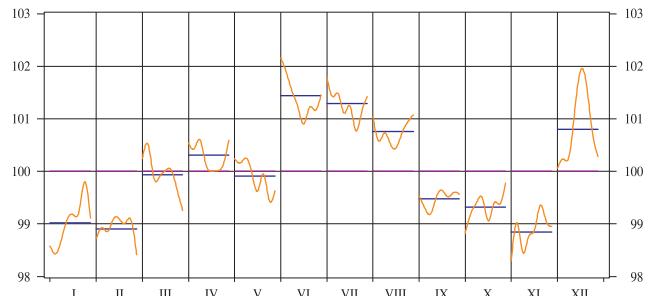
Chart 37
M1: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT

(January 2001–December 2008; %)

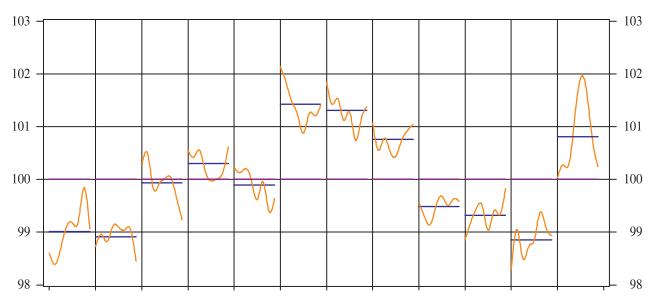

Chart 38

M2: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(January 2001–December 2008; %)

Chart 39

M3: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(January 2001–December 2008; %)

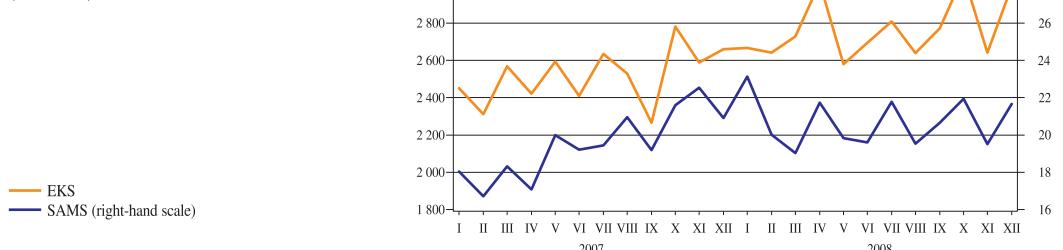
STATISTICS RELATING TO THE BANK OF LATVIA INTERBANK PAYMENT SYSTEMS

The Bank of Latvia ensured the operation of three payment systems in 2008: the SAMS, the EKS and TARGET2-Latvija. The SAMS is a real time gross settlement system processing large-value and urgent payments in lats. The EKS is a net settlement system ensuring two clearing cycles and processing retail payments in lats and euro, and TARGET2-Latvija is a component of the Trans-European Real Time Gross Settlement System processing large-value and urgent customer payments in euro.

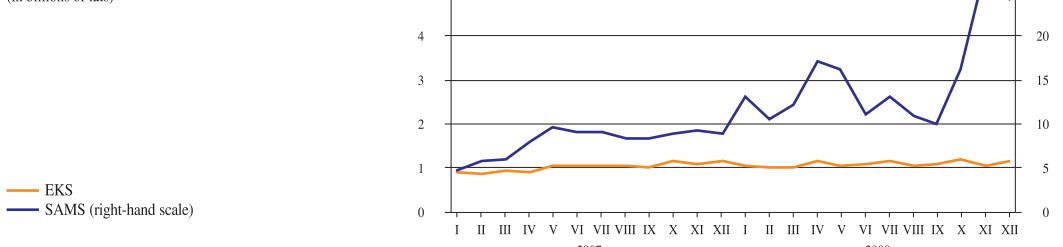
The SAMS and the EKS processed a total of 33.5 million payments in the amount of 195.0 billion lats in 2008 (for dynamics of monthly figures see Charts 40 and 41). At the same time, payments processed in TARGET2-Latvija and EKS in euro totalled 373.7 thousand, with their total value reaching 71.6 billion euro.

Chart 40

EKS AND SAMS VOLUME OF PAYMENTS
(in thousands)

Chart 41

EKS AND SAMS VALUE OF PAYMENTS
(in billions of lats)

In 2008, the value of payments processed in the SAMS expanded considerably, reaching 181.9 billion lats (a year-on-year increase of 89.1%), and the volume of processed payments grew by 6.2%, to 248.4 thousand, year-on-year. A rise in interbank payments by 100.9% determined the increase in value. This can be attributed to the changes in the interbank market resulting from the global financial market turmoil. The value of customer payments rose by 20.8%. The share of interbank payment value expanded by 4.3 percentage points, to 92.7%. The volume of interbank payments increased at a lower pace than that of customer payments year-on-year (by 4.9% and 7.1% respectively). In 2008, the share of interbank payment volume shrank by 0.5 percentage point, to 37.9%. The volume concentration ratio of the SAMS was 70.3% and the value concentration ratio amounted to 82.8% (70.2% and 76.8% in 2007 respectively).

The SAMS ensured high availability of the system to its participants in 2008 (99.97%; 99.69% in 2007). During the year, the SAMS was only unavailable for 30 minutes. Overall, 11 operational failures of the system were identified in the SAMS (one exceeding 5 minutes). In 2008, 175 payments in the SAMS were rejected (a year-on-year decrease of 43 payments).

The EKS processed 33.2 million payments in the amount of 13.1 billion lats in 2008 (a year-on-year growth of 10.0% and 5.6% respectively). The value of payments ranged between 1.0 billion lats and 1.2 billion lats, with the volume of payments recording monthly fluctuations within the range of 2.6–3.1 million. As regards the EKS lats settlement, 21.6 million payments were processed in the first clearing cycle in 2008 – almost double the volume processed in the second clearing cycle where 11.6 million payments were processed. The growth in the volume of payments processed in the EKS was slightly more dynamic in the second clearing cycle than in the first clearing cycle (11.5% and 9.2% respectively). Hence, the share of payment volume in the second clearing cycle expanded to 35.1% (34.6% in 2007). For the EKS lats settlement, the value of payments processed in the first clearing cycle amounted to 7.2 billion lats and that of payments processed in the second clearing cycle was 5.9 billion lats. In the first clearing cycle, the average value of a payment stood at 333.33 lats, and in the second clearing cycle the average value of a payment was 508.62 lats. Of the system's turnover, the share of the second clearing cycle in the EKS rose to 45.3% in terms of value (1.3 percentage points higher year-on-year). It was due to an increase in the payment value of the second clearing cycle (8.7%), with the payment value of the first clearing cycle growing by 3.1%. The volume concentration ratio of the EKS payments in lats was 78.1% and the value concentration ratio amounted to 77.4% (76.8% and 75.2% in 2007 respectively).

As regards the EKS euro settlement, 223.8 thousand payments were processed in the value of 1.5 billion euro, with their value fluctuating from 85.9 million euro to 158.7 million euro and their volume ranging between 12.1 thousand and 22.9 thousand monthly. Higher volatility of the volume and value of the EKS euro settlements, as compared with the lats settlements, could be attributed to the fact that the settlements in euro were commenced in the EKS in January 2008 and banks gradually implemented retail euro settlements in the EKS. During the first year of operation, the majority of the EKS euro settlements were made in the first clearing cycle.

In the first clearing cycle, 125.4 thousand payments in the amount of 798.3 million euro were processed and in the second cycle, 98.4 thousand payments in the amount of 701.0 million euro were handled. Hence in terms of volume, 56.0% of payments were processed in the first clearing cycle and 44.0% of payments in the second clearing cycle. In terms of value, 53.2% of payments were processed in the first clearing cycle and 46.8% of payments were handled in the second clearing cycle. The volume concentration ratio of the euro payments processed in the EKS was 76.8% and the value concentration ratio stood at 73.3%.

In 2008, 149.8 thousand payments in the value of 70.1 billion euro were processed in TARGET2-Latvija. In terms of volume and value, the concentration ratio amounted to 63.1% and 82.6% respectively.

LATVIA'S PAYMENT STATISTICS

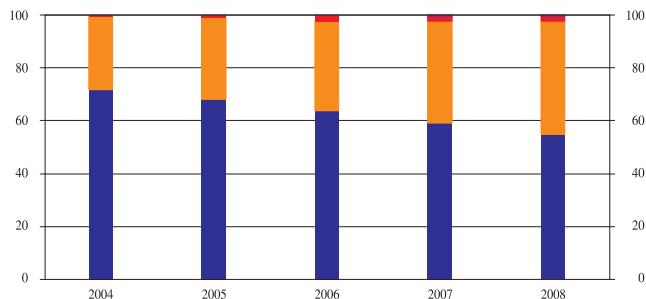
Payment services in 2008 were rendered by 21 banks registered in Latvia, four branches of foreign banks and the Bank of Latvia as well as the SJSC *Latvijas Pasts* (hereinafter, *Latvijas Pasts*). Several corporate companies, mainly fuel companies, issued and serviced single-purpose retailer cards in 2008. Five electronic money (hereinafter, e-money) institutions continued to issue and service e-money in 2008.

Credit transfers (121.9 million or 54.8%) accounted for the majority of the total volume of Latvia's customer payments in 2008. Card payments amounted to 95.1 million or 42.8%, direct debits were 4.4 million or 2.0% and cheques and e-money payments stood at 0.9 million or 0.4% (see Chart 42).

Chart 42

BREAKDOWN OF THE VOLUME OF CREDIT INSTITUTION CUSTOMER PAYMENTS (%)

■ Credit transfers
■ Card payments
■ Direct debit

In 2008, the total volume of payments executed by customers in Latvia's payment system via banks and e-money institutions (hereinafter, credit institutions), the Bank of Latvia and *Latvijas Pasts* posted a year-on-year rise of 11.9% (to 222.3 million), while the value declined by 11.1% (to 366.5 billion lats). Payments in lats (209.9 million; an 11.7% pick-up) accounted for the majority of the total volume of payments (94.4%). The volume of payments executed in foreign currencies (12.4 million) expanded by 14.1%. Payments in foreign currencies (290.3 billion lats; a 14.0% fall) accounted for the largest share of the total value (79.2%), while the value of payments made in lats increased by 2.0% (to 76.2 billion lats). The volume and value of OTC cash transactions made in Latvia's payment system diminished by 11.2% (to 42.2 million) and 3.4% (to 19.8 billion lats) respectively. The total number of customer accounts grew to 5.2 million, of which 5.0 million were resident accounts (see Chart 51). The number of payment cards issued by banks reached 2.5 million at the end of 2008. The number of ATMs rose to 1 274 (by 127 ATMs), of which 93 ATMs ensured a cash deposit function. The number of POS terminals increased by 13.3% and reached 23.3 thousand. In addition, 596 virtual POSs for payment cards and e-money were registered by the end of 2008. The volume of transactions made at terminals expanded by 13.9% (to 157.9 million), and their value rose by 14.2% (to 6.5 billion lats).

Customer Payment Instruments

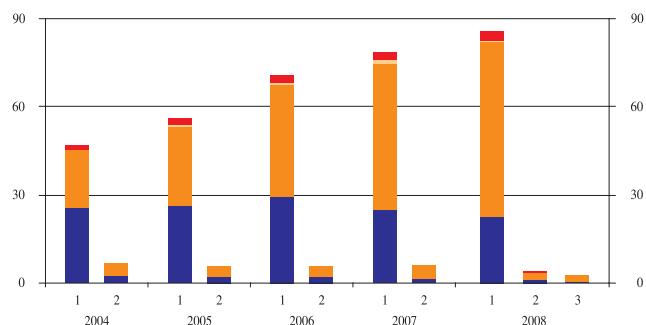
Of credit institution customer payments, customer credit transfers accounted for 92.6 million or 48.0% in terms of volume and 357.5 billion lats or 99.4% in terms of value in 2008. The volume of customer credit transfers rose by 9.1%, whereas the value shrank by 11.0% year-on-year.

Payments in lats (85.8 million) accounted for the majority of the total volume of customer credit transfers executed at credit institutions (92.6%), reporting a 9.3% year-on-year increase (see Chart 43). The volume of transfers made in foreign currencies rose by 6.5% (to 6.8 million).

Chart 43

VOLUME OF CUSTOMER CREDIT TRANSFERS (in millions)

1 In lats
2 In euro
3 In other currencies
■ Paper-based credit transfers
■ Non-paper based credit transfers
■ Internet banking
■ Telephone banking
■ Other electronic credit transfers

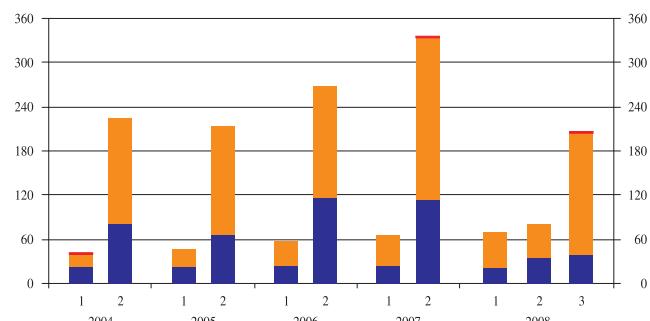

Payments in foreign currencies (287.6 billion lats) accounted for the largest share of the total volume of customer credit transfers conducted at credit institutions (80.4%), reporting a 14.1% year-on-year decrease. The value of payments executed in lats rose by 4.8%, reaching 69.9 billion lats (see Chart 44).

Chart 44

VALUE OF CUSTOMER CREDIT TRANSFERS
 (in billions of lats)

- 1 In lats
- 2 In euro
- 3 In other currencies
- Paper-based credit transfers
- Non-paper based credit transfers
- Internet banking
- Other electronic credit transfers

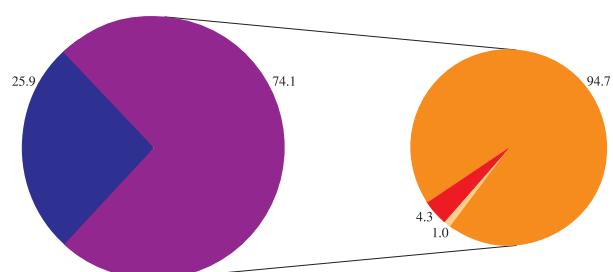

In 2008, 24.0 million or 25.9% of the total volume of customer credit transfers executed at credit institutions were paper-based transfers and 68.6 million or 74.1% non-paper based transfers. The volume of paper-based transfers declined by 9.9% in 2008, whereas that of non-paper based transfers increased by 17.8%. Moreover, 64.9 million or 94.7% of non-paper based transfers were executed via the Internet (see Chart 45). The number of such payments rose by 19.0% in 2008.

Chart 45

BREAKDOWN OF THE VOLUME OF CUSTOMER CREDIT TRANSFERS IN 2008
 (%)

- Paper-based credit transfers
- Non-paper based credit transfers
- Internet banking
- Telephone banking
- Other electronic credit transfers

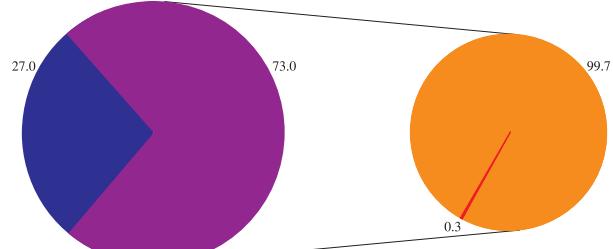
Of customer credit transfers executed at credit institutions in lats, 22.4 million or 26.2% were paper-based transfers and 63.3 million or 73.8% non-paper based transfers, whereas of credit transfers executed in euro and other currencies, paper-based transfers accounted for 1.0 million or 24.9% and 0.6 million or 20.7% respectively, and non-paper based transfers amounted to 3.0 million or 75.1% and 2.2 million or 79.3% respectively. The volume of paper-based transfers initiated in lats declined by 10.1% in 2008, and that of the transfers initiated in foreign currencies shrank by 7.9%. The volume of non-paper based transfers initiated in lats rose by 18.4% and that of transfers initiated in foreign currencies increased by 11.7%. Of the entire transfers made via the Internet, 59.8 million were executed in lats (a year-on-year rise of 19.7%) and 5.1 million – in foreign currencies (an 11.4% expansion year-on-year).

The breakdown of the total value of customer credit transfers executed at credit institutions was similar in 2008: paper-based transfers amounted to 96.4 billion lats or 27.0% and non-paper based transfers accounted for 261.1 billion lats or 73.0%. In 2008, the value of paper-based transfers and non-paper based transfers declined by 30.5% and 0.7% respectively. Credit transfers initiated via the Internet accounted for the majority (99.7%; 260.3 billion lats) of the total value of non-paper based transfers (see Chart 46). The value of credit transfers initiated via the Internet moderated slightly (by 0.5%) year-on-year.

Chart 46

BREAKDOWN OF THE VALUE OF CUSTOMER CREDIT TRANSFERS IN 2008
 (%)

- Paper-based credit transfers
- Non-paper based credit transfers
- Internet banking
- Other electronic credit transfers

Transfers made in other currencies (39.4 billion lats or 19.2%) and euro (34.5 billion lats or 42.0%) accounted for the largest share of the value of paper-based credit transfers initiated by the credit institution customers,

and non-paper based credit transfers amounted to 166.0 billion lats or 80.8% and 47.7 billion lats or 58.0% respectively, of which, transfers made in euro and other currencies in the amount of 47.6 billion lats and 165.8 billion lats respectively were initiated via the Internet. Of the value of customer credit transfers executed in lats, paper-based transfers amounted to 22.5 billion lats or 32.2% and non-paper based transfers accounted for 47.4 billion lats or 67.8%, including transfers initiated via the Internet in the amount of 46.9 billion lats. In 2008, the value of customer credit transfers in foreign currencies initiated as paper-based transfers and non-paper based transfers shrank by 35.3% and 3.2% respectively. The value of customer credit transfers in lats diminished by 8.3% for the payments initiated in a paper-based form and increased by 12.4% for non-paper based payments. The value of transfers initiated via the Internet in foreign currencies declined by 3.1%, while that of transfers in lats expanded by 13.5%.

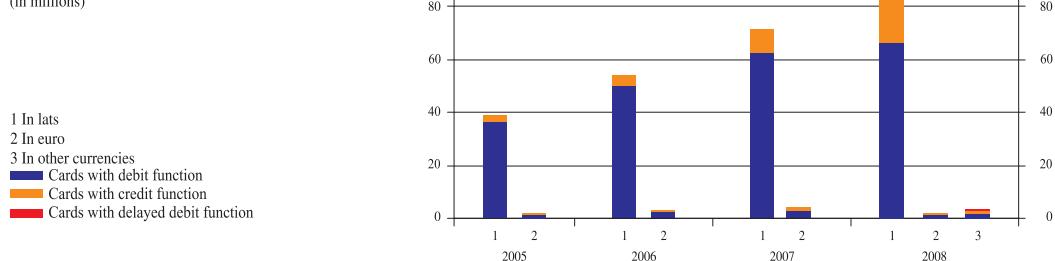
Of credit institution customer payments, card payments amounted to 95.1 million or 49.3% of the total volume and 1.7 billion lats or 0.5% of their value in 2008. The volume and value of card payments posted a year-on-year rise of 24.1% and 21.6% respectively. The average value per transaction executed in 2008 was 18.01 lats (18.38 lats in 2007).

The largest share (90.0 million or 94.6%) of the total volume of card payments executed in 2008 was payments in lats (a year-on-year increase of 24.2%). Of card payments, 5.1 million payments were made in foreign currencies (a year-on-year rise of 22.4%). Payments in lats, reporting a 21.0% growth year-on-year, also accounted for the largest share (1.3 billion lats or 75.8%) of the total value of card payments executed in 2008. Payments in foreign currencies reached 0.4 billion lats (23.7% higher year-on-year).

Most payments (69.4 million or 73.0%) were executed by cards with a debit function, i.e. customers made payments solely with their funds. Payments by cards with a credit function (i.e. for making payments customers used credit facility or overdraft granted by a bank) amounted to 22.9 million or 24.1%. Payments by cards with a delayed debit function (i.e. the executed payments are settled at the end of the month) accounted for 2.8 million or 3.0% (see Chart 47). However, the volume of payments by cards with a credit function reported the steepest rise in 2008 (2.2 times). The volume of payments by cards with a debit function increased by 6.2%. The majority of payments (66.3 million or 95.6%) by cards with a debit function were executed in lats, representing a 6.0% growth year-on-year. 3.1 million payments were made in foreign currencies (a year-on-year rise of 12.0%). Most payments by cards with a credit function were also made in lats (21.4 million or 93.4% of payments; 2.4 times higher year-on-year), while payments in foreign currencies amounted to 1.5 million (a 29.6% growth year-on-year).

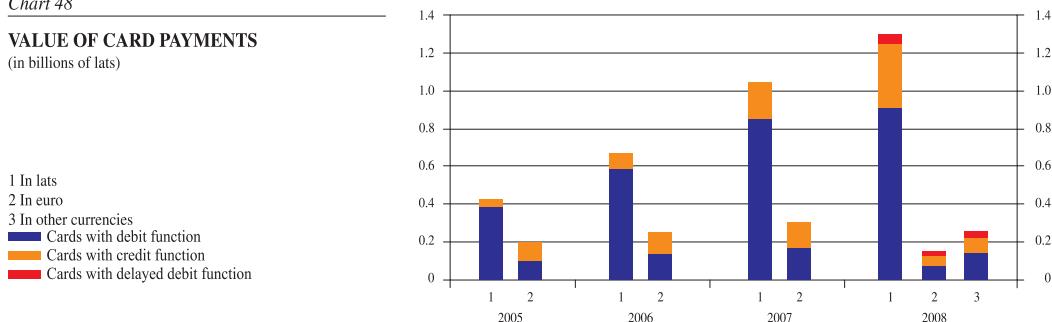
Chart 47

VOLUME OF CARD PAYMENTS
(in millions)

Payments executed by cards with a debit function also accounted for the largest value of card payments (1.1 billion lats or 66.1%). The total value of payments made by cards with a credit function was 0.5 billion lats or 27.2%. The total value of payments executed by cards with a delayed debit function amounted to 0.1 billion lats or 6.7% (see Chart 48). The value of payments made by cards with a debit function and cards with a credit function posted a year-on-year rise of 10.8% and 40.0% respectively. Payments executed by cards with a debit function in lats (a year-on-year increase of 6.3%), accounted for the largest share (0.9 billion lats or 70.0%) of the card payment value. The value of payments in foreign currencies amounted to 0.2 billion lats (a year-on-year growth of 33.9%). The currency breakdown of the value of payments made by cards with a credit function was more homogenous: payments in lats accounted for 0.3 billion lats or 72.2% (73.5% higher year-on-year) and those in foreign currencies stood at 0.1 billion lats or 27.8% (a year-on-year decline of 6.7%).

Chart 48

VALUE OF CARD PAYMENTS
 (in billions of lats)

In 2008, direct debits comprised 2.3% and 0.1% of the total volume and total value of customer credit transfers executed at credit institutions respectively. The volume of direct debits rose by 7.9% (to 4.4 million) and their value grew by 42.1% (to 229.5 million lats) year-on-year. The majority of direct debits were executed in lats (3.9 million or 90.6%). Payments in the amount of 0.4 million were made in foreign currencies. The lats also accounted for the largest share of the direct debit value (134.5 million lats or 58.6%). Payments executed in foreign currencies amounted to 41.4% (95.0 million lats).

The share of the volume and value of e-money payments in 2008 in the total credit institution customer payments was 0.4% and less than 0.1% respectively. In 2008, the average value of an e-money payment was 10.96 lats. The volume of e-money payments rose by 42.3% (to 0.9 million), and their value grew by 38.2% (to 9.4 million lats) year-on-year. The majority of e-money payments (96.4%) were executed in lats (0.8 million). E-money payments in lats also accounted for the highest value (8.3 million lats or 88.3%).

Of the credit institution customer payments, the share of the volume and value of payments made by cheques in 2008 was 0.02% and 0.01% respectively.

Customer payments were also executed via the Bank of Latvia and *Latvijas Pasts* in 2008. Customer payments in the amount of 10.1 million (4.6% of the total volume of customer payments) were made via the Bank of Latvia. The total value of payments executed by the Bank of Latvia customers accounted for 6.1 billion lats or 1.7% of the total value of customer payments. The volume of the Bank of Latvia customer payments rose by 6.1%, whereas the value shrank by 26.2% year-on-year. Almost all the Bank of Latvia customer payments (99.97%) were executed in lats (about 10.1 million). The value of payments made in lats amounted to 3.9 billion lats or 64.6% and that of payments in foreign currencies was 2.1 billion lats or 35.4%.

Only customer credit transfers were executed via the Bank of Latvia. Non-paper based transfers accounted for the majority of the volume and value of credit transfers executed by the Bank of Latvia customers (10.1 million or 99.9% and 5.9 billion lats or 96.6% respectively). Their volume rose by 6.1% and value shrank by 12.2% year-on-year respectively.

Customer payments in the amount of 19.2 million (8.6% of the total volume of customer payments) were made via *Latvijas Pasts*. The total value of *Latvijas Pasts* customer payments was 1.0 billion lats or 0.3% of the total value of customer payments. The volume and value of *Latvijas Pasts* customer payments posted a year-on-year decline of 16.5% and 7.5% respectively. The largest share of the volume of *Latvijas Pasts* customer payments (19.1 million or 99.7%) was payments in lats (a year-on-year decrease of 16.6%). Payments in lats amounting to 1.0 billion lats (7.5% lower year-on-year) or 99.5% also prevailed in the total value of *Latvijas Pasts* customer payments.

Latvijas Pasts customer payments consisted of customer credit transfers and direct debits. The volume of direct debits only amounted to 3.1 thousand and their value was less than 0.1 million lats in 2008. Customer credit transfers accounted for the residual share (19.2 million and 955.8 million lats). In 2008, 14.8 million or 77.3% of the total volume of customer credit transfers executed at *Latvijas Pasts* were paper-based transfers and 4.4 million or 22.7% non-paper based transfers. The volume of paper-based payments declined by 26.6% year-on-year, whereas that of non-paper based payments expanded by 57.3%. The value of paper-based payments amounted to 0.4 billion lats or 36.9% and that of non-paper based payments was 0.6 billion lats or 63.1% of total value of *Latvijas Pasts* customer credit transfers. The value of paper-based payments declined by 49.7% year-on-year, whereas that of non-paper based payments grew by 81.4%.

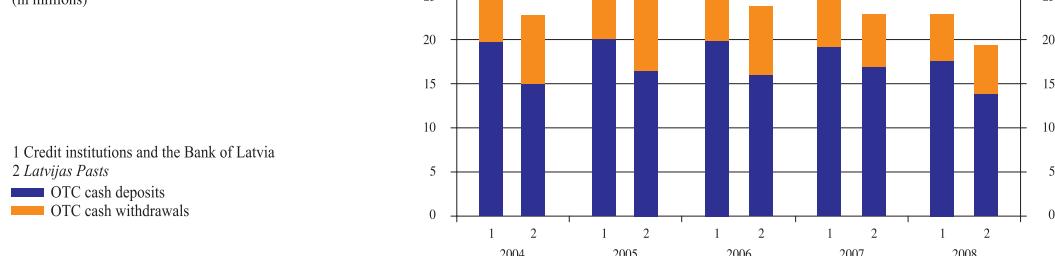
Of the total volume of credit transfers executed by *Latvijas Pasts* customers in lats, paper-based transfers accounted for 14.8 million or 77.2% (a year-on-year decline of 26.7%) and non-paper based transfers amounted to 4.4 million. Payments in lats (50.0% lower year-on-year) also accounted for the largest share (347.3 million lats or 98.6%) of the total value of paper-based payments initiated by *Latvijas Pasts* customers and the entire non-paper based transfers in the amount of 603.4 million lats were executed in lats.

OTC Cash Transactions

In 2008, the majority of the customer cash transactions was executed over the counter at credit institutions (22.9 million; 7.2% lower year-on-year). Of the total volume of transactions, 17.6 million were OTC cash deposits and 5.3 million – OTC cash withdrawals (a year-on-year decrease of 7.8% and 5.1% respectively). Only 27.1 thousand cash transactions were executed over the counter at the Bank of Latvia (including 12.8 thousand OTC cash deposits and 14.4 thousand OTC cash withdrawals). 19.3 million cash transactions were executed over the counter at *Latvijas Pasts*, of which 13.8 million were OTC cash deposits and 5.5 million – OTC cash withdrawals; see Chart 49).

Chart 49

VOLUME OF OTC CASH TRANSACTIONS (in millions)

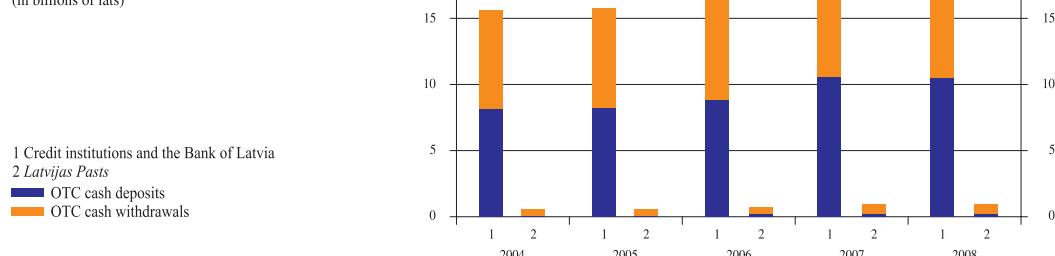

Transactions in lats accounted for the largest share of the total volume of customer cash transactions. Transactions made at credit institutions amounted to 20.0 million or 87.3% (7.4% less year-on-year), those executed at the Bank of Latvia accounted for 26.4 thousand or 97.4%, while all cash transactions via *Latvijas Pasts* were made solely in lats.

Of the OTC cash transactions, those executed over the counter at credit institutions also accounted for the largest value in 2008 (18.9 billion lats; a year-on-year fall of 3.6%), with 10.4 billion lats of OTC cash deposits and 8.5 billion lats of OTC cash withdrawals (a year-on-year decline of 1.9% and 5.5% respectively). The value of cash transactions conducted over the counter at the Bank of Latvia amounted to 4.0 million lats, including 0.9 million lats of OTC cash deposits and 3.1 million lats of OTC cash withdrawals (a year-on-year decrease of 1.7 million lats and 2.6 million lats respectively). The value of cash transactions executed over the counter at *Latvijas Pasts* amounted to 894.0 million lats, including 226.6 million lats of OTC cash deposits and 667.4 million lats of OTC cash withdrawals (a year-on-year fall of 4.9% and rise of 3.7% respectively; see Chart 50).

Chart 50

VALUE OF OTC CASH TRANSACTIONS (in billions of lats)

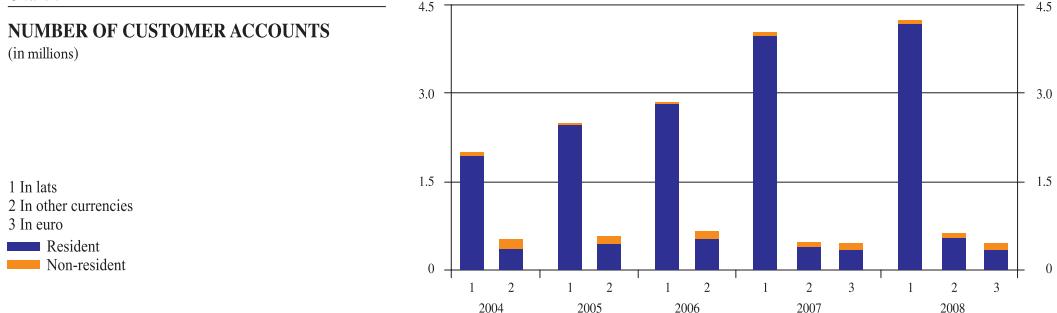
Payments in lats accounted for the majority of the total value of customer cash transactions. These payments amounted to 14.8 billion lats (4.9% lower year-on-year) or 78.5% of the total value at the credit institutions,

while at the Bank of Latvia they stood at 3.8 million lats or 95.0%. The value of transactions executed in foreign currencies over the counter at credit institutions was 4.1 billion lats (a year-on-year growth of 1.7%) or 21.5% of the total value, and over the counter at the Bank of Latvia this value amounted to 0.2 thousand lats or 5.0%.

The Number of Customer Accounts

Accounts of credit institution customers comprised the largest share of the total number of accounts in 2008 (5.0 million or 96.3%, including 64.1% of virtual accounts). The majority of credit institution customer accounts were the accounts opened by residents (4.8 million or 96.8%, of which 3.1 million were virtual accounts). At the end of 2008, 38 accounts were opened with the Bank of Latvia, including 32 accounts opened by residents. Of the total number of customer accounts, 3.7% were opened with *Latvijas Pasts* and almost all were the accounts opened by residents. The number of customer accounts opened with credit institutions posted a year-on-year rise of 0.3 million accounts, and those opened with *Latvijas Pasts* increased by 2.4 thousand accounts.

Chart 51

Accounts for settlements in lats comprised the majority of the total number of customer accounts. At the credit institutions, they reached 4.0 million or 81.3% (a year-on-year rise of 0.2 million). The Bank of Latvia had opened 17 accounts for settlements in lats and as in previous years, all accounts opened with *Latvijas Pasts* were accounts for settlements in lats. Accounts opened for settlements in foreign currencies accounted for the residual share of customer accounts, including 0.6 million accounts for settlements in euro.

Transactions Executed at Terminals

In 2008, 92.2% of the total volume of transactions (157.9 million) performed at terminals were transactions executed at terminals located in the country with cards issued in the country, 3.1% of transactions were made at terminals located in the country with cards issued outside the country and 4.7% of transactions were conducted at terminals located outside the country with cards issued in the country. Of the total value of transactions (6.5 billion lats) made at terminals, 84.3% were transactions executed at terminals located in the country with cards issued in the country, 4.1% of transactions were made at terminals located in the country with cards issued outside the country and 11.6% of transactions – at terminals located outside the country with cards issued in the country.

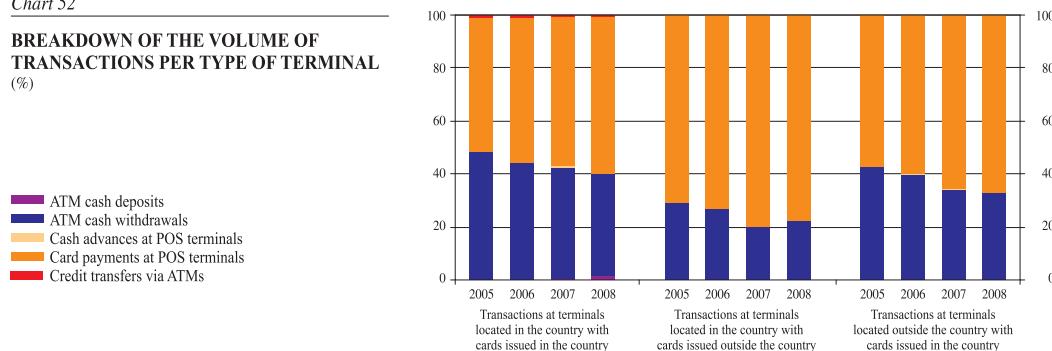
Card payments executed at the points of sale (POS) terminals accounted for the majority (86.4 million or 59.4%) of the total volume of transactions performed at terminals located in the country with cards issued in the country (a 19.9% rise year-on-year). Cash withdrawals from ATMs amounted to 56.1 million or 38.6% (a 6.1% rise year-on-year). The ATMs were increasingly used for cash deposits, hence the volume of cash deposits in ATMs grew 2.5 times (to 2.2 million or 1.5%; see Chart 52).

The largest share (3.8 million or 77.6%) of the total volume of transactions performed at terminals located in the country with cards issued outside the country was payments executed at the POS terminals (a year-on-year decline of 11.7%). Cash withdrawals from ATMs reached 1.1 million or 22.4% (a 0.1% decrease year-on-year). Cash advances at POS terminals accounted for the remaining withdrawals.

Most payments (5.0 million or 66.9%) executed at terminals located outside the country with cards issued in

Chart 52

BREAKDOWN OF THE VOLUME OF TRANSACTIONS PER TYPE OF TERMINAL (%)

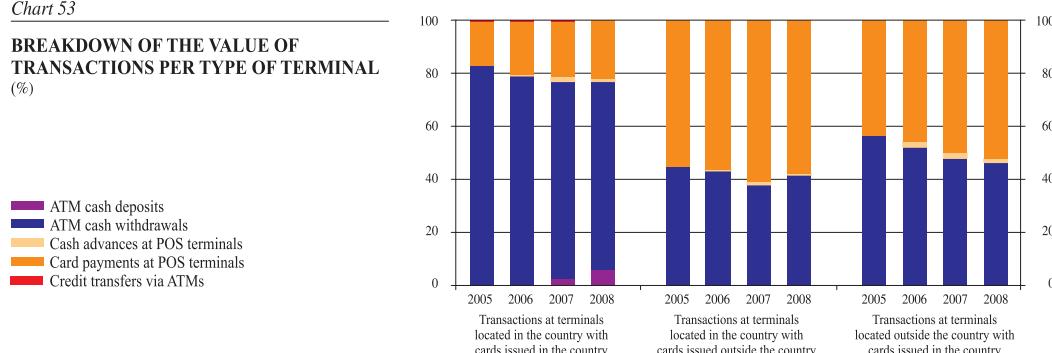

the country were payments made at the POS terminals (a year-on-year expansion of 17.6%). Cash withdrawals from ATMs amounted to 2.4 million or 32.8% of the total volume (a 10.8% rise year-on-year). Cash advances at POS terminals accounted for the residual withdrawals.

A different trend persisted with respect to the value of card payments: ATM cash withdrawals in the amount of 3.9 billion lats (a year-on-year increase of 9.9%) or 71.0% of the total value accounted for the majority of transactions conducted at terminals located in the country with cards issued in the country. Payments executed at the POS terminals reached 1.2 billion lats (17.4% higher year-on-year) or 21.8% of the total value. ATM cash deposits accounted for 0.3 billion lats (2.6 times growth year-on-year; see Chart 53) or 5.9% of the total value.

Chart 53

BREAKDOWN OF THE VALUE OF TRANSACTIONS PER TYPE OF TERMINAL (%)

Of the total value of transactions conducted at terminals located in the country with cards issued outside the country, the largest share (0.2 billion lats or 57.7%) was payments executed at the POS terminals (a year-on-year fall of 13.7%), while ATM cash withdrawals amounted to 0.1 billion lats (a year-on-year growth of 0.4%) or 41.7% of the total value. Cash advances at POS terminals accounted for the residual share of volume.

The largest share of the total value of transactions conducted at terminals located outside the country with cards issued in the country was payments executed at the POS terminals (0.4 billion lats; a year-on-year rise of 22.1%) or 51.9% of the total value, while ATM cash withdrawals amounted to 0.3 billion lats (a year-on-year pick-up of 13.4%) or 46.1% of the total value. Cash advances at POS terminals accounted for the residual share of volume.

The Number of Cards, Terminals, Their Networks and Virtual POSs for Cards and E-money

At the end of 2008, on average 1.0 bank payment card was issued per inhabitant of Latvia. Of the total number of cards, 2 506.2 thousand or 99.6% cards had a cash function. Other cards were virtual payment cards for making payments, but providing no cash withdrawals. Of cards, 2 516.7 thousand or 99.97% were cards with a payment function, while the remaining cards were cards with a cash function only. Cards with a debit function accounted for 76.5%, those with a credit function amounted to 20.4% and 3.1% of cards had a delayed debit function (see Chart 54). The number of cards with a debit function posted a year-on-year rise of 90.7 thousand, cards with a credit function expanded by 29.9 thousand and those with a delayed debit

function increased by 26.6 thousand. At the end of 2008, the banks of Latvia no longer serviced the so-called domestic cards. All cards had been issued in co-operation with the international card organisations. The number of single-purpose retailer cards shrank by 8.0% (to 188.5 thousand).

Chart 54

CARDS WITH A PAYMENT FUNCTION
(in thousands)

At the end of 2008, 1 274 ATMs were operating in Latvia, of which ATMs with cash withdrawal function accounted for 1 203 (94.4%; 98 ATMs more year-on-year), ATMs with credit transfer function amounted to 946 (74.3%; 41 ATM more than in 2007) and 93 ATMs ensured cash deposit function (7.3%; 41 ATM more year-on-year).

The number of ATM and POS networks remained unchanged in 2008 (six and four respectively). The number of POS terminals increased by 2.7 thousand (to 23 282). Almost all terminals were electronic at the turn of 2008, excluding five imprinters. The number of virtual POSs for cards and e-money rose substantially (2.1 times) and 596 virtual POSs were accessible at the end of 2008.

HIGHLIGHTS OF RESOLUTIONS AND REGULATIONS ADOPTED IN PURSUIT OF THE BANK OF LATVIA'S MAIN TASKS (FOURTH QUARTER 2008)

13 November

The Council of the Bank of Latvia approved the "System Rules for Participation in the SAMS" and "System Rules for Participation in the EKS".

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 20 "Minimum Reserve Ratio", lowering the reserve ratio by 1.0 percentage point, to 4%, for the amounts received under the following categories on the liabilities side: deposits with an agreed maturity of over two years, deposits redeemable at a period of notice of over two years and non-callable (without the right to be redeemed prior to maturity) debt securities issued by a bank with an original maturity of over two years, as well as lowering the reserve ratio by 1.0 percentage point, to 6%, for the rest of the liabilities included in the reserve base (in effect as of 24 November 2008).

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 21 "Minimum Reserve Ratio", lowering the reserve ratio by 1.0 percentage point, to 3%, for the amounts received under the following categories on the liabilities side: deposits with an agreed maturity of over two years, deposits redeemable at a period of notice of over two years and non-callable (without the right to be redeemed prior to maturity) debt securities issued by a bank with an original maturity of over two years, as well as lowering the reserve ratio by 1.0 percentage point, to 5%, for the rest of the liabilities included in the reserve base (in effect as of 24 December 2008).

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 22 "Amendments to the Bank of Latvia Regulation No. 7 'The Description of the Lats Banknotes'" of 12 July 2007 (in effect as of 15 December 2008).

5 December

The Council of the Bank of Latvia approved Regulation No. 23 "Interest Rates on Transactions", stipulating the Bank of Latvia's marginal lending facility rate at 7.5% per annum, when a bank has resorted to the lending facility for no more than 5 working days within the previous 30-day period; 15% per annum, when a bank has resorted to the lending facility 6–10 working days within the previous 30-day period; 30% per annum, when a bank has resorted to the lending facility for more than 10 working days within the previous 30-day period, and leaving the refinancing rate and the deposit facility rate unchanged at 6.00% and 3.00% respectively (in effect as of 9 December 2008).

**STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS**

TABULU SARAKSTS

LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	73
2.ab	Reālā sektora rādītāji un cenas Real Sector Indicators and Prices	74
3.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	76
4.	Monetārie rādītāji un to sastāvdaļas Monetary Aggregates and Counterparts	77
5.	Sezonāli izlīdzinātie naudas rādītāji Seasonally Adjusted Monetary Aggregates	78
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	79
7.	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance Aggregated Balance Sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	80
8.	MFI konsolidētā bilance Consolidated Balance Sheet of MFIs	81
9.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance Aggregated Balance Sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	82
10.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	86
11.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	87
12.	MFI (izņemot Latvijas Banku) atsevišķu bilances ārzemju aktīvu un ārzemju pasīvu pošeņu valstu dalījums Country Breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) Selected Foreign Assets and Foreign Liabilities	88
13.	Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu termiņstruktūra (latos un ārvalstu valūtā) Maturity Profile of Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households (in lats and foreign currencies)	89
14.a	Finanšu iestāžu noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Financial Institutions (in lats and foreign currencies)	90
14.b	Nefinanšu sabiedrību noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Non-Financial Corporations (in lats and foreign currencies)	91
14.c	Mājsaimniecību noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Households (in lats and foreign currencies)	92
14.d	Valdības un nerezidentu noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Government and Non-Residents (in lats and foreign currencies)	92
15.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegtu kredītu termiņstruktūra (latos un ārvalstu valūtā) Maturity Profile of Loans to Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households (in lats and foreign currencies)	93
16.a	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegtie kredīti Loans to Financial Institutions and Non-Financial Corporations	93
16.b	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti Loans to Households	94
16.c	Valdībai un nerezidentiem izsniegtie kredīti Loans to Government and Non-Residents	95
17.	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegtu kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Financial Institutions and Non-Financial Corporations in the National Economy	96

18.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegt kredītu veidi Lending to Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households	97
19.a	Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of Securities Other than Shares	98
19.b	Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of Shares and Other Equity	98
20.a	Rezidentu noguldījumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Resident Deposits	99
20.b	Nerezidentu noguldījumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Non-Resident Deposits	100
20.c	Rezidentiem izsniegt kredītu valūtu dalījums Currency Breakdown of Loans to Residents	101
20.d	Nerezidentiem izsniegt kredītu valūtu dalījums Currency Breakdown of Loans to Non-Residents	102
20.e	Rezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Holdings of Resident Securities Other than Shares	103
20.f	Nerezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Holdings of Non-Resident Securities Other than Shares	104
20.g	MFI emitēto parāda vērtspapīru valūtu dalījums Currency Breakdown of Debt Securities Issued by MFIs	104
21.a	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām latos Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in Lats	105
21.b	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām eiro Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in Euros	110
21.c	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ASV dolāros Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in US Dollars	115
22.	Starpbanku tirgos izsniegtie kredīti Lending in the Interbank Markets	120
23.a	Kredītu procentu likmes iekšzemes starpbanku tirgū Interest Rates in the Domestic Interbank Market	121
23.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	121
23.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	122
24.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions (by type and counterparty)	122
25.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	123
26.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	123
27.	Vidējie svētie ārvalstu valūtu (izņemot bezskaidrās naudas norēķinus) maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	124
28.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	124
29.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā tirgus izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities in the Primary Market	125

30.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	125
31.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	126
32.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages and Salaries and Unemployment	126
33.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	127
34.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	127
35.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	128
36.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	129
37.	Latvijas Bankas starpbanku maksājumu sistēmās apstrādātie maksājumi Payment Instructions Handled by Bank of Latvia Interbank Funds Transfer Systems	130
38.	Klientu maksāšanas līdzekļu skaits Volume of Customer Payment Instruments	131
39.	Klientu maksāšanas līdzekļu apjoms Value of Customer Payment Instruments	132
40.	Kases transakciju skaits Volume of OTC Cash Transactions	133
41.	Kases transakciju apjoms Value of OTC Cash Transactions	133
42.	Klientu kontu skaits Number of Customer Accounts	134
43.	Transakciju skaits terminālos Volume of Transactions per Type of Terminal	135
44.	Transakciju apjoms terminālos Value of Transactions per Type of Terminal	136
45.	Karšu skaits Number of Cards	137
46.	Termināļi, to tīkli un internetā pieejamās karšu un e-naudas pieņemšanas vietas Terminals, Their Networks and Virtual POS for Cards and E-money	137

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2007	2007					2008						
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4			
M1 ¹	-3.2	33.6	27.1	11.8	-3.2		-15.0	-8.1	-10.1	-8.9			-15.0
M2 ¹	14.4	36.4	34.4	22.3	14.4		-4.4	9.9	6.1	5.2			-4.4
M3 ¹	14.6	36.7	35.7	23.4	14.6		-4.3	10.1	5.9	5.6			-4.3
M2X ¹	12.6	34.1	31.4	19.8	12.6		-3.9	8.7	5.3	5.3			-3.9
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹ Loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	34.2	58.2	56.2	45.3	34.2		11.7	25.4	20.0	17.6			11.7
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹ Deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	16.9	37.2	35.6	23.7	16.9		-3.9	12.4	7.8	7.0			-3.9
Ilgtermiņa procentu likme konvergences novērtēšanai ² Long-term interest rate for convergence assessment purposes ²	5.28	5.04	5.72	5.27	5.09		6.43	5.36	6.04	6.59			7.74
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ³ RIGIBOR (3-month loans) ³	8.7	5.2	9.2	8.5	11.7		8.0	7.7	5.9	6.3			12.0
Valdības obligāciju vidējā peļgas likme Average yield on government bonds	5.7 ⁶	5.2 ⁴	-	5.7 ⁶	5.7 ⁶		6.3 ⁶	5.9 ⁶	6.5 ⁶	6.9 ⁶			-
OMX Riga ³	691.6	687.1	668.2	729.6	678.2		479.9	561.0	528.3	495.9			330.1
	2007			2008									
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
M1 ¹	3.1	-0.3	-3.2	-6.2	-7.5	-8.1	-8.4	-8.5	-10.1	-12.1	-11.3	-8.9	-8.0
M2 ¹	18.2	16.5	14.4	13.1	11.5	9.9	10.7	8.6	6.1	5.9	5.5	5.2	3.0
M3 ¹	19.0	17.3	14.6	13.3	11.9	10.1	10.8	9.0	5.9	5.7	5.7	5.6	3.2
M2X ¹	16.1	14.5	12.6	11.4	10.2	8.7	8.9	7.2	5.3	5.3	5.4	5.3	2.8
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹ Loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	42.8	37.4	34.2	31.8	29.3	25.4	22.9	22.2	20.0	19.3	17.9	17.6	15.8
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹ Deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	20.0	18.6	16.9	16.0	14.2	12.4	12.2	10.0	7.8	7.6	7.2	7.0	2.9
Ilgtermiņa procentu likme konvergences novērtēšanai ² Long-term interest rate for convergence assessment purposes ²	5.06	5.12	5.10	5.71	5.11	5.25	5.93	5.93	6.25	6.57	6.60	6.60	6.60
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ³ RIGIBOR (3-month loans) ³	12.7	11.7	10.7	9.1	7.6	6.5	6.0	5.7	6.2	6.2	6.3	6.3	10.0
Valdības obligāciju vidējā peļgas likme Average yield on government bonds	5.7 ⁶	-	-	5.5 ⁶	6.1 ⁶	6.3 ⁶	6.3 ⁶	6.5 ⁶	6.7 ⁶	6.9 ⁶	6.9 ⁶	6.9 ⁶	-
OMX Riga ³	740.5	665.0	610.2	586.1	554.3	539.4	535.7	530.7	517.2	514.3	504.4	468.5	363.7
													345.4
													274.8

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Valdības 10 gadu obligāciju vidējās vērtspapīru otrreizējā tirgus peļgas likmes.

² Average secondary market yields of 10-year government bonds.

³ Vidēji periodā.

³ Average of the period.

⁴ Valdības 5 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļgas likmes.

⁴ Weighted average primary market yields of 5-year government bonds.

⁵ Valdības 2 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļgas likmes.

⁵ Weighted average primary market yields of 2-year government bonds.

⁶ Valdības 11 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļgas likmes.

⁶ Weighted average primary market yields of 11-year government bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS
REAL SECTOR INDICATORS AND PRICES

	2007				2008					
	1. cetur. Q1	2. cetur. Q2	3. cetur. Q3	4. cetur. Q4	1. cetur. Q1	2. cetur. Q2	3. cetur. Q3	4. cetur. Q4		
Rūpniecības produkcija Industrial output										
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)										
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	0.5	0.8	1.3	1.2	-1.1	-6.7	-2.7	-4.5	-7.2	-12.6
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargo loaded and unloaded at ports										
Apgrozījums (tūkst. t.) Turnover (in thousands of tons)	62 434	14 929	16 451	15 784	15 270	63 649	16 825	15 374	15 344	16 102
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	4.9	3.1	5.9	3.2	7.6	1.9	12.7	-6.6	-2.8	5.4
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)										
Apgrozījums (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	6 167.8	1 365.5	1 543.3	1 585.5	1 673.4	6 031.0	1 463.4	1 592.4	1 545.3	1 429.9
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	17.6	29.2	24.0	16.8	4.9	-11.2	-3.7	-7.7	-12.5	-19.6
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	4.9	6.3	5.8	5.1	4.9	7.0	4.9	4.9	5.3	7.0
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	16.2	5.7	4.4	1.7	1.8	11.5	2.6	5.6	1.9	-0.1
Patēriņa cenu inflācija Consumer price inflation										
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	10.1	7.6	8.6	10.3	13.7	15.4	16.4	17.7	15.8	12.0
Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%) Quarter-on-quarter basis (%)	x	2.7	2.7	2.8	4.7	x	5.2	3.9	1.1	1.4
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālā bilance Financial surplus/deficit in the general government consolidated budget										
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Surplus/deficit (in millions of lats)	94.0	151.1	102.5	97.6	-257.2	-531.1	114.3	51.5	-29.9	-667.0
Attiecība pret ickšķēzēm kopprodukta (%) ² Ratio to GDP (%) ²	0.6	4.9	2.8	2.5	6.1	3.3	3.1	1.2	0.7	15.9

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS
REAL SECTOR INDICATORS AND PRICES

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Rūpniecības produkcija Industrial output															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)															
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmājās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	407.8	404.9	368.6	385.9	397.3	394.9	428.1	401.3	396.7	404.6	391.8	409.2	418.8	380.8	379.3
0.2	1.1	-6.6	0.2	0.3	-7.9	5.5	-9.0	-9.5	-4.5	-13.6	-2.9	-9.9	-18.0	-10.8	
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports															
Apgrozījums (tūkst. t.) Turnover (in thousands of tons)	4 811	4 825	5 634	5 625	5 485	5 715	5 114	5 256	5 004	5 498	4 744	5 102	4 963	5 373	5 765
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	-1.3	5.2	19.1	26.5	16.7	-1.2	-2.0	-7.4	-9.9	-1.4	-12.1	6.1	3.2	11.4	2.3
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)															
Apgrozījums (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	555.3	538.1	580.0	481.2	483.2	499.0	536.5	533.1	522.8	539.9	510.6	494.8	483.5	446.1	500.4
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmājās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	10.7	9.5	-3.7	-1.2	-1.3	-8.3	1.5	-9.7	-13.9	-10.3	-14.7	-12.6	-20.2	-21.3	-17.5
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	4.9	4.8	4.9	5.0	5.0	4.9	4.8	4.8	4.9	5.1	5.2	5.3	5.6	6.1	7.0
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	1.9	-0.1	-0.1	1.4	1.7	0.6	3.3	1.3	1.3	0.3	0.9	-1.0	1.4	-1.5	-0.6
Patēriņa cenu inflācija Consumer price inflation															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	13.2	13.7	14.1	15.8	16.7	16.8	17.5	17.9	17.7	16.7	15.7	14.9	13.8	11.8	10.5
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	2.2	1.4	0.7	2.8	1.3	1.5	1.5	0.9	0.7	0.3	-0.4	1.1	1.2	-0.4	-0.5
Patēriņa cenu gada pamatinflācija (%) Annual core inflation (%)	11.8	12.6	13.0	15.2	15.8	15.5	15.8	15.8	15.6	14.3	13.4	12.6	11.2	9.8	8.7
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums vai deficitis (milj. latu) Financial surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	-59.0	-29.8	-168.4	92.1	13.5	8.6	38.4	120.3	-107.2	-64.7	15.4	19.4	-228.5	-192.8	-245.7

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

3. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS
MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	996.9	999.8	1 049.5	958.9	969.6	961.3	1 003.9	988.4	998.7	1 003.2	1 018.1	998.9	1 037.0	1 044.5	1 018.1
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	41.6	42.6	42.5	39.4	40.1	39.4	40.6	41.6	40.9	41.3	42.4	42.4	43.5	46.1	48.2
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	1 397.1	1 343.6	1 412.4	1 466.0	1 439.2	1 465.9	1 461.1	1 380.2	1 434.2	1 417.3	1 375.2	1 348.1	1 336.5	1 213.1	1 068.8
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā Deposits with the Bank of Latvia in foreign currencies	0	4.7	9.3	7.3	6.2	10.1	10.2	9.2	8.2	9.1	7.9	7.5	9.9	10.0	24.6
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	58.4	57.4	57.5	60.6	59.9	60.6	59.4	58.4	59.1	58.7	57.6	57.6	56.5	53.9	51.8
M0	2 394.1	2 348.1	2 471.2	2 432.2	2 415.1	2 437.3	2 475.1	2 377.8	2 441.1	2 429.7	2 401.2	2 354.5	2 383.4	2 267.6	2 111.5
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	2 720.9	2 708.4	2 776.0	2 807.0	2 791.2	2 961.0	2 954.6	2 958.1	2 946.3	2 891.0	2 887.7	2 990.2	2 888.3	2 367.1	2 332.3
Kredīti MFI Loans to MFIs	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	0	0	10.0	187.9	554.6	639.3
Kredīts centrālajai valdībai (neto) Credit to central government (net)	-256.0	-244.6	-171.2	-228.6	-188.1	-347.6	-318.3	-456.2	-390.6	-336.3	-344.7	-481.8	-501.5	-448.0	-638.1
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-125.1	-140.8	-140.5	-171.2	-188.0	-176.1	-161.2	-124.2	-114.6	-125.0	-141.9	-163.9	-191.3	-206.1	-222.0
Kopā Total	2 394.1	2 348.1	2 471.2	2 432.2	2 415.1	2 437.3	2 475.1	2 377.8	2 441.1	2 429.7	2 401.2	2 354.5	2 383.4	2 267.6	2 111.5

4. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN TO SASTĀVDAĻAS
MONETARY AGGREGATES AND COUNTERPARTS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Monetārie rādītāji Monetary aggregates															
M3	6 083.6	6 113.0	6 311.6	6 270.5	6 247.2	6 314.9	6 470.2	6 432.6	6 507.6	6 517.4	6 514.3	6 380.7	6 277.7	6 141.0	6 039.5
Repo darījumi Repos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naudas tirgus fondu akcijas un dalas Money market fund shares and units	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	110.7	123.8	113.0	97.3	79.2	70.2
Parāda vērtspapāri ar termiņu līdz 2 gadiem Debt securities issued with maturity of up to 2 years	43.4	42.7	28.2	29.2	29.8	25.9	25.8	25.9	7.6	7.6	7.8	7.1	4.5	4.5	4.4
M2	5 996.4	6 027.0	6 242.0	6 192.9	6 164.7	6 222.9	6 373.1	6 324.5	6 401.9	6 399.0	6 382.8	6 260.5	6 175.9	6 057.3	5 964.9
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem Deposits with agreed maturity of up to 2 years	1 791.9	1 867.5	1 971.9	2 086.3	2 142.7	2 176.9	2 319.7	2 256.9	2 279.9	2 296.2	2 337.1	2 322.7	2 324.5	2 299.5	2 356.1
Noguldījumi ar bīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem Deposits redeemable at notice of up to 3 months	334.1	336.2	335.0	336.9	343.2	341.0	335.3	336.3	333.6	341.5	329.3	320.5	289.2	270.3	263.7
M1	3 870.4	3 823.3	3 935.2	3 769.7	3 678.8	3 704.9	3 718.0	3 731.2	3 788.5	3 761.2	3 716.4	3 617.3	3 562.2	3 487.5	3 345.1
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	888.4	880.3	900.0	850.2	852.4	842.7	870.0	866.1	874.4	885.6	899.6	876.9	912.4	913.2	866.1
Noguldījumi uz nakti Overnight deposits	2 982.0	2 943.0	3 035.2	2 919.5	2 826.4	2 862.2	2 848.0	2 865.1	2 914.1	2 875.6	2 816.8	2 740.4	2 649.8	2 574.3	2 479.0
Monetāro rādītāju sastāvdaļas un ilgāka termiņa finanšu saistības Counterparts of monetary aggregates and longer-term financial liabilities															
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	269.4	265.2	189.3	259.7	259.2	432.8	405.8	549.9	500.5	457.3	478.6	617.2	555.6	812.1	1 354.2
Ilgāka termiņa finanšu saistības Longer-term financial liabilities	2 253.0	2 288.6	2 346.9	2 403.7	2 440.2	2 414.4	2 409.3	2 423.6	2 355.8	2 390.0	2 429.8	2 391.7	2 428.9	2 432.5	2 306.1
Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem Deposits with agreed maturity of over 2 years	151.2	147.2	145.7	142.3	140.9	135.9	136.3	136.7	139.4	145.6	147.0	147.0	147.4	145.6	165.9
Noguldījumi ar bīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem Deposits redeemable at notice of over 3 months	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Parāda vērtspapāri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem Debt securities issued with maturity of over 2 years	298.6	296.4	286.5	288.7	289.1	283.3	282.4	291.7	217.8	219.3	217.5	176.0	171.0	173.9	174.5
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 803.1	1 844.9	1 914.6	1 972.7	2 010.2	1 995.1	1 990.6	1 995.1	1 998.5	2 025.1	2 065.2	2 068.6	2 110.3	2 113.0	1 965.6
Kredīti rezidentiem Credit to residents	13 025.7	13 182.3	13 419.2	13 539.9	13 727.3	13 882.0	14 064.3	14 347.7	14 558.9	14 753.8	14 928.4	15 147.6	15 276.5	15 656.0	15 831.7
Kredīts valdībai Credit to general government	301.3	318.5	313.6	309.6	299.8	322.7	339.4	369.9	388.7	401.0	407.3	490.5	543.8	949.6	1 182.0
Kredīts pārējiem rezidentiem Credit to other residents	12 724.3	12 863.8	13 105.6	13 230.3	13 427.5	13 559.2	13 724.9	13 977.8	14 170.2	14 352.8	14 521.1	14 657.1	14 732.7	14 706.4	14 649.7
Aizdevumi Loans	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	14 290.9	14 460.6	14 594.0	14 668.9	14 643.0	14 577.7
Tiric ārējie aktīvi Net external assets	-4 400.0	-4 492.6	-4 482.8	-4 640.3	-4 820.5	-4 711.3	-4 786.3	-4 933.0	-5 158.8	-5 397.1	-5 496.6	-5 692.1	-5 951.5	-6 184.8	-5 914.6
Pārējie posteņi (neto) Other items (net)	19.7	22.9	88.7	-34.3	-39.7	8.6	-7.4	8.7	36.1	-8.0	9.0	66.0	62.8	85.5	217.3

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

5. SEZONĀLI IZLĪDZINĀTIE NAUDAS RĀDĪTĀJI
SEASONALLY ADJUSTED MONETARY AGGREGATES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M1	3 884.8	3 839.4	3 867.8	3 828.0	3 798.9	3 776.2	3 754.4	3 771.6	3 710.3	3 674.9	3 642.6	3 625.3	3 560.6	3 485.1	3 300.5
M2	6 034.1	6 083.6	6 193.2	6 248.5	6 263.9	6 269.5	6 335.4	6 348.3	6 310.0	6 309.1	6 314.5	6 288.0	6 189.6	6 121.6	5 947.7
M3	6 124.6	6 168.8	6 261.3	6 329.7	6 345.3	6 363.5	6 430.4	6 456.2	6 417.3	6 429.0	6 447.1	6 407.5	6 288.6	6 207.3	6 025.0

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
AKTĪVI ASSETS															
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	0	0	10.0	187.9	554.6	639.3
Valdībai General government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Citiem rezidentiem Other residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MFI MFIs	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	0	0	10.0	187.9	554.6	639.3
Rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valdības General government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Citu rezidentu Other residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MFI MFIs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by residents	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ārējie aktīvi External assets	2 839.8	2 831.9	2 902.8	2 926.7	2 898.0	3 073.9	3 065.7	3 068.7	3 052.2	2 998.1	3 045.0	3 155.2	3 116.5	2 542.6	2 734.4
Pamatlīdzekļi Fixed assets	31.4	31.3	32.6	32.4	32.2	31.9	31.8	31.6	34.8	34.6	34.5	34.3	34.2	34.1	34.6
Pārējie aktīvi Remaining assets	2.1	2.0	1.7	1.9	2.2	2.4	2.3	5.4	2.1	2.4	2.3	2.3	2.3	2.8	5.4
Kopā Total	2 927.6	2 890.2	2 944.0	2 986.0	2 932.5	3 108.2	3 099.8	3 105.8	3 089.1	3 035.1	3 081.8	3 201.8	3 341.0	3 134.2	3 413.6
PASĪVI LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	996.9	999.8	1 049.5	958.9	969.6	961.3	1 003.9	988.4	998.7	1 003.2	1 018.1	998.9	1 037.0	1 044.5	1 018.1
Rezidentu noguldījumi Deposits of residents	1 653.2	1 592.8	1 592.9	1 701.8	1 639.6	1 823.6	1 813.1	1 855.6	1 833.0	1 762.7	1 728.4	1 837.5	1 852.1	1 675.0	1 734.1
Centrālās valdības Central government	256.0	244.6	171.2	228.6	188.1	347.6	318.3	456.2	390.6	336.3	344.7	481.8	501.5	448.0	638.1
Citu rezidentu Other residents	4.0	7.8	4.9	14.0	3.7	3.4	7.7	3.1	2.8	7.4	3.2	2.5	6.7	2.1	1.7
MFI MFIs	1 393.2	1 340.5	1 416.8	1 459.3	1 447.7	1 472.6	1 487.1	1 396.3	1 439.5	1 419.1	1 380.5	1 353.2	1 343.9	1 224.9	1 094.3
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	155.0	171.3	170.5	200.4	212.5	205.5	166.9	145.8	145.1	156.2	172.8	195.1	218.8	233.7	242.3
Ārējas saistības External liabilities	118.9	123.5	126.8	119.7	106.8	112.9	111.1	110.6	105.9	107.1	157.3	165.0	228.2	175.5	402.1
Pārējās saistības Remaining liabilities	3.5	2.8	4.3	5.1	4.0	4.9	4.8	5.4	6.3	5.8	5.2	5.4	4.9	5.5	17.0
Kopā Total	2 927.6	2 890.2	2 944.0	2 986.0	2 932.5	3 108.2	3 099.8	3 105.8	3 089.1	3 035.1	3 081.8	3 201.8	3 341.0	3 134.2	3 413.6

**7. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
AKTĪVI ASSETS															
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	14 614.7	14 772.4	15 125.6	15 233.7	15 424.6	15 563.5	15 751.8	15 920.4	16 227.7	16 356.1	16 575.9	16 608.3	16 625.3	16 515.3	16 184.5
Valdībai General government	71.6	85.3	73.7	74.0	60.6	60.1	60.1	69.9	73.2	73.2	73.4	157.6	160.8	170.6	168.1
Citiem rezidentiem Other residents	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	14 290.9	14 460.6	14 594.0	14 668.9	14 643.0	14 577.7
MFI MFIs	1 872.9	1 879.9	2 001.2	1 990.3	1 995.6	2 003.5	2 027.6	1 933.9	2 046.0	1 992.1	2 041.8	1 856.7	1 795.6	1 701.8	1 438.7
Rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by residents	300.6	309.0	309.6	305.4	309.0	334.6	362.8	383.4	375.2	400.2	415.1	375.6	428.2	823.6	1 057.6
Valdības General government	229.7	233.1	239.9	235.6	239.2	262.7	279.3	300.0	315.5	327.8	333.9	332.9	383.0	779.0	1 013.9
Citu rezidentu Other residents	0.7	3.2	0.9	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.1	0.8	0.6	0.6	0.6	0.7	0.6
MFI MFIs	70.1	72.7	68.7	69.0	69.0	71.2	82.8	82.6	58.5	71.6	80.6	42.2	44.6	44.0	43.1
Rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by residents	53.4	53.5	54.0	60.1	58.4	58.4	60.0	60.4	60.6	61.2	59.9	62.5	63.3	62.8	71.4
Ārējie aktīvi External assets	4 254.1	4 697.6	5 474.8	5 041.8	4 649.3	4 561.6	5 107.2	5 264.2	5 009.7	4 844.8	5 005.3	4 913.2	4 918.0	5 065.9	4 925.9
Pamatlīdzekļi Fixed assets	162.0	166.7	174.8	178.1	181.9	184.5	190.5	190.9	192.5	194.5	195.2	194.6	190.8	195.8	196.7
Pārējie aktīvi Remaining assets	295.3	320.7	363.0	313.9	329.1	320.4	339.0	327.0	341.4	336.0	360.5	363.2	400.1	438.9	478.0
Kopā Total	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1	22 192.8	22 611.8	22 517.4	22 625.7	23 102.3	22 914.1
PASĪVI LIABILITIES															
Rezidentu noguldījumi Deposits of residents	5 748.6	5 845.1	6 085.7	6 033.4	6 069.2	6 130.3	6 260.3	6 228.6	6 384.9	6 345.8	6 427.8	6 167.4	5 909.9	6 129.1	6 322.9
Centrālās valdības Central government	13.4	20.6	18.1	31.1	71.1	85.2	87.5	93.7	109.9	121.1	134.0	135.4	54.1	364.1	716.1
Citu rezidentu Other residents	5 255.2	5 286.2	5 482.9	5 471.1	5 449.5	5 512.7	5 631.7	5 592.0	5 664.2	5 651.6	5 627.0	5 528.3	5 404.4	5 287.7	5 263.0
MFI MFIs	480.0	538.3	584.7	531.1	548.6	532.4	541.1	542.9	610.8	573.1	666.9	503.6	451.4	477.3	343.7
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	110.7	123.8	113.0	97.3	79.2	70.2
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	342.0	339.1	314.7	317.8	318.9	309.2	308.3	317.6	225.4	226.9	225.3	183.2	175.5	178.4	178.9
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 648.1	1 673.6	1 744.1	1 772.3	1 797.7	1 789.6	1 823.6	1 849.3	1 853.4	1 868.9	1 892.4	1 873.5	1 891.6	1 879.3	1 723.3
Ārējas saistības External liabilities	11 374.9	11 898.6	12 733.6	12 489.1	12 261.0	12 233.8	12 848.1	13 155.2	13 114.9	13 132.8	13 389.6	13 595.4	13 757.8	13 617.8	13 172.8
Pārējas saistības Remaining liabilities	522.7	520.0	582.4	472.0	452.8	494.0	499.7	513.3	530.4	507.7	552.9	585.0	793.6	1 218.5	1 446.1
Kopā Total	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1	22 192.8	22 611.8	22 517.4	22 625.7	23 102.3	22 914.1

8. MFI KONSOLIDĒTĀ BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF MFIs

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
AKTĪVI ASSETS															
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	12 741.8	12 892.5	13 124.3	13 243.4	13 428.9	13 560.1	13 724.2	13 986.4	14 181.7	14 364.0	14 534.0	14 751.6	14 829.7	14 813.6	14 745.8
Valdībai General government	71.6	85.3	73.7	74.0	60.6	60.1	60.1	69.9	73.2	73.2	73.4	157.6	160.8	170.6	168.1
Citiem rezidentiem Other residents	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	14 290.9	14 460.6	14 594.0	14 668.9	14 643.0	14 577.7
Citu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by other residents	230.5	236.3	240.9	236.4	240.0	263.4	280.0	300.8	316.6	328.6	334.5	333.5	383.6	779.6	1 014.5
Valdības General government	229.7	233.1	239.9	235.6	239.2	262.7	279.3	300.0	315.5	327.8	333.9	332.9	383.0	779.0	1 013.9
Citu rezidentu Other residents	0.7	3.2	0.9	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.1	0.8	0.6	0.6	0.6	0.7	0.6
Citu rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by other residents	53.4	53.5	54.0	60.1	58.4	58.4	60.0	60.4	60.6	61.2	59.9	62.5	63.3	62.8	71.4
Ārejā aktīvi External assets	7 093.9	7 529.5	8 377.6	7 968.5	7 547.4	7 635.5	8 172.9	8 332.9	8 061.9	7 842.9	8 050.3	8 068.4	8 034.5	7 608.5	7 660.3
Pamatlīdzekļi Fixed assets	193.5	198.0	207.5	210.4	214.1	216.5	222.3	222.6	227.2	229.1	229.7	229.0	225.0	230.0	231.3
Pārējie aktīvi Remaining assets	188.8	203.2	215.2	207.1	214.1	204.2	207.5	210.1	219.2	220.8	244.4	243.4	277.8	310.4	331.4
Kopā Total	20 501.8	21 113.0	22 219.5	21 925.9	21 703.0	21 938.1	22 666.9	23 113.2	23 067.2	23 046.6	23 452.7	23 688.4	23 813.9	23 804.8	24 054.8
PĀSI VI LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrovībā ¹ Currency outside MFIs	888.4	880.3	900.0	850.2	852.4	842.7	870.0	866.1	874.4	885.6	899.6	876.9	912.4	913.2	866.1
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	269.4	265.2	189.3	259.7	259.2	432.8	405.8	549.9	500.5	457.3	478.6	617.2	555.6	812.1	1 354.2
Citas valdības un citu rezidentu noguldījumi Deposits of other general government and other residents	5 259.2	5 294.0	5 487.8	5 485.1	5 453.2	5 516.1	5 639.4	5 595.2	5 667.0	5 659.0	5 630.2	5 530.8	5 411.1	5 289.8	5 264.8
Naudas tirgus fondu akcijas un dalas Money market fund shares and units	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	110.7	123.8	113.0	97.3	79.2	70.2
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	271.9	266.5	246.0	248.8	249.9	238.1	225.5	235.0	166.9	155.3	144.7	141.0	130.9	134.5	135.8
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 803.1	1 844.9	1 914.6	1 972.7	2 010.2	1 995.1	1 990.5	1 995.1	1 998.5	2 025.1	2 065.2	2 068.6	2 110.3	2 113.0	1 965.6
Ārejās saistības External liabilities	11 493.9	12 022.1	12 860.4	12 608.8	12 367.8	12 346.7	12 959.2	13 265.8	13 220.7	13 240.0	13 546.9	13 760.4	13 986.0	13 793.3	13 574.9
Pārējās saistības Remaining liabilities	471.9	497.8	579.8	452.1	456.8	498.9	504.6	518.8	536.7	513.4	558.1	580.3	610.6	669.4	823.9
MFI savstarpējo saistību pārsniegums Excess of inter-MFI liabilities	0.2	-1.1	0.3	0.1	0.7	1.5	0.6	5.2	4.3	0	5.6	0.2	-0.3	0.4	-0.7
Kopā Total	20 501.8	21 113.0	22 219.5	21 925.9	21 703.0	21 938.1	22 666.9	23 113.2	23 067.2	23 046.6	23 452.7	23 688.4	23 813.9	23 804.8	24 054.8

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

9.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
MFI rezerves MFI reserves	1 501.7	1 460.2	1 566.3	1 568.0	1 564.9	1 591.2	1 621.0	1 518.6	1 563.9	1 536.7	1 493.9	1 475.2	1 468.5	1 356.3	1 246.2
Nacionālā valūta kasēs Vault cash in national currency	108.5	119.5	149.5	108.7	117.2	118.6	133.9	122.3	124.4	117.6	118.4	122.0	124.6	131.3	151.9
Noguldījumi Latvijas Bankā Deposits with the Bank of Latvia	1 393.2	1 340.7	1 416.8	1 459.3	1 447.7	1 472.6	1 487.1	1 396.3	1 439.5	1 419.1	1 375.5	1 353.2	1 343.9	1 224.9	1 094.3
Ārzemju aktīvi Foreign assets	4 254.1	4 697.6	5 474.8	5 041.8	4 649.3	4 561.6	5 107.2	5 264.2	5 009.7	4 844.8	5 005.3	4 913.2	4 918.0	5 065.9	4 925.9
Prasības pret centrālo valdību Claims on the central government	229.9	246.7	253.4	249.0	239.3	262.9	279.5	300.4	315.9	328.0	334.0	417.5	467.8	870.8	1 105.4
Kredīti Loans	0.2	13.6	13.4	13.4	0.1	0.3	0.2	0.4	0.5	0.2	0.1	84.6	84.8	91.8	91.5
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	229.7	233.1	239.9	235.6	239.2	262.7	279.3	300.0	315.5	327.8	333.9	332.9	383.0	779.0	1 013.9
Prasības pret vietējo valdību Claims on the local government	71.4	71.8	60.3	60.6	60.5	59.8	59.9	69.5	72.8	73.0	73.3	73.0	76.0	78.8	76.6
Kredīti Loans	71.4	71.8	60.3	60.6	60.5	59.8	59.9	69.5	72.8	73.0	73.3	73.0	76.0	78.8	76.6
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prasības pret finanšu iestādēm Claims on the financial institutions	885.4	876.4	873.5	846.0	872.6	882.0	922.9	983.0	998.1	1 059.8	1 048.1	1 031.4	1 032.0	1 013.9	954.3
Kredīti Loans	847.4	837.4	834.3	800.5	828.9	837.9	877.3	937.2	952.1	1 013.1	1 002.7	983.9	983.6	965.8	897.3
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	38.0	39.0	39.2	45.5	43.7	44.1	45.6	45.8	46.0	46.7	45.4	47.5	48.4	48.1	57.1
Prasības pret valsts nefinanšu sabiedrībām Claims on public non-financial corporations	208.1	216.1	250.0	252.8	260.5	268.2	268.5	271.1	281.9	294.5	307.1	337.4	345.2	342.1	381.2
Kredīti Loans	208.1	216.1	250.0	252.8	260.5	268.2	268.5	271.1	281.9	294.5	307.1	337.4	345.2	342.1	381.2
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prasības pret privātajām nefinanšu sabiedrībām Claims on private non-financial corporations	5 794.1	5 849.8	5 993.3	6 090.9	6 174.0	6 220.0	6 306.0	6 434.3	6 596.4	6 665.5	6 784.8	6 877.0	6 923.4	6 917.4	6 911.8
Kredīti Loans	5 777.9	5 832.1	5 977.6	6 075.6	6 158.5	6 204.9	6 290.8	6 418.9	6 580.7	6 650.3	6 769.8	6 861.4	6 907.9	6 902.1	6 896.8
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	0.7	3.2	0.9	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.1	0.8	0.6	0.6	0.6	0.7	0.6
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	15.4	14.5	14.8	14.6	14.7	14.4	14.5	14.6	14.6	14.4	14.4	15.0	14.9	14.6	14.3

9.a MFI (IZNEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (TURPINĀJUMS)
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) (CONT.)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prasības pret mājsaimniecībām Claims on households	5 836.8	5 921.5	5 988.8	6 040.5	6 120.4	6 189.1	6 227.5	6 289.4	6 293.8	6 333.1	6 381.2	6 411.3	6 432.2	6 433.0	6 402.4
Kredīti Loans	5 836.8	5 921.5	5 988.8	6 040.5	6 120.4	6 189.1	6 227.5	6 289.4	6 293.8	6 333.1	6 381.2	6 411.3	6 432.2	6 433.0	6 402.4
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pamatlīdzekļi Fixed assets	162.0	166.7	174.8	178.1	181.9	184.5	190.5	190.9	192.5	194.5	195.2	194.6	190.8	195.8	196.7
Pārējie aktīvi Other assets	186.7	201.2	213.6	205.2	211.9	201.8	205.1	204.7	217.1	218.4	242.1	241.2	275.5	307.5	326.1
Prasības pret rezidentu MFI Claims on resident MFIs	479.8	539.2	584.4	531.0	547.9	530.9	540.5	537.7	606.5	573.0	666.3	503.4	451.7	476.8	344.4
MFI neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of MFI securities other than shares	70.1	72.7	68.7	69.0	69.0	71.2	82.8	82.6	58.5	71.6	80.6	42.2	44.6	44.0	43.1
MFI akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of MFI shares and other equity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1	22 192.8	22 611.8	22 517.4	22 625.7	23 102.3	22 914.1

**9.b MFI (IZNEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	1 551.1	1 544.9	1 652.0	1 554.4	1 537.5	1 547.5	1 567.4	1 551.1	1 627.0	1 614.0	1 590.9	1 539.8	1 510.2	1 402.4	1 385.2
Finanšu iestāžu Financial institutions	48.3	52.6	42.3	48.0	35.2	34.4	40.1	37.2	34.5	39.7	38.6	34.1	34.6	37.3	51.3
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	94.7	103.7	117.1	95.8	104.2	101.1	102.4	115.9	80.8	67.9	76.0	84.0	74.0	93.4	111.9
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	645.8	624.1	705.8	660.9	632.4	650.3	628.8	615.0	659.3	660.0	652.8	619.7	619.7	575.0	556.4
Mājsaimniecību Households	762.3	764.4	786.8	749.7	765.8	761.7	796.1	783.0	852.4	846.4	823.5	802.1	781.9	696.8	665.6
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	904.0	938.7	979.7	1 020.1	1 071.9	1 109.7	1 182.9	1 143.5	1 134.6	1 144.2	1 133.6	1 124.8	1 133.8	1 103.6	1 141.8
Finanšu iestāžu Financial institutions	126.2	135.3	141.0	138.1	146.8	159.0	178.4	194.9	207.8	223.8	228.4	225.6	233.0	228.1	230.1
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	168.9	170.7	175.8	185.6	191.2	210.5	210.3	215.8	219.2	220.4	210.8	192.1	179.4	168.0	167.1
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	109.9	127.2	150.9	165.2	189.4	178.4	218.9	169.4	157.9	137.5	126.1	144.1	162.3	155.8	171.2
Mājsaimniecību Households	499.0	505.5	512.0	531.1	544.4	561.8	575.2	563.5	549.7	562.4	568.2	563.0	559.2	551.6	573.4
Noguldījumi latos ar brūdinājuma termiņu par izpemšanu Deposits redeemable at notice in lats	108.5	107.0	98.4	99.7	102.3	102.6	102.8	101.9	99.4	101.6	101.6	101.0	94.6	86.1	74.8
Finanšu iestāžu Financial institutions	0.7	0.8	0.8	1.0	0.9	1.3	1.3	1.2	0.8	0.9	1.0	1.6	1.1	1.1	1.1
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	11.6	12.1	6.8	7.4	7.3	7.7	7.5	6.6	5.7	7.5	9.0	10.2	10.5	9.6	5.9
Mājsaimniecību Households	95.7	93.7	90.3	91.0	93.8	93.3	94.0	93.9	92.7	93.0	91.5	89.0	82.9	75.2	67.7
Repo darījumi latos Repos in lats	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezidentu noguldījumi ārvastu valūtā Foreign currency deposits of residents	2 433.5	2 434.6	2 541.2	2 574.6	2 512.1	2 514.4	2 492.4	2 497.7	2 521.6	2 521.4	2 539.4	2 506.3	2 401.6	2 421.7	2 463.4
Finanšu iestāžu Financial institutions	102.1	68.9	84.6	91.1	76.3	69.7	82.0	86.3	83.8	71.8	76.5	95.4	87.8	93.7	111.0
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	29.0	35.5	42.3	40.7	38.9	43.4	52.6	55.0	38.3	32.0	24.1	19.6	19.7	31.9	32.0
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	618.1	642.3	694.6	708.1	666.0	675.7	635.9	635.7	652.8	660.3	646.4	621.1	611.1	628.6	683.2
Mājsaimniecību Households	1 684.4	1 687.9	1 719.6	1 734.7	1 730.8	1 725.7	1 722.0	1 720.7	1 746.7	1 757.3	1 792.4	1 770.2	1 683.0	1 667.6	1 637.2
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	13.4	20.6	18.1	31.1	71.1	85.2	87.5	93.7	109.9	121.1	134.0	135.4	54.1	364.1	716.1
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	0.6	1.9	1.4	2.2	2.7	1.7	1.9	2.1	1.8	2.3	2.2	1.9	1.7	1.6	9.9
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	6.8	6.8	6.3	6.3	40.7	25.5	5.4	5.2	5.1	5.0	4.8	4.9	4.6	104.4	173.1
Noguldījumi ar brūdinājuma termiņu par izpemšanu un repo darījumi latos Deposits redeemable at notice and repos in lats	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noguldījumi ārvastu valūtā Foreign currency deposits	6.0	12.0	10.3	22.6	27.6	58.0	80.2	86.4	103.0	113.8	126.9	128.6	47.8	258.1	533.1

9.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (TURPINĀJUMS)
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) (CONT.)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Vietējās valdības noguldījumi Deposits of local government	258.1	261.0	211.7	222.4	225.7	238.5	286.1	297.8	281.7	270.5	261.5	256.4	264.1	273.9	197.8
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	170.2	185.8	146.3	159.0	156.3	184.5	194.5	213.1	197.4	190.2	191.5	194.5	191.1	210.4	136.9
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	64.5	47.3	40.7	40.4	45.9	30.6	65.8	46.3	44.3	41.2	34.1	28.3	36.5	30.7	24.4
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un <i>repo</i> darījumi latos Deposits redeemable at notice and repos in lats	1.4	3.4	2.2	2.3	2.4	2.4	2.4	5.8	8.4	7.9	5.1	4.6	6.8	3.4	2.4
Noguldījumi ārvilstu valūtā Foreign currency deposits	22.1	24.4	22.6	20.7	21.1	21.0	23.4	32.6	31.6	31.2	30.8	29.0	29.8	29.3	34.0
Tranzitfondi Transit funds	4.1	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	3.9	3.7	3.7	3.7	3.7	3.7	3.7	3.5	3.5
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	11 374.9	11 898.6	12 733.6	12 489.1	12 261.0	12 233.8	12 848.1	13 155.2	13 114.9	13 132.8	13 389.6	13 595.4	13 757.8	13 617.8	13 172.8
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	0	0	10.0	187.9	554.6	639.3
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	110.7	123.8	113.0	97.3	79.2	70.2
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	342.0	339.1	314.7	317.8	318.9	309.2	308.3	317.6	225.4	226.9	225.3	183.2	175.5	178.4	178.9
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 648.1	1 673.6	1 744.1	1 772.3	1 797.7	1 789.6	1 823.6	1 849.3	1 853.4	1 868.9	1 892.4	1 873.5	1 891.6	1 879.3	1 723.3
Rezidentu Rezidents	914.8	937.0	998.9	1 027.1	1 052.5	1 044.4	1 076.2	1 101.0	1 117.2	1 130.8	1 154.2	1 135.4	1 155.6	1 143.4	987.2
Pārskata gada nesadalītā peļņa Retained earnings of the reporting year	298.0	330.0	375.4	27.1	52.1	88.4	118.2	144.9	166.6	185.1	213.5	213.2	220.5	217.0	71.9
Nerezidentu Non-residents	733.3	736.6	745.2	745.2	745.2	745.2	747.4	748.3	736.2	738.1	738.1	738.1	735.9	735.9	736.1
Uzkrajumi parādiem un saistībām Provisions	120.7	118.2	116.4	120.1	124.5	121.5	126.2	128.9	136.6	145.1	152.4	171.2	188.0	224.7	394.9
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	343.5	372.8	455.2	322.9	324.4	368.5	369.7	380.7	390.1	358.9	396.8	400.0	414.1	435.7	408.5
Saistības pret rezidentu MFI Liabilities to resident MFIs	480.0	538.3	584.7	531.1	548.6	532.4	541.1	542.9	610.8	573.1	666.9	503.6	451.4	477.3	343.7
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1	22 192.8	22 611.8	22 517.4	22 625.7	23 102.3	22 914.1
Papildposteņi Memo items															
Aktīvi pārvaldišanā Trust assets	432.6	1 374.8	369.6	283.6	318.8	287.8	314.7	364.0	1 147.3	331.1	338.7	364.2	361.8	345.4	354.8
Ārzemju / Foreign	275.3	1 221.8	271.2	180.3	193.9	164.8	190.1	219.8	1 005.8	195.6	200.9	225.7	224.1	211.1	228.3
Iekšzemes / Domestic	157.3	153.0	98.4	103.3	124.9	123.0	124.6	144.2	141.5	135.5	137.8	138.5	137.8	134.3	126.4
Pasīvi pārvaldišanā Trust liabilities	432.6	1 374.8	369.6	283.6	318.8	287.8	314.7	364.0	1 147.3	331.1	338.7	364.2	361.8	345.4	354.8
Ārzemju / Foreign	281.9	1 230.6	252.6	179.1	217.8	193.4	223.0	270.9	1 059.4	247.9	255.6	288.8	295.2	282.2	295.7
Iekšzemes / Domestic	150.7	144.2	117.0	104.5	101.0	94.3	91.8	93.1	87.9	83.2	83.0	75.4	66.7	63.2	59.0

10. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS
MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	Noguldījumi uz nakti (rezidentu) Overnight deposits (resident)				Termiņguldījumi (rezidentu) Time deposits (resident)				Kopā (M2X) Total (M2X)
		Mājsaimniecību Households	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	Mājsaimniecību Households	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations			
2007										
X	888.4	2 787.4	1 407.7	1 258.2	121.5	2 209.6	1 633.6	404.4	171.6	5 885.5
XI	880.3	2 727.4	1 385.7	1 207.8	133.9	2 297.9	1 665.9	455.6	176.4	5 905.6
XII	900.0	2 864.9	1 382.4	1 334.3	148.2	2 406.4	1 726.3	492.6	187.5	6 171.3
2008										
I	850.2	2 735.3	1 317.2	1 294.1	124.0	2 513.5	1 789.3	525.7	198.5	6 099.0
II	852.4	2 654.8	1 316.9	1 207.6	130.3	2 569.0	1 817.9	546.7	204.4	6 076.2
III	842.7	2 663.1	1 299.7	1 236.7	126.7	2 611.1	1 842.9	539.7	228.6	6 117.0
IV	870.0	2 633.8	1 325.9	1 181.6	126.3	2 711.8	1 861.4	611.2	239.2	6 215.6
V	866.1	2 626.9	1 314.4	1 171.3	141.2	2 667.3	1 846.6	575.1	245.6	6 160.3
VI	874.4	2 699.6	1 389.2	1 206.1	104.3	2 682.9	1 852.4	596.4	234.1	6 256.9
VII	885.6	2 664.0	1 366.6	1 204.4	93.0	2 717.1	1 892.5	597.1	227.5	6 266.8
VIII	899.6	2 608.5	1 324.7	1 186.7	97.1	2 756.9	1 951.0	592.0	213.9	6 265.1
IX	876.9	2 531.5	1 300.6	1 130.1	100.8	2 740.4	1 923.7	621.7	195.0	6 148.8
X	912.4	2 430.6	1 244.4	1 095.1	91.1	2 709.6	1 862.5	665.0	182.1	6 052.6
XI	913.2	2 333.5	1 149.8	1 073.9	109.8	2 680.4	1 841.3	655.4	183.7	5 927.0
XII	866.1	2 308.0	1 072.0	1 104.8	131.2	2 757.3	1 871.9	705.4	180.0	5 931.4
	Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets								Kopā (M2X) Total (M2X)
		Kredīti rezidentiem Credit to residents				Valdībai (neto) General government (net)	Mājsaimniecībām Households	Finanšu iestādēm un privātajām nefinanšu sabiedrībām Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrībām Public non-financial corporations	Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)
2007										
X	-4 400.0	12 498.2	-226.2	5 836.8	6 679.5	208.1	-2 212.7	10 285.5	5 885.5	
XI	-4 492.6	12 656.1	-207.7	5 921.5	6 726.2	216.1	-2 257.9	10 398.2	5 905.6	
XII	-4 482.8	13 018.2	-87.4	5 988.8	6 866.8	250.0	-2 364.2	10 654.0	6 171.3	
2008										
I	-4 640.3	13 057.8	-172.5	6 040.6	6 936.9	252.8	-2 318.5	10 739.3	6 099.0	
II	-4 820.5	13 242.4	-185.1	6 120.4	7 046.6	260.5	-2 345.7	10 896.7	6 076.2	
III	-4 711.3	13 210.8	-348.5	6 189.1	7 102.0	268.2	-2 382.6	10 828.2	6 117.0	
IV	-4 786.3	13 372.5	-352.5	6 227.5	7 229.0	268.5	-2 370.6	11 001.9	6 215.6	
V	-4 933.0	13 500.0	-477.8	6 289.4	7 417.3	271.1	-2 406.8	11 093.2	6 160.3	
VI	-5 158.8	13 776.7	-393.5	6 293.8	7 594.5	281.9	-2 360.9	11 415.7	6 256.9	
VII	-5 397.1	14 026.1	-326.8	6 333.1	7 725.3	294.5	-2 362.2	11 663.9	6 266.8	
VIII	-5 496.6	14 188.3	-332.9	6 381.2	7 832.9	307.1	-2 426.6	11 761.7	6 265.1	
IX	-5 692.1	14 274.0	-383.1	6 411.3	7 908.4	337.4	-2 433.2	11 840.8	6 148.8	
X	-5 951.5	14 456.8	-275.9	6 432.2	7 955.3	345.2	-2 452.7	12 004.1	6 052.6	
XI	-6 184.8	14 570.1	-136.4	6 433.0	7 931.4	342.1	-2 458.3	12 111.8	5 927.0	
XII	-5 914.6	14 279.7	-370.0	6 402.4	7 866.1	381.2	-2 433.6	11 846.1	5 931.4	

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

11.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prasības pret MFI Claims on MFIs	2 334.4	2 813.6	3 578.1	3 178.3	2 775.9	2 667.1	3 117.2	3 239.8	2 929.9	2 724.9	2 797.6	2 654.3	2 587.8	2 787.6	2 801.8
Aizdevumi Loans															
Uz nakti / Overnight	1 196.1	1 745.1	2 180.5	2 018.9	1 676.6	1 478.2	1 906.8	2 040.9	1 744.0	1 476.4	1 402.9	1 622.7	1 487.9	1 765.5	1 497.7
Īstermiņa / Short-term	434.7	383.6	726.7	524.3	488.3	590.9	574.2	549.7	540.7	589.2	726.3	376.8	443.0	381.9	686.1
Ilgtermiņa / Long-term	28.2	27.6	36.1	39.0	37.4	40.6	41.5	40.8	37.6	43.6	43.6	43.0	46.9	43.9	40.8
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	620.4	602.5	580.4	541.5	519.2	502.9	526.3	540.0	539.4	548.0	556.5	543.5	540.5	526.7	508.9
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	1.9	1.7	1.2	1.4	1.3	1.4	1.5	1.5	1.4	0.8	0.8	0.6	0.5	0.3	0.3
Citas prasības Other claims	52.9	52.9	52.9	52.9	52.9	52.9	66.8	66.8	66.7	66.8	67.4	67.7	68.9	69.1	67.9
Prasības pret ne-MFI Claims on non-MFIs	1 789.9	1 736.2	1 756.9	1 727.7	1 737.8	1 753.0	1 848.1	1 877.6	1 929.6	1 977.5	2 044.8	2 081.1	2 078.8	2 038.5	1 938.4
Aizdevumi Loans															
Īstermiņa / Short-term	354.9	364.8	377.9	376.1	400.8	403.1	410.9	410.7	427.6	407.6	413.4	386.1	351.2	347.0	331.5
Ilgtermiņa / Long-term	944.5	945.4	972.8	969.1	961.4	949.9	973.2	1 029.7	1 070.8	1 105.9	1 149.9	1 203.1	1 275.2	1 276.0	1 176.6
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares															
Valdības sektors / Government	160.9	107.7	102.9	98.9	100.1	127.1	175.1	154.5	138.3	165.0	173.2	201.5	157.4	126.5	192.0
Privātais sektors / Private sector	266.8	254.5	242.1	227.4	219.8	222.6	238.0	229.2	238.5	245.6	254.3	237.8	246.5	241.0	195.3
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	52.0	52.9	50.2	45.4	45.1	39.6	40.0	42.6	43.5	42.5	41.6	40.1	35.9	35.4	30.4
Citas prasības Other claims	10.8	10.9	10.9	10.7	10.7	10.8	10.8	10.8	10.9	10.9	12.5	12.5	12.5	12.5	12.5
Ārvalstu valūta kasēs Vault cash in foreign currencies	58.3	64.9	72.5	62.0	60.8	63.0	60.7	62.4	59.4	65.5	64.9	58.2	67.3	67.0	77.4
Pārējie aktīvi Other assets															
Citi aktīvi Other assets	71.4	82.9	67.3	73.9	74.8	78.5	81.1	84.4	90.9	76.9	98.0	119.5	184.2	172.8	108.3
Ārzemju aktīvi kopā Total foreign assets	4 254.1	4 697.6	5 474.8	5 041.8	4 649.3	4 561.6	5 107.2	5 264.2	5 009.7	4 844.8	5 005.3	4 913.2	4 918.0	5 065.9	4 925.9
Papildposteri Memo items															
Aktīvi pārvaldīšanā Trust assets	275.3	1 221.8	271.2	180.3	193.9	164.8	190.1	219.8	1005.8	195.6	200.9	225.7	224.1	211.1	228.3

11.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Saistības pret MFI Liabilities to MFIs															
Uz nakti / Overnight	318.4	512.3	895.3	326.7	429.9	285.6	402.0	491.0	345.9	416.0	457.2	487.0	437.0	384.6	417.7
Īstermiņa / Short-term	1 841.4	1 898.2	1 497.6	1 861.6	1 516.6	1 362.0	1 267.8	1 248.3	1 217.0	1 195.1	1 268.9	1 342.4	1 558.1	1 526.0	1 463.8
Ilgtermiņa / Long-term	5 425.3	5 417.0	5 512.3	5 813.1	6 076.8	6 549.6	6 774.3	6 715.3	6 971.8	7 016.2	7 071.3	7 282.4	7 379.4	7 449.9	7 425.0
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ne-MFI noguldījumi Non-MFI deposits															
Uz nakti / Overnight	2 556.5	2 748.6	3 114.7	2 927.9	2 786.9	2 643.8	2 849.0	3 273.8	3 192.0	3 022.9	3 055.9	2 828.5	2 669.4	2 788.2	2 312.9
Īstermiņa / Short-term	715.6	630.4	1 095.4	983.7	807.4	746.0	738.9	819.9	749.5	866.8	907.6	953.8	902.8	707.1	930.4
Ilgtermiņa / Long-term	105.0	121.0	128.0	127.3	137.4	139.7	152.1	109.8	110.4	111.4	117.5	117.4	117.1	111.1	107.2
Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice	98.8	108.1	174.8	124.2	130.6	147.6	166.3	145.3	155.2	177.1	184.4	195.5	176.9	148.5	112.8
Pārējie pasīvi Other liabilities															
Citi pasīvi ¹ Other liabilities ¹	313.9	463.2	315.4	324.5	375.4	359.5	497.8	351.9	373.0	327.3	326.9	388.4	517.1	502.3	403.0
Ārzemju pasīvi kopā Total foreign liabilities	11 374.9	11 898.6	12 733.6	12 489.1	12 261.0	12 233.8	12 848.1	13 155.2	13 114.9	13 132.8	13 389.6	13 595.4	13 757.8	13 617.8	13 172.8
Papildposteri Memo items															
Pašīvi pārvaldīšanā Trust liabilities	281.9	1 230.6	252.6	179.1	217.8	193.4	221.0	270.9	1 059.4	247.9	255.6	288.8	295.2	282.2	295.7

¹ T.sk. pakātotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

12. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ATSEVIŠKU BILANCES ĀRZEMJU AKTĪVU UN ĀRZEMJU PASĪVU POSTEŅU VALSTU DALĪJUMS
COUNTRY BREAKDOWN OF MFI (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) SELECTED FOREIGN ASSETS AND FOREIGN LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007				2008			
	1. cetur. Q1	2. cetur. Q2	3. cetur. Q3	4. cetur. Q4	1. cetur. Q1	2. cetur. Q2	3. cetur. Q3	4. cetur. Q4
Ārzemju aktīvi ¹ Foreign assets ¹	4 000.2	4 087.2	4 703.4	5 402.3	4 498.6	4 950.4	4 855.0	4 848.5
ES EU	1 931.9	2 068.5	2 588.7	2 838.1	2 664.9	2 735.6	2 744.8	2 644.9
t.sk. EMS incl. EMU	787.8	945.8	1 227.7	1 145.5	1 323.3	1 413.4	1 507.3	1 198.6
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas Other countries and international institutions	2 068.3	2 018.7	2 114.7	2 564.2	1 833.7	2 214.8	2 110.2	2 203.6
Ārzemju pasīvi ² Foreign liabilities ²	9 801.6	10 405.8	11 648.0	12 733.6	12 233.8	13 114.9	13 595.4	13 172.8
ES EU	6 822.8	7 116.9	8 358.8	8 884.2	8 625.3	9 264.0	9 885.0	9 672.8
t.sk. EMS incl. EMU	2 006.4	2 193.7	2 488.2	2 563.1	3 320.4	3 821.5	4 272.0	3 810.6
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas Other countries and international institutions	2 978.8	3 288.8	3 289.2	3 849.4	3 608.5	3 850.9	3 710.4	3 500.0

¹ Izņemot ārvalstu valūtu kasē.

¹ Excluding vault cash in foreign currencies.

² Izņemot kapitālu un rezerves.

² Excluding capital and reserves.

**13. REZIDENTU FINANŠU IESTĀŽU, NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMU TERMIŅSTRUKTŪRA
(LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)**
**MATURITY PROFILE OF DEPOSITS OF RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS
(IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Noguldījumi uz nakti Overnight deposits															
Summa / Amount	2 787.4	2 727.4	2 864.9	2 735.3	2 654.8	2 663.1	2 633.8	2 626.9	2 699.6	2 664.1	2 608.5	2 531.5	2 430.6	2 333.5	2 307.9
% ¹	55.8	54.3	54.4	52.1	50.8	50.5	49.3	49.6	50.2	49.5	48.6	48.0	47.3	46.5	45.5
Termiņpoguldījumi Time deposits															
Ar termiņu 1–6 mēn. Maturity of 1–6 months															
Summa / Amount	874.5	962.2	1 075.7	1 164.6	1 203.0	1 209.7	1 285.6	1 188.8	1 157.2	1 098.6	1 088.6	1 061.9	1 071.0	1 064.9	1 165.0
% ¹	17.5	19.1	20.4	22.2	23.0	22.9	24.0	22.5	21.5	20.4	20.3	20.1	20.8	21.2	23.0
Ar termiņu 6–12 mēn. Maturity of 6–12 months															
Summa / Amount	659.9	657.8	637.2	632.3	641.1	679.8	701.0	742.9	794.9	858.7	904.7	920.6	924.8	916.8	891.7
% ¹	13.2	13.1	12.1	12.0	12.3	12.9	13.1	14.0	14.8	16.0	16.9	17.5	18.0	18.3	17.6
Ilgtermiņa Long-term															
Summa / Amount	342.5	345.0	360.6	381.9	384.0	383.0	392.4	405.0	405.6	426.0	439.4	441.9	431.3	431.8	439.4
% ¹	6.8	6.8	6.8	7.3	7.3	7.3	7.3	7.7	7.5	7.9	8.2	8.4	8.4	8.6	8.7
Ar termiņu 1–2 gadi Maturity of 1–2 years															
Summa / Amount	191.4	197.8	215.0	239.7	243.2	247.2	256.2	268.4	266.3	280.5	292.5	295.0	284.0	286.3	273.6
% ¹	3.8	3.9	4.1	4.6	4.7	4.7	4.8	5.1	4.9	5.2	5.5	5.6	5.5	5.7	5.4
Ar termiņu ilgāku par 2 gadiem Maturity of over 2 years															
Summa / Amount	151.2	147.2	145.7	142.3	140.8	135.8	136.1	136.6	139.3	145.5	146.9	146.9	147.3	145.5	165.9
% ¹	3.0	2.9	2.8	2.7	2.7	2.6	2.5	2.6	2.6	2.7	2.7	2.8	2.9	2.9	3.3
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Deposits redeemable at notice															
Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months															
Summa / Amount	332.7	332.8	332.8	334.6	340.9	338.7	332.9	330.5	325.2	333.6	324.2	316.0	282.4	266.8	261.2
% ¹	6.7	6.6	6.3	6.4	6.5	6.4	6.2	6.2	6.0	6.2	6.0	6.0	5.5	5.3	5.2
Ilgāku par 3 mēnešiem Over 3 months															
Summa / Amount	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
% ¹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Repo darījumi Repos															
Summa / Amount	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
% ¹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noguldījumi kopā Total deposits	4 997.1	5 025.2	5 271.2	5 248.7	5 223.8	5 274.2	5 345.6	5 294.2	5 382.5	5 381.2	5 365.4	5 271.9	5 140.3	5 013.8	5 065.3

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households.

**14.a FINANŠU IESTĀŽU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY FINANCIAL INSTITUTIONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi / Insurance corporations and pension funds										
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice			Repo darījumi Repos	Latos In lats	
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months				
2007										
X	47.6	82.5	16.5	29.3	0.6	0	0	176.5	138.4	
XI	42.8	88.4	17.1	29.3	0.4	0	0	177.9	148.6	
XII	47.0	89.7	21.0	25.3	0.1	0	0	183.0	140.7	
2008										
I	56.7	72.6	28.9	24.3	0.1	0	0	182.6	145.1	
II	43.1	80.2	29.3	23.6	0.1	0	0	176.4	144.0	
III	39.4	89.3	31.7	23.3	0.2	0	0	183.9	155.3	
IV	43.9	99.4	36.7	23.6	0.2	0	0	203.8	170.3	
V	45.8	109.2	37.7	24.3	0.2	0	0	217.3	178.8	
VI	47.1	116.1	41.5	24.6	0.3	0	0	229.5	191.7	
VII	40.1	125.2	46.8	24.7	0.3	0	0	237.0	201.7	
VIII	41.2	130.0	49.2	24.7	0.4	0	0	245.5	213.0	
IX	40.2	125.9	51.0	26.1	0.6	0	0	243.8	201.1	
X	37.3	124.3	50.1	27.8	0.1	0	0	239.6	197.8	
XI	41.0	125.1	50.1	27.3	0.1	0	0	243.5	195.3	
XII	52.4	130.8	49.2	27.5	0.1	0	0	260.1	211.8	
CFS un finanšu palīgsabiedrības / OFIs and financial auxiliaries										
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice			Repo darījumi Repos	Latos In lats	
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months				
2007										
X	64.6	31.0	0.9	4.1	0.1	0	0	100.7	36.8	
XI	44.2	29.8	0.9	4.4	0.5	0	0	79.7	40.1	
XII	43.3	32.5	1.6	7.6	0.8	0	0	85.7	43.4	
2008										
I	50.2	35.4	1.6	7.3	0.9	0	0	95.5	41.9	
II	38.7	34.1	2.1	7.1	0.8	0	0	82.8	38.9	
III	36.4	33.9	2.2	6.8	1.2	0	0	80.5	39.5	
IV	47.5	39.9	2.2	7.3	1.1	0	0	98.0	49.5	
V	46.3	43.1	3.7	8.2	1.0	0	0	102.2	54.5	
VI	38.8	45.6	4.2	8.3	0.5	0	0	97.4	51.4	
VII	35.1	49.8	4.9	8.8	0.6	0	0	99.1	62.7	
VIII	35.9	49.2	4.3	9.0	0.5	0	0	98.9	55.0	
IX	43.4	54.6	4.7	9.2	1.0	0	0	113.0	60.2	
X	36.9	63.9	4.9	10.1	1.1	0	0	117.0	70.9	
XI	49.6	51.0	5.2	9.8	1.1	0	0	116.7	71.2	
XII	60.5	56.9	5.1	9.9	1.1	0	0	133.5	70.8	

14.b NEFINANŠU SABIEDRĪBU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY NON-FINANCIAL CORPORATIONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Valsts nefinanšu sabiedrības / Public non-financial corporations										
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos	Latos In lats		
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months				
2007										
X	121.5	163.2	4.1	3.8	0.5	0	0	293.1	264.0	
XI	133.9	168.0	4.1	3.8	0.5	0	0	310.2	274.7	
XII	148.2	179.9	4.1	2.9	0.5	0	0	335.7	293.4	
2008										
I	124.0	190.5	4.6	2.9	0.4	0	0	322.4	281.7	
II	130.3	198.0	3.1	2.9	0.4	0	0	334.7	295.8	
III	126.7	223.2	3.1	1.9	0.5	0	0	355.3	311.9	
IV	126.3	234.1	2.9	1.9	0.3	0	0	365.5	312.8	
V	141.2	240.5	2.9	1.9	0.3	0	0	386.8	331.9	
VI	104.3	229.0	2.9	1.9	0.3	0	0	338.4	300.1	
VII	93.0	222.2	3.1	1.9	0.3	0	0	320.5	288.5	
VIII	97.1	208.8	2.9	1.9	0.3	0	0	311.0	286.9	
IX	100.8	190.1	2.9	1.8	0.3	0	0	295.8	276.2	
X	91.1	180.0	0.2	1.7	0.3	0	0	273.2	253.5	
XI	109.8	181.5	0.2	1.7	0.3	0	0	293.5	261.6	
XII	131.2	176.2	1.0	1.7	1.1	0	0	311.2	279.1	
Privātās nefinanšu sabiedrības / Private non-financial corporations										
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos	Latos In lats		
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months				
2007										
X	1 146.1	197.2	11.2	7.7	23.1	0	0	1 385.4	767.3	
XI	1 120.8	241.6	11.4	7.6	24.3	0	0	1 405.8	763.5	
XII	1 244.0	273.9	11.0	7.8	21.5	0	0	1 558.1	863.5	
2008										
I	1 187.2	314.7	11.4	7.5	20.8	0	0	1 541.6	833.5	
II	1 125.8	329.2	12.2	7.7	20.3	0	0	1 495.2	829.2	
III	1 160.9	306.4	13.2	7.9	23.6	0	0	1 512.0	836.3	
IV	1 090.2	363.8	10.5	7.0	19.5	0	0	1 491.1	855.2	
V	1 079.1	312.7	11.6	7.1	16.2	0	0	1 426.7	791.0	
VI	1 120.2	321.3	11.8	7.1	15.2	0	0	1 475.7	822.8	
VII	1 129.2	290.1	13.2	12.1	20.7	0	0	1 465.4	805.1	
VIII	1 109.6	277.2	18.4	12.4	16.7	0	0	1 434.3	787.9	
IX	1 046.4	299.3	18.5	11.9	18.9	0	0	1 395.1	774.0	
X	1 020.9	331.2	18.3	11.9	21.2	0	0	1 403.6	792.4	
XI	983.3	329.5	20.7	12.9	22.5	0	0	1 369.0	740.4	
XII	991.9	381.1	13.7	13.0	16.9	0	0	1 416.7	733.5	

14.c MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY HOUSEHOLDS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Mājsaimniecības / Households										
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice			Repo darījumi Repos	Latos In lats	
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months				
2007										
X	1 407.7	1 060.5	158.6	106.2	308.3	0	0	3 041.4	1 357.0	
XI	1 385.7	1 092.2	164.4	102.1	307.1	0	0	3 051.6	1 363.6	
XII	1 382.4	1 136.9	177.3	102.1	310.0	0	0	3 108.7	1 389.1	
2008										
I	1 317.2	1 183.6	193.2	100.2	312.3	0	0	3 106.5	1 371.9	
II	1 316.9	1 202.6	196.6	99.5	319.2	0	0	3 134.7	1 403.9	
III	1 299.7	1 236.6	197.1	95.8	313.3	0	0	3 142.5	1 416.8	
IV	1 325.9	1 249.4	203.9	96.3	311.8	0	0	3 187.3	1 465.3	
V	1 314.4	1 226.2	212.5	95.1	312.8	0	0	3 161.0	1 440.3	
VI	1 389.2	1 240.2	205.9	97.5	308.9	0	0	3 241.6	1 494.9	
VII	1 366.6	1 270.2	212.6	98.0	311.7	0	0	3 259.1	1 501.8	
VIII	1 324.7	1 328.2	217.7	98.9	306.2	0	0	3 275.6	1 483.2	
IX	1 300.6	1 312.8	217.8	97.9	295.1	0	0	3 224.3	1 454.1	
X	1 244.4	1 296.3	210.5	95.8	259.8	0	0	3 106.9	1 423.9	
XI	1 149.8	1 294.6	210.1	93.7	242.8	0	0	2 991.1	1 323.6	
XII	1 072.0	1 311.6	204.5	113.7	242.0	0	0	2 943.9	1 306.6	

14.d VALDĪBAS UN NEREZIDENTU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY GOVERNMENT AND NON-RESIDENTS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valdības / General government			Nerezidenti / Non-residents					Latots In lats	
	Centrālā valdība Central government	Vietējā valdība Local government	Latots In lats	MFI MFIs	Ne-MFI Non-MFIs	Valdība General government	Pārējās Other			
2007										
X	13.4	258.1	271.6	243.4	7 585.1	3 476.0	4.7	3 471.3	11 061.1	88.9
XI	20.6	261.0	281.6	245.2	7 827.4	3 608.0	4.3	3 603.7	11 435.5	125.3
XII	18.1	211.7	229.8	196.9	7 905.2	4 513.0	3.6	4 509.4	12 418.2	126.1
2008										
I	31.1	222.4	253.5	210.3	8 001.4	4 163.2	3.7	4 159.5	12 164.6	114.5
II	71.1	225.7	296.8	248.1	8 023.3	3 862.3	3.9	3 858.4	11 885.6	110.4
III	85.2	238.5	323.7	244.7	8 197.1	3 677.1	3.6	3 673.5	11 874.3	119.4
IV	87.5	286.1	373.6	269.9	8 444.1	3 906.2	3.6	3 902.6	12 350.3	133.7
V	93.7	297.8	391.5	272.5	8 454.6	4 348.7	3.9	4 344.8	12 803.4	166.4
VI	109.9	281.7	391.6	257.1	8 534.8	4 207.1	12.5	4 194.6	12 741.9	169.2
VII	121.1	270.5	391.6	246.6	8 627.4	4 178.1	2.3	4 175.8	12 805.5	166.9
VIII	134.0	261.5	395.5	237.8	8 797.3	4 265.4	2.5	4 262.9	13 062.7	162.7
IX	135.4	256.4	391.8	234.2	9 111.8	4 095.2	2.9	4 092.3	13 207.0	163.1
X	54.1	264.1	318.2	240.6	9 374.5	3 866.2	2.5	3 863.7	13 240.7	192.7
XI	364.1	273.9	638.0	350.6	9 360.5	3 755.0	2.4	3 752.6	13 115.5	152.4
XII	716.1	197.8	913.9	346.7	9 306.5	3 463.3	1.7	3 461.6	12 769.8	138.8

**15. REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA
(LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)**
**MATURITY PROFILE OF LOANS TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS
(IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Īstermiņa Short-term															
Summa / Amount	1 337.5	1 356.0	1 410.7	1 427.6	1 479.3	1 524.8	1 563.8	1 653.2	1 667.0	1 663.0	1 741.9	1 817.2	1 790.2	1 772.0	1 787.1
% ¹	10.6	10.6	10.8	10.8	11.1	11.3	11.5	11.9	11.8	11.6	12.0	12.5	12.2	12.1	12.2
Ar termiņu 1–5 gadi Maturity of 1–5 years															
Summa / Amount	4 072.4	4 073.0	4 063.6	4 055.7	4 064.6	4 041.0	4 019.2	4 062.7	4 027.0	4 041.1	4 009.2	4 005.9	4 038.5	3 961.5	3 901.4
% ¹	32.1	31.8	31.1	30.8	30.4	29.9	29.4	29.2	28.6	28.3	27.8	27.4	27.5	27.1	26.8
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem Maturity of over 5 years															
Summa / Amount	7 260.3	7 378.1	7 576.3	7 686.1	7 824.4	7 934.2	8 081.1	8 200.7	8 414.5	8 586.8	8 709.5	8 770.9	8 840.2	8 909.5	8 889.2
% ¹	57.3	57.6	58.1	58.4	58.5	58.8	59.1	58.9	59.6	60.1	60.2	60.1	60.3	60.8	61.0
Kredīti kopā Total loans	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	14 290.9	14 460.6	14 594.0	14 668.9	14 643.0	14 577.7

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegtos kredītu atlīkumā.

¹ As percent of total loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households.

**16.a FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSIEGtie KREDĪTI
LOANS TO FINANCIAL INSTITUTIONS AND NON-FINANCIAL CORPORATIONS**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi Insurance corporations and pension funds			CFS un finanšu palīgsabiedrības OFIs and financial auxiliaries			Valsts nefinanšu sabiedrības Public non-financial corporations					Privātās nefinanšu sabiedrības Private non-financial corporations				
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	Latos In lats	Līdz 1 gadam Up to 1 year	Latos In lats	Līdz 1 gadam Up to 1 year	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Latos In lats	Līdz 1 gadam Up to 1 year	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Latos In lats	Līdz 1 gadam Up to 1 year	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Latos In lats			
2007																
X	0.6	5.4	0	100.3	841.9	159.8	41.0	19.3	147.9	208.1	11.1	840.7	2 601.9	2 335.2	5 777.9	866.8
XI	0.6	5.4	0	93.8	831.9	159.3	35.9	19.3	160.9	216.1	11.5	867.2	2 619.2	2 345.8	5 832.1	830.0
XII	0.6	1.9	0	91.3	832.3	156.2	39.3	20.0	190.7	250.0	12.5	927.1	2 613.1	2 437.4	5 977.6	765.6
2008																
I	0.6	1.9	0	79.9	798.6	133.9	19.0	26.5	207.4	252.8	12.7	964.9	2 637.5	2 473.1	6 075.6	722.5
II	0.7	2.1	0	99.1	826.8	126.5	25.0	26.0	209.5	260.5	12.7	983.9	2 651.1	2 523.5	6 158.5	700.4
III	0.6	1.9	0	102.9	836.0	145.2	22.2	29.3	216.7	268.2	13.9	1 022.7	2 614.8	2 567.3	6 204.9	671.0
IV	0.6	2.0	0.1	130.8	875.4	146.8	22.3	27.7	218.5	268.5	13.4	1 041.9	2 603.4	2 645.5	6 290.8	676.8
V	1.5	2.8	0.1	161.1	934.4	180.0	25.3	27.0	218.8	271.1	14.4	1 081.4	2 642.1	2 695.4	6 418.9	712.2
VI	1.9	3.3	0.1	175.3	948.8	180.1	27.3	27.6	226.9	281.9	14.9	1 100.0	2 622.4	2 858.3	6 580.7	724.3
VII	3.0	4.3	0.1	162.4	1 008.8	188.0	30.7	27.7	236.0	294.5	14.9	1 091.0	2 646.9	2 912.4	6 650.3	717.5
VIII	0.4	3.6	0.1	181.3	999.1	184.4	36.0	27.6	243.5	307.1	20.7	1 135.8	2 656.9	2 977.1	6 769.8	714.1
IX	0	3.3	0.1	197.0	980.7	178.1	35.8	32.6	269.0	337.4	21.0	1 186.9	2 687.7	2 986.8	6 861.4	715.9
X	0.1	1.4	0.1	183.7	982.2	193.8	31.2	36.5	277.5	345.2	19.6	1 181.1	2 715.3	3 011.5	6 907.9	686.2
XI	0.1	1.4	0.1	199.3	964.5	193.3	22.3	31.4	288.4	342.1	19.6	1 156.0	2 690.2	3 055.9	6 902.1	694.1
XII	0	1.3	0.1	179.6	895.9	187.3	22.8	29.0	329.4	381.2	17.8	1 180.8	2 660.3	3 055.7	6 896.8	696.8

16.b MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIETIE KREDĪTI
LOANS TO HOUSEHOLDS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Mājsaimniecības / Households													Latos In lats
	Patēriņa kredīti Consumer credit				Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Pārējie kredīti Other lending					
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years		
2007														
X	710.2	222.6	285.0	202.5	4 580.9	45.7	513.0	4 022.2	545.7	86.5	194.9	264.3	5 836.8	901.5
XI	721.8	222.8	286.3	212.8	4 654.8	51.7	496.7	4 106.5	544.8	83.6	196.8	264.4	5 921.5	875.8
XII	721.0	212.6	284.0	224.3	4 710.4	57.7	485.5	4 167.2	557.4	82.0	206.4	269.0	5 988.8	851.5
2008														
I	719.2	219.6	267.9	231.7	4 748.0	58.5	473.5	4 216.1	573.4	85.1	219.3	268.9	6 040.5	840.5
II	734.9	222.2	270.4	242.2	4 814.8	62.0	463.5	4 289.3	570.7	86.4	218.0	266.4	6 120.4	827.1
III	727.1	226.9	270.0	230.2	4 856.1	63.8	456.6	4 335.7	605.9	85.8	231.3	288.9	6 189.1	824.1
IV	739.9	231.9	273.7	234.3	4 886.4	53.8	447.4	4 385.1	601.2	82.4	229.0	289.8	6 227.5	823.7
V	761.7	243.4	274.6	243.7	4 925.2	56.0	434.4	4 434.8	602.4	84.4	226.4	291.6	6 289.4	828.1
VI	767.9	244.5	272.7	250.7	4 949.9	58.4	420.8	4 470.7	576.1	59.5	227.9	288.7	6 293.8	823.3
VII	777.1	250.3	268.5	258.3	4 981.2	62.7	406.2	4 512.3	574.8	63.0	223.4	288.4	6 333.1	823.4
VIII	789.3	258.0	263.3	268.0	5 018.8	68.1	398.1	4 552.6	573.1	62.3	220.0	290.7	6 381.2	828.4
IX	798.0	264.2	257.6	276.3	5 036.7	72.1	386.6	4 578.0	576.5	61.1	218.0	297.5	6 411.3	829.5
X	799.8	266.0	251.3	282.5	5 066.0	74.3	384.3	4 607.4	566.4	53.8	215.9	296.7	6 432.2	826.2
XI	795.0	263.8	246.7	284.4	5 071.9	77.3	384.6	4 610.0	566.1	53.3	187.9	324.9	6 433.0	818.3
XII	793.1	265.8	238.8	288.4	5 054.5	87.4	383.8	4 583.3	554.8	50.6	177.1	327.1	6 402.4	808.2

16.c VALDĪBAI UN NEREZIDENTIEM IZSNIETIE KREDĪTI
LOANS TO GOVERNMENT AND NON-RESIDENTS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valdība General government			Nerezidenti Non-residents					Latos In lats	
	Centrālā valdība Central government	Vietējā valdība Local government	Latos In lats	MFI MFIs	Ne-MFI Non-MFIs	Valdība General government	Pārējās Other			
2007										
X	0.2	71.4	71.6	8.8	1 659.3	1 299.4	2.4	1 297.0	2 958.7	132.0
XI	13.6	71.8	85.3	9.4	2 156.5	1 310.2	2.4	1 307.9	3 466.7	158.9
XII	13.4	60.3	73.7	9.3	2 943.7	1 350.8	0.8	1 350.0	4 294.4	173.8
2008										
I	13.4	60.6	74.0	8.7	2 582.5	1 345.2	0.8	1 344.5	3 927.7	185.1
II	0.1	60.5	60.6	7.7	2 202.5	1 362.2	0.8	1 361.5	3 564.7	181.6
III	0.3	59.8	60.1	7.6	2 109.9	1 353.0	0.8	1 352.2	3 462.9	197.1
IV	0.2	59.9	60.1	7.9	2 522.7	1 384.1	0.8	1 383.3	3 906.7	166.4
V	0.4	69.5	69.9	7.0	2 631.6	1 440.4	0.8	1 439.6	4 071.9	161.3
VI	0.5	72.8	73.2	6.9	2 322.4	1 498.4	0.8	1 497.7	3 820.8	145.0
VII	0.2	73.0	73.2	6.7	2 109.3	1 513.5	0.8	1 512.7	3 622.7	159.8
VIII	0.1	73.3	73.4	6.8	2 172.9	1 563.3	0.8	1 562.5	3 736.2	123.6
IX	84.6	73.0	157.6	7.1	2 042.6	1 589.3	0.8	1 588.5	3 631.8	129.2
X	84.8	76.0	160.8	6.7	1 978.0	1 626.4	0.8	1 625.6	3 604.4	98.4
XI	91.8	78.8	170.6	6.7	2 191.4	1 623.0	0.8	1 622.3	3 814.5	151.8
XII	91.5	76.6	168.1	6.2	2 224.7	1 508.1	0.6	1 507.5	3 732.8	144.6

17. FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBA¹
LOANS TO FINANCIAL INSTITUTIONS AND NON-FINANCIAL CORPORATIONS IN THE NATIONAL ECONOMY¹

(2008. gada 4. cet. beigās, milj. latu; struktūra, %)
(at end of Q4 2008, in millions of lats; structure, %)

	Ar atlikušo atmaksas termiņu līdz 1 gadam With residual maturity of up to 1 year				Ar atlikušo atmaksas termiņu no 1 līdz 5 gadiem With residual maturity of over 1 and up to 5 years				Ar atlikušo atmaksas termiņu ilgāku par 5 gadiem With residual maturity of over 5 years				Kredīti kopā Total loans			
	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%
	Kopā Total	2 973.2	100.0	576.1	100.0	2 121.2	100.0	203.8	100.0	3 082.9	100.0	122.0	100.0	8 177.3	100.0	901.9
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība Agriculture, forestry and fishing	105.2	3.5	38.4	6.7	131.5	6.2	36.1	17.7	135.1	4.4	26.8	22.0	371.8	4.5	101.3	11.2
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	3.5	0.1	0.6	0.1	6.2	0.3	0.5	0.3	7.3	0.2	0.8	0.7	17.0	0.2	1.9	0.2
C Apstrādes rūpniecība Manufacturing	474.4	16.0	117.0	20.3	244.5	11.5	11.9	5.8	422.9	13.7	11.9	9.7	1 141.8	14.0	140.8	15.6
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicjonēšana Electricity, gas, steam and air conditioning supply	82.1	2.8	13.4	2.3	23.4	1.1	4.0	2.0	190.3	6.2	10.6	8.7	295.8	3.6	28.0	3.1
E Ūdens apgāde; noteikudeju, atkritumu apsaimniekošana un sanācīja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	4.4	0.1	3.0	0.5	13.9	0.7	8.0	3.9	10.9	0.4	0.3	0.2	29.2	0.3	11.3	1.2
F Būvniecība Construction	256.5	8.6	32.9	5.7	227.6	10.7	23.9	11.7	305.9	9.9	11.4	9.3	790.0	9.6	68.2	7.6
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	465.8	15.7	127.7	22.2	265.1	12.5	35.9	17.6	248.4	8.1	17.6	14.4	979.3	12.0	181.2	20.1
H Transports un glabāšana Transportation and storage	84.9	2.8	11.1	1.9	98.4	4.7	3.3	1.6	217.1	7.0	0.8	0.7	400.4	4.9	15.2	1.7
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi Accommodation and food service activities	6.6	0.2	1.3	0.2	12.2	0.6	0.3	0.2	30.6	1.0	0.2	0.2	49.4	0.6	1.8	0.2
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi Information and communication	28.9	1.0	5.9	1.0	50.6	2.4	2.7	1.3	115.6	3.8	4.1	3.4	195.1	2.4	12.7	1.4
K Finanšu un apdrošināšanas darbības Financial and insurance activities	449.9	15.1	180.0	31.2	313.4	14.8	50.5	24.8	240.9	7.8	7.2	5.9	1 004.2	12.3	237.7	26.4
L Operācijas ar nekustamo īpašumu Real estate activities	915.0	30.8	18.1	3.1	646.3	30.5	16.5	8.1	907.6	29.4	26.0	21.3	2 468.9	30.2	60.6	6.7
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi Professional, scientific and technical activities	9.0	0.3	0.9	0.2	4.6	0.2	1.0	0.5	8.4	0.3	0.1	0.1	22.0	0.3	2.0	0.2
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība Administrative and support service activities	15.2	0.5	7.2	1.3	19.5	0.9	0.8	0.4	55.6	1.8	0.9	0.7	90.3	1.1	8.9	1.0
O Valsts pārvalde un aizsardzība; obligāta sociālā apdrošināšana Public administration and defence; compulsory social security	0.8	0	0.3	0.1	2.6	0.1	0	0	67.3	2.2	0.2	0.2	70.7	0.9	0.5	0.1
P Izglītība Education	1.6	0.1	0.7	0.1	2.1	0.1	0.2	0.1	3.0	0.1	0	0	6.7	0.1	0.9	0.1
Q Veselība un sociālā aprūpe Human health and social work activities	2.1	0.1	0.5	0.1	9.1	0.4	1.1	0.5	12.6	0.4	1.1	0.9	23.8	0.3	2.7	0.3
R Māksla, izklaide un atpūta Arts, entertainment and recreation	11.2	0.4	3.0	0.5	15.6	0.7	2.5	1.2	22.6	0.7	0.5	0.4	49.4	0.6	6.0	0.7
S Citi pakalpojumi Other service activities	56.1	1.9	14.1	2.5	34.6	1.6	4.6	2.3	80.8	2.6	1.5	1.2	171.5	2.1	20.2	2.2

¹ Sākot ar 2008. gada 1. ceturksni, nozaru dalījums veidots saskaņā ar ES Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas aktualizēto versiju (NACE 2. red.).

¹ As of the first quarter of 2008, the sectoral breakdown is given according to the revised version of the EU statistical Classification of Economic Activities (NACE Rev. 2).

18. REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSniegto kredītu veidi
LENDING TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Komerckredīts Commercial credit	2 335.4	2 350.7	2 398.2	2 406.5	2 459.4	2 441.7	2 473.7	2 603.5	2 643.8	2 705.7	2 756.0	2 800.9	2 810.7	2 785.6	2 712.1
Industriālais kredīts Industrial credit	1 654.5	1 679.8	1 726.8	1 743.0	1 769.4	1 798.1	1 839.4	1 635.6	1 668.7	1 703.6	1 731.5	1 762.9	1 785.9	1 811.2	1 863.1
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	41.6	38.4	38.8	36.8	33.8	32.7	28.7	33.2	36.2	38.8	37.5	32.1	16.1	11.9	9.9
Finanšu noma Financial leasing	23.3	23.2	23.2	22.9	23.0	21.7	21.3	20.9	20.4	19.8	19.1	18.7	18.4	17.9	18.3
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	598.7	608.6	615.5	626.3	637.2	648.9	655.4	666.2	669.5	672.9	678.8	681.3	680.2	676.0	668.7
Hipotēku kredīts Mortgage loans	7 144.7	7 240.6	7 359.9	7 429.2	7 533.5	7 618.7	7 700.2	7 981.0	8 103.4	8 172.6	8 251.4	8 300.6	8 325.6	8 309.7	8 287.2
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	13.4	10.9	9.0	8.2	7.9	7.8	7.7	7.1	7.2	7.1	7.0	6.9	6.5	6.2	6.1
Tranzītkredīts Transit credit	0.8	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5
Pārējie kredīti Other credit	857.8	854.1	878.4	895.8	903.4	929.7	937.0	968.4	958.7	969.8	978.7	990.1	1 025.1	1 023.9	1 011.9
Kredīti kopā Total loans	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	14 290.9	14 460.6	14 594.0	14 668.9	14 643.0	14 577.7

19.a NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI
HOLDINGS OF SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Neakciju vērtspapīri Securities other than shares										
	MFI MFIs		Valdības General government		Pārējo rezidentu Other residents		Nerezidentu Non-residents		Latos In lats	
	t.sk. ilgtermiņa incl. long-term									
2007										
X	70.1	65.4	229.7	222.0	0.7	0.7	1 048.0	1 029.3	1 348.6	249.9
XI	72.7	67.9	233.1	225.5	3.2	3.2	964.7	944.3	1 273.7	253.6
XII	68.7	63.8	239.9	232.5	0.9	0.7	925.4	904.7	1 235.0	259.4
2008										
I	69.0	64.1	235.6	228.4	0.7	0.7	867.8	845.0	1 173.2	255.7
II	69.0	64.0	239.2	228.0	0.8	0.7	839.1	816.5	1 148.0	263.5
III	71.2	66.2	262.7	246.1	0.8	0.8	852.6	825.8	1 187.2	274.0
IV	82.8	75.8	279.3	250.3	0.8	0.8	939.4	911.3	1 302.3	293.8
V	82.6	75.6	300.0	251.3	0.8	0.8	923.7	900.0	1 307.1	314.3
VI	58.5	58.1	315.5	257.8	1.1	0.8	916.2	892.4	1 291.4	324.3
VII	71.6	71.1	327.8	258.1	0.8	0.8	958.7	937.0	1 358.9	338.6
VIII	80.6	80.2	333.9	261.5	0.6	0.6	983.9	961.6	1 399.0	342.5
IX	42.2	41.7	332.9	263.3	0.6	0.6	982.8	957.8	1 358.4	347.6
X	44.6	44.2	383.0	262.2	0.6	0.6	944.4	923.2	1 372.6	403.3
XI	44.0	43.5	779.0	259.6	0.7	0.7	894.2	874.8	1 717.8	801.1
XII	43.1	42.6	1 013.9	262.4	0.6	0.6	896.2	877.8	1 953.8	803.6

19.b AKCIJU UN CITU KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI
HOLDINGS OF SHARES AND OTHER EQUITY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri Shares and other equity							
	MFI MFIs	Pārējo rezidentu Other residents		Nerezidentu Non-residents		Latos In lats	
		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term	t.sk. ilgtermiņa incl. long-term	t.sk. ilgtermiņa incl. long-term	t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		
2007							
X	0	53.4		117.6		171.0	105.7
XI	0	53.5		118.4		171.9	105.8
XII	0	54.0		115.2		169.3	106.1
2008							
I	0	60.1		110.4		170.5	111.5
II	0	58.4		109.9		168.4	109.7
III	0	58.4		104.7		163.1	109.6
IV	0	60.0		119.1		179.2	113.7
V	0	60.4		121.7		182.1	113.9
VI	0	60.6		122.5		183.1	115.9
VII	0	61.2		121.0		182.2	115.5
VIII	0	59.9		122.3		182.2	117.1
IX	0	62.5		120.9		183.4	120.4
X	0	63.3		117.8		181.1	121.4
XI	0	62.8		117.4		180.1	121.2
XII	0	71.4		111.2		182.6	119.6

20.a REZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF RESIDENT DEPOSITS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs				Nc-MFI Non-MFIs			
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)		
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies			Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies	
2007								
X	534.2	58.7	41.3	29.9	11.2	5 268.6	53.3	46.7
XI	563.3	60.5	39.5	23.0	16.1	5 306.8	53.4	46.6
XII	591.6	47.2	52.8	35.7	15.5	5 501.0	53.2	46.8
2008								
I	556.1	52.2	47.8	30.8	16.6	5 502.2	52.4	47.6
II	548.6	49.6	50.4	32.2	17.9	5 520.6	53.6	46.4
III	532.4	50.2	49.8	31.2	16.7	5 597.9	53.7	46.3
IV	541.1	49.6	50.4	38.2	12.0	5 719.2	54.6	45.4
V	542.9	46.5	53.5	38.9	13.3	5 685.7	54.0	46.0
VI	610.8	49.2	50.8	32.2	14.6	5 774.1	54.0	46.0
VII	573.1	44.8	55.2	34.7	20.2	5 772.7	53.8	46.2
VIII	666.9	50.4	49.6	33.7	12.8	5 760.9	53.2	46.8
IX	513.6	45.5	54.5	39.8	14.4	5 663.7	53.0	47.0
X	639.3	60.8	39.2	26.1	12.0	5 458.5	54.6	45.4
XI	1 031.9	76.4	23.6	17.2	6.4	5 651.8	52.1	47.9
XII	982.9	60.4	39.6	33.1	6.5	5 979.2	49.3	50.7
								45.1
								5.0

20.b NEREZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF NON-RESIDENT DEPOSITS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs				Nc-MFI Non-MFIs					
Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				
	Latlos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	Latlos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies			
2007										
X	7 585.1	0.6	99.4	96.6	1.1	3 476.0	1.3	98.7	24.0	69.6
XI	7 827.4	1.0	99.0	96.8	0.7	3 608.0	1.3	98.7	25.2	64.8
XII	7 905.2	0.9	99.1	96.5	0.8	4 513.0	1.2	98.8	23.8	70.8
2008										
I	8 001.4	0.7	99.3	96.5	0.8	4 163.2	1.4	98.6	25.7	66.6
II	8 023.3	0.7	99.3	96.9	0.6	3 862.3	1.4	98.6	28.4	65.0
III	8 197.1	0.7	99.3	97.0	0.7	3 677.1	1.6	98.4	30.0	63.7
IV	8 444.1	0.8	99.2	96.1	0.7	3 906.2	1.6	98.4	28.9	64.9
V	8 454.6	1.1	98.9	95.9	0.8	4 348.7	1.6	98.4	28.2	64.9
VI	8 534.8	1.1	98.9	95.7	1.1	4 207.1	1.7	98.3	28.7	63.5
VII	8 627.4	0.9	99.1	95.9	1.1	4 178.1	2.2	97.8	31.7	58.5
VIII	8 797.3	1.0	99.0	95.5	1.0	4 265.4	1.8	98.2	35.8	56.9
IX	9 111.8	1.0	99.0	95.2	1.2	4 095.2	1.8	98.2	30.9	61.8
X	9 374.5	1.3	98.7	94.1	1.7	3 866.2	1.9	98.1	29.9	64.1
XI	9 360.5	1.0	99.0	94.3	2.1	3 755.0	1.7	98.3	27.4	66.8
XII	9 306.5	1.0	99.0	95.1	1.9	3 463.3	1.4	98.6	29.2	66.2

20.c REZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF LOANS TO RESIDENTS

(perioda beigās)
(at end of period)

Ne-MFI Non-MFI						
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies	t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2007						
X	12 741.8	15.3	84.7	82.0		2.2
XI	12 892.5	14.6	85.4	82.5		2.3
XII	13 124.3	13.7	86.3	83.4		2.4
2008						
I	13 243.4	13.0	87.0	84.1		2.3
II	13 428.9	12.5	87.5	84.6		2.3
III	13 560.1	12.3	87.7	84.9		2.3
IV	13 724.2	12.2	87.8	85.0		2.3
V	13 986.4	12.4	87.6	84.7		2.3
VI	14 181.7	12.3	87.7	84.9		2.2
VII	14 364.0	12.2	87.8	85.0		2.2
VIII	14 534.0	12.1	87.9	84.9		2.4
IX	14 751.6	11.9	88.1	85.1		2.4
X	14 829.7	11.7	88.3	85.0		2.6
XI	14 813.6	11.7	88.3	85.0		2.6
XII	14 745.8	11.6	88.4	85.2		2.4

20.d NEREZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF LOANS TO NON-RESIDENTS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā ¹ In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā ¹ In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2007										
X	1 659.3	5.6	94.4	17.5	64.0	1 299.4	3.1	96.9	49.2	45.7
XI	2 156.5	5.5	94.5	19.4	62.8	1 310.2	3.1	96.9	49.8	45.3
XII	2 943.7	4.6	95.4	16.1	70.7	1 350.8	2.9	97.1	49.5	45.9
2008										
I	2 582.5	5.7	94.3	17.8	64.2	1 345.2	2.9	97.1	48.9	46.4
II	2 202.5	6.5	93.5	22.3	60.3	1 362.2	2.9	97.1	47.3	48.5
III	2 109.9	7.5	92.5	24.7	57.7	1 353.0	2.9	97.1	48.2	47.7
IV	2 522.7	5.0	95.0	25.6	59.8	1 384.1	2.8	97.2	48.1	48.0
V	2 631.6	4.6	95.4	25.0	59.8	1 440.4	2.7	97.3	47.1	49.3
VI	2 322.4	4.4	95.6	26.3	58.2	1 498.4	2.8	97.2	45.7	50.6
VII	2 109.3	5.6	94.4	26.6	53.0	1 513.5	2.7	97.3	45.6	50.7
VIII	2 172.9	3.8	96.2	40.3	44.9	1 563.3	2.7	97.3	44.2	52.1
IX	2 042.6	4.5	95.5	31.7	53.9	1 589.3	2.4	97.6	43.9	52.8
X	1 978.0	3.0	97.0	30.3	59.5	1 626.4	2.4	97.6	42.7	54.2
XI	2 191.4	5.2	94.8	27.9	60.6	1 623.0	2.3	97.7	41.7	55.3
XII	2 224.7	4.8	95.2	40.7	50.0	1 508.1	2.5	97.5	44.6	52.3

20.e REZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF HOLDINGS OF RESIDENT SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs				Nc-MFI Non-MFIs			
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)	Ārvalstu valūtā In foreign currencies	
		Latos In lats	t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD		Latos In lats	t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD
2007								
X	70.1	21.6	78.4	75.2	3.2	230.5	94.4	5.6
XI	72.7	21.1	78.9	75.8	3.1	236.3	93.5	6.5
XII	68.7	20.6	79.4	76.1	3.3	240.9	94.6	5.4
2008								
I	69.0	20.6	79.4	76.0	3.3	236.4	94.8	5.2
II	69.0	20.6	79.4	76.3	3.1	240.0	96.3	3.7
III	71.2	17.6	82.4	80.0	2.3	263.4	90.7	9.3
IV	82.8	16.8	83.2	80.7	2.5	280.0	91.1	8.9
V	82.6	17.0	83.0	80.4	2.6	300.8	91.7	8.3
VI	58.5	13.9	86.1	82.5	3.6	316.6	92.1	7.9
VII	71.6	11.5	88.5	85.6	2.9	328.6	93.6	6.4
VIII	80.6	8.7	91.3	88.2	3.0	334.5	93.5	6.5
IX	42.2	17.0	83.0	77.1	5.9	333.5	95.2	4.8
X	44.6	24.9	75.1	69.0	6.1	383.6	96.9	3.1
XI	44.0	23.9	76.1	69.9	6.2	779.6	98.7	1.3
XII	43.1	24.5	75.5	69.6	5.9	1 014.5	76.1	23.9

20.f NEREZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF HOLDINGS OF NON-RESIDENT SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2007										
X	620.4	1.4	98.6	40.0	56.3	427.7	2.0	98.0	27.8	64.8
XI	602.5	1.4	98.6	45.3	51.0	362.2	2.4	97.6	33.7	56.7
XII	580.4	1.5	98.5	47.3	49.3	345.0	2.6	97.4	33.6	56.1
2008										
I	541.5	1.6	98.4	47.5	48.8	326.4	2.7	97.3	35.9	53.3
II	519.2	1.7	98.3	47.3	48.9	319.9	3.0	97.0	36.6	52.1
III	502.9	1.7	98.3	50.2	46.0	349.6	4.0	96.0	36.9	51.0
IV	526.3	1.6	98.4	50.2	46.1	413.1	3.9	96.1	32.4	56.3
V	540.0	1.6	98.4	53.2	42.7	383.8	4.2	95.8	34.1	53.9
VI	539.4	1.6	98.4	54.1	41.8	376.8	4.3	95.7	37.1	49.6
VII	548.0	1.5	98.5	54.3	41.6	410.6	3.5	96.5	34.1	53.5
VIII	556.5	1.5	98.5	54.3	41.9	427.4	3.3	96.7	33.5	53.9
IX	543.5	1.6	98.4	55.9	39.9	439.3	3.3	96.7	30.0	57.2
X	540.5	1.1	98.9	53.9	42.7	403.9	3.7	96.3	27.1	59.1
XI	526.7	1.1	98.9	54.8	42.0	367.5	4.1	95.9	27.3	57.7
XII	508.9	1.1	98.9	58.6	38.3	387.3	3.9	96.1	21.5	66.7

20.g MFI EMITĒTO PARĀDA VĒRTSPAPĪRU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF DEBT SECURITIES ISSUED BY MFIs

(perioda beigās)
(at end of period)

	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			Ārvalstu valūtā In foreign currencies
		Latlos In lats			
2007					
X	342.0			11.8	88.2
XI	339.1			11.0	89.0
XII	314.7			11.9	88.1
2008					
I	317.8			11.8	88.2
II	318.9			11.7	88.3
III	309.2			10.5	89.5
IV	308.3			9.7	90.3
V	317.6			9.5	90.5
VI	225.4			8.9	91.1
VII	226.9			8.8	91.2
VIII	225.3			7.1	92.9
IX	183.2			8.7	91.3
X	175.5			9.1	90.9
XI	178.4			9.0	91.0
XII	178.9			9.0	91.0

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARIJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)

	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations				Repo darījumi Repos	
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity				
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years		
2007												
X	0.71	8.34	7.90	7.21	6.82	–	2.52	7.88	7.69	–	–	
XI	0.60	8.20	8.31	7.32	6.93	–	2.10	7.55	6.72	x	–	
XII	0.58	8.65	10.58	5.43	6.47	–	1.98	7.27	x	x	–	
2008												
I	0.64	8.35	10.59	5.00	6.14	–	2.40	7.19	11.19	6.90	–	
II	0.89	7.49	10.61	7.23	5.80	x	1.36	5.45	10.36	8.88	–	
III	0.91	7.77	10.82	8.43	5.17	–	1.31	4.94	8.37	x	–	
IV	0.94	6.76	10.90	7.83	5.07	–	1.24	4.91	8.53	7.42	–	
V	1.05	6.42	9.78	7.13	4.67	–	1.32	4.92	8.59	x	–	
VI	1.01	6.84	9.71	6.96	4.42	–	1.30	4.86	8.89	x	–	
VII	1.09	6.62	9.28	7.46	4.41	–	1.26	4.06	8.37	x	–	
VIII	1.15	6.55	8.96	8.17	4.14	–	1.22	4.39	8.35	x	–	
IX	1.26	6.56	9.08	7.44	4.46	–	2.18	5.16	8.45	x	–	
X	1.25	7.49	8.75	7.61	4.71	–	2.61	6.82	8.86	x	–	
XI	1.11	7.97	9.53	9.16	5.03	–	2.43	7.41	9.04	x	–	
XII	0.93	9.37	10.76	10.16	5.43	–	1.59	9.74	11.12	x	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlirkums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati sumēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegti kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)

Norēķinu konta debeta atlīkums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Patēriņa kredīti Consumer credit				Citi kredīti procentu likmes darības sākotnējā perioda dalījumā Other lending by initial rate fixation		
	Procentu likmes darības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation				Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Procentu likmes darības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	
	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year				
2007											
X	21.25	13.21	13.72	x	9.60	12.56	19.67	18.33	19.41	13.20	17.29
XI	21.34	14.69	15.19	x	x	14.73	20.00	18.67	19.75	7.25	12.40
XII	21.79	14.30	12.63	x	6.55	12.14	20.05	17.35	18.97	10.85	10.65
2008											
I	21.66	10.64	16.54	x	x	11.58	20.09	19.32	20.17	6.86	11.71
II	21.93	11.79	10.47	x	x	10.37	19.65	18.87	19.82	7.52	12.79
III	22.08	9.03	11.47	x	x	9.11	19.61	19.00	19.84	11.01	11.57
IV	21.06	9.16	12.02	x	x	9.36	19.09	18.60	19.32	8.91	11.92
V	22.30	9.12	9.52	8.19	x	9.12	17.39	19.08	18.90	7.24	8.31
VI	22.33	8.69	9.31	x	x	8.98	19.15	18.96	19.43	11.22	10.53
VII	22.48	9.08	11.19	x	11.34	9.22	19.79	19.28	19.93	10.90	12.86
VIII	22.41	9.60	10.43	6.94	7.33	9.38	16.92	19.43	18.43	8.09	10.73
IX	22.41	9.52	9.51	7.98	10.12	9.54	18.69	19.01	19.38	7.75	10.31
X	22.46	11.11	10.29	8.08	11.51	10.99	18.92	19.40	19.75	11.81	15.40
XI	22.50	12.77	6.88	8.06	x	12.06	19.40	18.66	19.42	13.64	14.77
XII	24.25	16.69	—	x	x	16.32	20.12	15.60	18.06	17.70	14.62

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlīkums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksas par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.

² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

**21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
(TURPINĀJUMS)**
**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)**

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegtu kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalijumā		Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalijumā		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalijumā	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
2007							
X	10.73	15.07	10.20	12.20	x	10.12	x
XI	10.09	14.64	13.56	11.30	x	10.96	-
XII	9.97	12.32	11.70	11.36	x	x	-
2008							
I	9.96	14.20	11.82	11.14	x	7.06	x
II	7.32	14.24	10.94	10.99	x	x	-
III	7.38	13.34	12.03	10.30	x	x	-
IV	7.15	11.62	10.80	9.30	x	4.81	x
V	6.63	10.34	10.66	11.43	-	x	-
VI	6.86	10.90	10.47	9.36	x	6.72	x
VII	6.90	10.54	9.48	8.68	-	x	-
VIII	6.99	10.36	10.62	9.23	x	6.14	-
IX	9.07	11.57	9.62	9.10	-	7.03	-
X	10.49	14.00	9.02	9.97	-	11.65	-
XI	14.00	13.49	9.99	13.61	x	x	x
XII	11.39	14.30	11.98	14.31	x	x	x

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlakumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)										
Mājsaimniecību Households						Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations			Repo darījumi Repos	
Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	
	Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2007										
X	0.71	6.49	5.31	6.82	—	2.52	8.11	5.47	—	
XI	0.60	7.01	5.33	6.93	—	2.10	8.49	5.47	—	
XII	0.58	7.67	5.39	6.47	—	1.98	8.50	5.47	—	
2008										
I	0.64	7.93	5.37	6.14	—	2.40	8.69	5.45	—	
II	0.89	8.04	5.39	5.80	x	1.36	8.42	5.47	—	
III	0.91	8.14	5.43	5.17	—	1.31	8.27	5.36	—	
IV	0.94	8.12	5.35	5.07	—	1.24	7.53	5.40	—	
V	1.05	8.11	5.36	4.67	—	1.32	6.98	5.52	—	
VI	1.01	8.07	5.41	4.42	—	1.30	7.17	5.52	—	
VII	1.09	8.01	5.50	4.41	—	1.26	6.97	5.54	—	
VIII	1.15	7.74	5.22	4.14	—	1.22	7.00	5.54	—	
IX	1.26	7.97	5.57	4.46	—	2.18	7.21	5.58	—	
X	1.25	8.04	5.62	4.71	—	2.61	7.56	5.58	—	
XI	1.11	8.22	5.71	5.03	—	2.43	8.30	5.70	—	
XII	0.93	8.68	8.14	5.43	—	1.59	10.32	6.24	—	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlakums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summiēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

**21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARIJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
(TURPINĀJUMS)**
**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)**

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)

Kredīti mājsaimniecībām Loans to households										Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations			
Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity				Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity				Ar termiņu With maturity					
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years				
2007													
X	11.84	10.29	10.20	20.33	17.27	8.67	11.47	11.99	9.65				
XI	13.04	10.80	10.63	20.45	17.50	8.94	11.59	12.83	9.89				
XII	11.22	10.82	10.54	20.89	17.53	9.11	11.35	13.14	9.77				
2008													
I	11.76	10.20	9.97	20.76	17.23	9.64	10.87	12.36	9.83				
II	13.97	9.70	9.39	21.06	17.52	9.57	8.82	11.19	9.13				
III	13.42	9.15	8.71	21.15	17.50	9.47	8.56	9.91	8.52				
IV	14.40	8.64	8.18	20.39	17.49	9.29	7.92	9.04	8.01				
V	15.07	8.35	7.87	21.31	17.43	9.31	7.34	8.38	7.66				
VI	14.87	8.31	7.79	21.38	17.44	9.55	7.54	8.27	7.47				
VII	14.85	8.24	7.75	21.44	17.00	8.98	7.56	8.26	7.46				
VIII	20.44	8.27	7.79	21.37	16.95	9.47	7.65	8.32	7.49				
IX	20.22	8.12	7.82	21.33	16.81	9.98	8.96	8.39	7.47				
X	21.39	8.86	8.43	21.42	17.46	10.38	10.68	9.63	8.03				
XI	22.52	9.49	9.25	21.48	17.49	10.87	13.25	11.32	8.79				
XII	24.05	10.99	10.42	23.00	17.70	11.13	12.86	13.03	10.09				

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

**21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS**

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)												
	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations				<i>Repo darījumi Repos</i>	
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity				
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years		
2007												
X	1.56	4.13	4.68	7.77	4.10	–	1.61	3.91	5.64	x	–	
XI	1.46	4.23	5.09	5.65	4.10	–	1.65	4.02	4.47	x	–	
XII	1.51	4.35	4.63	2.75	4.11	–	1.49	4.03	4.69	x	–	
2008												
I	1.60	4.36	5.04	5.46	4.13	–	1.60	3.92	x	x	–	
II	1.55	4.30	4.69	5.28	4.16	x	1.77	3.88	x	4.18	–	
III	1.63	4.45	5.01	4.49	4.09	–	1.69	3.80	5.77	4.44	–	
IV	1.66	4.40	6.69	4.43	4.15	–	1.75	4.12	6.41	4.32	–	
V	1.70	4.39	5.01	6.24	4.17	–	1.87	4.09	1.16	5.26	–	
VI	1.69	4.51	5.98	6.62	4.14	–	1.93	4.09	x	4.73	–	
VII	1.76	4.72	5.63	5.20	4.22	–	2.01	4.25	4.67	x	–	
VIII	1.84	4.57	6.00	5.50	4.18	–	2.10	4.32	x	x	–	
IX	1.94	4.33	6.19	5.82	4.44	–	1.91	4.28	6.03	x	–	
X	1.84	4.27	7.18	5.46	4.51	–	1.87	4.07	x	x	–	
XI	1.65	3.79	6.23	6.05	4.56	–	1.39	3.47	5.48	6.62	–	
XII	1.33	3.61	7.27	4.75	4.34	–	1.04	3.33	5.49	x	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlukums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati sumēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

**21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARIJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
(TURPINĀJUMS)**
**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)**

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegtu kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)

Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Patēriņa kredīti Consumer credit				Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other lending by initial rate fixation		
	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation				Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	
	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	
2007											
X	10.18	6.18	6.52	5.96	6.34	6.40	7.35	7.03	7.42	7.12	6.93
XI	10.68	6.22	6.34	5.86	6.28	6.37	7.68	7.15	7.71	6.74	6.59
XII	9.98	6.47	6.52	6.03	6.37	6.57	7.78	7.11	7.67	7.02	7.34
2008											
I	10.14	6.25	6.29	6.75	6.39	6.38	8.61	7.14	7.70	6.90	7.66
II	9.22	6.08	6.17	6.26	6.21	6.20	7.80	7.22	7.69	7.24	6.78
III	9.31	6.04	6.01	5.81	6.34	6.12	7.57	7.76	8.05	6.64	7.68
IV	10.49	6.32	6.10	6.21	6.45	6.33	8.82	7.76	8.35	7.24	7.69
V	9.70	6.51	6.35	6.70	6.79	6.57	8.70	8.25	8.64	7.01	8.66
VI	11.04	7.01	6.98	5.84	7.22	7.09	8.75	8.26	8.75	7.47	10.60
VII	10.91	6.78	6.89	6.61	7.69	6.94	8.18	8.70	8.67	7.08	9.88
VIII	9.56	6.77	6.77	7.04	8.00	6.96	8.89	8.42	8.69	7.42	9.02
IX	9.64	6.83	7.02	6.88	7.67	8.29	10.14	8.81	9.55	7.43	8.86
X	11.77	7.26	6.78	6.94	8.01	9.60	10.23	8.82	9.66	11.12	9.79
XI	11.35	7.12	6.72	5.60	8.10	7.11	10.71	9.45	10.48	7.47	9.10
XII	11.14	6.47	7.01	7.13	7.41	6.66	10.24	13.15	12.84	9.84	7.85

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksā par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.

² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)

WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegtos kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
2007							
X	6.32	7.94	7.70	7.01	7.12	6.66	7.44
XI	6.14	7.76	8.49	7.26	7.32	6.48	x
XII	5.58	8.20	7.93	7.45	6.39	7.16	5.11
2008							
I	5.78	7.97	8.00	6.88	6.80	6.32	4.91
II	5.84	7.66	7.91	7.19	6.38	6.49	x
III	6.17	8.05	8.01	7.02	7.29	7.31	—
IV	6.59	8.21	8.52	7.74	7.71	7.48	x
V	7.03	8.17	8.52	7.38	8.46	7.21	x
VI	7.97	8.19	8.71	7.71	8.24	7.20	x
VII	8.15	9.03	8.86	7.44	8.48	7.32	x
VIII	6.93	8.72	9.24	8.02	8.14	7.13	7.66
IX	6.91	9.22	9.31	8.91	7.81	7.69	8.31
X	8.11	8.97	9.05	8.40	9.11	7.74	x
XI	7.64	9.11	8.27	8.55	10.03	7.46	x
XII	7.40	9.37	9.14	7.47	8.99	6.17	7.52

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

**21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
(TURPINĀJUMS)**
**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)**

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlīkumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)											
Mājsaimniecību Households						Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations				Repo darījumi Repos	
Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity					
	Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years				
2007											
X	1.56	4.32	4.51	4.10	–	1.61	4.17	3.48	–		
XI	1.46	4.44	4.58	4.10	–	1.65	4.26	3.34	–		
XII	1.51	4.59	4.43	4.11	–	1.49	4.47	3.49	–		
2008											
I	1.60	4.63	4.45	4.13	–	1.60	4.41	3.51	–		
II	1.55	4.66	4.43	4.16	x	1.77	4.42	3.54	–		
III	1.63	4.73	4.38	4.09	–	1.69	4.47	3.58	–		
IV	1.66	4.79	4.50	4.15	–	1.75	4.45	4.09	–		
V	1.70	4.83	4.61	4.17	–	1.87	4.48	4.30	–		
VI	1.69	4.87	4.78	4.14	–	1.93	4.62	4.60	–		
VII	1.76	4.99	4.81	4.22	–	2.01	4.69	4.99	–		
VIII	1.84	4.99	4.77	4.18	–	2.10	4.58	5.00	–		
IX	1.94	5.14	4.88	4.44	–	1.91	4.82	4.89	–		
X	1.84	5.29	4.94	4.51	–	1.87	4.85	4.89	–		
XI	1.65	5.29	4.97	4.56	–	1.39	4.53	5.30	–		
XII	1.33	5.30	4.77	4.34	–	1.04	4.49	5.34	–		

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlīkums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati sumēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

**21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
(TURPINĀJUMS)**
**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)**

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlakumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)										
Kredīti mājsaimniecībām Loans to households						Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations				
Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity				
Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years		
2007										
X	6.71	6.67	5.93	7.93	6.80	6.51	6.60	6.54	6.29	
XI	7.05	6.73	5.98	8.24	6.88	6.56	6.54	6.60	6.41	
XII	6.98	6.70	6.01	8.14	6.93	6.58	6.59	6.65	6.49	
2008										
I	7.06	6.69	5.98	8.22	6.94	6.56	6.66	6.62	6.40	
II	7.04	6.66	5.93	7.77	6.86	6.57	6.60	6.57	6.35	
III	6.96	6.62	5.88	8.09	6.85	6.46	6.60	6.58	6.30	
IV	7.13	6.69	5.93	8.33	6.94	6.53	6.79	6.68	6.37	
V	7.42	6.79	6.01	8.02	7.07	6.60	7.01	6.77	6.46	
VI	7.58	6.88	6.05	9.30	7.22	6.65	7.35	6.89	6.54	
VII	9.97	6.93	6.10	9.23	7.15	6.74	7.47	6.95	6.59	
VIII	11.39	6.99	6.13	8.49	7.20	6.75	9.19	7.02	6.64	
IX	6.62	6.96	6.16	8.54	7.31	6.96	7.18	7.09	6.71	
X	6.92	7.12	6.21	9.40	7.27	6.80	7.49	7.17	6.75	
XI	8.19	7.01	6.09	9.20	7.23	6.70	7.20	7.19	6.57	
XII	8.10	6.76	5.82	8.96	6.89	6.47	6.87	6.73	6.02	

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlakumu.

¹ Including bank overdraft.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS

WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)											
Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations					<i>Repo</i> darījumi Repos
Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar briedinājuma termiņu par izņēmšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity				
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years		
2007											
X	2.75	4.95	6.56	5.74	4.87	x	2.51	4.69	x	—	
XI	2.55	4.84	5.54	4.30	4.65	x	2.38	4.51	x	—	
XII	2.42	4.76	5.41	5.18	4.61	x	2.52	4.81	x	—	
2008											
I	1.90	4.14	5.50	5.47	4.42	x	1.67	3.68	x	x	
II	1.73	3.41	4.76	3.52	3.70	2.37	1.58	3.15	—	—	
III	1.32	3.16	5.53	3.93	3.20	x	1.15	2.95	—	—	
IV	1.46	2.80	5.66	3.82	2.74	x	0.92	2.44	x	—	
V	1.21	2.51	6.59	4.50	2.62	x	1.04	2.45	—	x	
VI	1.20	3.00	6.65	4.80	2.73	x	1.29	2.60	x	—	
VII	1.25	2.72	6.51	4.90	2.76	x	1.04	2.41	—	—	
VIII	1.22	2.39	5.01	4.80	2.75	x	0.88	2.46	x	—	
IX	1.03	2.53	5.02	4.48	2.96	x	1.16	2.71	x	—	
X	0.48	2.10	7.11	4.55	3.12	x	0.61	1.47	x	—	
XI	0.35	1.76	5.06	4.11	3.32	x	0.44	1.38	x	—	
XII	0.45	2.32	5.84	5.15	2.64	x	0.35	0.71	x	—	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlukums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegtu kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)

Norēķinu konta debeta atlīkums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Patēriņa kredīti Consumer credit			Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other lending by initial rate fixation		
	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation				Efektīvā gada izmaksu procents likme ² Annual percentage rate of charge ²	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procents likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year				
2007										
X	14.91	10.21	x	–	x	10.08	19.09	x	19.03	7.55
XI	11.61	9.17	7.30	x	x	9.50	21.05	x	13.77	7.52
XII	5.51	7.28	6.26	7.28	8.28	7.26	17.81	8.85	16.19	7.61
2008										
I	5.50	8.11	5.27	x	x	7.27	21.18	8.08	18.41	6.37
II	4.60	7.49	5.17	x	5.01	7.24	18.79	x	14.38	5.35
III	4.71	4.37	x	x	–	4.44	13.27	x	11.62	7.55
IV	13.11	4.34	4.40	x	x	4.45	11.44	6.13	10.01	5.20
V	14.61	4.64	x	6.50	x	4.61	9.00	x	8.84	5.35
VI	14.04	4.56	5.23	x	x	4.84	15.24	5.90	12.96	7.30
VII	15.09	4.27	5.33	x	5.92	4.49	14.83	x	12.64	5.46
VIII	15.09	4.79	5.50	–	x	4.96	10.33	x	10.31	5.18
IX	15.51	4.45	5.15	6.06	x	4.77	14.85	6.50	12.83	6.19
X	16.67	4.88	6.38	x	6.31	5.51	15.25	x	14.19	8.15
XI	15.49	5.37	x	x	x	5.73	17.89	x	17.95	4.91
XII	16.41	5.14	x	x	x	5.02	16.62	–	17.01	7.99

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlīkums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Efektīvā gada izmaksu procents sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.

² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARIJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)

WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegtu kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
2007							
X	4.38	7.63	x	7.09	-	-	-
XI	4.16	8.93	-	6.74	x	7.28	-
XII	4.34	7.84	x	6.95	-	x	-
2008							
I	3.93	6.54	x	6.21	x	x	-
II	4.20	6.43	x	5.78	x	x	-
III	3.92	5.74	8.62	6.06	-	x	-
IV	3.97	5.32	x	4.93	x	-	-
V	7.08	5.94	x	5.22	-	x	x
VI	6.76	4.76	x	5.20	-	6.35	-
VII	7.28	4.90	x	4.99	x	x	-
VIII	6.89	5.72	x	5.14	-	6.49	-
IX	7.05	8.07	x	6.63	x	6.23	-
X	7.18	8.85	x	x	-	9.15	-
XI	7.20	9.16	9.94	7.44	-	14.70	-
XII	6.94	8.97	x	x	-	-	-

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)											
	Mājsaimniecību Households					Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations				Repo darījumi Repos	
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	
		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		x	2.51	5.11	4.18	
2007											
X	2.75	5.44	5.16	4.87	x	1.67	4.65	4.24	—		
XI	2.55	5.41	5.18	4.65	x	2.38	5.17	4.18	—		
XII	2.42	5.32	5.48	4.61	x	2.52	5.11	4.24	—		
2008											
I	1.90	5.19	5.26	4.42	x	1.67	4.65	4.24	—		
II	1.73	4.96	5.20	3.70	2.37	1.58	4.07	3.61	—		
III	1.32	4.78	5.27	3.20	x	1.15	3.70	3.68	—		
IV	1.46	4.49	5.27	2.74	x	0.92	3.31	3.68	—		
V	1.21	4.44	5.26	2.62	x	1.04	3.28	3.71	—		
VI	1.20	4.31	5.27	2.73	x	1.29	3.34	3.72	—		
VII	1.25	4.10	5.22	2.76	x	1.04	3.05	4.97	—		
VIII	1.22	3.80	5.06	2.75	x	0.88	3.64	4.97	—		
IX	1.03	4.01	5.26	2.96	x	1.16	3.84	3.61	—		
X	0.48	3.99	5.30	3.12	x	0.61	3.38	4.97	—		
XI	0.35	4.06	5.30	3.32	x	0.44	3.51	4.97	—		
XII	0.45	3.98	5.32	2.64	x	0.35	2.11	4.99	—		

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlukums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati sumēti un icklauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

**21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARIJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)**
**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)**

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)										
	Kredīti mājsaimniecībām Loans to households					Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations				
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity			
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	
2007										
X	10.22	10.21	7.50	12.33	8.69	6.14	5.92	7.93	7.41	
XI	9.32	8.01	7.41	10.34	8.75	6.10	6.28	7.92	7.42	
XII	9.24	7.80	7.30	7.24	8.43	6.13	6.39	7.97	7.33	
2008										
I	9.82	7.56	7.09	6.99	8.21	6.00	6.08	7.72	6.97	
II	8.40	7.34	6.67	5.94	8.19	5.55	5.81	7.38	6.70	
III	7.57	7.02	6.23	6.38	7.76	5.44	5.69	6.96	6.21	
IV	9.63	6.66	5.90	8.03	7.72	5.30	5.05	6.60	6.06	
V	11.05	6.60	5.69	8.09	7.68	5.13	5.94	6.49	5.98	
VI	9.70	6.08	5.59	8.06	7.68	5.08	5.70	6.63	5.96	
VII	12.56	6.08	5.47	7.96	7.65	5.08	5.63	6.68	6.47	
VIII	10.02	6.04	5.41	7.95	7.66	5.13	5.73	6.67	6.50	
IX	10.62	6.15	5.40	8.27	7.66	5.20	5.47	6.95	6.61	
X	10.61	6.70	5.64	9.93	7.68	5.35	6.96	7.21	6.89	
XI	11.43	6.63	5.57	9.33	7.35	4.98	6.99	7.07	6.88	
XII	8.93	7.01	5.22	9.45	7.36	4.90	6.62	6.93	6.75	

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

**22. STARPBANKU TIRGOS IZSNIEGTIE KREDĪTI
LENDING IN THE INTERBANK MARKETS**

(milj. latu)
(in millions of lats)

		Kredīti rezidentu MFI Loans to resident MFIs				Ārvalstu valūtā In foreign currencies						
		Latos In lats				Ārvalstu valūtā In foreign currencies						
		Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months		Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months		
2007												
X		495.7	461.7	7.5	0.5	965.4	530.6	315.4	7.6	–	853.6	1 819.0
XI		818.9	445.2	4.5	2.9	1 271.5	575.2	275.9	3.9	–	855.0	2 126.5
XII		561.3	350.6	6.0	3.4	921.3	1 206.2	374.3	0.9	1.2	1 582.6	2 503.9
2008												
I		837.2	357.5	19.3	2.1	1 216.1	1 225.5	518.3	11.3	0.2	1 755.3	2 971.4
II		796.8	370.5	1.1	1.5	1 169.9	1 135.1	362.5	0.2	2.0	1 499.8	2 669.7
III		751.2	369.3	10.2	11.6	1 142.3	1 167.3	425.0	–	–	1 592.3	2 734.6
IV		1 036.9	447.0	20.2	5.6	1 509.7	1 347.6	549.7	1.1	0.4	1 898.8	3 408.5
V		605.2	479.5	0.9	11.9	1 097.5	1 240.8	730.3	0.2	2.2	1 973.5	3 071.0
VI		758.1	323.0	33.8	–	1 114.9	1 158.1	293.2	18.5	–	1 469.8	2 584.7
VII		827.8	267.5	14.9	1.4	1 111.6	1 393.5	336.0	0.8	7.8	1 738.1	2 849.7
VIII		647.0	225.5	6.0	10.9	889.4	1 568.2	486.2	0.1	–	2 054.5	2 943.9
IX		707.4	211.0	21.7	6.5	946.6	1 539.9	335.3	0.1	0.2	1 875.5	2 822.1
X		733.9	306.3	2.3	1.6	1 044.1	1 697.2	565.5	–	–	2 262.7	3 306.8
XI		652.7	400.0	1.8	4.1	1 058.6	1 135.4	630.0	–	–	1 765.4	2 824.0
XII		844.1	207.3	–	–	1 051.4	1 398.9	515.1	–	–	1 914.0	2 965.4
		Kredīti nerezidentu MFI Loans to non-resident MFIs								Kredīti kopā Total loans		
		Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months							
2007												
X		20 147.4		466.6		88.2		30.9		20 733.1		22 552.1
XI		16 215.6		529.7		54.7		23.9		16 823.9		18 950.4
XII		17 963.3		1 752.0		25.3		71.3		19 811.9		22 315.8
2008												
I		25 868.8		1 413.8		29.0		74.1		27 385.7		30 357.1
II		23 369.5		965.3		4.8		28.4		24 368.0		27 037.7
III		19 941.0		938.9		23.3		54.5		20 957.7		23 692.3
IV		23 295.9		1 286.4		32.7		38.4		24 653.4		28 061.9
V		22 083.9		2 117.3		16.5		25.2		24 242.9		27 313.9
VI		29 905.0		918.0		19.3		47.1		30 889.4		33 474.1
VII		26 016.9		1 231.5		18.3		26.0		27 292.7		30 142.4
VIII		17 062.3		886.3		82.2		24.0		18 054.8		20 998.7
IX		19 511.0		696.7		15.9		27.6		20 251.2		23 073.3
X		18 818.1		762.7		34.4		26.7		19 641.9		22 948.7
XI		13 851.3		1 439.8		10.2		3.5		15 304.8		18 128.8
XII		15 914.2		651.7		20.2		28.6		16 614.7		19 580.1

23.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES IEKŠZEMES STARBANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE DOMESTIC INTERBANK MARKET

(% gadā)
 (% per annum)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Latos izsniegtu kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in lats															
Uz nakti Overnight	6.4	4.7	4.7	3.7	5.2	3.3	3.2	3.3	3.4	3.3	3.3	3.6	6.4	5.0	5.4
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	7.5	4.4	5.6	4.6	5.3	3.5	3.3	3.3	3.6	3.4	3.4	3.8	6.7	4.8	6.6
1–3 mēn. 1–3 months	8.9	8.8	8.5	6.2	6.5	5.8	5.1	5.0	5.1	5.3	3.9	6.0	8.0	7.7	–
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	10.0	9.0	10.0	7.9	7.3	7.4	7.4	6.3	–	5.9	7.7	7.9	8.8	8.2	–
Ārvalstu valūtā izsniegtu kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in foreign currencies															
Uz nakti Overnight	4.5	4.5	4.2	4.1	3.4	3.4	3.3	3.1	3.1	3.1	3.2	3.5	3.0	2.5	2.2
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	4.3	4.4	4.5	4.1	3.8	3.8	3.7	3.8	3.8	3.5	4.0	4.0	3.6	2.6	1.9
1–3 mēn. 1–3 months	4.6	4.7	4.7	4.1	3.0	–	5.0	2.6	3.8	5.0	2.5	3.4	–	–	–
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	–	–	6.8	2.9	5.0	–	2.8	5.9	–	6.0	–	5.1	–	–	–

23.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
 (% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates				Termiņnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits			
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day		11.–20. dienā 11th–20th day		Ilgāk par 20 dienām Over 20 days		7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits
17.03.2000.	3.5	5.5		6.5		7.5		1.5	1.75
19.11.2001.	–	–		–		–		3.0	3.25
17.05.2002.	–	–		–		–		2.5	2.75
16.09.2002.	3.0	5.0		6.0		7.0		2.0	2.25
11.03.2004.	3.5	–		–		–		–	–
12.11.2004.	4.0	–		–		–		–	–
15.07.2006.	4.5	5.5		6.5		7.5		–	–
17.11.2006.	5.0	6.0		7.0		8.0		–	–
Latvijas Bankas aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme Bank of Latvia marginal lending facility rate								Noguldījumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā procentu likme Marginal deposit facility rate with the Bank of Latvia	
24.03.2007.	5.5					6.5			2.0
18.05.2007.	6.0					7.5			–
24.02.2008.	–					–			3.0
		Aizdevumu izmantojot ne vairāk kā 5 darbadienas iepriekšējās 30 dienās To banks that have used the facility no more than 5 working days within the previous 30 day period	Aizdevumu izmantojot 6–10 darbadienas iepriekšējās 30 dienās To banks that have used the facility 6–10 working days within the previous 30 day period	Aizdevumu izmantojot vairāk nekā 10 darbadienas iepriekšējās 30 dienās To banks that have used the facility more than 10 working days within the previous 30 day period					
09.12.2008.	–	7.5		15.0		30.0		–	–

**23.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTAJĀS REPO UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZSOLĒS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM CURRENCY SWAP CONTRACTS**

(% gadā)
(% per annum)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Galveno refinansēšanas operāciju ar 7 dienu termiņu vidējā svērtā procentu likme. Main refinancing operation with maturity 7 days average interest rate	6.5	6.3	6.1	6.6	6.3	–	–	–	–	–	–	6.2	7.1	6.9	8.6
Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoju vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps	7.4	6.4	6.0	6.8	6.4	–	–	–	–	–	–	–	6.7	8.2	9.5

**24. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIEKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹**

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2008											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Darījumu veidi Type of transaction												
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	65 338.6	88 865.4	78 620.0	81 726.8	74 307.7	79 629.1	115 653.3	104 886.2	137 427.2	109 020.2	65 266.9	79 489.4
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	1 116.4	268.8	502.5	349.2	375.6	488.1	1 022.9	218.3	336.4	387.3	822.0	569.7
Valūtas mijmaiņas darījumi Currency swap arrangements	90 912.9	102 098.5	82 919.7	94 716.5	92 509.8	100 575.7	129 494.5	93 434.7	132 332.0	108 952.8	70 209.7	90 583.5
Darījumu dalībnieki Counterparties												
Rezidentu MFI Resident MFIs	27 825.7	19 812.0	19 878.3	22 731.3	21 648.7	21 440.5	24 713.7	23 003.1	22 301.9	18 264.1	11 151.4	10 904.1
Rezidentu ne-MFI (izņemot mājsaimniecības) Resident non-MFIs (except households)	3 943.1	3 823.4	4 109.8	3 150.9	2 566.9	3 218.4	2 450.2	3 418.9	3 247.7	2 163.0	2 514.2	4 588.8
Nerezidentu MFI Non-resident MFIs	80 450.2	107 897.6	91 312.1	101 884.0	95 558.4	102 401.8	138 613.8	106 092.0	142 728.9	126 186.2	76 209.6	79 446.3
Nerezidentu ne-MFI (izņemot mājsaimniecības) Non-resident non-MFIs (except households)	45 148.9	59 699.7	46 742.1	49 026.4	47 418.9	53 632.1	80 393.1	66 025.2	101 817.1	71 747.2	46 423.5	75 703.5
Mājsaimniecības Households	2 078.6	2 462.0	2 432.7	1 950.1	1 697.0	1 931.6	1 519.0	1 556.9	2 425.0	1 720.9	1 163.0	1 383.1

¹ Darījumu apjomī pārrēķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.

¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

25. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹
FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
 (in millions of lats)

	2008											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
USD												
Apjoms / Amount	69 349.6	89 256.3	73 924.3	78 223.7	75 068.7	79 217.2	107 061.8	89 529.4	121 241.5	98 812.9	60 028.5	80 542.2
% ²	43.7	45.8	44.7	44.0	44.6	43.1	43.4	45.7	44.5	44.8	43.0	43.9
EUR												
Apjoms / Amount	56 625.4	60 823.3	55 929.9	60 017.9	54 165.2	59 631.2	71 818.6	59 823.8	77 980.0	69 538.5	51 575.5	66 645.1
% ²	35.7	31.2	33.8	33.8	32.2	32.5	29.1	30.5	28.6	31.5	36.9	36.3
RUB												
Apjoms / Amount	17 127.3	30 540.0	19 159.3	20 250.9	21 050.1	20 958.1	37 587.0	31 828.0	46 272.6	28 759.1	11 514.7	17 475.8
% ²	10.8	15.7	11.6	11.4	12.5	11.4	15.3	16.2	17.0	13.0	8.3	9.5
Pārējās valūtas Other currencies												
Apjoms / Amount	15 567.8	14 250.1	16 387.7	19 261.4	18 040.4	23 802.2	29 986.1	14 816.3	27 081.8	23 528.6	16 499.8	18 721.5
% ²	9.8	7.3	9.9	10.8	10.7	13.0	12.2	7.6	9.9	10.7	11.8	10.3
Kopā Total	158 670.1	194 869.7	165 401.2	177 753.9	168 324.4	183 608.7	246 453.5	195 997.5	272 575.9	220 639.1	139 618.5	183 384.6

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērto rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

26. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ)
MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
 (LVL vs foreign currency)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
EUR	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028
USD	0.4947	0.4791	0.4824	0.4785	0.4772	0.4534	0.4454	0.4513	0.4519	0.4453	0.4671	0.4881	0.5247	0.5523	0.5224
GBP	1.0095	0.9939	0.9767	0.9418	0.9379	0.9083	0.8823	0.8875	0.8880	0.8863	0.8869	0.8790	0.8937	0.8522	0.7833
100 JPY	0.4270	0.4298	0.4301	0.4416	0.4449	0.4482	0.4352	0.4333	0.4231	0.4179	0.4280	0.4574	0.5221	0.5706	0.5721

27. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU (IZNEMOT BEZSKAIDRĀS NAUDAS NORĒKINUS) MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
EUR															
Pērk / Buy	0.700	0.697	0.694	0.695	0.694	0.693	0.694	0.695	0.699	0.699	0.699	0.701	0.705	0.706	0.705
Pārdod / Sell	0.706	0.703	0.700	0.700	0.699	0.699	0.700	0.701	0.705	0.705	0.706	0.708	0.712	0.714	0.713
USD															
Pērk / Buy	0.492	0.475	0.477	0.472	0.471	0.435	0.441	0.440	0.438	0.443	0.466	0.488	0.529	0.554	0.520
Pārdod / Sell	0.496	0.479	0.481	0.476	0.474	0.450	0.445	0.451	0.454	0.447	0.471	0.493	0.534	0.560	0.527
GBP															
Pērk / Buy	0.997	0.977	0.953	0.923	0.916	0.888	0.866	0.868	0.875	0.874	0.877	0.871	0.891	0.846	0.761
Pārdod / Sell	1.014	0.992	0.966	0.939	0.932	0.902	0.881	0.882	0.890	0.888	0.890	0.887	0.904	0.860	0.783
100 JPY															
Pērk / Buy	0.394	0.406	0.402	0.435	0.418	0.400	0.405	0.396	0.379	0.377	0.419	0.373	0.494	0.523	0.562
Pārdod / Sell	0.421	0.425	0.423	0.442	0.445	0.444	0.439	0.434	0.428	0.424	0.436	0.455	0.529	0.624	0.573

28. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZNĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Apgrozībā esošo valdības vērtspapīru kopajoms Stock of government securities outstanding	383.4	383.3	383.3	371.4	388.8	397.2	414.8	440.2	458.4	477.6	493.4	491.0	558.1	1 009.3	1 045.8
Rezidenti Residents	284.7	287.9	287.9	276.0	296.8	305.2	321.8	347.2	365.4	384.6	400.4	398.3	540.1	991.3	1 027.8
Latvijas Banka Bank of Latvia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārējās MFI Other MFIs	157.4	160.0	166.4	162.7	173.0	178.7	193.0	213.0	224.8	240.4	244.8	248.3	376.2	799.8	807.9
Valsts nefinanšu sabiedrības Public non-financial corporations	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.4	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Privātās nefinanšu sabiedrības Private non-financial corporations	32.2	35.2	35.2	32.1	31.8	33.2	35.5	36.2	40.0	43.6	49.4	47.1	57.5	68.0	86.7
Pārējie Other	95.0	92.6	86.2	81.1	91.9	93.2	93.2	97.9	100.5	100.2	106.1	102.8	106.3	123.4	133.1
Nerezidenti Non-residents	98.7	95.4	95.4	95.4	92.0	92.0	93.0	93.0	93.0	93.0	93.0	92.7	18.0	18.0	18.0
OECD valstu MFI MFIs in the OECD countries	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārējo valstu MFI MFIs in the other countries	96.3	93.0	93.0	93.0	89.6	89.6	89.9	89.9	89.9	89.9	89.9	89.9	14.9	14.9	14.9
Nefinanšu sabiedrības Non-financial corporations	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.7	3.0	3.0	3.0
Pārējie Other	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

29. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZNĒMUMA VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ TIRGUS IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES IN THE PRIMARY MARKET

(2008. gada 4. ceturksnī)
(Q4 2008)

Izsoles datums Date (dd.mm.)	Sākotnējais termiņš (mēneši) Initial maturity (months)	Piedāvājums (tūkst. latu) Supply (in thousands of lats)	Pieprasījums (tūkst. latu) Demand (in thousands of lats)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu) Purchase (in thousands of lats)	Vidējā svērtā diskonta likme (%) Weighted average discount rate (%)
Konkurējošas daudzcenēs izsoles Competitive multi-price auctions					
01.10.	6	24 000	28 100	23 300	6.921
01.10.	12	16 000	11 700	11 700	7.450
01.10.	60	12 000	250	—	—
01.10.	132	12 000	250	—	—
15.10.	6	24 000	26 950	22 950	8.317
15.10.	12	16 000	3 950	1 950	8.573
05.11.	6	24 000	40 940	21 000	8.423
05.11.	12	16 000	10 769	1 200	8.668
05.11.	60	8 000	—	—	—
05.11.	132	8 000	—	—	—
12.11.	6	48 000	23 850	21 850	9.619
12.11.	12	16 000	5 050	4 050	9.134
26.11.	6	24 000	8 264	7 764	10.841
26.11.	12	16 000	3 200	2 800	9.375
03.12.	6	24 000	4 720	4 300	10.868
03.12.	12	16 000	1 150	—	—
03.12.	60	8 000	1 000	—	—
03.12.	132	8 000	4 000	—	—
17.12.	3	16 000	2 468	2 000	10.702
17.12.	6	12 000	3 112	2 112	10.421
17.12.	12	12 000	9 500	9 500	9.899
Nekonkurējošas (fiksētās likmes) izsoles Non-competitive (fixed rate) auctions					
02.10.	6	6 000	654	654	6.921
02.10.	12	4 000	5 244	4 000	7.450
16.10.	6	6 000	1 300	1 300	8.317
16.10.	12	4 000	1 100	1 100	8.573
06.11.	6	6 000	1 425	1 425	8.423
06.11.	12	4 000	5 944	4 000	8.668
13.11.	6	12 000	—	—	—
13.11.	12	4 000	—	—	—
27.11.	6	6 000	1 150	1 150	10.841
27.11.	12	4 000	—	—	—
04.12.	6	6 000	350	350	10.868
18.12.	3	4 000	874	874	10.702
18.12.	6	3 000	800	800	10.421
18.12.	12	3 000	800	800	9.899

30. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARIJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZNĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTRREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārdotie vērtspapīri Securities sold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

31. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2007 ¹				2008					
	1. cetur. Q1	2. cetur. Q2	3. cetur. Q3	4. cetur. Q4	1. cetur. ¹ Q1 ¹	2. cetur. ¹ Q2 ¹	3. cetur. ¹ Q3 ¹	4. cetur. Q4		
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	14 779.8	3 091.3	3 631.1	3 840.1	4 217.4	16 243.2	3 742.0	4 147.0	4 154.2	4 199.9
Salīdzināmajās cenās ² ; milj. latu At constant prices ² ; in millions of lats	8 691.7	1 878.6	2 120.8	2 271.9	2 420.4	8 293.4	1 888.3	2 081.2	2 153.8	2 170.1
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)	10.0	9.0	9.3	11.4	10.0	-4.6	0.5	-1.9	-5.2	-10.3
Kopējā pievienotā vērtība Gross value added	9.1	10.5	8.7	9.7	7.8	-2.9	2.7	-0.3	-4.3	-8.2
Preču sektors Goods-producing sector	6.7	6.5	8.0	8.2	4.1	-4.0	1.3	-0.7	-5.2	-9.9
Pakalpojumu sektors Services sector	10.0	12.0	9.0	10.3	9.2	-2.5	3.1	-0.2	-4.0	-7.6

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

² 2000. gada vidējās cenās; kēdes indeksu veidā agregēti dati.

² Chain-linked; average prices in 2000.

32. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES AND UNEMPLOYMENT

	2007			2008											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Vidējā darba samaka Average wages and salaries															
Ls mēnesī ¹ LVL per month ¹															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) ¹ Year-on-year changes (%) ¹	133.9	131.3	125.2	128.3	130.3	126.8	125.7	124.3	121.8	122.7	119.1	120.8	115.8	111.5	109.3
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) ¹ Real wage index (year-on-year basis; %) ¹	118.8	116.0	110.2	112.2	113.0	109.7	108.7	107.0	104.7	106.9	104.6	106.9	103.6	101.6	100.8
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons															
Mēneša beigās At end of month	52 383	51 660	52 321	53 325	53 429	52 806	52 897	52 213	54 012	55 436	56 333	57 644	61 049	67 065	76 435
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	74.8	74.1	75.9	76.7	77.5	78.6	81.2	83.1	86.7	91.4	97.2	105.4	116.5	129.8	146.1

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

33. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNIECĪBAS BILANCE
LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
 (in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2007				2008							
	1. cetur. Q1	2. cetur. Q2	3. cetur. Q3	4. cetur. Q4	1. cetur. ¹ Q1 ¹	2. cetur. ¹ Q2 ¹	3. cetur. ¹ Q3 ¹	4. cetur. Q4				
Eksports / Exports	4 040.3	907.7	1 015.2	1 026.7	1 090.6	4 406.0	1 074.5	1 137.7	1 181.9	1 011.9		
Imports / Imports	7 780.2	1 783.1	1 961.4	2 038.5	1 997.3	7 484.4	1 876.5	1 917.7	1 979.9	1 710.3		
Bilance / Balance	-3 739.9	-875.4	-946.1	-1 011.8	-906.7	-3 078.4	-802.0	-780.0	-798.0	-698.4		
	2007			2008								
	X	XI	XII	I ¹	II ¹	III ¹	IV ¹	V ¹	VI ¹	VII ¹	VIII ¹	IX ¹
Eksports / Exports	380.1	377.1	333.4	329.7	369.1	375.7	397.4	381.2	359.1	382.8	374.8	424.3
Imports / Imports	711.4	669.1	616.7	616.0	639.3	621.2	677.0	616.0	624.6	654.9	612.8	712.2
Bilance / Balance	-331.4	-292.0	-283.3	-286.3	-270.2	-245.5	-279.6	-234.8	-265.5	-272.1	-238.0	-287.9
											-265.5	-208.7
												-224.3

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

34. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ
MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA

(FOB cenās)
 (in FOB prices)

	2007		2008		1. cetur. ¹ Q1 ¹		2. cetur. ¹ Q2 ¹		3. cetur. ¹ Q3 ¹		4. cetur. Q4	
	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%
Kopā Total	4 040.3	100.0	4 406.0	100.0	1 074.5	100.0	1 137.7	100.0	1 181.9	100.0	1 011.9	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces Agricultural and food products	581.2	14.4	745.4	16.9	162.3	15.1	162.3	14.3	188.5	16.0	232.2	22.9
Minerālpunkti Mineral products	165.4	4.1	186.9	4.2	40.6	3.8	48.0	4.2	51.3	4.3	47.1	4.7
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumi Products of the chemical and allied industries	300.3	7.4	371.0	8.4	87.4	8.1	83.2	7.3	104.2	8.8	96.2	9.5
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	119.5	3.0	125.9	2.9	29.3	2.7	32.3	2.8	36.2	3.1	28.1	2.8
Koks un koka izstrādājumi Wood and articles of wood	908.5	22.5	734.1	16.7	213.2	19.8	198.0	17.4	179.2	15.2	143.7	14.2
Papīra masa no koksnēs, papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	69.5	1.7	69.5	1.6	18.2	1.7	16.7	1.5	17.5	1.5	17.2	1.7
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	271.0	6.7	244.0	5.5	63.9	5.9	58.8	5.2	64.1	5.4	57.2	5.7
Akmens, gipsa, cementa, stikla un keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	77.5	1.9	89.4	2.0	21.1	2.0	24.2	2.1	23.6	2.0	20.5	2.0
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi Base metals and articles of base metals	589.7	14.6	738.9	16.8	155.5	14.5	233.7	20.5	236.7	20.0	113.0	11.2
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	444.0	11.0	544.5	12.4	136.7	12.7	130.0	11.4	137.9	11.7	140.0	13.8
Satiksmes līdzekļi Transport vehicles	281.4	7.0	319.6	7.3	84.6	7.9	91.7	8.1	79.2	6.7	64.1	6.3
Dažādi izstrādājumi Miscellaneous manufactured articles	157.8	3.9	152.2	3.5	40.4	3.8	36.9	3.2	41.5	3.5	33.3	3.3
Pārējās preces Other goods	74.5	1.8	84.6	1.8	21.3	2.0	21.9	2.0	22.0	1.8	19.3	1.9

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

35. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2007		2008		1. cetur. ¹ Q1 ¹		2. cetur. ¹ Q2 ¹		3. cetur. ¹ Q3 ¹		4. cetur. Q4	
	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%
Kopā Total	7 780.2	100.0	7 484.4	100.0	1 876.5	100.0	1 917.7	100.0	1 979.9	100.0	1 710.3	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces Agricultural and food products	872.3	11.2	1 019.7	13.6	235.3	12.5	252.2	13.2	260.9	13.2	271.4	15.9
Minerālprodukti Mineral products	894.8	11.5	1 174.3	15.7	250.6	13.4	273.9	14.3	346.9	17.5	302.9	17.7
Kīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumi Products of the chemical and allied industries	631.5	8.1	729.1	9.7	187.7	10.0	183.2	9.6	187.1	9.4	171.1	10.0
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	371.9	4.8	353.4	4.7	87.4	4.7	92.6	4.8	98.6	5.0	74.8	4.4
Koks un koka izstrādājumi Wood and articles of wood	262.3	3.4	138.9	1.9	45.5	2.4	38.2	2.0	32.7	1.7	22.6	1.3
Papīra masa no koksnes, papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	184.4	2.4	180.9	2.4	45.0	2.4	44.6	2.3	46.4	2.3	44.9	2.6
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	335.6	4.3	304.5	4.1	81.3	4.3	73.5	3.8	81.8	4.1	67.8	4.0
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi Base metals and articles of base metals	747.8	9.6	773.8	10.3	178.1	9.5	227.6	11.9	216.7	10.9	151.4	8.9
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	1 618.6	20.8	1 357.8	18.1	354.2	18.9	340.5	17.8	356.3	18.0	306.8	17.9
Satiksmes līdzekļi Transport vehicles	1 136.2	14.6	802.8	10.7	243.9	13.0	228.4	11.9	180.9	9.1	149.7	8.8
Dažadi izstrādājumi Miscellaneous manufactured articles	261.0	3.4	225.8	3.0	58.5	3.1	58.6	3.1	52.5	2.6	56.2	3.3
Pārējās preces Other goods	463.8	5.9	423.4	5.8	109.0	5.8	104.4	5.3	119.1	6.2	90.7	5.2

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

36. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBĀ
LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
 (exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2007 ¹					2008				
	Milj. latu Millions of lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Millions of lats			Īpatsvars (%) % of the total	
	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports
Kopā Total	4 040.3	7 780.2	-3 739.9	100.0	100.0	4 406.0	7 484.4	-3 078.4	100.0	100.0
ES15 valstis EU15 countries	1 627.1	3 434.0	-1 806.9	40.3	44.1	1 613.2	3 035.4	-1 422.2	36.6	40.6
ES27 valstis EU27 countries	3 076.7	6 060.8	-2 984.1	76.2	77.9	3 222.4	5 673.2	-2 450.8	73.1	75.8
t.sk. Vācija incl. Germany	353.1	1 180.6	-827.5	8.7	15.2	356.4	967.3	-610.9	8.1	12.9
Zviedrija Sweden	313.0	379.8	-66.8	7.7	4.9	293.8	331.0	-37.2	6.7	4.4
Lielbritānija United Kingdom	277.1	126.9	150.2	6.9	1.6	166.9	111.1	55.8	3.8	1.5
Somija Finland	127.0	397.3	-270.3	3.1	5.1	138.3	332.2	-193.9	3.1	4.4
Dānija Denmark	161.1	207.7	-46.6	4.0	2.7	201.7	215.2	-13.5	4.6	2.9
Nīderlande Netherlands	85.5	250.6	-165.1	2.1	3.2	103.5	271.9	-168.4	2.3	3.6
Lietuva Lithuania	638.6	1 082.5	-443.9	15.8	13.9	729.4	1 241.8	-512.4	16.6	16.6
Igaunija Estonia	581.8	629.9	-48.1	14.4	8.1	616.6	532.5	84.1	14.0	7.1
Polija Poland	146.0	544.0	-398.0	3.6	7.0	163.5	528.3	-364.8	3.7	7.1
NVS CIS	586.4	1 029.1	-442.7	14.5	13.2	664.0	1 196.3	-532.3	15.1	16.0
t.sk. Krievija incl. Russia	386.2	653.5	-267.3	9.6	8.4	442.2	801.3	-359.1	10.0	10.7
Pārējās valstis Other countries	377.3	690.4	-313.1	9.3	8.9	519.6	614.9	-95.3	11.8	8.2
t.sk. ASV incl. USA	55.5	88.7	-33.2	1.4	1.1	65.4	73.3	-7.9	1.5	1.0
Norvēģija Norway	101.5	80.8	20.7	2.5	1.0	114.0	57.6	56.4	2.6	0.8
Šveice Switzerland	27.6	80.9	-53.3	0.7	1.0	31.1	84.4	-53.3	0.7	1.1

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

37. LATVIJAS BANKAS STARPBANKU MAKSĀJUMU SISTĒMĀS APSTRĀDĀTIE MAKSĀJUMI
PAYMENT INSTRUCTIONS HANDLED BY BANK OF LATVIA INTERBANK FUNDS TRANSFER SYSTEMS

(skaits – veselos skaitļos; apjoms latos – milj. latu, apjoms eiro – milj. eiro)
 (volume – in whole figures; value in lats – in millions of lats, value in euro – in millions of euro)

	Kopā latos Total in lats						Kopā eiro Total in euro					
	Elektroniskā bruto norēķinu sistēma Electronic gross settlement system		Elektroniskā klīringa sistēma Electronic clearing system				TARGET2-Latvija		Elektroniskā klīringa sistēma Electronic clearing system			
	Skaits Volume	Summa Value	Skaits Volume	Summa Value	Skaits Volume	Summa Value	Skaits Volume	Summa Value	Skaits Volume	Summa Value	Skaits Volume	Summa Value
2007	233 975	96 219.1	30 216 289	12 386.6	30 450 264	108 605.5	9 623	4 312.2	–	–	9 623	4 312.2
2008	248 426	181 905.2	33 241 758	13 074.8	33 490 184	194 980.0	149 820	70 109.3	223 834	1 499.3	373 654	71 608.6
I. cetur. Q1	62 181	35 945.0	8 037 595	3 067.7	8 099 776	39 012.7	28 693	11 841.8	47 114	325.5	75 807	12 167.3
I	23 123	13 231.0	2 666 296	1 048.7	2 689 419	14 279.7	7 365	1 862.0	12 124	85.9	19 489	1 947.9
II	20 023	10 561.6	2 642 386	1 004.6	2 662 409	11 566.2	9 643	2 874.6	17 491	121.8	27 134	2 996.4
III	19 035	12 152.4	2 728 913	1 014.4	2 747 948	13 166.8	11 685	7 105.2	17 499	117.8	29 184	7 223.0
2. cetur. Q2	61 155	44 154.9	8 289 258	3 296.3	8 350 413	47 451.2	40 224	12 017.2	55 508	380.9	95 732	12 398.1
IV	21 724	17 058.0	3 016 057	1 157.3	3 037 781	18 215.3	13 723	4 849.7	20 121	142.3	33 844	4 992.0
V	19 828	16 010.8	2 579 068	1 046.8	2 598 896	17 057.6	13 028	3 735.8	17 938	120.4	30 966	3 856.2
VI	19 603	11 086.1	2 694 133	1 092.2	2 713 736	12 178.3	13 473	3 431.7	17 449	118.2	30 922	3 549.9
3. cetur. Q3	61 978	33 884.7	8 220 176	3 327.9	8 282 154	37 212.6	41 831	12 993.5	55 703	372.0	97 534	13 365.5
VII	21 780	13 041.1	2 809 475	1 161.8	2 831 255	14 202.9	15 415	5 112.1	18 309	122.2	33 724	5 234.3
VIII	19 543	10 869.1	2 639 314	1 065.8	2 658 857	11 934.9	12 571	3 351.7	18 180	123.8	30 751	3 475.5
IX	20 655	9 974.5	2 771 387	1 100.3	2 792 042	11 074.8	13 845	4 529.7	19 214	126.0	33 059	4 655.7
4. cetur.	63 112	67 920.6	8 694 729	3 382.9	8 757 841	71 303.5	39 072	33 256.8	65 509	420.9	104 581	33 677.7
X	21 936	16 040.4	3 056 861	1 197.2	3 078 797	17 237.6	13 687	8 677.7	22 881	158.7	36 568	8 836.4
XI	19 508	28 038.8	2 641 356	1 050.2	2 660 864	29 089.0	12 464	12 266.5	20 020	128.2	32 484	12 394.7
XII	21 668	23 841.4	2 996 512	1 135.5	3 018 180	24 976.9	12 921	12 312.6	22 608	134.0	35 529	12 446.6

38. KLIENTU MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU SKAITS
VOLUME OF CUSTOMER PAYMENT INSTRUMENTS

(tūkstošos)
(in thousands)

	2007		2008				
	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi eiro Payment instruments in euro	Maksāšanas līdzekļi pārējās valūtās Payment instruments in other currencies		
Kopā kredītiestāžu klientu maksājumi Total credit institution customer payments	155 313.9	10 844.7	166 158.6	180 558.5	6 271.5	6 109.3	192 939.3
Klientu kredīta pārvedumi / Customer credit transfers	78 439.2	6 396.4	84 835.6	85 753.8	3 999.0	2 810.2	92 563.0
Papīra dokumenta veidā / Paper-based	24 935.2	1 712.4	26 647.6	22 425.6	994.3	582.2	24 002.1
Bez papīra dokumenta / Non-paper-based	53 503.9	4 684.0	58 187.9	63 328.2	3 004.8	2 228.0	68 561.0
Internetā / Internet banking	49 981.4	4 570.4	54 551.8	59 838.7	2 911.7	2 177.7	64 928.1
Izmantojot tālruni / Telephone banking	891.3	9.4	900.7	670.0	4.3	1.4	675.7
Pārējie / Other	2 631.2	104.1	2 735.3	2 819.5	88.8	49.1	2 957.4
Karšu maksājumi / Card payments	72 477.9	4 170.1	76 648.0	90 025.2	1 849.1	3 253.6	95 127.9
Ar kartēm ar debeta funkciju By cards with debit function	62 586.2	2 745.6	65 331.8	66 333.2	1 045.7	2 030.3	69 409.2
Ar kartēm ar kredīta funkciju ¹ By cards with credit function ¹	9 080.2	1 174.1	10 254.3	21 371.5	578.0	943.8	22 893.3
Ar kartēm ar atlīktā debeta funkciju By cards with delayed debit function	x	x	x	2 320.5	225.3	279.6	2 825.4
Tiešais debets / Direct debits	3 792.8	248.4	4 041.2	3 948.8	409.4	2.7	4 360.9
E-naudas maksājumi / E-money payments	602.2	0.1	602.3	826.6	7.7	23.0	857.3
Ar e-naudas kartēm / By e-money cards	–	–	–	–	–	–	–
Ar pārējiem e-naudas datu nesējiem By other e-money storages	602.2	0.1	602.3	826.6	7.7	23.0	857.3
Čeki / Cheques	1.8	29.7	31.5	4.1	6.3	19.8	30.2
Pārējie maksāšanas līdzekļi / Other payment instruments	–	–	–	–	–	–	–
Kopā Latvijas Bankas klientu maksājumi Total Bank of Latvia customer payments	9 563.2	3.8	9 567.0	10 146.0	2.7	0.4	10 149.1
Klientu kredīta pārvedumi / Customer credit transfers	9 563.2	3.8	9 567.0	10 146.0	2.7	0.4	10 149.1
Papīra dokumenta veidā / Paper-based	5.7	1.8	7.5	6.4	0.3	0.2	6.9
Bez papīra dokumenta / Non-paper-based	9 557.5	2.0	9 559.5	10 139.7	2.4	0.2	10 142.3
Tiešais debets / Direct debits	–	–	–	–	–	–	–
Kopā VAS "Latvijas Pasts" klientu maksājumi Total SJSC Latvijas Pasts customer payments	22 946.6	51.5	22 998.1	19 146.4	1.7	49.5	19 197.6
Klientu kredīta pārvedumi / Customer credit transfers	22 942.5	51.5	22 994.0	19 143.3	1.7	49.5	19 194.5
Papīra dokumenta veidā / Paper-based	20 171.2	51.5	20 222.7	14 783.6	1.7	49.5	14 834.8
Bez papīra dokumenta / Non-paper-based	2 771.3	–	2 771.3	4 359.7	–	–	4 359.7
Tiešais debets / Direct debits	4.1	–	4.1	3.1	–	–	3.1
Kopā klientu maksājumi / Total customer payments	187 823.7	10 900.0	198 723.7	209 850.9	6 275.9	6 159.2	222 286.0
L.s.k. nosūtītie pārrobežu maksājumi ² incl. cross-border transactions sent ²	x	x	x	820.3	3 286.9	4 363.2	8 470.4
Saņemtie klientu pārrobežu maksājumi ² Customer cross-border transactions received ²	x	x	x	117.1	1 093.5	880.8	2 091.4
Transakcijas ar viennolūka mazumtirdzniecības kartēm Transactions by single purpose retailer cards	8 497.5	61.0	8 558.5	11 769.2	63.6	9.8	11 842.6

¹ Līdz 2007. gada 30. jūnijam ieskaitot maksājumus ar kartēm ar atlīktā debeta funkciju.

¹ Until 30 June 2007 including card payments by cards with delayed debit function.

² Ieskaitot Latvijas Bankas un VAS "Latvijas Pasts" klientu maksājumus.

² Including Bank of Latvia and SJSC Latvijas Pasts customer payments.

39. Klientu maksāšanas līdzekļu apjoms
Value of customer payment instruments

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2007		2008				
	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvstu valūtās Payment instruments in foreign currencies	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi eiro Payment instruments in euro	Maksāšanas līdzekļi pārējās valūtās Payment instruments in other currencies		
Kopā kredītstāžu klientu maksājumi Total credit institution customer payments	67 916.0	335 270.6	403 186.6	71 376.1	82 446.4	205 673.1	359 495.6
Klientu kredīta pārvedumi / Customer credit transfers	66 721.8	334 867.7	401 589.5	69 926.8	82 193.9	205 394.7	357 515.4
Papīra dokumenta veidā / Paper-based	24 552.4	114 132.6	138 685.0	22 523.4	34 532.5	39 352.4	96 408.3
Bez papīra dokumenta / Non-paper-based	42 169.4	220 735.1	262 904.5	47 403.4	47 661.4	166 042.3	261 107.1
Internetā / Internet banking	41 294.0	220 307.3	261 601.3	46 882.3	47 626.1	165 813.4	260 321.8
Izmantojot tālruni / Telephone banking	43.8	48.4	92.2	23.3	18.1	4.2	45.6
Pārējie / Other	831.5	379.4	1 210.9	497.7	17.3	224.7	739.7
Karšu maksājumi / Card payments	1 072.8	335.8	1 408.6	1 298.0	155.8	259.7	1 713.5
Ar kartēm ar debeta funkciju By cards with debit function	854.9	167.1	1 022.0	908.9	75.9	147.8	1 132.6
Ar kartēm ar kredīta funkciju ¹ By cards with credit function ¹	193.9	139.1	333.0	336.5	54.6	75.2	466.3
Ar kartēm ar atliktā debeta funkciju By cards with delayed debit function	x	x	x	52.6	25.3	36.7	114.6
Tiešais debets / Direct debits	112.9	48.6	161.5	134.5	93.1	1.9	229.5
E-naudas maksājumi / E-money payments	6.8	0	6.8	8.3	0.1	1.0	9.4
Ar e-naudas kartēm / By e-money cards	—	—	—	—	—	—	—
Ar pārējiem e-naudas datu nesējiem By other e-money storages	6.8	0	6.8	8.3	0.1	1.0	9.4
Čeki / Cheques	1.7	18.5	20.2	8.5	3.5	15.8	27.8
Pārējie maksāšanas līdzekļi / Other payment instruments	—	—	—	—	—	—	—
Kopā Latvijas Bankas klientu maksājumi Total Bank of Latvia customer payments	5 835.1	2 378.1	8 213.2	3 914.5	2 098.8	46.1	6 059.4
Klientu kredīta pārvedumi / Customer credit transfers	5 835.1	2 378.1	8 213.2	3 914.5	2 098.8	46.1	6 059.4
Papīra dokumenta veidā / Paper-based	439.7	1 104.0	1 543.7	125.4	76.7	3.5	205.6
Bez papīra dokumenta / Non-paper-based	5 395.4	1 274.2	6 669.6	3 789.0	2 022.1	42.6	5 853.7
Tiešais debets / Direct debits	—	—	—	—	—	—	—
Kopā VAS "Latvijas Pasts" klientu maksājumi Total SJSC Latvijas Pasts customer payments	1 027.8	6.0	1 033.8	950.7	0.4	4.7	955.8
Klientu kredīta pārvedumi / Customer credit transfers	1 027.8	6.0	1 033.8	950.7	0.4	4.7	955.8
Papīra dokumenta veidā / Paper-based	695.2	6.0	701.2	347.3	0.4	4.7	352.4
Bez papīra dokumenta / Non-paper-based	332.6	—	332.6	603.4	—	—	603.4
Tiešais debets / Direct debits	0	—	0	0	—	—	0
Kopā klientu maksājumi / Total customer payments	74 778.9	337 654.7	412 433.6	76 241.3	84 545.6	205 723.9	366 510.8
t.sk. nosūtītie pārrobežu maksājumi ² incl. cross-border transactions sent ²	x	x	x	1 514.9	31 610.2	70 451.1	103 576.2
Saņemti klientu pārrobežu maksājumi ² Customer cross-border transactions received ²	x	x	x	289.3	21 020.7	72 895.8	94 205.8
Transakcijas ar vienolūka mazumtirdzniecības kartēm Transactions by single purpose retailer cards	261.4	8.6	270.0	301.8	11.9	1.2	314.9

¹ Līdz 2007. gada 30. jūnijam ieskaitot maksājumus ar kartēm ar atliktā debeta funkciju.

¹ Until 30 June 2007 including card payments by cards with delayed debit function.

² Ieskaitot Latvijas Bankas un VAS "Latvijas Pasts" klientu maksājumus.

² Including Bank of Latvia and SJSC Latvijas Pasts customer payments.

40. KASES TRANSAKCIJU SKAITS
VOLUME OF OTC CASH TRANSACTIONS

(tūkstošos)
(in thousands)

	2007		2008				
	Transakcijas latos Transactions in lats	Transakcijas ārvalstu valūtās Transactions in foreign currencies	Transakcijas latos Transactions in lats	Transakcijas eiro Transactions in euro	Transakcijas pārējās valūtās Transactions in other currencies		
Kredītiestāžu klientu skaidrās naudas transakcijas Credit institution customer cash transactions	21 601.7	3 104.6	24 706.3	20 000.2	1 723.0	1 197.2	22 920.5
Iemaksas kasē OTC cash deposits	17 277.6	1 873.0	19 150.6	15 926.4	1 055.9	665.8	17 648.1
Izmaksas no kases OTC cash withdrawals	4 324.1	1 231.6	5 555.7	4 073.9	667.1	531.4	5 272.3
Latvijas Bankas klientu skaidrās naudas transakcijas Bank of Latvia customer cash transactions	29.1	1.5	30.6	26.4	0.5	0.2	27.1
Iemaksas kasē OTC cash deposits	8.9	0.1	9.0	12.7	0.1	0	12.8
Izmaksas no kases OTC cash withdrawals	20.3	1.3	21.6	13.8	0.5	0.1	14.4
VAS "Latvijas Pasts" klientu skaidrās naudas transakcijas SJSC Latvijas Pasts customer cash transactions	22 841.7	—	22 841.7	19 281.1	—	—	19 281.1
Iemaksas kasē OTC cash deposits	16 890.4	—	16 890.4	13 799.6	—	—	13 799.6
Izmaksas no kases OTC cash withdrawals	5 951.3	—	5 951.3	5 481.5	—	—	5 481.5

41. KASES TRANSAKCIJU APJOMS
VALUE OF OTC CASH TRANSACTIONS

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2007		2008				
	Transakcijas latos Transactions in lats	Transakcijas ārvalstu valūtās Transactions in foreign currencies	Transakcijas latos Transactions in lats	Transakcijas eiro Transactions in euro	Transakcijas pārējās valūtās Transactions in other currencies		
Kredītiestāžu klientu skaidrās naudas transakcijas Credit institution customer cash transactions	15 587.6	3 987.8	19 575.4	14 819.1	2 704.2	1 353.3	18 876.5
Iemaksas kasē OTC cash deposits	8 586.0	2 030.1	10 616.1	8 418.2	1 271.5	720.0	10 409.6
Izmaksas no kases OTC cash withdrawals	7 001.6	1 957.7	8 959.3	6 400.9	1 432.8	633.3	8 466.9
Latvijas Bankas klientu skaidrās naudas transakcijas Bank of Latvia customer cash transactions	6.3	2.1	8.3	3.8	0.2	0	4.0
Iemaksas kasē OTC cash deposits	2.4	0.2	2.6	0.9	0	0	0.9
Izmaksas no kases OTC cash withdrawals	3.8	1.9	5.7	2.9	0.2	0	3.1
VAS "Latvijas Pasts" klientu skaidrās naudas transakcijas SJSC Latvijas Pasts customer cash transactions	881.9	—	881.9	894.0	—	—	894.0
Iemaksas kasē OTC cash deposits	238.4	—	238.4	226.6	—	—	226.6
Izmaksas no kases OTC cash withdrawals	643.5	—	643.5	667.4	—	—	667.4

42. KIENTU KONTU SKAITS
NUMBER OF CUSTOMER ACCOUNTS

(perioda beigās; tūkstošos)
(at end of period; in thousands)

	Konti Accounts					T.sk. internetā Incl. internet-linked
	Latos In lats	Eiro In euro	Pārējās valūtās In other currencies			
2007						
Kredītiestāžu klientu konti Credit institution customer accounts	3 851.5	461.6	446.5	4 628.0	2 599.6	
Rezidentu Residents	3 795.0	401.3	341.8	4 464.8	2 496.6	
Nerezidentu Non-residents	56.6	60.3	104.6	163.3	103.0	
Latvijas Bankas klientu konti Bank of Latvia customer accounts	0	0	0	0	0	
Rezidentu Residents	0	0	0	0	0	
Nerezidentu Non-residents	0	0	—	0	0	
VAS "Latvijas Pasts" klientu konti SJSC <i>Latvijas Pasts</i> customer accounts	187.5	—	—	187.5	—	
Rezidentu Residents	187.5	—	—	187.5	—	
Nerezidentu Non-residents	0	—	—	0	—	
2008						
Kredītiestāžu klientu konti Credit institution customer accounts	4 043.6	618.1	443.0	4 973.7	3 187.9	
Rezidentu Residents	3 986.7	558.9	340.1	4 813.3	3 084.4	
Nerezidentu Non-residents	56.9	59.2	102.9	160.4	103.5	
Latvijas Bankas klientu konti Bank of Latvia customer accounts	0	0	0	0	0	
Rezidentu Residents	0	0	0	0	0	
Nerezidentu Non-residents	0	0	—	0	0	
VAS "Latvijas Pasts" klientu konti SJSC <i>Latvijas Pasts</i> customer accounts	189.9	—	—	189.9	—	
Rezidentu Residents	189.8	—	—	189.8	—	
Nerezidentu Non-residents	0	—	—	0	—	

43. TRANSAKCIJU SKAITS TERMINĀŁOS
VOLUME OF TRANSACTIONS PER TYPE OF TERMINAL

(tūkstošos)
(in thousands)

	2007	2008
Transakcijas iekšzemes termināļos ar ickšzemē izdotajām kartēm Transactions at terminals located in the country with cards issued in the country	126 769.8	145 602.4
Skaidrās naudas iemaksas bankomātos ATM cash deposits	855.9	2 157.9
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem ATM cash withdrawals	52 900.6	56 148.6
Skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu termināļus Cash advances at POS terminals	245.7	300.1
Maksājumi ar kartēm karšu pieņemšanas vietu termināļos Card payments at POS terminals	72 109.6	86 430.3
Kredīta pārvedumi bankomātos Credit transfers via ATM	658.0	565.5
E-naudas karšu uzlāde un atmaka E-money card loading and unloading transactions	–	–
Transakcijas iekšzemes termināļos ar ārvalstīs izdotajām kartēm Transactions at terminals located in the country with cards issued outside the country	5 369.8	4 863.9
Skaidrās naudas iemaksas bankomātos ATM cash deposits	–	–
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem ATM cash withdrawals	1 090.3	1 088.7
Skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu termināļus Cash advances at POS terminals	3.6	1.7
Maksājumi ar kartēm karšu pieņemšanas vietu termināļos Card payments at POS terminals	4 275.9	3 773.5
Kredīta pārvedumi bankomātos Credit transfers via ATM	–	–
E-naudas karšu uzlāde un atmaka E-money card loading and unloading transactions	–	–
Transakcijas termināļos ārvalstīs ar ickšzemē izdotajām kartēm Transactions at terminals located outside the country with cards issued in the country	6 455.9	7 436.6
Skaidrās naudas iemaksas bankomātos ATM cash deposits	–	–
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem ATM cash withdrawals	2 203.7	2 440.7
Skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu termināļus Cash advances at POS terminals	18.5	18.4
Maksājumi ar kartēm karšu pieņemšanas vietu termināļos Card payments at POS terminals	4 233.7	4 977.5
Kredīta pārvedumi bankomātos Credit transfers via ATM	–	–
E-naudas karšu uzlāde un atmaka E-money card loading and unloading transactions	–	–

44. TRANSAKCIJU APJOMS TERMINĀLOS
VALUE OF TRANSACTIONS PER TYPE OF TERMINAL

(milj. latu)
 (in millions of lats)

	2007	2008
Transakcijas iekšzemes terminālos ar ickšzemē izdotajām kartēm Transactions at terminals located in the country with cards issued in the country	4 743.8	5 463.1
Skaidrās naudas iemaksas bankomātos ATM cash deposits	123.2	322.8
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem ATM cash withdrawals	3 529.6	3 880.1
Skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu terminālus Cash advances at POS terminals	59.9	60.3
Maksājumi ar kartēm karšu pieņemšanas vietu terminājos Card payments at POS terminals	1 015.0	1 191.7
Kredīta pārvedumi bankomātos Credit transfers via ATM	16.1	8.2
E-naudas karšu uzlāde un atmaka E-money card loading and unloading transactions	–	–
Transakcijas iekšzemes terminālos ar ārvatlīs izdotajām kartēm Transactions at terminals located in the country with cards issued outside the country	292.6	267.9
Skaidrās naudas iemaksas bankomātos ATM cash deposits	–	–
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem ATM cash withdrawals	111.2	111.6
Skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu terminālus Cash advances at POS terminals	2.2	1.6
Maksājumi ar kartēm karšu pieņemšanas vietu terminājos Card payments at POS terminals	179.2	154.7
Kredīta pārvedumi bankomātos Credit transfers via ATM	–	–
E-naudas karšu uzlāde un atmaka E-money card loading and unloading transactions	–	–
Transakcijas terminālos ārvatlīs ar iekšzemē izdotajām kartēm Transactions at terminals located outside the country with cards issued in the country	639.6	752.8
Skaidrās naudas iemaksas bankomātos ATM cash deposits	–	–
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem ATM cash withdrawals	306.0	347.1
Skaidrās naudas izmaksas, izmantojot karšu pieņemšanas vietu terminālus Cash advances at POS terminals	13.8	15.3
Maksājumi ar kartēm karšu pieņemšanas vietu terminājos Card payments at POS terminals	319.8	390.4
Kredīta pārvedumi bankomātos Credit transfers via ATM	–	–
E-naudas karšu uzlāde un atmaka E-money card loading and unloading transactions	–	–

45. KARŠU SKAITS
NUMBER OF CARDS

(perioda beigās; veselos skaitos)
(at end of period; in whole figures)

	2007	2008
Kartes ar skaidrās naudas funkciju Cards with a cash function	2 367 409	2 506 216
Kartes ar maksājumu funkciju Cards with a payment function	2 369 454	2 516 675
t.sk. kartes ar debeta funkciju incl. cards with debit function	1 835 837	1 926 504
kartes ar kredīta funkciju cards with credit function	483 259	513 125
kartes ar atlīktā debeta funkciju cards with delayed debit function	50 855	77 466
Kartes ar e-naudas funkciju Cards with an e-money function	–	–
t.sk. vismaz vienreiz uzlādētas incl. cards loaded at least once	–	–
Karšu kopskaitis Total number of cards	2 370 246	2 517 296
t.sk. kombinētās kartes incl. combined cards	–	–
vietējās kartes local cards	1 262	–
Viennolūka mazumtirdzniecības kartes Total number of single purpose retailer cards	204 970	188 498

46. TERMINĀLI, TO TĪKLI UN INTERNETĀ PEEJAMĀS KARŠU UN E-NAUDAS PIEŅEMŠANAS VIETAS
TERMINALS, THEIR NETWORKS AND VIRTUAL POS FOR CARDS AND E-MONEY

(perioda beigās; veselos skaitos)
(at end of period; in whole figures)

	2007	2008
Bankomāti ATMs	1 147	1 274
t.sk. ar skaidrās naudas izmaksas funkciju incl. with a cash withdrawal function	1 105	1 203
ar kredīta pārvēduma funkciju with a credit transfer function	905	946
ar skaidrās naudas iemaksas funkciju with a cash deposit function	52	93
Bankomātu tīkli ¹ ATM networks ¹	6	6
Karšu pieņemšanas vietu termināļi POS terminals	20 555	23 282
t.sk. elektroniskie termināļi ² incl. EFTPOS terminals ²	20 345	22 968
Karšu pieņemšanas vietu tīklī ² POS networks ²	4	4
E-naudas karšu pieņemšanas termināļi E-money card terminals	–	–
t.sk. e-naudas uzlādes vai atmaksas termināļi incl. e-money loading or unloading terminals	–	–
e-naudas maksājumu termināļi e-money accepting terminals	–	–
Internetā pieejamās karšu un e-naudas pieņemšanas vietas Virtual POS for cards and e-money	278	596

¹ Banku un SIA "First Data Latvia" bankomātu tīkli.

¹ ATM networks of banks and the company *First Data Latvia*.

² Banku, SIA "First Data Latvia" un SIA "Neste Latvija" dati.

² Data of banks, the company *First Data Latvia* and the company *Neste Latvija*.

PAPILDINFORMĀCIJA

Vispārējās piezīmes

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantota CSP, Latvijas Republikas Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, RFB un Latvijas Bankas informācija.

Grafiskajos attēlos (6., 17. un 21.–26. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā līkne. Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantota *Reuters* (1. un 2. att.), CSP (3.–6. un 22. att.), Finanšu ministrijas (7.–11. att.), Latvijas Bankas (12.–26. un 28.–54. att.) un *NASDAQ OMX Riga* (27. att.) informācija.

Tabulas sagatavojot, izmantota Latvijas Bankas (1., 3.–28., 30. un 37.–46. tabula), *NASDAQ OMX Riga* (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab un 29. tabula) un CSP (2.ab un 31.–36. tabula) informācija.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

Tabulās apzīmējums "–" nozīmē, ka attiecīgajā periodā nav darījumu, un apzīmējums "x" – dati nav pieejami, rādītājus nav iespējams aprēķināt vai respondentu skaits ir nepietiekams datu publiskošanai.

Nauda un banku darbība

Monetāro rādītāju aprēķinā tiek iekļauti Latvijas Bankas bilances dati un pārējo MFI bilanču pārskatu informācija, kas tiek sagatavota saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 12.07.2001. lēmumu Nr. 88/7 apstiprinātos "Monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata un pielikumu sagatavošanas noteikumus"), kas pamatojas uz ECB Regulu "Par monetāro finanšu institūciju konsolidēto bilanci" (ECB/2001/13).

Lai saskaņotu terminu lietojumu ar ECB "Mēneša Biljetenu", sākot ar Latvijas Bankas izdevuma "Monetārais Apskats. Monetary Review" 2004. gada 3. numuru, izmantoti šādi termini.

MFI – finanšu sabiedrības, kas veido naudas emisijas sektoru. Latvijā MFI ir Latvijas Banka, kredītiestādes u.c. MFI saskaņā ar Latvijas Bankas sagatavoto "Latvijas Republikas monetāro finanšu iestāžu sarakstu". ES MFI ietver ECB, eiro zonas valstu centrālās bankas, kredītiestādes un citas MFI (naudas tirgus fondus) saskaņā ar ECB publicēto MFI sarakstu.

Ne-MFI – vienības, kuras nav MFI.

Finanšu iestādes – citi finanšu starpnieki, izņemot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (CFS), finanšu palīgsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju foni.

CFS – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu starpniecībā, uzņemoties tādas saistības, kas nav valūta, noguldījumi un noguldījumu aizstājēji no klientiem, kas nav MFI, vai apdrošināšanas tehniskās rezerves. CFS ir kreditēšanā iesaistītas sabiedrības (piemēram, finanšu lizinga sabiedrības, faktūrkreditešanas sabiedrības, eksporta vai importa finansēšanas sabiedrības), ieguldījumu fondi, ieguldījumu brokeru sabiedrības, finanšu instrumentsabiedrības (*financial vehicle corporations*), finanšu pārvaldītājsabiedrības, riska kapitāla sabiedrības (*venture capital corporations*). CFS datos tiek iekļauti arī finanšu palīgsabiedrību dati.

Finanšu palīgsabiedrības – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu palīgdarbībās, t.i., darbībās, kuras cieši saistītas ar finanšu starpniecību, bet nav finanšu starpniecība, piemēram, ieguldījumu brokeri, kas neveic finanšu starpniecības pakalpojumus savā vārdā, sabiedrības, kas nodrošina finanšu tirgu infrastruktūru, finanšu institūciju un finanšu tirgu centrālās uzraudzības iestādes, ja tās ir atsevišķas institucionālas vienības. Latvijā par finanšu palīgsabiedrību uzskatāma arī Finanšu un kapitāla tirgus komisija un RFB. Finanšu palīgsabiedrību dati tiek iekļauti CFS datos.

Nefinanšu sabiedrības – saimnieciskās vienības, kuras veic preču ražošanu vai sniedz nefinansiālus pakalpojumus nolūkā gūt peļņu vai citus augļus.

Mājsaimniecības – fiziskās personas vai fizisko personu grupas, kuru pamatdarbība ir patēriņš un kuras ražo preces un pakalpojumus vienīgi pašu patēriņam, kā arī privātpersonas apkalpojošās bezpečības institūcijas. Latvijā mājsaimniecību sektorā iekļaujami arī individuālā darba veicēji, ja viņi nav reģistrējuši savu darbību Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā.

Neakciju vērtspapīru turējumi – finanšu aktīvi, kuri ir uzrādītāja instrumenti, parasti ir apgrozāmi, tos tirgo otrreizējos tirgos vai par tiem tirgū var saņemt atlīdzību un kuri negarantē to turētājam nekādas īpašuma tiesības uz institucionālo vienību, kas šos finanšu aktīvus emitējusi.

Saskaņā ar ECB metodoloģiju tiek publicēta šāda informācija:

- 1) Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi (6. tabula), paplašinot uzrādāmo finanšu instrumentu loku;
- 2) MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, t.i., Latvijas MFI, izņemot Latvijas Banku, saskaņoto bilanču summa (7. tabula);
- 3) MFI konsolidētā bilance, kas iegūta, aprēķinot Latvijas MFI kopsavilkuma bilances pozīciju saldo (8. tabula). Sakarā ar to, ka uzskaites paņēmieni mazliet atšķiras, MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli, tāpēc atlikums tiek ietverts MFI savstarpējo saistību pārsniegumā;
- 4) monetārie rādītāji un to sastāvdaļas (4. tabula) atspoguļo Latvijas monetāros rādītājus un atbilstošos bilances posteņus. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances. Sezonāli izlīdzinātie naudas rādītāji atspoguļoti 5. tabulā. Tiek aprēķināti un publicēti šādi monetārie rādītāji.

M1 – šaurās naudas rādītājs, kas ietver skaidro naudu apgrozībā (Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas, neieskaitot to atlikumus pārējo MFI kasēs) un visās valūtās MFI uz nakti veiktos noguldījumus.

M2 – vidējās naudas rādītājs, kas ietver M1 un visās valūtās veiktos noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (īstermiņa krājnoguldījumi), kā arī visās valūtās veiktos noguldījumus MFI ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (īstermiņa noguldījumi).

M3 – plašās naudas rādītājs, kas ietver M2, *repo* darījumus, MFI emitētos parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot un naudas tirgus fondu akcijas un daļas.

Saskaņā ar Latvijas Bankas metodoloģiju joprojām tiek publicēts Latvijas Bankas naudas pārskats (3. tabula) un Latvijas banku sistēmas naudas pārskats (10. tabula). Saskaņā ar šo metodoloģiju aprēķināto monetāro rādītāju skaidrojums ir šāds.

M0 – naudas bāze, kas ietver Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas un rezidentu MFI latos veiktos pieprasījuma noguldījumus (noguldījumus uz nakti) Latvijas Bankā.

M2X – plašā nauda, kas ietver skaidro naudu apgrozībā (Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas, neieskaitot to atlikumus MFI kasēs), MFI latos veiktos noguldījumus uz nakti un termiņoguldījumus (t.sk. noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un *repo* darījumus), kā arī ārvalstu valūtā veiktos noguldījumus MFI. M2X pašvaldību noguldījumi tiek ietverti kā neto rādītājs pieprasījuma pusē.

Ievērojot to, ka Latvijas Banka apkopo plašāku informāciju, papildus tiek publicēta:

- 1) Latvijas MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, kas ir saskaņoto bilanču summa (9.ab tabula);
- 2) MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvus un ārzemju pasīvus raksturojošā informācija (11.ab tabula), t.sk. arī atsevišķi bilances posteņi valstu grupu dalījumā (12. tabula);
- 3) Latvijas finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu MFI (izņemot Latvijas Banku) termiņstruktūru un noguldījumu veidus, t.sk. *repo*, raksturojošā informācija (13. un 14.abc tabula), kā arī valdības un nerezidentu noguldījumus raksturojošā informācija (14.d tabula). Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu grupēti atbilstoši brīdinājuma termiņam. Ilgtermiņa noguldījumi ietver noguldījumus, kuru sākotnējais termiņš ir ilgāks par 1 gadu. MFI (izņemot Latvijas Banku) veikto noguldījumu valūtu dalījums atspoguļots 20.ab tabulā;
- 4) MFI (izņemot Latvijas Banku) Latvijas finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegtu kredītu termiņstruktūru un kredītu veidus raksturojošā informācija (15., 16.ab, 17. un 18. tabula), kā arī valdības un nerezidentu kredītus raksturojošā informācija (16.c tabula). MFI (izņemot Latvijas Banku) izsniegtu kredītu valūtu dalījums atspoguļots 20.cd tabulā;
- 5) MFI (izņemot Latvijas Banku) vērtspapīru turējumus raksturojošā informācija (19.ab un 20.ef tabula);
- 6) MFI (izņemot Latvijas Banku) emitētos parāda vērtspapīrus raksturojošā informācija (20.g tabula).

Procentu likmes

Ar 2004. gada janvāri Latvijas Banka ieviesusi jaunu procentu likmju statistikas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 15.05.2003. lēmumu Nr. 102/3 apstiprinātos "Procentu likmju pārskatu sagatavošanas noteikumus"). Izmantojot šo metodoloģiju, Latvijas Republikā reģistrētajām bankām, ārvalstu banku filiālēm un krājaizdevu sabiedrībām jāsniedz informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar iekšzemes nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām. Iepriekš lietotā procentu likmju statistikas metodoloģija bija spēkā kopš 1997. gada maija. Ieviešot jauno metodoloģiju, panākta procentu likmju statistikas saskaņošana ar ECB prasību normām, kas izklāstītas Regulā ECB/2001/18 "Par to procentu likmju statistiku, kuras monetārās finanšu institūcijas piemēro mājsaimniecību un nefinanšu korporāciju noguldījumiem un kredītiem". Procentu likmju statistika sniedz ievērojami plašāku informāciju par makroekonomisko attīstību un strukturālajām

pārmaiņām, tomēr statistisko informāciju nevar tieši salīdzināt ar iepriekš publicēto, jo būtiski mainījusies statistikas sagatavošanas metodoloģija.

Tiek apkopota Latvijas Republikā reģistrēto banku, ārvalstu banku filiāļu un krājaizdevu sabiedrību sniegtā informācija par noguldījumu un kreditu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām (21. tabula). Procentu likmju statistika tiek apkopota par jaunajiem darījumiem un darījumu atlikumiem. Visas procentu likmju statistikā ietvertās likmes ir vidējās svērtās procentu likmes. Procentu likmju statistikas sagatavošanā kredītiestādes izmanto nolīgto gada likmi (*annualised agreed rate*; AAR) vai šauri definēto efektīvo likmi (*narrowly defined effective rate*; NDER) un efektīvo gada izmaksu procentu likmi (*annual percentage rate of charge*; APRC). AAR vai NDER likmes aprēķins kredītiestādēm jāizvēlas, pamatojoties uz līguma nosacījumiem. NDER var aprēķināt jebkuram noguldījumam vai aizdevumam. Kredītiem privātpersonām mājokļa iegādei un patēriņa kredītiem papildus AAR vai NDER uzrādīta arī APRC.

Noguldījumu uz nakti un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu jauno darījumu un atlikumu procentu likmes sakrīt.

No jauna izsniegtu kredītu procentu likmes tiek atspoguļotas saskaņā ar līgumā noteikto procentu likmes darbības sākotnējo periodu. Savukārt norēķinu konta debeta atlikuma (*overdraft*) procentu likmes tiek uzrādītas šā kredīta atlikumam.

Atspoguļojot mājsaimniecībām izsniegtu patēriņa un pārējo kredītu ar termiņu līdz 1 gadam un nefinanšu sabiedrībām izsniegtu kredītu ar termiņu līdz 1 gadam procentu likmes, tiek ietvertas norēķinu konta debeta atlikuma procentu likmes.

Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū (23.a tabula) tiek atspoguļotas kā vidējās jauno darījumu procentu likmes, apkopojot banku iesniegto informāciju, kas sagatavota atbilstoši Latvijas Bankas metodoloģijai (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 17.07.2003. lēmumu Nr. 104/3 apstiprinātos ""Naudas tirgus darījumu pārskata" sagatavošanas noteikumus").

Valūtu darījumi un valūtu kursi

Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumus raksturojošā informācija tiek apkopota, izmantojot Latvijas Bankas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 14.03.2006. lēmumu Nr. 125/6 apstiprinātos "Ārvalstu valūtu skaidrās naudas pirkšanas un pārdošanas noteikumus" un ar Latvijas Bankas valdes 24.04.1997. lēmumu Nr. 259/8 apstiprināto "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu"). Galvenie ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumi (24. tabula) ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos MFI (izņemot Latvijas Banku) darījumus, kas atspoguļoti darījuma veidu un darījuma partneru dalījumā, ar mājsaimniecībām veiktos darījumus atspoguļojot atsevišķi. Savukārt ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumi (25. tabula) ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos MFI un valūtas maiņas iestāžu darījumus, kas atspoguļoti nozīmīgāko valūtu dalījumā.

Latvijas Bankas noteiktie valūtu kursi (26. tabula) atspoguļoti kā aritmētiski vidējie mēneša rādītāji. Vidējie svērtie ārvalstu valūtu kursi (izņemot bezskaidrās naudas norēķinus; 27. tabula) apkopoti, izmantojot MFI (izņemot Latvijas Banku) un valūtas maiņas iestāžu sniegtu informāciju.

Sākot ar 2006. gada 1. numuru, lata reālā efektīvā kursa dati tiek publiskoti izdevumā "Latvijas Maksājumu Bilance. Latvia's Balance of Payments".

Latvijas maksājumu statistika

Latvijas maksājumu statistika aptver kredītiestāžu, Latvijas Bankas un VAS "Latvijas Pasts" maksājumu statistiku, kā arī komercsabiedrību, kas izdod viennolūka kartes (galvenokārt degvielas tirdzniecības uzņēmumu), statistiku.

Kredītiestāžu maksājumu statistika (37.–46. tabula) tiek apkopota saskaņā ar ""Kredītiestāžu maksājumu statistikas pārskata" sagatavošanas noteikumiem", kas apstiprināti ar Latvijas Bankas padomes 15.03.2007. lēmumu Nr. 3, un Latvijas Bankas Maksājumu sistēmu pārvaldes papildu skaidrojumiem kredītiestāžu maksājumu statistikas pārskata sagatavošanai. Latvijas Bankas, VAS "Latvijas Pasts" un komercsabiedrību maksājumu statistika tiek apkopota pēc aptauju principa.

38.–42. tabulā sniegtajā informācijā termins "klients" ietver fiziskās un juridiskās personas, kuras nav kredītiestādes un kurām kredītiestādes sniedz maksājumu pakalpojumus.

ADDITIONAL INFORMATION

General Notes

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the CSB, the Ministry of Finance of the Republic of Latvia, the Financial and Capital Market Commission, the RSE and the Bank of Latvia.

For Charts 6, 17 and 21–26, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. Data sources for charts are Reuters (Charts 1 and 2), the CSB (Charts 3–6 and 22), the Ministry of Finance (Charts 7–11), the Bank of Latvia (Charts 12–26 and 28–54) and NASDAQ OMX Riga (Chart 27).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1, 3–28, 30 and 37–46), the NASDAQ OMX Riga (Table 1), the Ministry of Finance (Tables 2ab and 29) and the CSB (Tables 2ab and 31–36).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

"—" – no transactions in the period; "x" – no data available, no computation of indicators possible or insufficient number of respondents to publish information.

Money and Banking Sector

Calculation of monetary aggregates includes the Bank of Latvia's balance sheet data and information from the financial position reports of other MFIs, prepared using the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling Monthly Financial Position Report of Monetary Financial Institutions and Its Appendices" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 88/7 of 12 July 2001), based on the ECB Regulation concerning the consolidated balance sheet of the monetary financial institutions sector (ECB/2001/13).

For the purpose of harmonising the terminology with the ECB "Monthly Bulletin", starting with Issue No. 3, 2004 publication of the Bank of Latvia's *Monetārais Apskats. Monetary Review*, the following terms have been used:

MFIs – financial institutions forming the money-issuing sector. In Latvia, MFIs include the Bank of Latvia, credit institutions and other MFIs in compliance with the List of Monetary Financial Institutions of the Republic of Latvia compiled by the Bank of Latvia. In the EU, MFIs include the ECB, the national central banks of the euro area, credit institutions and other monetary financial institutions (money market funds) in compliance with the original List of Monetary Financial Institutions published by the ECB.

Non-MFIs – entities other than MFIs.

Financial institutions – other financial intermediaries, excluding insurance corporations and pension funds, (hereinafter, OFIs), financial auxiliaries, insurance corporations and pension funds.

OFIs – financial corporations that are primarily engaged in financial intermediation by incurring liabilities in forms other than currency, deposits and close substitutes for deposits from their customers other than MFIs, or insurance technical reserves. OFIs are corporations engaged in lending (e.g. financial leasing companies, factoring companies, export/import financing companies), investment funds, investment brokerage companies, financial vehicle corporations, financial holding corporations, venture capital corporations. OFIs data include also financial auxiliaries data.

Financial auxiliaries – financial corporations that are primarily engaged in auxiliary financial activities, i.e. activities that are closely related to financial intermediation but are not financial intermediation themselves, e.g. investment brokers who do not engage in financial intermediation services on their own behalf, corporations that provide infrastructure for financial markets, central supervisory institutions of financial institutions and the financial market provided that they are separate institutional units. The Financial and Capital Market Commission and the RSE shall be regarded as financial auxiliaries. Financial auxiliaries data are included in OFIs data.

Non-financial corporations – economic entities producing goods or providing non-financial services with the aim of gaining profit or other yield.

Households – natural persons or groups of natural persons whose principal activity is consumption and who produce goods and services exclusively for their own consumption, as well as non-profit institutions serving households. The following are also regarded as households in the Republic of Latvia: persons engaged in individual entrepreneurship provided that they have not registered their activity with the Commercial Register of the Enterprise Register of the Republic of Latvia.

Holdings of securities other than shares – financial assets, which are instruments of the holder, usually negotiable and traded or compensated on secondary markets and which do not grant the holder any ownership rights over the issuing institutional unit.

The following information is published in accordance with the ECB methodology:

- 1) The Bank of Latvia's assets and liabilities (Table 6), expanding the range of reported financial instruments;
- 2) Aggregated balance sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia), i.e. the sum of the harmonised balance sheets of Latvia's MFIs, excluding the Bank of Latvia (Table 7);
- 3) Consolidated balance sheet of MFIs, obtained by netting out inter-MFI positions on the aggregated MFI balance sheet (Table 8). Due to slight differences in accounting techniques, the sum of inter-MFI positions does not always equal zero; therefore, the balance is included in the item "Excess of inter-MFI liabilities";
- 4) Monetary aggregates and counterparts (Table 4) comprise Latvia's monetary aggregates and their balance sheet counterparts derived from the consolidated balance sheet of MFIs. See Table 5 for seasonally adjusted monetary aggregates. The following monetary aggregates are calculated and published:

M1: narrow monetary aggregate, comprising currency in circulation (the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia excluding vault cash of MFIs) plus overnight deposits in all currencies held with MFIs.

M2: intermediate monetary aggregate comprising M1 and deposits redeemable at a period of notice of up to and including 3 months (i.e. short-term savings deposits) made in all currencies and deposits with an agreed maturity of up to and including 2 years (i.e. short-term time deposits) in all currencies held with MFIs.

M3: broad monetary aggregate comprising M2, repurchase agreements, and debt securities with a maturity of up to and including 2 years issued by MFIs, and money market fund shares and units.

In compliance with the Bank of Latvia's methodology, the monetary base (Table 3) and monetary survey (Table 10) is published. According to this methodology, the calculated monetary aggregates comprise the following:

M0 – monetary base, comprising the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia and resident MFI overnight deposits in lats with the Bank of Latvia.

M2X – broad money, comprising currency in circulation (the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia less vault cash of MFIs), MFI overnight deposits and time deposits in lats (including deposits redeemable at notice and repos), as well as foreign currency deposits with MFIs. M2X incorporate deposits made by local governments as a net item on the demand side.

In view of the fact that the Bank of Latvia collects more comprehensive information, the following is also published:

- 1) Aggregated balance sheet of Latvia's MFIs (excluding the Bank of Latvia) which is the sum of the harmonised balance sheets (Tables 9ab);
- 2) Information characterising foreign assets and foreign liabilities of MFIs (excluding the Bank of Latvia; Tables 11ab), including a breakdown of selected balance sheet items by country (Table 12);
- 3) Information characterising the maturity profile and types of deposits (including repos) of Latvia's financial institutions, non-financial corporations and households with MFIs (excluding the Bank of Latvia; Tables 13 and 14abc) as well as Government and non-resident deposits (Table 14d). Deposits redeemable at notice have been grouped by period of notice. Long-term deposits include deposits with the original maturity of over 1 year. The breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) deposits by currency is provided in Tables 20ab;
- 4) Information characterising the maturity profile and types of MFI (excluding the Bank of Latvia) loans to Latvia's financial institutions, non-financial corporations and households (Tables 15, 16ab, 17 and 18) as well as Government and non-resident loans (Table 16c). The breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) loans by currency is provided in Tables 20cd;
- 5) Information characterising MFI (excluding the Bank of Latvia) securities holdings other than shares (Tables 19ab and 20ef);
- 6) Information characterising debt securities issued by MFIs (excluding the Bank of Latvia; Table 20g).

Interest Rates

In January 2004, the Bank of Latvia introduced new methodology for interest rate statistics (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling Interest Rate Reports" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 102/3 of 15 May 2003). Using this methodology, banks, branches of foreign banks and credit unions registered in the Republic of Latvia have to provide information on interest rates on deposits and loans applied in transactions with resident non-financial corporations and households. The previously applied interest rate statistics methodology was effective since May 1997. Introduction of the new methodology enabled harmonisation of the interest rate statistics with the ECB requirements laid down in Regulation ECB/2001/

18 concerning statistics on interest rates applied by monetary financial institutions to deposits and loans vis-à-vis households and non-financial corporations. The interest rate statistics provide considerably wider information on macroeconomic development and structural changes; nevertheless, the statistical information does not directly compare with the one published previously, as the methodology for preparing it has changed considerably.

Information on interest rates on deposits and loans applied in transactions with non-financial corporations and households provided by banks, branches of foreign banks and credit unions registered in the Republic of Latvia is collected (Table 21). Interest rate statistics is collected on new business and outstanding amounts. All rates included in the interest rate statistics are weighted average rates. When preparing the interest rate statistics, credit institutions use annualised agreed rates (AAR) or narrowly defined effective rates (NDER) and annual percentage rate of charge (APRC). Credit institutions have to select the calculation of the AAR or the NDER based on the terms and conditions of the agreement. The NDER can be calculated on any deposit or loan. In addition to the AAR or the NDER, the APRC is reported for loans to households for house purchase and consumer credits.

The interest rates on new business with overnight deposits and deposits redeemable at notice and their outstanding amounts coincide.

Interest rates on new loans are reported on the basis of the initial rate fixation period set in the agreement, whereas overdraft interest rates are reported on loan balances.

When reporting the interest rates on consumer credit and other credit to households with the maturity of up to 1 year and loans to non-financial corporations with the maturity of up to 1 year, interest rates on overdraft are included.

Interbank market lending interest rates (Table 23a) are reported as weighted average interest rates on new business, aggregating the information submitted by banks, prepared based on the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling the 'Report on Money Market Transactions' " approved by the Bank of Latvia Council's Resolution 1.0 percentage point No. 104/3 of 17 July 2003).

Foreign Exchange and Exchange Rates

Information characterising the foreign currency selling and buying transactions is reported based on the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Buying and Selling Cash Foreign Currency" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 125/6 of 14 March 2006 and the "Report on Buying and Selling of Foreign Currency" approved by the Bank of Latvia Board's Resolution No. 259/8 of 24 April 1997. The major transactions in buying and selling foreign currency (Table 24) comprise the cash and non-cash transactions conducted by MFIs (excluding the Bank of Latvia), reported by transaction type and partner, presenting transactions with households separately. Transactions in buying and selling foreign currency (Table 25) comprise the cash and non-cash transactions conducted by MFIs and currency exchange bureaus, reported by major currency.

Exchange rates set by the Bank of Latvia (Table 26) are reported as monthly mathematical averages. Weighted average exchange rates (excluding non-cash payments; Table 27) are reported based on the information provided by MFIs (excluding the Bank of Latvia) and currency exchange bureaus.

Starting with Issue No. 1, 2006, the data on the real effective exchange rate of the lats are published in the *Latvijas Maksājumu Bilance. Latvia's Balance of Payments*.

Latvia's Payment Statistics

Latvia's payment statistics comprises the payment statistics of credit institutions, the Bank of Latvia, SJSC *Latvijas Pasts* and data from commercial companies issuing single purpose cards (primarily fuel companies).

The payment statistics of credit institutions (Tables 37–46) is compiled based on the "Regulation on Compiling 'Credit Institution Payment Statistics Report' " approved by the Bank of Latvia Council Resolution No. 3 of 15 March 2007 and on additional notes for compiling payment statistics reports of credit institutions provided by the Payment Systems Department of the Bank of Latvia. The payment statistics of the Bank of Latvia, SJSC *Latvijas Pasts* and commercial companies is compiled based on the principle of surveys.

The term "customer" used in Tables 38–42 denotes physical and legal persons other than credit institutions, to whom credit institutions provide payment services.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 6702 2300 Fakss: 6702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
lespiests "Premo"

Latvijas Banka (Bank of Latvia)
K. Valdemāra ielā 2A, Riga, LV-1050, Latvia
Tel.: +371 6702 2300 Fax: +371 6702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*